

SZÉCHENYI 2020

Szakmai Terv

Az EFOP 2.2.2-17 Intézményi ellátásról a közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérés fejlesztése – intézményi férőhely kiváltás című felhíváshoz

PÁLYÁZAT CÍME

Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

PÁLYÁZÓ NEVE

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
1132 Budapest, Visegrádi u. 49.

KIVÁLTANDÓ BENTLAKÁSOS ENGEDÉLYES

Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény
8925 Búcsúszentlászló, Arany János utca 17.

Budapest, 2018. február

Tartalomjegyzék

1.	Helyzetértékelés	3
1.1.	A projekt háttere és indokoltsága	3
1.1.1.	A szakterület elemzése	3
1.1.2.	A projekt szükségességét alátámasztó probléma bemutatása	9
1.1.3.	Az intézményi dokumentumok és az Intézményi Férőhely Kiváltási Terv felmérései alapján az engedélyes és környezetének bemutatása.....	10
2.	A projekt céljai és tevékenységei.....	39
2.1.	A projekt céljainak meghatározása.....	39
2.2.	A fejlesztések célcsoportjai, az érintettek köre, a fejlesztések hatásterülete	45
2.3.	Az új szolgáltatási struktúra bemutatása	47
	Az elérendő célokhoz szükséges tevékenységek bemutatása.....	89
2.4.	Indikátorok, műszaki-szakmai tartalomhoz és a mérőföldkövekhez kapcsolódó mutatók.....	99
3.	A szakmai és pénzügyi megvalósítás részletes ütemezése	102
3.1.	A tervezett fejlesztés bemutatása.....	102
3.1.1.	A megvalósulás helyszíne	102
3.1.2.	Az előkészítéshez és a megvalósításhoz kapcsolódó feladatok meghatározása	107
3.1.3.	A fejlesztés hatásainak elemzése.....	108
3.1.4.	Pénzügyi terv	112
3.1.5.	Kockázatelemzés.....	114
3.1.6.	Fenntartás	117
3.2.	Részletes cselekvési terv.....	118
3.2.1.	A 2.3 pontban bemutatott új szolgáltatási struktúra kialakításához szükséges tevékenységek bemutatása	118
3.2.2.	Az előkészítés és megvalósítás részletes feladatai és ütemezése	124
4.	Projekt megvalósításának szervezeti keretei	132
4.1.	A projektgazda és partnereinek bemutatása.....	132
4.1.1.	A projektgazda bemutatása	132
4.1.2.	A megvalósításban részt vevő partnerek bemutatása	138
4.1.3.	A projektgazdának és partnereinek a projekthez kapcsolódó tapasztalatának bemutatása	140
4.2.	A megvalósítás, projektirányítás és a fenntartás szervezete.....	142
5.	A nyilvánosság biztosítása, kommunikációs tevékenység.....	147
5.1.	A kommunikációs tevékenységek összefoglaló leírása.....	147
5.2.	A célcsoportok és az érintettek kommunikációs szempontú elemzése, kommunikációs üzenetek megfogalmazása	147
5.3.	Kommunikációs eszközök azonosítása	148
5.4.	Kommunikációs ütemterv.....	151

Misszió:

Kiszámítható ellátások, szolgáltatások biztosítása, amely a társadalom minden tagja számára elérhető és választható – önállóságának minél magasabb szintű megtartása mellett – elsősorban a saját környezetében, vagy ahhoz a legközelebb. Az igénybevevő mindenkori szükségleteihez megoldást kínáló szolgáltatások egyes szintjei átjárhatók legyenek, és ne okozzák az életminőség romlását.

1. HELYZETÉRTÉKELÉS

1.1. A PROJEKT HÁTTERE ÉS INDOKOLTSÁGA

1.1.1. A szakterület elemzése

A pszichiátriai betegek megítélése a különböző civilizációkban nagyon eltérő volt. Bizonyos kultúrákban szent emberként tisztelték, míg másutt gonosz lelkektől vagy az ördögtől megszállott bűnösöknek tekintették őket, akiket a társadalom kivetett magából. A Bibliában, Jézus csodás gyógyításainak történetében is találkozunk pszichiátriai betegekkel: az ördögösök meggyógyításához az ördögöt kellett kiűznie belőlük.

A pszichiátriai szakma még mindig létszám- és forráshiánnyal küzd, a tudományos előrejelzések szerint a 21. század a pszichiátriai betegségek évszázada lesz.

A szemléletváltozás és a közösségi hatások, valamint a jogalkotás demokratikus befolyásolási lehetőségeinek ismerete alapvető jelentőséggel bír. Az Európai Unió a lelki egészség megőrzését az elkövetkezendő évtizedek legfontosabb prioritásaként határozta meg, és a WHO-val együttműködve valamennyi európai országot összefogó egészségügyi programot fogadott el. (A WHO, 2005. január 12–15. Helsinkiben, Európai Miniszteri Konferencia „Európai Nyilatkozat a Mentális Egészségről – Szembenézve a kihívásokkal, megoldásokat keresve.”).

A lelki egészség legalább olyan fontos az embereknek, mint a testi egészség. Az egészségcsökkenés legalább 12%-áért a mentális és viselkedészavarok felelnek. A pszichiátriai ellátás nem szűkíthető le a kórházakban vagy az intézményekben végzett szakmai munkára, a betegek ellátása, jövője, visszaailleszkedése a mindennapokban osztársadalmi felelősség kell, hogy legyen. Az Európai Unióban minden negyedik polgár érintett valamilyen mentális betegségben.

Történelmi áttekintés

A középkori és kora újkori Európában a szerencsétlen betegeket veréssel, éheztetéssel, lekötözéssel, hideg vízzel próbálták "megszabadítani a gonosztól". A 18. század közepéig igazából nem is betegeknek, hanem a bűnözőkhöz hasonló deviánsoknak tekintették őket, és ennek megfelelően bántak velük.

Nyugat-Európában a 18. század közepétől kezdtek külön intézményeket kialakítani a "tébolyodottaknak". Sokáig börtönök, szegényházak, esetleg kórházak elkülönített, zárt celláiban helyezték el őket. Az intézmények felállítása mögött több ok áll. Elsőrendű szerepet játszott a félelem, a betegek közveszélyességének túlbecsülése. A polgári társadalmak kialakulása során számos intézmény jött létre olyan feladatok megoldására, amelyeket a hagyományos társadalomban más szervezetek - mindenekelőtt a család és az egyházak - láttak el. Az "örültek" bezárása mögött észrevehetjük a polgárság vágyát egy biztonságos, kiszámítható, világrendre. Az pszichiátriai betegségek társadalmi megítélése természetesen szoros kölcsönhatásban állt az orvostudomány álláspontjának alakulásával.

XIX. sz. előtt nem létezett pszichiátriai ellátás Magyarországon, csak az ispotályokban kezdtek külön helyiségeket kialakítani számukra. A pesti Rókus kórházban csaknem alapításától, 1795-től voltak elkülönített helyiségek pszichiátriai betegek számára. Önálló elmeegógyintézet létesítésére hazánkban 1842-ig nem került sor. A reformkori közvéleményt egyébként élenként foglalkoztatta az pszichiátriai

betegek ápolásának, őrzésének, gyógyításának kérdése, hasonlóan a börtönügyhöz: ennek megoldatlansága is szerepelt az ország elmaradottságának tünetei között. Az első korszerű hazai intézmény magánvállalkozásként jött létre 1842-ben Pesten. Pólya József a Városliget közelében, 100 holdas birtokán nyitotta meg 12 szobás tébolydáját. Az intézetben már nem pusztán őrizni, hanem gyógyítani is akarta pácienseit. A pszichiátriai betegek elhelyezése ügyében idehaza a forradalom után, az abszolutizmus idején történt előrelépés. 1851-ben rendeletben tiltották meg, hogy a pszichiátriai betegeket börtönökben helyezték el. 1868. december 6-án nyílt meg az Országos Tébolyda, amelynek 300 ágya az egész országból várta a betegeket. A fokozatosan bővülő, a századfordulón már 1000 férőhelyes intézmény 1898-ban vette fel a Lipótmezei Elme- és Ideggyógyintézet nevet. A "gyógyintézet" kifejezés jelezte az idegrendszer és a lélek betegségeihez való viszony gyökeres megváltozását, legalábbis a tudományos gondolkodás szintjén. 1850-es években kezdődött el az elmeápolók képzése.

Súlyos tény, hogy a pszichiátriai ellátás ma Magyarországon mind a személyi, mind a tárgyi feltételeket illetően jelentősen elmarad a szükségéstől, a nemzetközi elvárásoktól. A pszichiátriai betegeknél különösen nagy jelentősége van a percepciózavaroknak, mert ezeknek óriási jelentőségük van az észlelési élmények kialakításában, és ezek képezik a biológiai alapot.

Európában jelentős erőfeszítések történnek annak érdekében, hogy a krónikus mentális betegségben szenvedő betegek számára nyújtott ellátás súlypontját elmozdítsák a pszichiátriai otthonokból a közösségek felé. A deinstitutionalizáció (intézményektől való függetlenítés) és a közösségi alapú ellátás nyújtása a mentális egészségügyi reformok egyik kihívása.

Az Európai Unió 2005-ben Zöldkönyvet tett közzé a lakosság mentális egészségügyének javítására, amelyben lefektette a mentális egészségügyre vonatkozó stratégiát, és keretrendszert dolgozott ki a tagállamok és az Európai Bizottság közötti az információcserére és együttműködésre (Council of the European Union 2011).

2008-ban "A Lelki Egészség és Jól-lét Európai Paktuma" (European Pact for Mental Health and Well-being) cselekvésre szólított fel a megbélyegzés és a társadalmi kirekesztés leküzdésére a társadalomba beágyazott mentális egészségügyi szolgáltatások segítségével.

A Bizottság részéről jelenleg folyamatban van egy közös cselekvés kidolgozása a mentális egészségügy és jól-lét témájában (European Commission 2012). A cselekvés egyik fő célkitűzése a közösség alapú szolgáltatások kialakítása és a szociálisan befogadó mentális egészségügy szemléletének elterjesztése. Európában jelenleg széleskörű a konszenzus abban, hogy a krónikus mentális betegek ellátása megfelelőbb módon történhet a közösség alapú szolgáltatásokon keresztül, mint a hagyományos pszichiátriai otthonokban. Ennek ellenére több országban a krónikus mentális betegek ellátása továbbra is nagyobb pszichiátriai kórházakban vagy szociális ellátó intézményekben történik, ahol hiányosak a körülmények, nem megfelelő a klinikai támogatás és gyakran megsértik az emberek jogait.

Bár néhány országban előrelépés történt a pszichiátriai kórházból a közösségi ellátás felé való elmozdulás terén, csaknem 1,2 millió személy él bentlakásos környezetben vagy mentális betegek számára fenntartott intézményekben, sokan közülük krónikus kórházakban vagy nagyobb intézményekben (Mental Health Europe 2012).

Az új szolgáltatásoknak juttatott források korlátozottak és a pszicho szociális szükségletekre való válaszadás is hiányos. A krónikus mentális egészségügyi szolgáltatások elégtelenségének egyik fő oka, hogy nem létezik koordináció az egészségügyi szolgáltatások és más ágazatok szolgáltatásai – különösképpen a szociális szektor – között (ez a probléma a krónikus ellátás bármely területére igaz, és az egészségügyi ellátás minden szintjére meghatározóan jellemző). Szorosabb koordináció és bizonyos esetekben az egészségügyi és a szociális szolgáltatások közös finanszírozása és menedzsmenete alapvető válasz lenne a mentális egészségügyi rendszer európai kihívásaira.

A WHO szintén ajánlásokat tett közzé a mentális egészségügyi szolgáltatások szervezésére, amelyek gyakorlati információkat nyújtanak az országok számára a mentális egészségügy javításának támogatására (WHO 2003). A WHO ajánlása a szolgáltatások integrált megvalósítására és a mentális betegségben

szenvető emberek szükségleteire irányul és a következő fő elveket határozza meg a mentális egészségügyi szolgáltatások szervezésére:

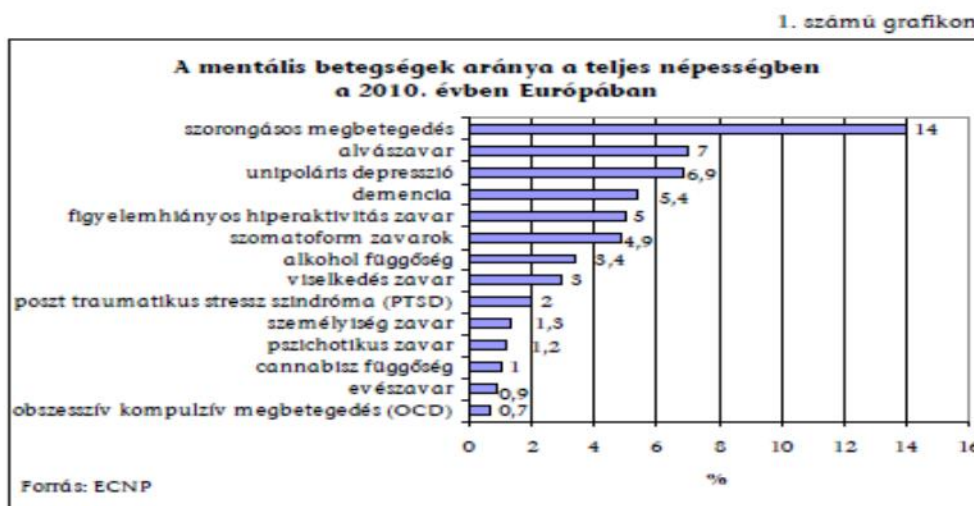
Elérhetőség:

- Átfogó szemlélet
- Az ellátás koordinálása és folyamatossága
- Hatásosság
- Egyenlőség
- Az emberi jogok tiszteletben tartása
- A speciális szolgáltatások koordinálása az alapellátással, interszektorális együttműködés¹

„Az Európai Neuropszichofarmakológiai Kollégium (ECNP) 2011 szeptemberében tette közzé 30 európai országra vonatkozó felmérése eredményét, amely az európaiak mentális állapotát vizsgálta. A kutatás 12 hónapos prevalenciát, azaz egy évre vonatkozó betegséggyakoriságot vizsgált. Eszerint az európai lakosság több, mint egyharmada, 38,2%-a, összesen 164 millió ember szenved a vizsgált 27 mentális zavar legalább egyikében. Becslésük szerint ez az arány ennél is magasabb, ha figyelembe vesszük, hogy az esetek mindössze egyharmadában fordulnak orvoshoz az emberek.

A kutatás szerint az európai népességben a leggyakoribbak a szorongásos megbetegedések (14%), az alvászavar (7%) és a major depresszió (6,9%) (1. sz. grafikon).²

1. ábra A mentális betegségek aránya a teljes népességben a 2010. évben Európában

Forrás: www.ksh.hu

Magyarországon a KSH a 2009. évben készítette az első, nemzetközileg standardizált Európai lakossági egészségfelmérést (ELEF). Ennek keretében a 15 éves és az idősebb népességet vizsgálták. A válaszadók 6%-a krónikus depresszióban, 3%-a egyéb mentális betegségben szenvedőnek vallotta magát. A lelki egészségnek összetársadalmi szinten, a családokban és a munkahelyeken is elsőrangú fontossággal kell bírnia. A nemzetközi és a hazai megbetegedési adatok alapján a pszichiátriai szakma közös állásfoglalásban hívta fel a figyelmet arra a tényre, hogy a pszichiátriai zavarok gyakorisága elérte a népbetegség szintjét. Magyarországon a pszichiátriai krónikus betegségek (pl. a skizofrénia, a depresszió, a dementia) sok százezer embert érintenek. A lakosság mentális állapota rosszabb az európai átlagnál. Kedvezőtlenebb a helyzetünk férfiak depressziója, a kóros alkoholfogyasztás, a bipoláris betegségek és a befejezett öngyilkosság tekintetében.

¹ forrás: Állami Egészségügyi Ellátó Központ: A krónikus betegek ellátásának jellemzői Európában, 2013.

https://irf.gyemszi.hu/new3/kutatas/zip_doc/2013/kronikus_ellatas_nemzetkozi_v3.pdf

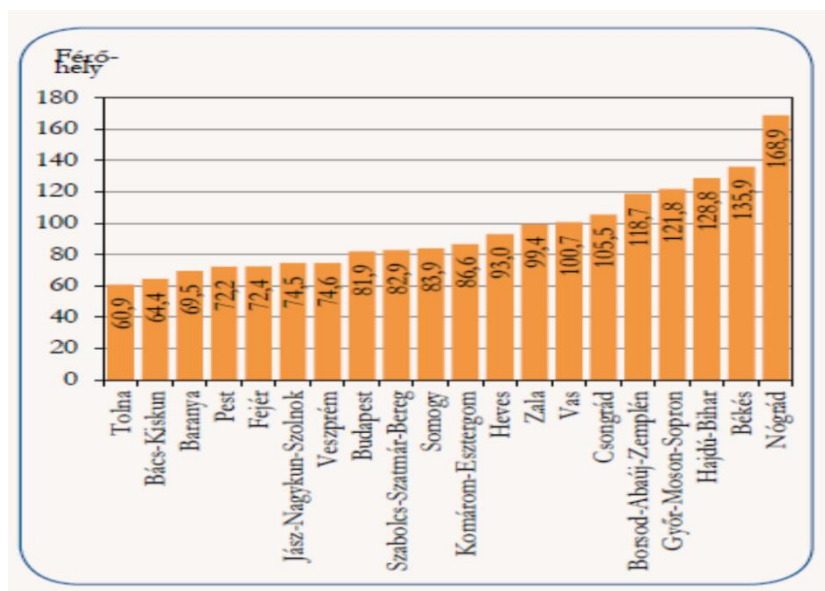
² Állami Számvevőszék: Jelentés pszichiátriai betegellátás átalakításának ellenőrzéséről; [URL]:

http://www.weborvos.hu/adat/files/2012_julius/ASZ_jelentes_2012.pdf; Letöltés időpontja: 2017. március 10.

Az öngyilkosságok száma 2009. évig csökkent, 2010. évben ismét emelkedett. Hazai és nemzetközi kísérletek bizonyították, hogy a pszichiátriai és a közösségi ellátás fejlesztése kedvező irányú változásokat eredményez az öngyilkosságok számának csökkenésében.

A mentális betegségek gyógyításának teljes költsége, a betegség által előidézett összes társadalmi veszteség – az Európai Parlament 2006. szeptember 6-i strasbourg-i plenáris ülésén elfogadott jelentés becslése szerint – eléri a GDP 3-4%-át. Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvény (Eftv.) meghatározta az egészségügyi szolgáltatók körét, átrendezte az ellátási struktúrát, csökkentette az aktív kapacitásokat. Az intézkedések része volt a pszichiátriai betegellátás központi intézményének, az Országos Pszichiátriai és Neurológiai Intézetnek (OPNI) a megszüntetése. Ezzel az intézkedéssel az OPNI 849 ágyából 599 közfinanszírozott kapacitást vettek át a Fővárosi Önkormányzat, a Semmelweis Egyetem és a Pest Megyei Önkormányzat intézményei, így 250 ágyal csökkent az aktív kapacitás. Erőteljes csökkenést mutat a betegellátásban dolgozó pszichiáterek, gyermekpszichiáterek létszáma, ami 71,6 fővel (778 főről 706,4 főre csökkent), a pszichológusok létszáma 81,6 fővel (272,8-ról 191,2-re csökkent), a fekvőbeteg ellátásban lévő szakápolók létszáma pedig 631,6 fővel (1360,6-ról 729 főre csökkent).

2. ábra A tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést biztosító pszichiátriai intézmények működő férőhelyeinek százezer lakosra jutó száma, 2012. december 31.

Forrás: www.ksh.hu

2012-ben a 91 intézmény 9023 működő férőhelyén 8842 beteget láttak el, a kihasználtság országosan 98%-os volt. Százezer lakosra 91 férőhely jutott.

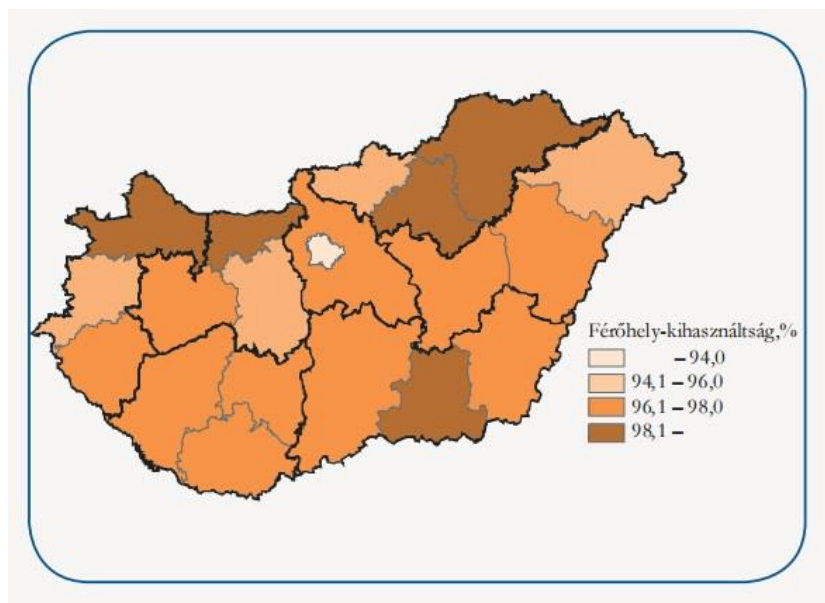
Az Európai Unióban, napjainkban mintegy 80 millió ember él valamilyen fogyatékossgal. A fogyatékkal élő emberek teljes értékű társadalmi-gazdasági részvétele gyakran ütközik akadályokba, jelentős arányukat sújtja az átlagnál nagyobb szegénység.

Az EU népességén belül egyes becslések szerint mintegy 1,2 millió fő, a 65 év alattiak 1%-a, a 65 év feletiek 6-7%-a él intézményben. Az intézményekben élők nagy része értelmi fogyatékos ember, a második legnagyobb csoportot a pszichiátriai ellátásban lévők jelentik (akiknek szintén lehet kísérő diagnózis értelmi fogyatékossgal).

Az ENSZ Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezménye rögzíti, hogy a fogyatékossgal egy változó fogalom, továbbá, hogy a fogyatékossgal élő személyek és az attitűdbeli, illetve a környezeti akadályok kölcsönhatásának következménye, amely gátolja őket a társadalomban való teljes és hatékony, másokkal azonos alapon történő részvételben.

Az ENSZ Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló egyezménye kimondja, hogy a fogyatékos személyeknek joga van az önálló életvitelhez és a közösségbe való befogadáshoz. Ez a jog korától, képességeitől vagy fogyatékoságának, illetve mentális egészségi problémájának jellegétől függetlenül minden emberre kiterjed. Ennek értelmében mindenki számára lehetővé kell tenni az általa választott közösségben való életet és részvételt. Az érintett személyeket be kell vonni a számukra biztosított ellátást és támogatást érintő döntésekbe, és biztosítani kell, hogy a lehető legnagyobb mértékű irányítással rendelkezzenek a saját életük felett

3. ábra A fogyatékosokkal élők tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezését biztosító intézmények férőhely kihasználtsága, 2012. december 31.

Forrás: www.ksh.hu

A fogyatékkal élő emberekről alkotott egyéni és társadalmi felfogások meghatározzák a számukra nyújtott ellátások, szolgáltatások rendszerét. Az első intézmények a felvilágosodás korában, a 18. század második felében jelennek meg, elsősorban az elesettekről való gondoskodás céljából, illetve az iparosodás nyomán tapasztalható gazdasági kiszolgáltatottság, a tömeges elszegényedés következményeként jöttek létre. A 19. század elejétől a képezhetőségről, azaz a pedagógiai-gyógypedagógiai megsegítésről a hangsúly a medikális (orvosi) nézőpontokra helyeződik át.

Ez a változás azt is eredményezi, hogy nagyon sok felnőtt értelmi fogyatékos személy éli le az életét ideg- és elmegyógyintézetekben. A 19. században kialakuló intézmények a fogyatékos személyeket elzárták a társadalomtól, ez az elkülönítés és társadalmi hasznosság kérdésköre a sterilizációs törekvések, valamint a „Harmadik Birodalom” eutanáziaprogramjaiban kicsúcsosodva a korai gondoskodás eszméjét alapjaiban roppantja össze. A II. világháborút követően a nagy létszámú intézmények a korábbiakkal azonos struktúrákkal működtek tovább.

A fogyatékkal élő emberek számára szervezett szolgáltatások nagy része a 20. század derekáig az orvosi modell alapján fejlődött, az intézményi ellátás, a fogyatékos személyekről való gondoskodás kizárólagosnak tekinthető formája az 1970-es évekig Észak-Amerikában és Európában, lakhatásuknak ma is domináns színtere Európa számos államában, többek között Spanyolországban, Franciaországban, Ausztriában, valamint Kelet-Európa számos országában.

A késő 20. században kezd a fogyatékos emberek megítélése változni, ekkor születik meg a szociális (társadalmi) modell, amely a fogyatékoságot a társadalmi részvételt kizáró szociális akadályok eredményének tekinti.

A fogyatékoságot döntően egyéni okokkal magyarázó szemléletben alakult ki az intézményesített ellátások rendszere, majd a szociális (környezeti, emberi jogi és a Fogyatékoság kialakulása folyamatmodellje hatására) szemlélet terjedésével ez a rendszer gyökeres változásnak indult. Ennek jeleként a korábbi nagy létszámú intézményi ellátási formákat egyre inkább a kisebb létszámú, helyi közösségbe integrált lakhatási, szolgáltatási formák váltották, váltják fel. A lakhatási forma a fogyatékkal élők életminőségének egyik meghatározó tényezője.

Magyarországon a 2011. évi népszámlálás alapján 490.578 fő, a teljes népesség 4,9%-a fogyatékosággal élő, 1.648.413 fő (16,6%) tartósan beteg. A nemzetközi vizsgálatokra épülő szakértői becslések ezzel szemben azt mutatják, hogy az EU-ban a lakosság átlagosan 10%-a él valamilyen fogyatékosággal. A valós szám tehát Magyarországon is inkább az egymilliót közelítheti. Ezt támasztja alá az a népszámlálási adat is, amely szerint Magyarországon 1,6 millió fölött van a tartósan beteg, egészségkárosodott emberek száma. A 2011. évi népszámlálás adatai szerint a mentálisan sérült személyek száma 46.265 fő.

A 2011. évi népszámlálási adatok szerint a 2 millió 714 ezer családból 253 ezer családban él fogyatékosággal élő személy. A fogyatékkal élők 92%-a, magánháztartásban, 8%-a (közel 39.000 fő) intézményi háztartásban és bentlakásos intézmény (pl. ápoló-gondozó otthon) lakója. A teljes népességben az intézményben élők aránya 2%.

A fogyatékosággal élők és a teljes népesség lakóhelyének település típus szerinti megoszlásában kismértékű az eltérés. A település típusa tekintetében az érintett személyek egyharmada községben, további egyharmada pedig vidéki városban él, míg a fennmaradó egyharmad lakik megyeszékhelyen vagy a fővárosban.

A 19 megyéből 11-ben az országos átlag (3,6%) feletti a fogyatékosággal élők aránya. A projekt megvalósulásának közvetlen régiójában, Zala megyében a KSH 2011. évi népszámlálási adatai szerint 3,5% a fogyatékosággal élők aránya.

A szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek, valamint a fogyatékkal élő személyek ellátását végző intézmények mérete Magyarországon jelenleg a kisebb (10-20 fős) ellátásoktól, a több száz embernek lakóhelyet adó intézményekig terjed. Magyarországon 14.751 férőhellyel működnek 12 fő feletti intézményi ellátások (ápoló-gondozó otthon, rehabilitációs intézmény, átmeneti intézmény). Lakóotthon (1-12 fő) 1679 férőhellyel nyújt szolgáltatást, míg támogatott lakhatás (1- 6 és 1-12 fő) 201 férőhelyen. A 2014 végi adathoz képest 2015 végén 660 kiváltott vagy kiváltás alatt lévő férőhelyről beszélhetünk.

Zala megyei helyzetkép

Zala megyében bentlakásos intézményi formában az alábbi településeken történik pszichiátriai betegek ápolása, gondozása.

Zala Megyei Szivárvány Egyesített Szociális Intézmény Aranyág Otthona

8887 Bázakerettye, Virág u. 4.

Az intézmény 1982 óta, összesen 144 férőhellyel működik.

Ellátási területe: Zala megye közigazgatási területe

Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Búcsúszentlászló székhelye

8925 Búcsúszentlászló, Arany János utca 17.

Az intézmény 1951 óta, összesen 72 férőhellyel működik.

Ellátási területe: Budapest főváros közigazgatási területe

Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Domb Otthon telephelye

Az intézmény 1951 óta, összesen 130 férőhellyel működik.

Ellátási területe: Budapest főváros közigazgatási területe

Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Boróka Otthon telephelye

Az intézmény 1951 óta, összesen 130 férőhellyel működik.

Ellátási területe: Budapest főváros közigazgatási területe

Az intézményi férőhelyek kihasználtsága 100 %-os, a várakozók száma 92 fő, mely rendkívül magas, ennél fogva az átlagos bekerülési idő 2-3 év.

Jelen projekt keretében a Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Búcsúszentlászló székhely 72 férőhelyének kiváltását tervezzük.

A projekt megvalósulása nélkül fennállna a veszélye a tárgyi, infrastrukturális környezet romlásának, a fenntartási, üzemeltetési költségek folyamatos emelkedésének, nehézségekbe ütközne a korszerű szakmai protokollok alkalmazása.

A jelenlegi körülmények tartós fennmaradása esetén nagyon nehéz lenne az egyéni szükségletekre adekvát és differenciált választ adó magas szintű szakmai munka folytatása, jelentős kockázatot jelentene az ellátás során a túlgondozás, valamint továbbra is fennmaradna a túlzott mértékű hospitalizáció veszélye.

A Budapesten élő pszichiátriai betegek jelentős része vidéken, gyakran az országhatárok mentén lévő intézményekbe kerültek elhelyezésre. A főváros korábban több ilyen vidéki intézménynek volt a fenntartója - így többek között a Zalaapátiban és a Búcsúszentlászlón található intézményeknek is.

1.1.2. A projekt szükségességét alátámasztó probléma bemutatása

A jelenlegi nagy létszámú intézmények sok esetben a település szélén, rosszabb esetben az országhatáron, izoláltan, korszerűtlen épületekben működnek. Az intézmények a területi elhelyezkedésükből adódó korlátokat nem tudják leküzdeni, nem tudják a tényleges integrációt biztosítani. Egy több száz fős intézmény esetében fennáll továbbá annak a veszélye, hogy nem alkalmas az egyéni képességekre és szükségletekre alapozott szolgáltatás nyújtására, szükség van tehát a munkaerő-piaci részvételt és társadalmi befogadást segítő rendszerekre, az alapszolgáltatások erősítésére, a közösségi alapú szolgáltatások fejlesztésére.

A közösségi lakhatásba való költözés az életminőség tekintetében pozitív változásokat hoz: az önállósági képesség javul, nagyobb szabadság, önállóság érzékelhető a pszichiátriai személyek esetében, illetve a társadalmi integráltság erősödik.

Az intézménytelenítésnek nevezett folyamat eredményeként a nagy létszámú bentlakásos intézményeket fokozatosan kis létszámú szolgáltatásokkal váltják fel.

Az intézménytelenítés, az intézményi ellátások kiváltása nem egyenlő a bentlakásos formák eltűnésével, hanem a folyamat során azok kisebb méretűvé válnak és a közösségbe integrálódnak, összességében új földrajzi és szakmai keretek között humanizálódnak.

A kiváltás nem az állam (vagy egyéb potenciális szolgáltatók) kivonulását jelenti az ellátásból. A megszűnő intézményi kapacitások helyén az érintettek számára szükséges egészségügyi, szociális és egyéb szolgáltatásokat a közösség keretei között szervezik meg, rugalmas, változatos formákban, változatos helyszíneken. Az intézménytelenítés során szükségszerű a megengedőbb gondozási-nevelési modell és a szigorú hierarchia szerint szerveződő (medikális) ellátás helyett a rehabilitációs szemlélet erősítése, az integráció biztosítása, az önálló életvitel lehetőségének megteremtése, valamint a személyre szabott és a szükségletekre reagáló, horizontálisan szerveződő, együttműködésre épülő szolgáltatási struktúra kialakítása.

1.1.3. Az intézményi dokumentumok és az Intézményi Férőhely Kiváltási Terv felmérései alapján az engedélyes és környezetének bemutatása

Az intézmény jelenlegi társadalmi-gazdasági környezete

Zala megye demográfiai mutatói

Zala megye a kisebb népességű magyar megyék közé tartozik. Zala megye népessége nem éri el a 300.000 főt, a megye népessége 277.290 fő. A megye lakosságának megközelítőleg 56%-a városlakó, ebből 38% valamelyik megyei jogú városban él.

A megye demográfiai adottságai kimondottan kedvezőtlennek mondhatóak, a népesség száma folyamatosan az országos átlag feletti mértékben csökken. Ennek elsődleges oka nem a belső elvándorlás, hanem a születések és a halálozások közötti tartós különbség az utóbbi javára (előregedő népesség).

A kedvezőtlen demográfiai folyamatok, a csökkenő és alacsony születésszám az előregedő népesség új elvárásokat támaszt a szociális ellátórendszerrel szemben, amit tovább nehezít a megye aprófalvas településszerkezete.

1. táblázat Demográfiai előrejelzés

Területi egység	Öregedési index		
	2001.	2011.	2021.
Magyarország	0,881	1,147	1,315
Nyugat-Dunántúli Régió	0,894	1,228	1,471
Zala Megye	0,952	1,422	1,639

Forrás: www.ksh.hu

A KSH adatai szerint 2015. január 1-jén 277.290 fő volt a lakosságszám, 12,8 százaléka a 0-14 éves korosztályba tartozott. Ugyanakkor 19,6 százalékra emelkedett 1045 fővel a 65 évesek és annál idősebbek aránya. A gyermekkorúak esetében tartós csökkenés, míg időseknél hasonló mértékű növekedés figyelhető meg a statisztikusok szerint.

Az élve születések és a halálozások száma Zala megyében stabilan mínusz értékeket mutat. 2001-től 2015-ig évente másfélezer körüli a különbség, azaz ennyivel csökken a lakosság száma. Az elmúlt tíz év során 2006-ban és 2008-ban volt a legkisebb a lélekszám csökkenése.

A népesség szerkezetének tekintetében a legfőbb sajátosság a megye korstruktúrájának feltűnően kedvezőtlen alakulása.

Az elmúlt évtizedekben az erőteljes városba költözés miatt a falvak többségében az idős korosztály maradt, így a kistelepüléseken zömében az időskorúak élnek.

A születéskor várható élettartam növekedésével mind nagyobb a népességen belül a 70-80 évesek aránya, - akik elsősorban falvakban élnek - és jelentős eltérés van a nemek közötti arányban. (80 év feletti nők aránya 3,2 %, férfiak aránya 1,5 %)

Zala megye foglalkoztatási mutatói

Zala megye jellemzően aprófalvas településszerkezetű, így minden foglalkoztatási jellegű program ezen speciális munkaerő-piaci jelenségre reagál. Elsődlegesen az elavult szakmákkal rendelkezők, valamint az alacsony iskolai végzettségűek, roma származásúak szorultak ki az elsődleges munkaerő-piacról. Számosságában is jelentős létszámú állás nélkül lévőkre a tartós munkanélküliség a jellemző, mely a másodlagos munkaerő-piac szolgáltatási skáláját felhasználva, az érintettek részére a közfoglalkoztatás lehetősége biztosított.

Ezen célcsoport egyik legfőbb problémája, hogy a családjukban többszörösen is előfordul munkanélküliség (többgenerációs munkanélküli), több hónapja munkanélküliek, a család bevételét az önkormányzati támogatás, esetleg alkalmi munkák, vagy ún. „feketemunka” biztosítja. Ezen perifériára szorult rétegek nem kapnak elengedő motivációt a munkahelykereséshez.

A térségen belüli egyes településeknek más-más sajátos munkaerő-piaci problémái vannak, ezek közül kiemelkedő:

- Többszörösen mentálisan sérült, 45 év feletti, amúgy munkaképes korú lakosságot sem Zalaegerszegen, sem helyben nem foglalkoztatják.
- Az ún. zsáktelepüléseken és település részeken a napi két, jó esetben 4 buszjárat miatt a gépjárművel nem rendelkező, kevésbé képzett munkaerő nem tud eljutni a településén kívül eső munkahelyre.
- A sokgyermekes roma családokból az anyák szintén nem tudnak lakóhelyüktől távoli munkavégzési helyszínekre eljutni.
- Megszűntek a mikro térségekben azok a potenciális foglalkoztatók (Faipari szövetkezet, termelőszövetkezetek, állattartó telepek) akik az alulképzett munkaerőt foglalkoztatták.

A települések tehát minél kisebb lélekszámúak és távolabb vannak a gazdasági, szolgáltatási központoktól, továbbá minél alacsonyabb a népesség iskolázottsága, a foglalkoztatottság és a munkanélküliség mutatói annál kedvezőtlenebbül alakulnak.

A kedvező változás a lakosság szociális helyzetében csak összehangolt, egymásra építkező fejlesztési programokkal érhető el. Együtt kell működni a gazdaságpolitika, a területfejlesztés, a foglalkoztatáspolitikai és a szociálpolitika szakembereinek, döntéshozó testületeinek, és kiemelten kezelni a partnerséget a szociális szolgáltatások kialakítása és bővítése, korszerűsítése érdekében megyei szinten.

Zala megye szociális ellátottsága

A magyar önkormányzati rendszer alappillérei a települési önkormányzatok. Közigazgatási, közszolgáltatás-szervezési tevékenységük viszonylagos önállósága nem jelenti az egymástól való elszigeteltségüket.

A közös feladatmegoldásnak, a kooperációnak a „kényszere” nem normatív alapú, hanem a dolgok természetéből fakadó. Mindenki számára lényeges kérdés az, miként lehet jól, jobban, illetve gazdaságosan, gazdaságosabban szervezni a közszolgáltatásokat.

Az együttműködés azonban nem korlátozódik az önkormányzatok közti kapcsolatrendszerre. Az együttműködés úgy teljes, ha a lakossággal, civil szervezetekkel, intézményekkel és gazdálkodó szervezetekkel a közügyek szervezése terén kiépített kapcsolatokról sem feledkezünk meg.

A települések kapcsolatrendszerét elsősorban a közös önkormányzati hivatalok szervező és irányító munkája jellemzi.

A körzetközponti település és annak természetes vonzáskörzetében lévő önkormányzatok közt sokrétű és tartalmas együttműködés alakult ki, a települések „természetes szimbiózisban élnek”. A településen élők jelentős számban ingáznak. Elsősorban a megyeszékhelyre utaznak ott lévő munkahelyeikre, iskoláikba, másrészt pedig az úgynevezett mikro-centrumokban lévő oktatási intézményekbe és munkahelyekre irányul a napi bejárás.

A párszáz lelkes kisközségek gyakorlatilag többnyire nem rendelkeznek munkahelyekkel és nincsenek intézményeik. Ha van is intézmény, az összevont iskola, vagy egycsoportos óvoda, esetleg idősek nappali ellátása. A kistérség legtöbb településéről utaznak a diákok a megyeszékhelyre, vagy az általános iskolát működtető nagyobb településekre.

A városkörnyéki települések munkaképes korú népességének nagy hányada a megyei jogú városban, vagy a lakóhelyén kívüli más településen áll munkaviszonyban. A tömegközlekedés nehézségei tovább súlyosbítják az ingázás terheit.

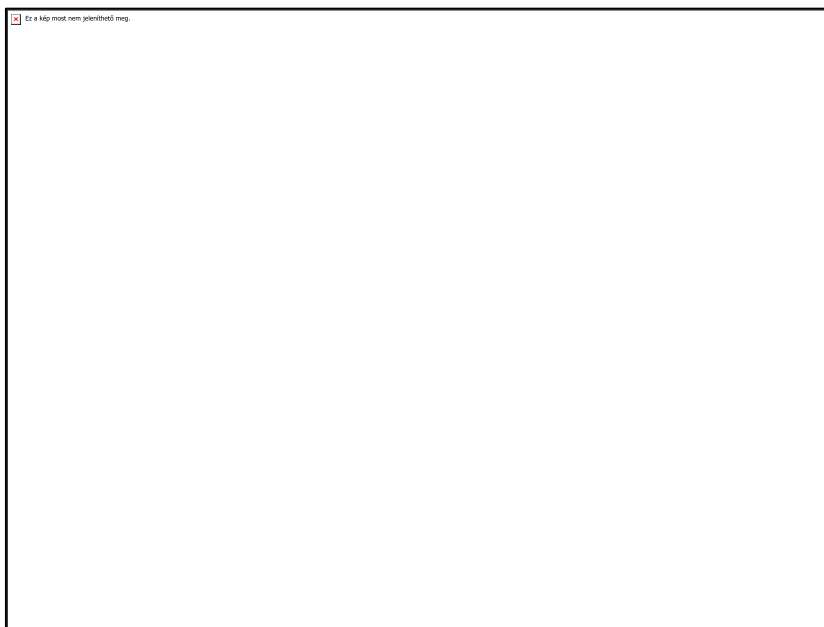
A települések további problémája, hogy alacsony a tartósan munkanélküli emberek visszatérési esélye a munka-erőpiacra, társadalmi esélyegyenlőségük nincs megteremtve, több helyen jellemző szegénység, a társadalmi kirekesztődés (amelynek alapja a sokszor előítéletes helyi társadalom), s gyenge a szociális kohézió (kisközösségi szint hiánya).

A települések mindegyike önálló önkormányzattal rendelkezik. A testület köteles biztosítani a szociális alapellátást a helyi szükségleteknek megfelelően. A feladat ellátása érdekében a korábbi években is társultak más önkormányzatokkal, de számos településen hiányos a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatási rendszer.

A **Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény** Búcsúszentlászló, Arany János utca 17. szám alatt található.

Búcsúszentlászló község általános bemutatása a település főbb statisztikai adatai mentén.

4. ábra Búcsúszentlászló elhelyezkedése

Forrás: Saját szerkesztés

„A hagyomány úgy tartja, hogy maga Szent László király rendelte el egy kis kápolna építését a Boldogságos Szent Szűz tiszteletére ezen a helyen, miután csodás módon megmenekült az őt üldöző seregtől. Jóllehet konkrét történelmi bizonyítékok nincsenek arra nézve, hogy valóban Szent László építtette volna a kápolnát, a régészet is igen ősinek, román korinak (XII-XIII. század) vallja a főoltár mögött meghúzódó kegykápolnát. Ehhez az ősi kápolnához építették a méreteiben is impozáns barokk templomot, megőrizve ezzel az évszázadok homályába burkolózó kápolna épületét. A török pusztítás idején egyrészt a rejtettsége biztosította a kápolna fennmaradását, másrészt pedig az, hogy a Koránt ismerő hívő muzulmánok tisztelettel viseltettek Jézus szülőanyja, Mária iránt, akinek tiszteletére emeltetett a kápolna. Éppen a kanizsai basárol maradt fenn az a történet, hogy 1690 előtt betegsége idején egyik keresztény túsztát elküldte ide a kápolnába, hogy imádkozzon az ő gyógyulásáért. Amikor a rab ezt kényszerűségből megtette, a török basa meggyógyult. Ekkor személyesen is eljött ide, megkeresztelkedett, sőt, díszes pajzsát itt hagyta a kápolnában, adományképpen. Eddig a történet. Ezt a pajzsot egyébként még 1780 körül is látta a ferences tartományfőnök, Kósa Jenő.

A ferences szerzetesek 1694-ben jöttek ide, amikor Széchenyi Pál, a veszprémi püspök rájuk bízta az addigra már közismertté vált zárándokhelyet, „amely helyet a nép Szentlászlónak nevezte”. „Számos csodát” említ a püspök a megbízó levelében, amely csodák Szűz Mária közbenjárására történtek. Ettől kezdve a hívő emberek mind a nagyobb Mária-ünnepeken, mind pedig Szent László király ünnepén nagy számban érkeztek a kegyhelyre, ahol a ferences barátok fogadták őket. A török pusztítás – köztük a hitbeli károk – után a katolikus egyház újjászervezésében is kiemelkedő szerepe volt a helynek és az itt szolgáló ferenceseknek.

A barokk templomot 1714-ben kezdik építeni és 10 esztendő alatt készül el, jóllehet egyes belső munkálatok még jóval tovább húzódtak. A templom megépülését Zala vármegye és számtalan gazdag nemesi család (pl. Zichy, Széchenyi) segítségével, adománya tette lehetővé. A püspök 1734. június 20-án szentelte fel a templomot. Jellemző az akkori ferences barátok lelkesedésére és egyszerűségére, hogy az Isten házána építésébe akkor fogtak bele, amikor saját maguknak még nem volt rendháza, hanem családknál, ill. egyszerű viskókban laktak. A rendházukat csak 1724-ben kezdik építeni és 1736-ra fejezik be.

A templom alatt kriptát is kialakítottak az építők, egészen 1811-ig ide helyezték végső nyugalomra az elhunyt szerzeteseket. Ezután a Kálvária dombot használták temetkezési célra a ferencesek.

Többször okozott súlyos kárt a templomban a villám és a vihar, pl. 1774-ben, ami után hat évig dolgoztak olasz mesterek a károk helyrehozatalán. Egy emberöltővel később, 1820-ban éppen pünkösdfőfőn történt baj: a vihar tönkretette az összes ablakot. Majd 1874-ben olyan óriási villámcsapás sújtotta a tornyot, tetőt, hogy a templomboltozat teljesen összedőlt, a rendház pedig lakhatatlanná vált. Többek között Deák Ferenc személyes adománya (2000 forint) tette lehetővé a rendbetételt.

A templom belső berendezése az évszázadok folyamán nem sokat változott, hiszen a szobrok és oltárok döntő többsége egyidős a templommal, vagyis közel háromszáz éves. A fa- és szobrászmunkák nagy részét ferences szerzetesek végezték. A magyarországi barokk művészet kiemelkedő alkotása a templom, különösképpen a színek és formák szemet gyönyörködtető összhangja miatt. A főoltár közepén lévő festményen a templom védőszentjének, Szent László királynak alakját láthatjuk. Ezen a képen nem harcoló, vitéz lovagként, hanem ország építő királyként, igazságot osztó bíróként van ábrázolva Szent László. A templomnak nyolc mellékoltára van, ezek közül csak a Lourdesi Szűz Mária oltár nem barokk alkotás. A szószék, jóllehet az 1910. évi felújítás alkalmával számos díszétől fosztották meg, ma is a templom egyik legszebb, művészi leg talán a leggazdagabb alkotása.

A búcsúszentlászlói templomot hazánk legszebb templomai között tartják számon, amely békés nyugalomával százezrek számára adott már lelki erőt és vigasztalást az évszázadok alatt.”³

Demográfia

Búcsúszentlászló lakónépességének alakulását vizsgálva megállapítható, hogy az az elmúlt 10 évben – folyamatos - mintegy 12%-os csökkenést mutat (2007. évben: 881 fő; 2011. évben: 809 fő, 2015. évben: 778 fő).

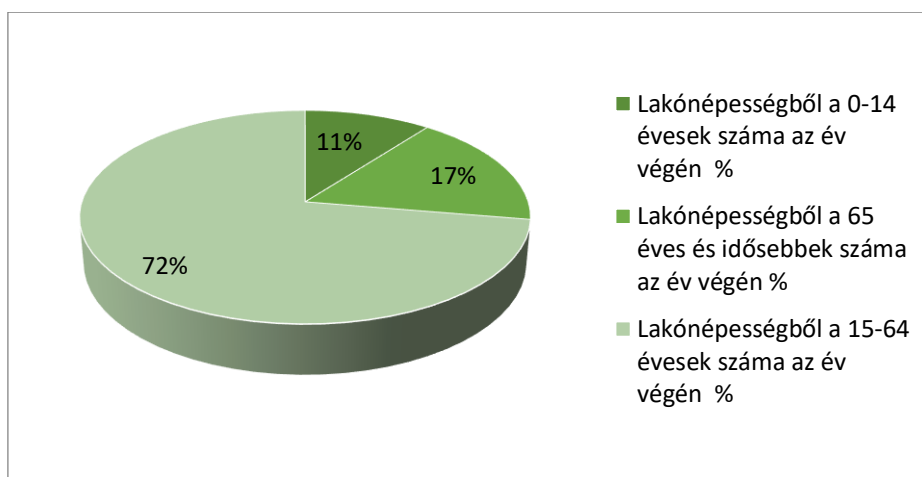
2. táblázat Búcsúszentlászló község népességadatai 2015. évben

Lakónépesség száma az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat) [fő]	778
Lakónépességből a 0-14 évesek száma az év végén [fő]	81
Lakónépességből a 65 éves és idősebbek száma az év végén [fő]	134
Lakónépességből a 15-64 évesek száma az év végén [fő]	563

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

³ Búcsúszentlászló hivatalos honlapja; [URL]: <http://www.bucsuszentlaszlo.koznet.hu/teleptort.htm>; Letöltés időpontja: 2017.

5. ábra Lakónépesség kor szerinti megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés

3. táblázat Öregedési Index - Búcsúszentlászló (2015.)

Lakónépességből a 0-14 évesek száma az év végén [fő]	81
Lakónépességből a 65 éves és idősebbek száma az év végén [fő]	134
Öregedési index	165 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fenti táblázat a település öregedési indexét mutatja. Az *öregedési index* azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira hány 65 éven felüli fő jut. Az öregedési indexet úgy számítjuk ki, hogy a 65 év felettieket elosztjuk a 0-14 évesekkel, és ezt megszorozzuk százzal. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népegykezerkezerzet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettek vannak többen, és a település előregedő. A kétféle helyzet legegyszerűbben úgy értelmezhető, hogy míg a fiatalos népegykezerkezerzet esetén a gyerekek, addig az öregedő esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Búcsúszentlászló község öregedési indexe folyamatosan emelkedik (2001. évben: 109,2%; 2011. évben: 138,6%; 2015. évben: 165%), azaz a község lakossága jelentős mértékben idősödik.

4. táblázat Népmozgalmi adatok 2015. év

Leírás	2006.	2015.
Élve születések száma [fő]	8	4
Halálozások száma [fő]	12	18
Csecsemőhalálozás (1 éven alul meghaltak száma) [fő]	0	0
Házasságkötések száma [eset]	3	4
Belföldi odavándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) [fő]	73	61
Belföldi elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) [fő]	42	64
Belföldi állandó odavándorlások száma [fő]	48	33
Belföldi állandó elvándorlások száma [fő]	18	41

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népmozgalmi adatok áttekintését követően megállapítható, hogy az elmúlt 10 évben felére csökkent a születések száma, illetve a halálozások száma emelkedett.

A vizsgált időszakban a házasságkötések és a válások száma gyakorlatilag stagnált. A településről történő elvándorlások száma megduplázódott, míg az odavándorlások száma közel egyharmados csökkenést mutat.

Foglalkoztatás

A legnagyobb foglalkoztató jelenleg a településen a Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény 54 dolgozóval.

Búcsúszentlászló településen a helyi vállalkozások között megtalálunk olyan mezőgazdasági jellegű munkalehetőséget, ahol csak szezonális munkát tudnak biztosítani a dolgozók részére

5. táblázat Nyilvántartott álláskeresők száma (fő) 2015-2017. január

Leírás	2015. január	2017. január
Álláskeresési segélyben részesülők száma	1	1
Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma	1	4
Regisztrált munkanélküliek száma	10	14
180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma	3	2
Rendszeres szociális segélyben részesülő regisztrált munkanélküliek száma	1	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázat adataiból látható, hogy az elmúlt években jelentős mértékben (40 %-kal) nőtt a településen a regisztrált munkanélküliek száma, ezzel fordítottan arányosan közel 50%-kal (1 fő) csökkent a tartós munkanélküliek száma.

Búcsúszentlászló település közigazgatási struktúrája

A Közös Önkormányzati Hivatal székhelye Zalaszentmihály 938 fő lakossal. A Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések:

- Búcsúszentlászló 778 fő
- Nemessándorháza 299 fő
- Nemesszentandrás 263 fő
- Pölöske 831 fő
- Szentpéterúr 994 fő

A Közös Önkormányzati Hivatal 4133 lakos ellátásáról gondoskodik, biztosítja a közszolgáltatásokhoz való teljes körű hozzáférést.

Búcsúszentlászló településen a közfeladatok ellátása

Búcsúszentlászló településen a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;

- 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
  9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
  10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
  11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
  12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
  13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
  14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
  15. sport, ifjúsági ügyek;
  16. nemzetiségi ügyek;
  17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
  18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
  19. hulladékgazdálkodás;
  20. távhőszolgáltatás;
  21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.
- A közfeladatok ellátását az önkormányzat helyi rendeletben szabályozza.

Gazdasági háttér

Búcsúszentlászló Zala megyében, a megyeszékhelytől dél-keleti irányban fekszik, tőle 15 km távolságra, a Szévíz völgyében található település, mely évszázadok óta a környék szellemi központja, Zala megye régóta ismert zarándokhelye.

Regionális szempontból kedvező elhelyezkedésű. A terület éghajlati viszonyai, földrajzi és természeti adottságaiból eredően a hazánk éghajlatára jellemző kontinentális és óceáni hatások jellemzően érvényesülnek. Kedvező közlekedési kapcsolata van a 75 és 76 számú II. rendű főúttal.

Közlekedés

Az előregedő települések megközelíthetősége kedvezőtlenebb az átlagosnál. Vasúti megállóhelye többségükben nincs, így az összeköttetést a közúthálózat, illetve az azon bonyolított helyközi buszforgalom biztosítja. A fő- és mellékúthálózat hangsúlyosabb szerepe miatt ezen utak karbantartása, felújítása kiemelt fontosságú, hiszen az öregedő községekben élők munkahelyre és oktatási intézménybe történő napi ingázása itt zajlik.

Szerencsés ugyanakkor, hogy Búcsúszentlászló elérhető távolságban van a megyeszékhelytől, Zalaegerszegtől 15 km-re helyezkedik el. Zalaegerszeg felől a 76. számú úton érhető el a település.

A községen halad keresztül a Szombathely–Nagykanizsa vasútvonal, ami az ingázók (diákok, munkavállalók) helyzetét könnyíti meg. A vasútvonal révén Győr, Pécs, Budapest is könnyen elérhető. Zalaegerszeg közelsége jelentős szerepet tölt be a település életében, fejlődését jelentősen meghatározó tényező.

A településen a tömegközlekedés a helyközi járatokon keresztül megoldott.

Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása

Búcsúszentlászló településen az iskola, óvoda, Közös Önkormányzati Hivatal Kirendeltsége, Faluház-Teleház, Posta, Takarékszövetkezet, Vasútállomás, így a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított.

A településen gyógyszerári szolgáltatás is elérhető.

Egészségügyi ellátás

Búcsúszentlászló településen egy házi orvos látja el az egészségügyi alapellátást, valamint fogászati ellátás áll a lakosság rendelkezésére. Házi gyermekorvosi ellátás csak kiírás és értesítés szerint havonta egy alkalommal. Védőnői szolgálat rendelkezésre áll a településen.

Orvosi szakellátás helyben történő igénybevételének lehetősége nem biztosított, a zalaegerszegi Szent Rafael Kórházban a szakrendelések elérhetőek.

Szociális ellátás

A szociálisan rászoruló személyek részére a helyi önkormányzat biztosítja az alábbi szociális alapszolgáltatásokat:

- a) étkeztetés,
- b) házi segítségnyújtás,
- c) családsegítés,
- d) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- e) támogató szolgáltatás

Biztosít továbbá gyermekjóléti alapellátási formákat:

- a) gyermekek napközbeni ellátása,
- b) gyermekjóléti szolgálat.

Az alapszolgáltatásokat a Közép-Zalai Szociális és Gyermekjóléti Központ útján biztosítja, Pacsa székhellyel.

Búcsúszentlászló településen is fontos szerepet kap a szociális gondoskodás. Az étkeztetésben és a házi segítségnyújtásban részesülők aránya a lakosság idősödése miatt fokozatosan emelkedik. Az időskorúak nagyobb fokú biztonságáról a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás hozzáféréseivel gondoskodnak. Az alapszolgáltatások biztosítása mellett idősek nappali ellátása nincs a településen. Pszichiátriai betegek nappali ellátását csak Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata biztosítja Zalaegerszeg város lakosai részére. A közösségi ellátást a Magyar Vöröskereszt megyei szervezete biztosítja megyei szinten.

A Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Búcsúszentlászló székhelye **férőhelykiváltással** érintett települései, melyeken megvalósul a pályázat:

- Esztergályhorváti
- Felsőrajk
- **Nagykanizsa**
- Vaspör
- **Zalalövő**
- Zalaszentiván

Esztergályhorváti

Esztergályhorváti községben jelenleg nincsen alapszolgáltatás fejlesztésére irányuló pályázat, illetve nem kívánnak benyújtani projektet a közeljövőben sem.

Felsőrajk

Felsőrajk községben jelenleg nincsen alapszolgáltatás fejlesztésére irányuló pályázat, illetve nem kívánnak benyújtani projektet a közeljövőben sem.

Felsőrajk település 2017-ben az alábbi fejlesztési pályázatokban vesz részt:

Pályázat azonosító száma	Pályázat címe	Pályázat céljának rövid leírása	Támogatás összege
VP6-7.2.1-7.4.1.2-16	Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzése	Önkormányzati tulajdonú vagy önkormányzati vagyongazdálkodásban lévő utak kezelését, karbantartását, rendszeres felújítását biztosító munkagépek, beszerzése.	

Nagykanizsa

Nagykanizsa Megyei Jogú Város, a TOP forrásaiból fejleszti az egészségügyi és a szociális ellátás infrastruktúráját.

Vaspör

Vaspör községben jelenleg nincsen alapszolgáltatás fejlesztésére irányuló pályázat, illetve nem kívánnak benyújtani projektet a közeljövőben sem.

Zalalövő

Zalalövő városban jelenleg nincsen alapszolgáltatás fejlesztésére irányuló pályázat, illetve nem kívánnak benyújtani projektet a közeljövőben sem.

Zalaszentiván

Zalaszentiván községben jelenleg nincsen alapszolgáltatás fejlesztésére irányuló pályázat, illetve nem kívánnak benyújtani projektet a közeljövőben sem.

Az intézmény

Az intézmény rövid története

1950 tavaszán hír járt a faluban, hogy a szerzeteseknek el kell hagyni a kolostort, amely júniusban meg is történt. A kolostor hasznosítására sokféle elképzelés hallatszott, egyesek varroda, mások mezőgazdasági középiskola és kollégium telepítéséről beszéltek. Az épület több mint egy évig üresen állt. Aztán 1951. október 2-án érkezett a búcsúszentlászlói vasútállomásra egy szerelvény, amelyről lekapcsoltak néhány vagon. Ezekben érkeztek a ház első lakói, a háborús idők emlékeként. Szegényes felszerelésükkel és pár darab állattal, hogy távol addigi életterüktől megkezdjék új életüket. 80-an voltak az un. honfoglalók, legtöbbjük hajléktalan, akiknek a lakását bombatalálat érte, családja odaveszett, ő maga testileg-lelkileg sérült lett, hadirokkantak, a háborús félelemtől megbomlott elméjük. Az intézmény berendezése nagyon szegényes volt. Vízvezeték, villanyvilágítás, mosdók, fürdőhelyiség nem is volt. A szobák egy részében fűtési lehetőség sem volt adott, nem beszélve a melegvíz-ellátásról. A lakók 100 esztendő, elkopott tölgyfa lépcsőkön közlekedtek, a folyosók töredezett műkölapokkal voltak tele. A lakók ellátása 7 fő dolgozói létszámmal, évi 370.000 Ft-os költségvetéssel, 5 Ft/nap étellelmezési normával indult. Az első lakókkal érkezett az intézménybe az első intézményvezető is. Kezdetben sem a faluból, sem a környező településekről nem akart itt dolgozni senki. Így a 7 fős létszám feltöltése hónapokat vett igénybe. A költségvetés, ruházati ellátásra nem tartalmazott keretet. A honvédségtől és a rendőrségtől kislejtezett ruhák, cipők kerültek az otthonba. 1954-57 között az intézmény gazdasági működését tekintve a Zala Megyei Tanácshoz tartozott, a beutalás joga maradt a Fővárosi Tanácsnál. 1957 márciusában a főváros visszavette kezelésébe az otthont, s ettől kezdve némi fejlődés következett. Az építkezések, felújítások

1962-ben indultak be. Az első nagyobb munka a lépcsőház korszerűsítése volt, betonlépcsők készültek. 1963-ban a folyosók padozat cseréjére került sor és megépült a sertések tartását szolgáló gazdasági épület. A konyha a lakók elhelyezését biztosító főépületben volt, vegyes tüzelésű berendezésekkel üzemelt.

1964-ben felújításra került a volt istálló, ebben mosodát létesítettek, 1965-ben új raktárak épültek. 1964-ben elég „gazdagnak” volt mondható az otthon, ugyanis 16 hold földbirtokkal rendelkezett. Természetesen a 60-80 db-os sertésgazdasághoz szükség is volt gazdálkodási területre. 1975. március 25-ig időskorú otthonként üzemelt a ház. Aztán profilisztítás kezdődött az intézményhálózatban, így itt is. Egyetlen nap alatt elvitték innen a régi lakókat. Még ugyanaznap 50 fő pszichiátriai beteg, TBC-s lakót hoztak helyükbe. El lehet képzelni azt a lelki állapotot, illetve hangulatot, ami a házban uralkodott. A dolgozók ki akartak lépni, mert egyszerűen félték a betegektől. 1977. július 1-el ismét profilváltás következett, elfekvő elmeotthonná minősítették az intézményt. 1990-re az elhelyezettek száma 140 fő volt. A lakók összetétele heterogén lett. A döntő többség súlyos értelmi és halmozottan fogyatékos volt, kiegészülve pszichiátriai betegekkel és időskori dementiában szenvedőkkel. 1990-91 évben a lakók közvetlen ellátását 28 fős ápoló-gondozói részleg végezte. Lift híján 60-70 főnek kellett az emeletre felhordani az ételt, 50 fő állandó ágyban fekvő lakó volt, 90%-uk inkontinens. Összesen 4 db fürdőkád és 6 közös WC biztosította a tisztálkodási és higiénés feltételeket. 1993. május 12-én kiadott alapító okirat szerint, fogyatékosokat ápoló otthonként működött tovább az intézmény. 1995-től kezdődően óriási és jelentős felújítások, fejlesztések valósultak meg. Ennek során megújult az épület kívül-belül, új lakoszobák, szociális és foglalkoztató helyiségek kerültek kialakításra. Modern élelmezési és mosoda üzem biztosítja az alapszolgáltatásokat.

Az intézmény 2008. január 1-től integrált intézményként Zalaapáti telephellyel működött. 2010. évtől újra profilváltás történt az intézményben. Nemcsak az infrastruktúra vonatkozásában, hanem a gondozás-foglalkoztatás tekintetében is jelentős változások történtek. Kifejezettebb lett a szervezethez, a közösségben élő egyén személyiségére történő didaktikus odafigyelés, azaz, az emberi méltóság előtérbe helyezése. Búcsúszentlászló ápoló-gondozó tevékenysége példaértékűnek tekinthető, hiszen fennállása óta a „másság” legszélsőségesebb rétegeivel találkozott. Az ápolási-gondozási szükségletek biztosítása mellett kiemelt szerep jutott a mentálhigiénés tevékenységnek is. 2013-tól a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában működik az intézmény. Az elmúlt három évben kizárólag saját forrásból további fejlesztések, felújítások történtek. Ennek során elkezdődött a 4 főnél nagyobb létszámú lakoszobák leválasztása, új mosógép, dagasztógép beszerzése történt, felújításra kerültek a gőz üzemű szárító gépek, a kerékpár tároló.

„Empátia, szeretet, odafigyelés, tisztelet.”

Ezen alapértékek határozzák meg az itt élők és az itt dolgozók mindennapjait.

Jelenleg nyújtott szolgáltatások

A Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Búcsúszentlászló Alapító Okiratban meghatározott alaptévékenységek és egyéb szakmai feladatok ellátására, az intézmény működésére vonatkozóan, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szocvtv.) a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és a működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet (továbbiakban: Szakmai Rendelet) az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011 (XII.31) Kormány rendelet az ágazati jogszabályok, valamint a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Főigazgatói utasítások tartalmát figyelembe véve a Szervezeti és Működési Szabályzat alkotja.

Az intézmény Alapító Okirata 2016. november 1-jén módosult a névváltozás és az integrált intézményhez beolvadó telephelyek adatainak változása miatt.

A Zala Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala által ZAC/100/00325-2/2017. kiadott, a székhely 8925 Búcsúszentlászló Arany János utca 17. integrált szociális intézmény működési engedélye határozatlan idejű. Intézményfenntartói feladat- és hatásköreit a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról szóló 316/2012. (XI.13.) Korm. rendelet 4-5. §-ában foglaltak szerint gyakorolja.

A gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szerv működési területe fogyatékkal élők és pszichiátriai betegek esetében Budapest közigazgatási területe.

Az intézmény pénzügyi, gazdálkodási feladatait a középírányító szerv látja el.

Az intézmény működési bevételének forrásai:

- térítési díj bevétel,
- költségvetési támogatás.

A költségvetési szerv közfeladata:

A Szocvtv. 69. §-a és 83. §-a szerinti személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított szociális ellátás biztosítása.

A Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény ápolást gondozást nyújtó intézmény a Szocvtv. 69. §, 70. § (3) bekezdése, 71. § (1) bekezdése, 71/A (1) bekezdése alapján.

A Szakmai rendelet 101/B. § (1) bekezdés c) pontja alapján több intézménytípust működtet, különálló szervezeti egységekben, ezért a szociális ellátásokat egy integrált intézményi formában biztosítja személyes gondoskodás keretében 326 fő engedélyezett ellátotti férőhellyel.

Az intézmény székhelye tömegközlekedési eszközzel könnyen megközelíthető. 2016-tól Búcsúszentlászló – Zalaapáti - Budapest közvetlen járat is az ellátottak, illetve a hozzátartozók rendelkezésére áll. A gépkocsival érkezők részére biztosított a parkolási lehetőség.

Az ellátottak mindannyian az egykori Ferences rendi kolostor épületében élnek. Jelenleg az engedélyezett férőhelyeink száma 12 fő fogyatékos személyek ellátására szóló férőhely és 60 fő pszichiátriai beteg férőhely. Fogyatékkal élők és pszichiátriai betegek ellátása tekintetében Budapest közigazgatási területéről fogadják a lakókat. Az illetékességi körön kívülről érkező intézményi ellátás iránti eseti elhelyezési igények elbírálásáról a 30/2015.(XII.16.) SZGYF szabályzat 2.§ (14) bekezdése alapján az intézményvezető dönt. Az Intézmény határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik, összességében a tárgyi feltételek biztosítottak, hiszen biztosítatva van ellátottanként a legalább 6 m², azonban az épület adottságaiból fakadóan jelenleg is vannak 4 főnél nagyobb létszámú lakószobák.

Az intézményben az alábbi szakosított ellátási formák vehetők igénybe:

- *Pszichiátriai betegek ápolást, gondozást nyújtó ellátása (262 fő)*
Székhely (Búcsúszentlászló) 60 fő
Domb Otthon (Zalaapáti) 130 fő
Boróka Otthon (Zalaapáti) 72 fő

Azon krónikus pszichiátriai betegek részére nyújt ellátást, akik az igénylés időpontjában nincsenek veszélyeztető állapotban, akut gyógyintézeti kezelést nem igényelnek, és egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt önmaguk ellátására segítséggel sem képesek. A pszichiátriai betegek otthona az ellátást igénybe vevők részére legalább napi ötszöri étkeztetést, szükség szerint ruházattal való ellátást, mentális gondozást, külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátást, valamint lakhatást biztosít.

- *Fogyatékkal élő személyek ápolást, gondozást nyújtó ellátása*
Székhely (Búcsúszentlászló) 12 fő

Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes fogyatékkal élők részére biztosít ellátást, akiknek oktatására, képzésére, foglalkoztatására, valamint gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség. A fogyatékkal élők részére napi legalább ötszöri étkeztetést, szükség szerint ruházattal való ellátást, mentális gondozást, külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátást, valamint lakhatást biztosít az intézmény.

- *Szenvedélybetegek ápolást, gondozást nyújtó ellátása*
Olajág Otthon Kehidakustány (20 fő)

Az otthonban az ellátást igénybe vevők ápolását, gondozását végzik, akik szomatikus és mentális állapotát stabilizáló, illetve javító kezelést igényelnek, önálló életvitelre időlegesen nem képesek, de - külön jogszabályban meghatározott – kötelező intézeti gyógykezelésre nem szorulnak.

- Szenvedélybetegek rehabilitációs intézményi ellátása
Olajág Otthon Kehidakustány (24 fő)

A rehabilitációs intézményi keretek között azt a 16. életévét betöltött szenvedélybeteget kell ellátni, aki rendszeres vagy akut gyógyintézeti kezelésre szorul, és utógondozására nincs más mód. Az ellátási forma a rászorulóknak önálló életvezetési képességének kialakítását, illetve helyreállítását szolgálja.

- *Szenvedélybetegek rehabilitációs célú lakóotthoni ellátása*
Olajág Otthon Kehidakustány (8 fő)

A lakóotthon az ellátást igénybevevő részére életkorának, egészségi állapotának és önellátás mértékének megfelelő ellátást biztosít. A lakóotthonba az a személy helyezhető el, aki a felvétel időpontjában a 16. életévét betöltötte, de a reá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt még nem, önellátásra legalább részben képes, elégséges jövedelemmel rendelkezik az új életforma költségeinek viseléséhez, folyamatos tartós ápolást, felügyeletet nem igényel.

- *Szociális foglalkoztatás (127 fő)*

Az intézményi jogviszonyban álló személy szociális foglalkoztatása, illetve az ellátottak meglévő képességeinek szinten tartása és fejlesztése érdekében

- Fejlesztő felkészítő foglalkoztatás 49 fő
- Munka-rehabilitációs foglalkoztatás 78 fő

Az integrált intézmény keretében több szolgáltatási forma került megszervezésre egy szervezeti keretben, de külön telephelyeken. A bentlakásos intézményben az önmaguk ellátására részben, vagy teljesen képtelen pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek és fogyatékkal élő személyek ápolása gondozása történik. A teljes körű ellátás keretében az ellátást igénybevevők koruknak, egészségügyi állapotuknak megfelelő fizikai, egészségügyi, valamint mentálhigiénés ellátást biztosítunk.

6. táblázat A Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény székhelyein és telephelyein engedélyezett férőhelyek száma

Szervezeti egység neve, címe	Telephely neve, címe	Engedélyezett férőhelyek száma
Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény 8925 Búcsúszentlászló Arany János utca 17.	Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény (fogyatékkal élők ellátása) 8925 Búcsúszentlászló Arany J. u. 17.	12 fő
	Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény (pszichiátriai betegek ellátása) 8925 Búcsúszentlászló Arany J. u. 17.	60 fő
	Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Domb Otthona (pszichiátriai betegek ellátása) 8741 Zalaapáti Deák Ferenc utca 7.	130 fő
	Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Boróka Otthona (pszichiátriai betegek ellátása) 8741 Zalaapáti Deák Ferenc utca 3.	72 fő
	Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Olajág Otthona (szenvedélybetegek otthona) 8784 Kehidakustány Kúria utca 7.	20 fő

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

	Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Olajág Otthona (szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye) 8784 Kehidakustány Kúria utca 7.	24 fő
	Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Olajág Otthona (szenvedélybetegek rehabilitációs célú lakóotthona) 8784 Kehidakustány Kúria utca 7.	8 fő
Összesen		326 fő

Forrás: saját szerkesztés

A jogszabálynak megfelelően a napi ötszöri étkezés, a szakorvosi javaslat alapján a megfelelő diétás étkeztetés biztosított. Ha az ellátott állapota indokolja az intézményi kibuszszal, szakképzett gondozó-ápoló kíséretében elősegítjük a szakrendelésre való eljutást. Kórházba történő osztályos kezelés esetén a kezelőorvossal, gondnokkal és hozzátartozóikkal folyamatosan tartják a kapcsolatot és egészségi állapotukban történő változásokat nyomon követik. Az ellátottak saját ruházatukat használják, ha az ellátott nem rendelkezik megfelelő mennyiségű ruházattal, akkor az intézmény biztosítja.

Az intézményben biztosított a rendszeres orvosi ellátás, a fogorvosi ellátás, a pszichiátria szakellátás, a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás. Az ápoló személyzet az előírt dokumentációkat folyamatosan vezeti. A személyre szóló ápolási dokumentációban nyomon követhetők az ellátottal történt események, egészségi állapotában történt változások. A személyre szabott ápolási terv elősegíti az egyén szükségleteinek megfelelő ápolás, gondozás megvalósítását.

Kormányzati funkciók

Az intézmény állami költségvetési szerv, mely alaptevékenységének kormányzati funkciók szerinti besorolása az alábbi:

- 101121 – Pszichiátriai betegek tartós bentlakásos ellátása
- 101122 – Szenvedélybetegek tartós bentlakásos ellátása
- 101124 – Szenvedélybetegek rehabilitációs célú bentlakásos ellátása
- 101211 – Fogyatékosokkal élők tartós bentlakásos ellátása
- 107030 – Szociális foglalkoztatás
- 107053 – Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A költségvetési szerv főtevékenységének államháztartási szakágazat szerinti besorolása NGM rendelet 5. számú mellékletek alapján

- 872000 – Mentális, szenvedélybeteg bentlakásos ellátás

Államháztartási szakfeladatok rendje: NGM rendelet 3. számú mellékletek alapján

- 562917 – Munkahelyi étkeztetés
- 562920 – Egyéb vendéglátás
- 680002 – Nem lakóingatlan bérbeadása, üzemeltetése
- 873021 – Fogyatékkal élők tartós bentlakásos ellátása
- 872001 – Pszichiátriai betegek tartós ellátása
- 770000 – Kölcsönzése, operatív lízing
- 813000 – Zöldterület – kezelés
- 821000 – Adminisztratív, kiegészítő szolgáltatás
- 823000 – Konferencia, kereskedelmi bemutató szervezése

- 872002 – Szenvedélybetegek tartós ellátása
- 872004 – Szenvedélybetegek lakóotthoni ellátása
- 872006 – Szenvedélybetegek rehabilitációs ellátása
- 890431 – Szociális foglalkoztatás munka-rehabilitáció keretében
- 890432 – Szociális foglalkoztatás fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás keretében
- 960100 – Textil, szőrme mosása, tisztítása

Vállalkozási tevékenységet az intézmény nem folytat.

A teljes körű ellátás keretében az intézmény biztosítja:

- az ápolási, gondozási feladatokat,
- az ellátottak szinten tartó, képességfejlesztő, munkajellegű foglalkoztatását, továbbá sport- és szabadidős tevékenységeket,
- biztosítja az intézményi jogviszonyban álló fogyatékos, pszichiátriai beteg személyek szociális foglalkoztatását.
- a lakhatásról való gondoskodást 24 órás felügyelet mellett,
- gondozási tevékenysége során, a szolgáltatást igénybe vevő személy részére nyújt olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására törekszik,
- ápolási tevékenység keretében, az intézmény által biztosított gondozási feladatok ellátása során közvetlenül felmerülő és a szociális intézmény keretei között biztosítható egészségi állapot helyreállítását szolgáló tevékenységet végez
- napi ötszöri étkezést,
- szükség szerint ruházattal és textíliával való ellátást, - a lakók ruházatának, textíliájának mosását, vasalását, javítását.
- a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátást,
- mentálhigiénés ellátást.
- az ellátottak intézményen belüli szociális foglalkoztatásának megszervezését, szocioterápiás foglalkozást,
- a hivatalos ügyekben való segítségnyújtást,
- érték- és vagyonmegőrzést,
- az intézményben elhunytak eltemtetését

Az intézmény alapellátáson túl nyújtott, térítésköteles szolgáltatása:

- Büfé
- Vendégétkeztetés
- Nyaralás, kirándulás
- Színház, mozi látogatás

A szolgáltatás célja

Az intézmény székhelyén fogyatékos és pszichiátriai beteg személyek ápoló, gondozó otthonaként, az ellátására jogosult személyeknek ellátást, fizikai, mentális, pszichés állapotukhoz, életkorukhoz, ápolási, gondozási szükségleteikhez, önellátási szintjükhöz igazodó, differenciált ápolást, gondozást, foglalkoztatást nyújtson. Az ellátás során tiszteletben tartsa az ellátottak alkotmányos jogait, különösen az élethez, az emberi méltósághoz, a testi épséghez, a testi és lelki egészséghez való jogot.

Az intézményben élő ellátottak számára biztosítják megfelelő egészségügyi és mentálhigiénés szolgáltatást, foglalkoztatási lehetőségeket, hogy betegségük szabta életkeretet minél jobban megtöltsék tartalommal.

Személyi feltételek

Búcsúszentlászló székhelyen jelenleg 54 fő közalkalmazott dolgozik, mellyel nagyban hozzájárul a helyi munkahelyteremtéshez.

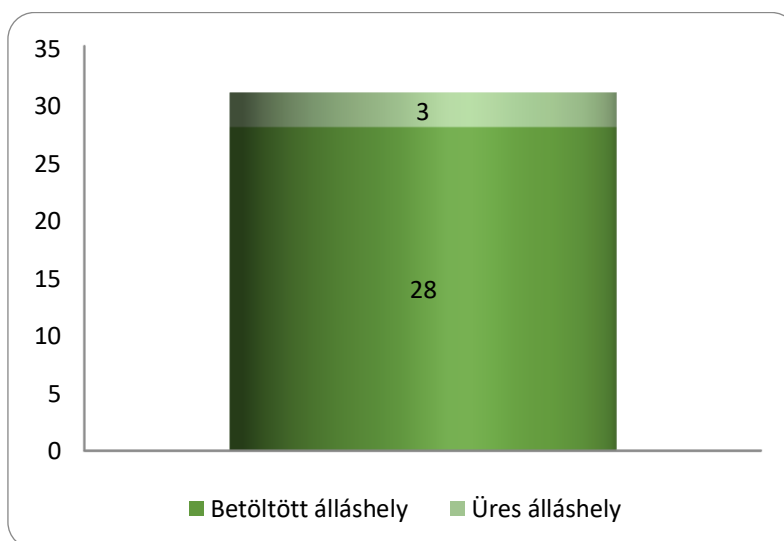
7. táblázat Szakmai létszám alakulása

Szakmai létszám	Betöltött álláshely	Üres álláshely	Szakképzettség arány	Átlagéletkor	Férfi munkatárs	Nő munkatárs
31 fő	28 fő	3 fő	100%	47,3 év	1 fő	27 fő

Forrás: Saját szerkesztés

Legfiatalabb munkatárs: 25 éves, legidősebb munkatárs: 58 éves

6. ábra Engedélyezett szakmai álláshelyek alakulása

Forrás: Saját szerkesztés

A fenti táblázat, valamint diagram szemlélteti, hogy a Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Búcsúszentlászló székhely 31 fő szakmai létszámmal rendelkezik, melyből 28 álláshely van betöltve.

A szakmai álláshelyek többségét nők látják el, 28 főből 27 fő női dolgozó.

Az intézmény székhelyén engedélyezett funkcionális létszám 30 fő, melyből 26 fő a betöltött, melyet a fenti diagram mutat be. A szakmai álláshelyekhez hasonlóan a funkcionális munkakörben foglalkoztatottnál is a nők vannak többségben, mely szerint 26 főből 22 fő női dolgozó. A székhely intézmény területén működik az ételmezési üzem, amely az ellátottak részére biztosítja a napi ötszöri étkezést, ezen kívül vendégétkezők számára is naponta szolgáltat meleg ételt.

8. táblázat Funkcionális létszám alakulása

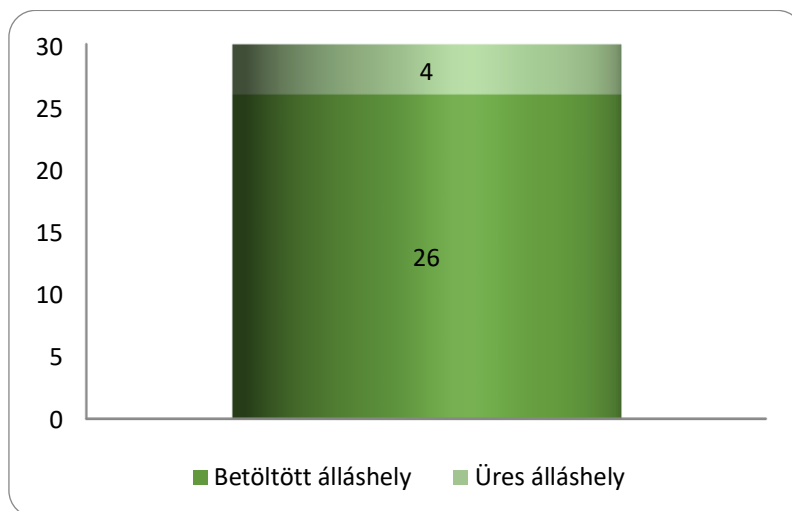
Funkcionális létszám	Betöltött álláshely	Üres álláshely	Átlagéletkor	Férfi munkatárs	Nő munkatárs
30 fő	26 fő	4 fő	48,8 év	4 fő	22 fő

Forrás: Saját szerkesztés

Legfiatalabb munkatárs: 33 éves, legidősebb munkatárs: 63 éves

7. ábra Engedélyezett funkcionális álláshelyek alakulása

Forrás: Saját szerkesztés

Jelenleg betöltött álláshelyek beosztás szerint

9. táblázat Jelenleg betöltött álláshelyek beosztás szerint

Szakmai munkakörök	Létszám	Funkcionális munkakörök	Létszám
intézményvezető	1 fő	élelmezésvezető	1 fő
intézményvezető ápoló	1 fő	élelmezési raktáros	1 fő
ápoló-gondozó	20 fő	gazdasági ügyintéző	1 fő
egészségügyi koordinátor ápoló	2 fő	gépkocsivezető-anyagbeszerző	1 fő
szociális mentálhigiénés munkatárs	1 fő	humánpolitikai ügyintéző	1 fő
foglalkoztatás szervező	1 fő	titkársági ügyintéző	1 fő
szociális ügyintéző	1 fő	mosónő	2 fő
mozgásterapeuta	1 fő	varrónő	1 fő
		szakács	3 fő
		konyhai kisegítő	3 fő
		pénzügyi ügyintéző	1 fő
		portás	1 fő
		karbantartó	1 fő
		udvari munkás	1 fő
		takarító	7 fő
Összes szakmai: 28 fő		Összes funkcionális	26 fő

Forrás: Saját szerkesztés

A Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Otthon székhelyén a szakmai álláshelyek mindegyike a Szakmai rendeletben meghatározottak szerint került betöltésre, speciális szakképesítéssel 6 fő (pszichiátriai szakápoló, felnőtt szakápoló, diplomás ápoló) rendelkezik. Rendkívül nehéz pszichiátriai betegek ellátásával kapcsolatban tapasztalattal bíró munkatársat a jelenlegi munkaerő-piacon találni.

Tárgyi feltételek

A lakók az egykori Ferences rendi kolostorban élnek, ami nem bentlakásos intézményi funkciókkal épült. Ennél fogva nem tudnak intimszobát, teakonyhát, imatermet biztosítani az ellátottak részére, így a jelenlegi lakhatási körülmények nem teljes körűen elégítik ki szükségleteiket. Az elmúlt években fenntartói segítséggel a 4 főnél nagyobb létszámú szobák leválasztása megkezdődött, ahol az építészeti adottságok azt lehetővé tették. A terveknek megfelelően három szoba esetében (földszint 1-es, 5/a, valamint az emeleten lévő 14-es szoba) sikerült a leválasztást kivitelezni, így ezekben már maximum hárman, illetve négyen élnek. A szoba leválasztás mellett állagmegóvás is történt, amely során kifestésre került a mosoda főbejárati része, a porta, a foglalkoztató pince folyosója, illetve a földszinti folyosó lábázat felújítása is megtörtént. Az épületek állaga összességében megfelelő, köszönhetően annak, hogy tervszerűen,

fokozatosan az amortizációs folyamatoknak megfelelően folyamatos karbantartások történtek/történnek. Vezetékes telefonnal, internettel való ellátottság jó, a tervezett sáv szélesség növelést meg tudták valósítani, így már háromszor akkora sebességű internet áll rendelkezésre, mint 2015-ben. Számítógépes park is bővítésre került, kettő darab új számítógéppel, hozzátartozó szoftverrel és operációs rendszerrel együtt. Egyéb, a 2016. évben megvalósult tárgyi feltételeket javító beruházások:

- 2 darab gőz üzemű szárítógép felújítása megtörtént
- a munkatársak részére biztosított kerékpár tároló felújításra került
- 1 darab takarítógép vásárlása.

Az épület részben akadálymentes, lift az ellátottak rendelkezésére áll, illetve a szobák "küszöbnélküliek", ezáltal a kerekesszékesekkel való közlekedés biztosított.

A pályázat keretében kitagolással érintett ingatlan Búcsúszentlászlón található kolostor épület, ami az ellátottak lakhelyéül szolgál. Az épület műemléki védelem alatt áll, ami ferences kolostornak készült 1736-ban. A helyi templommal összeépülve külön telken, belterületen helyezkedik el. A telek amorf formájú, a déli irányból közelíthető meg. Nyugat felől vasútvonal húzódik végig. A folyamatos dinamikus terhelés nem okoz kárt az ingatlanban. A terület 33.528 m² alapterületű. Az ingatlanon a rendház mellett kiszolgáló épületek is találhatóak, mint a porta és a műhely épületei. A kolostorépület földszint-emeletes középfolysós elrendezésű, belső kerengős udvarral. Az alaprajzi kialakítása U alakot formál, ami a kegytemplomhoz csatlakozik. Az épület a nyugati és az északi oldalon lévő bejáraton is megközelíthető akadálymentesen. A templommal közvetlen kapcsolata nincs már.

Az épület alapozása feltételezhetően falazott szerkezet a kornak megfelelően. Süllyedésből származó alakváltozások (ferde repedések) néhol tapasztalhatóak. A falazata nagyméretű égetett tömör téglából mészhabarcsba falazva. A templom felőli csatlakozó fal cementhabarcsba rakott. A falazat vakolt festett. A beltér korábban meszelve volt. A modern kori anyagok többsége a festéseket tekintve műanyag bázisú, így a szerkezet pólusait elfedve készíthető velük a felületkezelés. Ennek okán a szerkezet nem tud megfelelően „lélegezni”. Ennek a nyomai tapasztalhatóak a helyiségekben. Az egymásra kent rétegek helyenként feltáskásodtak, leperegtek. A falak vízszigetelés nélküliek, így a lábazati részen felázásból adódó vakolatleválások, és salétromosodás nyomai láthatóak. A terek kifestése, és a tisztasági festések készítése folyamatos. A helyiségek rendszeres szellőztetése szükséges lenne, akár gépi, mesterséges úton is. Így a téli időben is a 15 m³/fő frisslevegő bevezetése biztosítható lenne, akár egy hőcserélőn keresztül. A terek belvilága magas, így a fűtendő légköbméter is sok. A 6 m²/fő a kolostor eredeti kialakítása szerint az ellátotti szobákban csak átalakításokkal biztosítható. Ezért szerelt szerkezetű gipszkarton falakkal a terek leválasztása folyamatos. A nyílászárók fa szerkezetűek. Általánosságban elmondható, hogy szükséges az egész épület nyílászáróinak gittelésének javítása és festése, de leginkább cseréje, korszerű jó hőszigetelő fa nyílászárókra. A belső ajtók befoglaló pallótokos szerkezetek, zománcfestékekkel. A padlóburkolatok hidegburkolat esetén többnyire greslappal megoldott. A melegburkolatok szalag- és laminált parkettával, valamint pvc-vel készültek. A padlóburkolatokon taktilis vezetősáv nincs. A vizes helyiségekben az használati víz elleni szigetelés nem megfelelő így beázások tapasztalhatóak. Szükséges lenne üzemi szintű kent szigetelés készítése több rétegben, hajlaterősítő szalagok alkalmazásával, majd újbóli hidegburkolás a sarkokban tartósan rugalmas tömítések alkalmazásával. Az ebédlő megközelítése kerekesszékesekkel nem megoldott. Az emeletre előre gyártott elemekből készült lépcső vezet, valamint lifttel is megközelíthető. A földem falazott keresztboltozattal készült, a felső övének feltöltéssel. A tetőszerkezet hagyományos ácsszerkezet. A héjalás égetett agyag cserép. A tetőforma kontyolt nyeregteretű. A csapadék elvezetés horganyzott acél szerkezetekkel történik, szabad vízkiköpéssel. Az épület nem hőszigetelt, a nyílászárói korszerűtlenek. Mivel műemlék, így az energetikai felújítása nem megoldható utólagos homlokzati hőszigeteléssel. A belső légállapot biztosítása központi fűtéssel, öntött vas radiátor elemekkel történik. A használati eszközökön a nagyobb, nem hétköznapi használatból adódó igénybevételek láthatóak.

Akadálymentesítés részben biztosított, lépcsőn járó gép rendelkezésre áll.

Épületek, tulajdonjogi helyzet

A megyei önkormányzatok konszolidációjáról, a megyei önkormányzati intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről szóló 2011. évi CLIV. törvény 2. § (1) bekezdése alapján a megyei önkormányzatok vagyona és vagyoni értékű joga, a megyei önkormányzatok fenntartásában lévő intézmények, azok vagyona és vagyoni értékű joga, a megyei önkormányzatok fenntartásában lévő intézmények, azok vagyona és vagyoni értékű joga 2012. január 1-jén állami tulajdonban kerülnek, továbbá a vagyonnal és az intézményekkel kapcsolatos alapítói, fenntartói joguk és kötelezettségeik, illetve a megyei önkormányzatok által alapított alapítványok és közalapítványok alapítói joga az e törvényben meghatározott szervekre jelen törvény erejénél fogva száll.

A törvény 3. § (1) bekezdése, és a megyei intézményfenntartó központokról, valamint a megyei önkormányzatok konszolidációjával, a megyei önkormányzati intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egészségügyi intézményeinek átvételével összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 258/2011. (XII. 7.) számú Korm. rendelet (továbbiakban: kormányrendelet) 2. § (1) bekezdése értelmében az átvett intézmények tekintetében a Kormány által intézményfenntartásra és az átvett vagyon tekintetében vagyonkezelői jogok gyakorlására kijelölt szerv a megyei intézményfenntartó központ.

Az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és az egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCL. törvény (továbbiakban: Sztv.) 2. § (1) a) pontja alapján 2013. január 1.-jével a Magyar Államra szállt át a települési önkormányzat tulajdonában lévő, az Sztv. 1. §-a alapján átvett feladatot ellátó szociális és gyermekvédelmi intézmény, az ezzel kapcsolatos fenntartó jog és kötelezettség továbbá az intézmények valamennyi vagyona és vagyoni értékű joga, az önkormányzat tulajdonában lévő szellemi (szerzői és iparvédelmi) tulajdonjogok kivételével.

A megyei intézményfenntartó központokról, valamint a megyei önkormányzatok konszolidációjával, a megyei önkormányzati intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egészségügyi intézményeinek átvételével összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 258/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet 18. § (2) bekezdése értelmében a megyei intézményfenntartó központok 2013. március 31-én a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságba (továbbiakban: SZGYF) történő beolvadással megszűntek. Az SZGYF a megszűnt megyei intézményfenntartó központok általános és egyetemleges jogutóda.

Az ingatlan a Magyar Állam tulajdonában áll és a tulajdonosi jogok gyakorlója a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (továbbiakban: MNV Zrt.). A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság és az MNV Zrt. vagyonkezelési szerződést kötött az SZGYF fenntartásában működő intézmények és az SZGYF könyveiben szereplő ingatlanok vonatkozásában. Az SZGYF a fenntartásában működő intézményekkel ingyenes használati megállapodást kötött az intézmények által a feladatellátásukhoz szükséges ingatlanokra és ingóságokra vonatkozóan.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, mint használatba adó a Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény, mint használatba vevő részére használatra átadta az ingatlant.

Az intézmény szolgáltatásnyújtás szempontjából releváns külső kapcsolatai

10. táblázat Az intézmény külső kapcsolatai

Zalaegerszeg Törvényszék
Helyi általános iskola és óvoda
Gyámhivatal Zalaegerszeg
Gyámhivatal Budapest
Kormányablak Pacsa
Búcsúszentlászló Önkormányzat
Orvos szakértő
Római Katolikus Plébánia
Helyi kulturális egyesületek, csoportok

Forrás: Saját szerkesztés

Lakók

Az intézményben jelenleg élő ellátottakkal kapcsolatos főbb jellemzők az alábbi megbontásban:

- 2010.11. hótól élnek krónikus pszichiátriai betegek az intézményben.
- 2016.12.14-én érkezett az utolsó ellátott.

Az intézménybe való bekerülést megelőzően nagyobb százalékban saját otthonból, illetve kórházból kerülnek felvételre, ezen kívül már többen vettek korábban igénybe bentlakásos intézményi ellátást az ország más területén (Főváros területén).

Jelenleg 60 fő pszichiátriai diagnózissal élő ellátotról gondoskodnak:

- 26 nő – átlagéletkor 54, 9 év
- 34 férfi – átlagéletkor 50, 5 év

8. ábra Pszichiátriai betegek kor és nem szerinti megoszlása

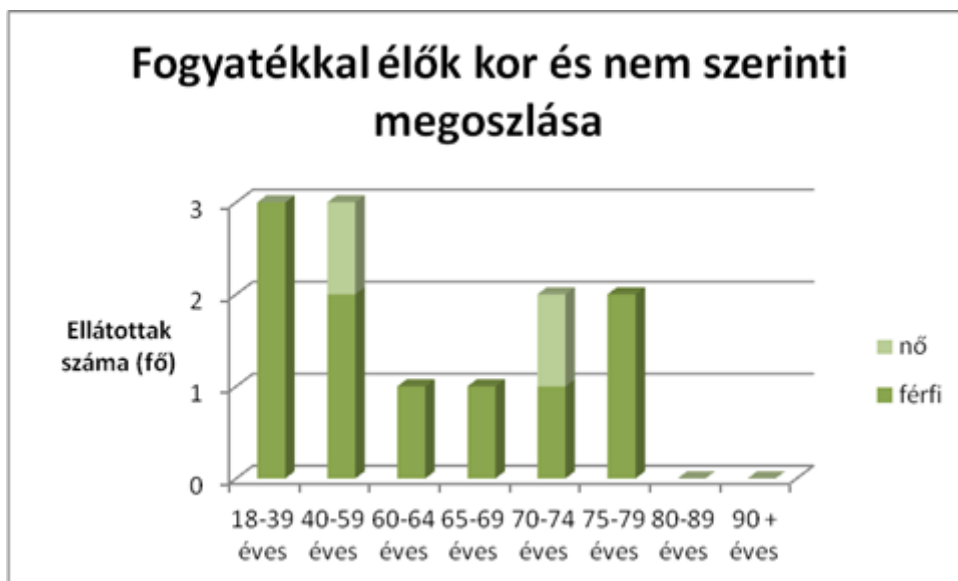

Forrás: Saját szerkesztés

Mentális retardatio diagnózissal 12 fő él az intézményben:

- 10 férfi – átlagéletkor 56,4 év
- 2 nő – átlagéletkor 66 év
- Az összes ellátotti átlagot tekintve: 56,9 év

9. ábra Fogyatékkal élők kor és nem szerinti megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés

Az ellátottak családi helyzete:

Az ellátottak családi kapcsolatokat ápolnak, illetve az intézményen keresztül tart kapcsolatot 56 fő. Ezek eltérő kapcsolatok, de többségük szülővel, gyermekkel, testvérrel tartja a kapcsolatot. Van, aki nagynénivel, keresztgyerekekkel ápolja a kinti kapcsolatát. Ezek a kapcsolatok többségében telefonon, levélben, látogatásokban nyilvánul meg, szabadságra mindösszesen 36 fő utazik hosszabb-rövidebb időtartamra. Új, működőképes kapcsolatok kiépítésére és fenntartására nagy gondot fordít az intézmény. Fontosnak tartják a kétoldalú kommunikáció működését, partneri kapcsolat kialakítását a meglévő hozzátartozókkal, illetve gondnokokkal.

A 72 fő ellátottból 16 fő ellátottnak nincs semmilyen kapcsolata a családjával

Jelenleg az alábbi gondnoksági fokozatokat találhatók az intézményben élők között:

- Nincs gondnokság alatt 7 fő
- Részlegesen cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt áll 39 fő
- Teljesen cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt 26 fő

10. ábra Ellátottak gondnoksági fok szerinti megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés

Az ellátottak 54 %-a részlegesen cselekvőképességet korlátozó gondnokság, 36 %-uk cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt áll, míg 10 %-uk cselekvőképes.

Gyámhivatal által kirendelt hivatásos gondnok 50 fő esetében látja el feladatát.

A gyámhivatali meghallgatást követően a hozzátartozók közül 15 fő került gondnokkirendelésre a családtagja részére.

Jelenleg az intézményen belül munka rehabilitációs foglalkoztatásban 7 fő vesz részt.

Védett munkahelyen, vagy egyéb munkaerő-piaci területen nem vesz részt foglalkoztatásban ellátott.

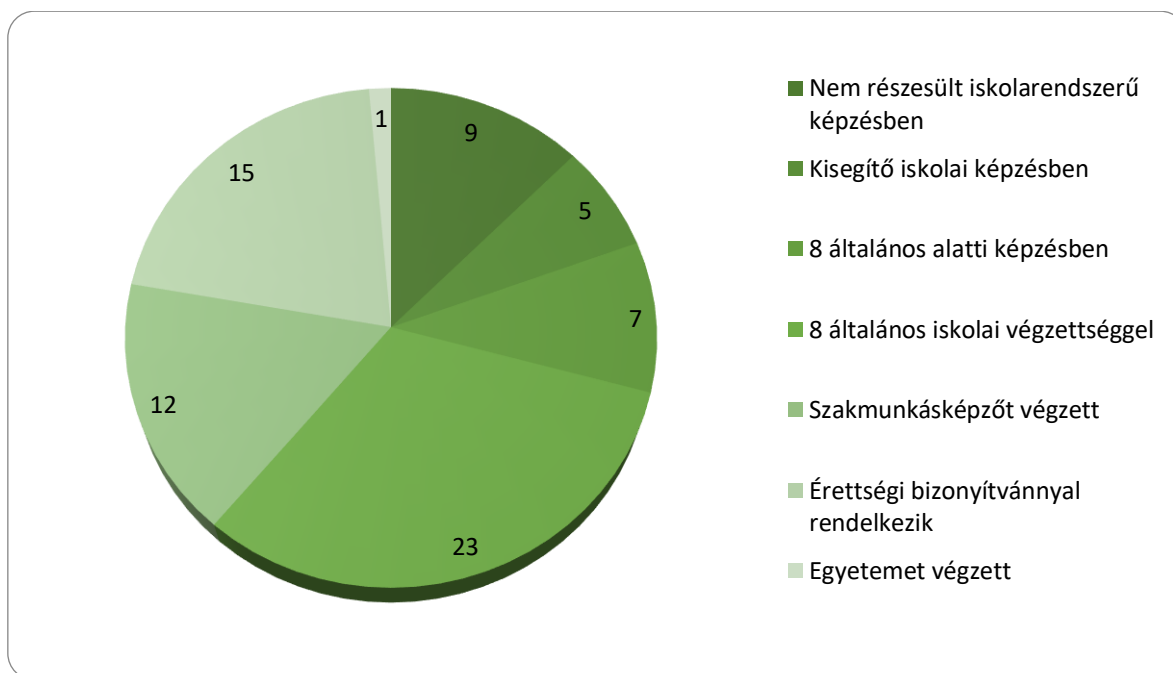
Képzettség – végzettség:

Az intézményben élő ellátottak iskolázottsága nagyon eltérő, ami a lenti diagramból kitűnik. A képzettségi skála a kisegítő 8 osztálytól az egyetemi végzettségig terjed. A lakók többségének csak 8 osztály általános iskolai végzettsége van.

Iskolai végzettség szerinti kimutatás ellátottjainkról az alábbiakban látható:

- Nem részesült iskolarendszerű képzésben 9 fő
- Kisegítő iskolai képzésben 5 fő
- 8 általános alatti képzésben 7 fő
- 8 általános iskolai végzettséggel 23 fő
- Szakmunkásképzőt végzett 12 fő
- Érettségi bizonyítvánnyal rendelkezik 15 fő
- Egyetemet végzett 1 fő

11. ábra Iskolai végzettség szerinti kimutatás (fő)

Forrás: Saját szerkesztés

Munkaerő-piaci helyzet, jövedelem:

Jövedelemmel mindenki rendelkezik. Összege eltérő az aktívkorúak járadékától az elég magas összegű öregségi nyugdíjig. Ellátottaink nagy része hosszabb- rövidebb munkaviszonnyal rendelkezik, amit természetesen betegségének indulása, alakulása erőteljesen befolyásolt. Jelenleg 5 fő ellátott foglalkoztatott munka rehabilitáció és 10 munkaterápia formájában.

Jövedelmi viszonyok szerinti megosztás:

• Aktívkorúak ellátása	8 fő
• Nyugdíjszerű ellátás	7 fő
• Munkarehab. + Rehabilitációs ellátás	2 fő
• Munkarehab. + Rokkantsági ellátás	4 fő
• Rehabilitációs ellátás	5 fő
• Időskorúak járadéka	1 fő
• Rokkantsági járadék	23 fő
• Rokkantsági járadék + Fogytékossági támogatás	5 fő
• Rokkantjáradék + Munka-rehabilitáció.	1 fő
• Árvaellátás + Fogytékossági ellátás	1 fő
• Árvaellátás + Rokkantsági ellátás	1 fő
• Árvaellátás + Egyéb	1 fő
• Családi pótlék + Aktívkorúak ellátása	1 fő
• Családi pótlék + Rokkantsági járadék	7 fő
• Családi pótlék + Árvaellátás	3 fő
• Nincs jövedelme	2 fő

A szociális foglalkoztatás keretében végzett tevékenységek

Intézményünkben a szociális foglalkoztatás keretében a következő tevékenységek folynak:

- Mosodai munkák
- Kerti munkák, zöldterület kezelés
- Portaszolgálat

Támogatási szükségletek:

A Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény székhelyén jelenleg nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek:

1. **Gondozás:** melynek célja a gondozásra szoruló ellátott szükségleteihez igazodó segítségnyújtás. Mértékét és a beavatkozások fajtáját a segítségre szoruló ember testi, lelki, és szociális helyzete alapján határozzuk meg.
2. **Mentális gondozás:** mindazon tevékenységek köre, melyek a lelki egyensúly megőrzését, az interperszonális kapcsolatok kialakítását, az izoláció, a környezeti ártalmak leküzdését a természeti és társas környezethez való megkönyítését segítik elő.
3. **Kríziskezelés:** az egyén lelki válságának, fenyegetettségének, váratlan veszteség hatására bekövetkező, a személyiséget súlyosan veszélyeztető lelki állapot, mely során a korábban eredményesen alkalmazott probléma megoldási képességek eredménytelennek mutatkoznak. A személyiség beszűkül, az adott veszteségre eszköztelenné válik. A szakemberek a szociális munka és a mentálhigiénia eszköztárának felhasználásával nyújtnak segítséget.
4. **Gyógyítás:** az ellátottak egészségügyi problémáinak kezelése orvosok által.
5. **Terápiás segítség:** humánus, empatikus és elfogadó magatartással végzett aktív tevékenység, ami elősegíti az ellátott félelmeinek, szorongásainak leküzdését, a krízisállapot megoldását, a szociális – pszichés állapot javítását.
6. **Készségfejlesztés:** melynek során az ellátott meglévő készségeit, képességeit a jelenleginél magasabb szintre emeljük, figyelembe véve fejleszthetőségeinek határait minden vonatkozásban. A készségfejlesztés hatékonyságát biztosítja, ha minden esetben a soron következő készség, képesség szintjére kívánjuk az érintett személyt eljuttatni, és ennek érdekében megkeressük az ehhez szükséges, és megfelelő eszközöket, biztosítjuk a kellő személyi és tárgyi feltételeket.
7. **Alap és szakápolási feladatok:** az alapvető emberi szükségletek kielégítése és a kompetencia határok szerint meghatározott szakápolási feladatok elvégzése.
8. **Esetkezelés:** az ellátottak életvezetési stratégiáinak támogatása, a szociális, gazdasági, egészségi helyzetüket veszélyeztető problémák megoldásában való támogatás a szociális munka eszköztárával. A tevékenység részeként az aktív meghallgatás, és tanácsadás, egyéni és

csoportfoglalkozások, tréningek, a szabadidő hatékony eltöltését célzó programok kapcsolódva a terápiás segítség tevékenységhez.

9. **Diétás kezelés:** az egészségügyi okokból speciális táplálkozás biztosítása, a kezelőorvos utasítása alapján.
10. **Betegoktatás:** az ellátott tájékoztatása és megtanítása minden olyan tevékenységre, ami hozzájárul szomatikus egészsége helyreállításához.
11. **Mozgásfejlesztés:** a nagy izomcsoportok által végrehajtott valamint a finommozgások terápiás fejlesztése, az ízületi mozgástartomány megtartását célzó irányított mozgásgyakorlatok, melynek segítségével a mozgásában sérült, korlátozott személy a lehető legmagasabb szintű kivitelezésre válik képesség, amely által életminősége magasabb szintűvé válik.
12. **Foglalkoztatás:** az a tevékenység, amely során az ellátott a megmaradt képességeinek, jártasságának, esetleg korábbi tapasztalatainak felhasználásával az intézmény által szervezett munkafolyamatokban vesz részt.
13. **Addiktológiai kontroll**
14. **Érdekvédelem**
15. **Egészségfejlesztés és rekreációs programok:** az egészséget elősegítő életmód és az ezt ösztönző társadalmi, gazdasági, környezeti és személyes tényezők támogatását, valamint az aktív pihenést célzó programok szervezése.
16. **Tréning programok**

A támogatási szükségleteket teljesen egyénhez igazítva, individuálisan kell kialakítani, meghatározni, hiszen minden ellátott más és más eltérő igényekkel, szükségletekkel rendelkezik. Ami minden ellátottnál kétségként merült fel, az a háztartás (főzés, mosás), a segítők jelenléte és az ügyintézés.

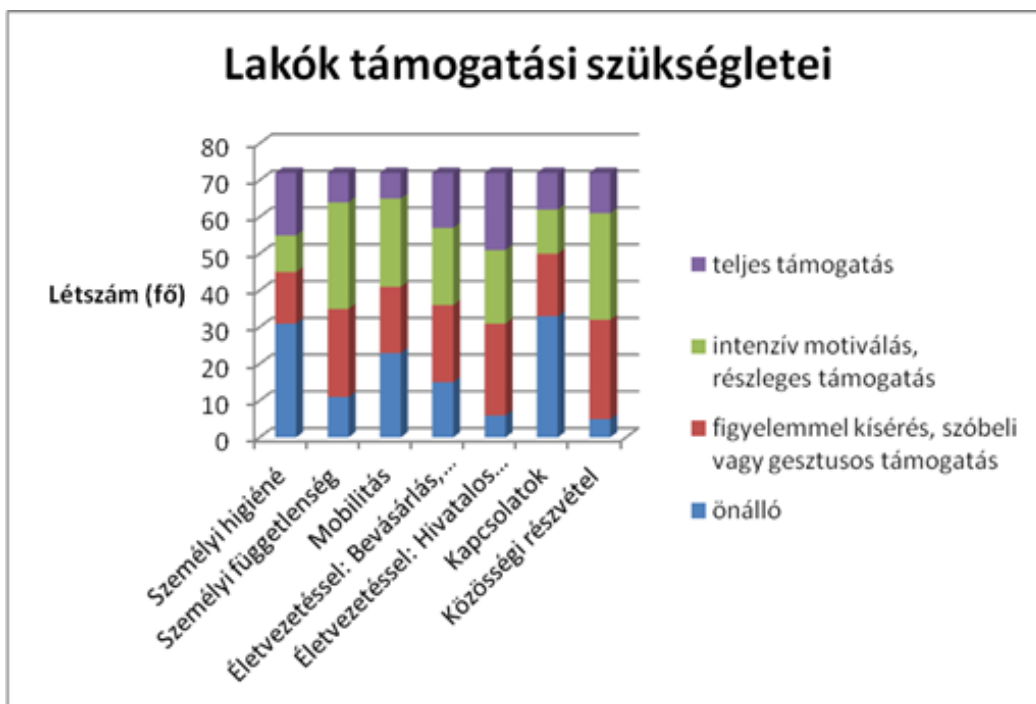
11. táblázat Lakók támogatási szükségletei, szükségletfelmérés alapján (fő)

Támogatás típusa	önálló	figyelemmel kísérés, szóbeli vagy gesztusos támogatás	intenzív motiválás, részleges támogatás	teljes támogatás	Összesen
Személyi higiéné	31	14	10	17	72
Személyi függetlenség	11	24	29	8	72
Mobilitás	23	18	24	7	72
Életvezetéssel: Bevásárlás, háztartási munkák	15	21	21	15	72
Életvezetéssel: Hivatalos ügyek, pénzkezelés	6	25	20	21	72
Kapcsolatok	33	17	12	10	72
Közösségi részvétel	5	27	29	11	72

Forrás: Saját szerkesztés

12. ábra Lakók támogatási szükségletei

Forrás: Saját szerkesztés

A diagram szemlélteti, hogy hét támogatási szükségletet kell kialakítani, melyek a következők:

- Személyi higiéné
- Személyi függetlenség
- Mobilitás
- Bevásárlás, háztartási munkák
- Hivatalos ügyek, pénzkézeltés
- Kapcsolatok
- Közösségi részvétel

Fontos megemlíteni, hogy minden egyes ellátottra szükséges ezeket a szükségleteket kialakítani.

Szolgáltatások iránti igény

12. táblázat Lakók szolgáltatási igényei szükségletfelmérés alapján

	Tanácsadás	Esetkezelés és	Étkeztetés	Gyógypedagógiai segítségnyújtás	Pedagógiai segítségnyújtás	Gondozás	Felügyelet	Háztartási vagy háztartást pótló tevékenység	Szállítás	Készségfejlesztés
Személyi higiéné	28					25	11			8
Személyi függetlenség	45		48	1		11	7	4		10
Mobilitás	33	3				7	5		35	3
Életvezetéssel: Bevásárlás, háztartási munkák	42	5		5	3		2	44		24
Életvezetéssel: Hivatalos ügyek, pénzkézeltés	49	46					4			22
Kapcsolatok	36	14		2						8
Közösségi részvétel	60	8		2	6		47			35

Forrás: Saját szerkesztés

A különböző szolgáltatások tekintetében megállapítható, hogy a lakók túlnyomó többségének tanácsadásra minden esetben szükség van.

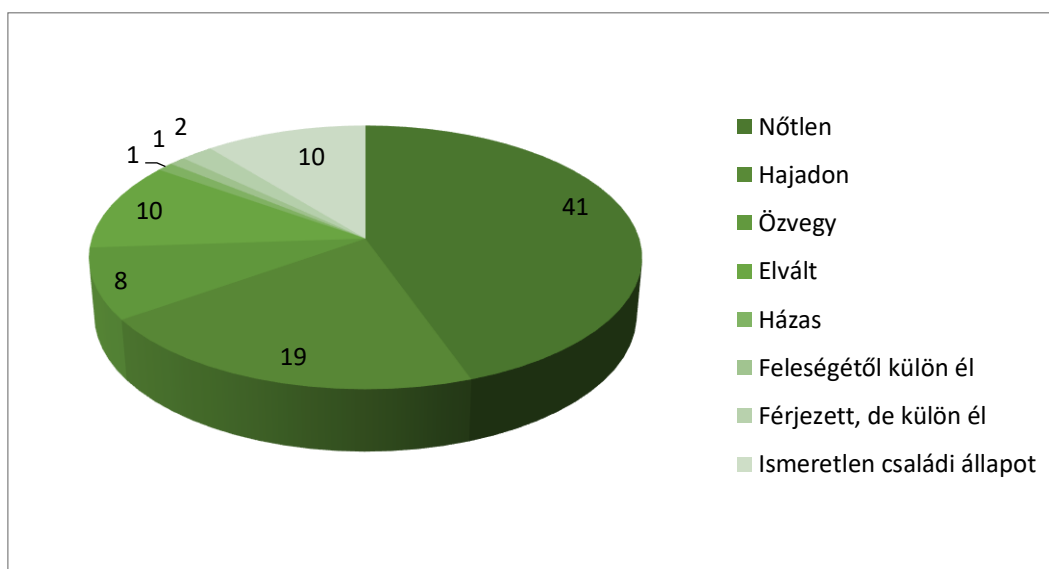
Az intézményi várólistán lévők legfőbb jellemzői

Az intézmény székhelyén lévő férőhelyekre jelenleg 92 fő várakozik. Az átlagos bekerülési idő 2-3 év.

Családi állapot szerint:

- Nőtlen 41 fő
- Hajadon 19 fő
- Özvegy 8 fő
- Elvált 10 fő
- Házas 1 fő
- Feleségétől külön él 1 fő
- Férjezett, de külön él 2 fő
- Ismeretlen családi állapot 10 fő

13. ábra Várakozók családi állapot szerinti megoszlása (fő)

Forrás: Saját szerkesztés

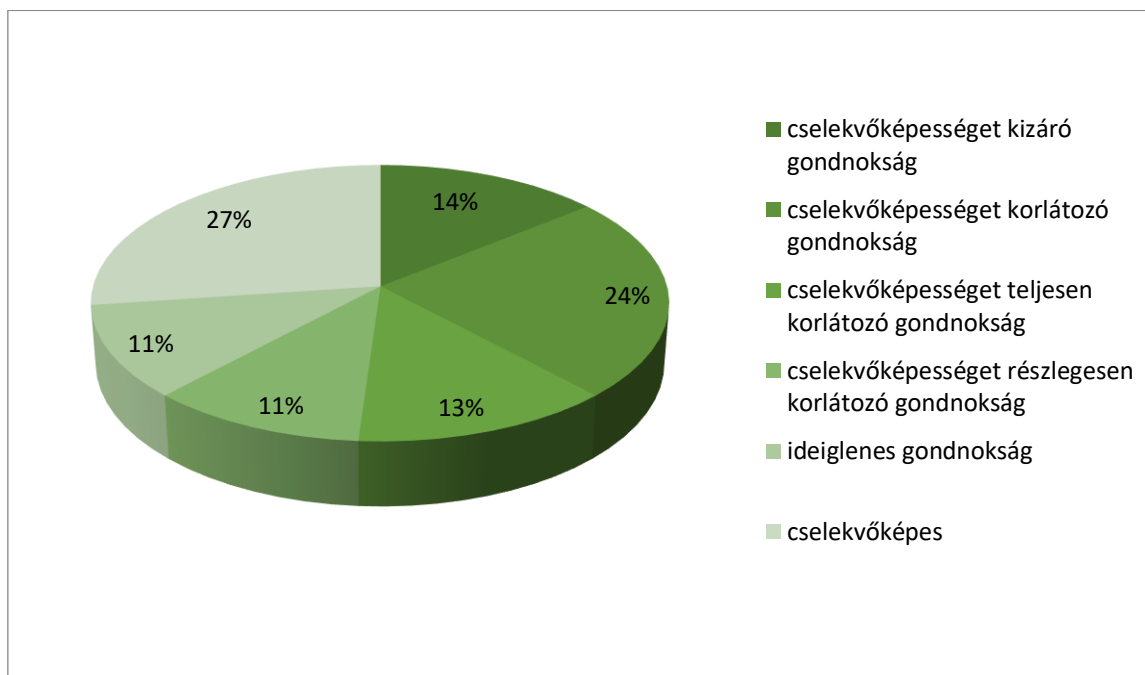
Gondnoksági fokozat szerint:

13. táblázat Várakozók gondnoksági fokozat szerint

Gondnokság foka	Fő
cselekvőképességet kizáró gondnokság	13
cselekvőképességet korlátozó gondnokság	22
cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság	12
cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság	10
ideiglenes gondnokság	10
cselekvőképes	25
Összesen	92

Forrás: Saját szerkesztés

14. ábra Gondnokság foka szerinti megoszlás (fő)

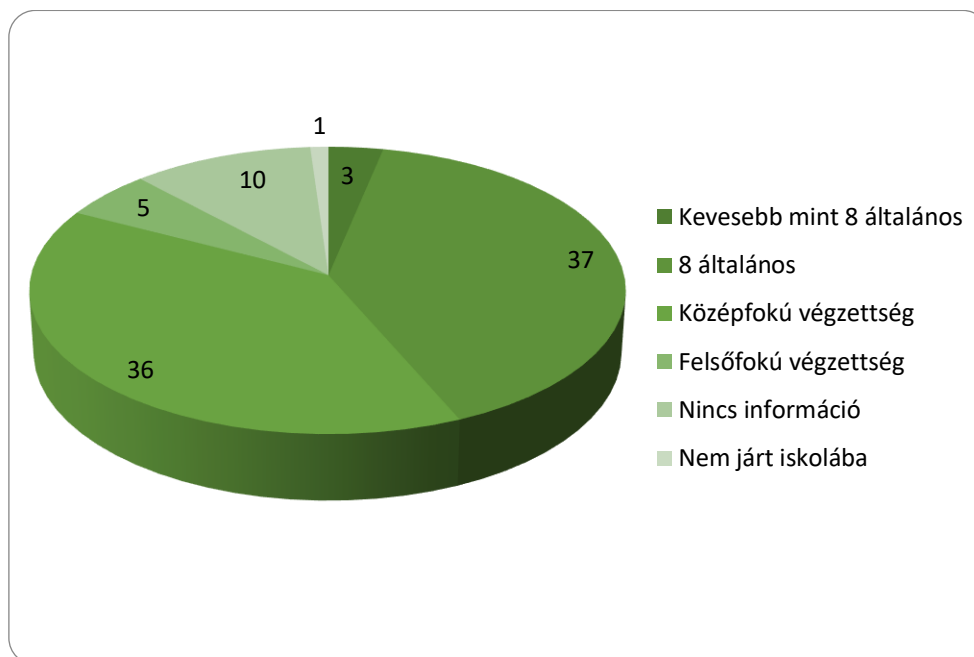
Forrás: Saját szerkesztés

A várakozók mindössze 27 %-a cselekvőképes, 73 %-uk pedig gondnokság alatt áll. A gondnokság alatt lévők 19 %-a cselekvőképességet kizáró gondnokság alatt áll (2013. év előtti bírósági ítélet alapján), 33 %-uk cselekvőképességet korlátozó gondnokság alatt van, 15 %-uk ideiglenes gondnokság alatt áll, 18 %-uk pedig cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt áll (2013. év utáni bírósági ítélet alapján).

Végzettség szerint:

• Nincs információ	10 fő
• Nem járt iskolába	1 fő
• 3 általános	1 fő
• 5 elemi	1 fő
• 7 speciális osztály	1 fő
• 8 speciális osztály	4 fő
• 8 általános	33 fő
• 8 általános + szakmunkás	3 fő
• 12 speciális osztály	1 fő
• Szakmunkásképző	13 fő
• Szakmunkás	2 fő
• Szakközépiskola érettségi	2 fő
• Középiskola	1 fő
• Érettségi	11 fő
• Gimnáziumi érettségi	3 fő
• Felsőfokú	1 fő
• Diplomás	1 fő
• Főiskola	1 fő
• Egyetem	2 fő

15. ábra Iskolai végzettség szerinti megoszlás

Forrás: Saját szerkesztés

A várakozók 40 %-a az általános iskola 8 osztályát, vagy annál kevesebbet végzett el. 39 %-uk rendelkezik érettségivel, és mindössze 6 %-nak van felsőfokú végzettsége.

Jövőbeli elképzelések

Az ellátottak jövőbeli elképzelései meglehetősen széles skálán mozognak a passzivitás és a tartalmas, konkrét célok megfogalmazását illetően. Vannak, akik még az intézményi jogviszonyt inkább előnyben részesítik a támogatott lakhatással szemben így egyelőre nem fogalmaztak meg konkrét célokat. Ugyanakkor vannak, akik már tudatosan készülnek az intézmény „elhagyására” és ebből fakadóan az alábbiakat „nyilatkozták”, mint jövőben elérendő terveikre vonatkozóan.

- „segíteni akarok másokon”
- számítógépes tanfolyamon kívánok részt venni
- "szakmát akarok tanulni"
- „konyhakertet szeretnék kialakítani”
- „kikerülni az intézményből”
- "társra vágyom"
- "választási és döntési lehetőségem legyen"

A fenti elképzelések közül vannak teljesen reális célkitűzések, melyek elérése gond nélkül megoldható lesz az adott ellátott részére és természetesen vannak a földtől elrugaszkodott elképzelések is, melyek némi finomhangolást igényelnek. Kiemelkedő szerepet szán az intézmény az esetfelelősöknek, hiszen az ő segítségükkel reális, elérhető, megvalósítható, ez által sikerélményt eredményező célok kerülhetnek megfogalmazásra és megvalósításra.

A támogatott lakhatás megvalósításával egyidejűleg az alábbi alapszolgáltatásokat kívánják biztosítani:

- **Étkeztetés:** a kiváltott intézményben továbbra is működtetni kívánják a konyhát, amely a HACCP előírásoknak maradéktalanul megfelel. Naponta képes 300 fő meleg étkeztetés biztosítására. Cél, hogy az intézmény, illetve a támogatott lakhatásban élő lakókon kívül a településen élők részére is az étkezést biztosítsák. A pályázat keretében további 60 fő részére étkeztetés biztosítása.

- **Házi segítségnyújtás:** a rendelkezésre álló kapacitások maximális kihasználásával 30 fő részére a házi segítségnyújtás biztosítása.
- **Pszichiátriai betegek nappali ellátása:** ez a szolgáltatás jelenleg a településen és 15 km-es körzetében sem biztosított, az ellátási szükséglet fennáll. A pályázat keretében 40 fő részére pszichiátriai betegek nappali ellátásának kialakítását tervezzük.
- **Fogyatékos személyek nappali ellátása:** Az intézményi férőhelyek kiváltását követően fogyatékos személyek nappali ellátásának megvalósítását tervezzük napi 6 órában 12 fő részére.
- **Támogató szolgálat:** Búcsúszentlászló és a szomszédos településeken a fogyatékosokkal élőkhöz hozzásegítése a szolgáltatáshoz. 20 fő részére támogató szolgálat biztosítása a pályázat keretében.
- **Közösségi ellátás:** cél, hogy a pszichés problémával küzdő ellátottak integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve, ha betegségükből adódóan már kirekesztődtek a társadalomból, re-integrálódjanak a közösségbe.
- Ennek érdekében a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció minden formáját az igénybevevő otthonában, illetve lakókörnyezetében biztosítja (ha erre nincs lehetőség, az ellátott előfordulási helyén történik az együttműködés).
- Segítségnyújtás a pszichiátriai betegek számára egészségi és pszichés állapotuk javításában; meglévő képességeik és készségeik megtartásában, illetve fejlesztésében; a mindennapi életükben adódó konfliktusok feloldásában és problémáik megoldásában; a szociális és mentális gondozásukban, és az egészségügyi ellátáshoz való hozzájárásukban. A szolgáltatás olyan hosszú távú, egyéni szükségletekre alapozott gondozást kínál, amely nagymértékben épít az ellátottak aktív és felelős részvételére, valamint a természetes közösségi erőforrásokra, őket is oktató és támogató. A pályázat keretében 40 fő részére közösségi ellátás biztosítása.

Foglalkoztatásra vonatkozó tervek

Az intézményben jelenleg is működik a szociális foglalkoztatás, elsődleges cél ennek a foglalkoztatási formának a megtartása és kiszélesítése, továbbá az arra alkalmas személyek egy magasabb foglalkoztatási formába történő bevonása (közfoglalkoztatás, védett munkaerő-piacon történő elhelyezkedés, megváltozott munkaképességű személyek foglalkoztatását biztosító szervezet elérése). Végül a nyílt munkaerő-piacon történő elhelyezkedés elhelyezkedése. A kiváltandó intézményben szociális szolgáltató központ kerül kialakításra, amelynek részeként az alábbi szociális foglalkoztatási lehetőségeket kívánjuk biztosítani:

- szőnyegszövés
- egyéb textilműhelyi munka
- kertészkedés
- zöldség- és gyümölcsstermesztés

Következtetések, szükségletek

Az intézmény 65 éve működik, létjogosultsága az ellátási szükséglet miatt megkérdőjelezhetetlen. A várakozók magas száma (92 fő) még inkább indokolja ennek szükségességét. A több mint 6 évtizedes „intézményi rendszer” erényeinek, tapasztalatainak felhasználásával egyidejűleg szükséges az, hogy egyfajta paradigmaváltás következzen be a pszichiátriai betegek magyarországi ellátásában és ezáltal az évtizedes lemaradásunkat valamelyest csökkentjük, hiszen az idő elszaladt a „mamutintézmények” mellett. Az ezen az úton történő továbbhaladást erősíti az a tény, hogy az elmúlt években rendkívül nagymértékben fejlődik az idegrendszer kutatása és a pszichiátriai betegségek gyógyítását segítő terápiás arzenál. A kirekesztés, az izoláció, a társadalmi kivetettség minden formáját fel kell számolnunk annak érdekében, hogy az emberi méltóság, az egyenlőség, az emberi jogok tiszteletben tartása, mint közös európai érték megvalósulhasson. Kis közösségekbe történő kitagolással felszámolhatjuk azokat a stigmákat és előítéleteket, melyek az évtizedes intézményi léttel nehezeden rájuk. Szeretnénk megadni nekik a szabadságot és egyben a szükséges támogatást, hogy életük minden területén - lehetőség szerint - önállóan dönthessenek és élhessenek. Tiszteletben tartva önrendelkezésüket, szabadságukat, egyenrangú

félként fogadva el őket. Legfőbb célkitűzéseink az elszemélytelenedés, a hospitalizmus, merev szabályozás, túlgondozás problematikájának leküzdése.

Fiziológiai szükségletek:

- több idő jut egy személy higiéniai szükségleteinek ellátására, a meglévő készségek fejlesztésére,
- ténylegesen személyre szabott ellátás biztosítható,
- nagyobb választási lehetőség térben és időben (mikor akar felkelni, lefeküdni, enni, inni – és mit),
- több személyes tér és pihenési lehetőség,
- kevesebb „zavaró” inger (zaj, fény, hőmérséklet, szag, stb.),
- több figyelem (testi-lelki problémák korábbi felismerése) szükség esetén,
- nagyobb személyi biztonság,
- nagyobb vagyoni biztonság,
- kisebb fertőzés veszély,
- kisebb tévesztési esély (gyógyszer, diéta ruha, stb.)

Pszichés/mentális szükségletek:

- nagyobb személyes tér, nagyobb nyugalom,
- kevesebb konfliktusforrás, kevesebb stressz,
- több törődés (nagyobb figyelem),
- gyorsabb probléma felismerés, gyors reakció baj esetén,
- szükség esetén a konfliktusforrás fizikai elválasztásának lehetősége (másik lakásba, otthonba helyezéssel),
- szélesebb körű interperszonális kapcsolatok (több helyszín, több szolgáltató, több ember (nagyobb esély egy „lelki társ” vagy „barát” megtalálására),
- szélesebb körű lehetőségek a kiteljesedésre, az egyén számára megfelelő elfoglaltság, örömforrás felismerésére,
- a „képes vagyok rá” és „meg tudtam tenni” öröme: sikerélmény

Szociális szükségletek:

- a választás lehetősége,
- szegregáció, izoláció felszámolása,
- a környezet felfelé nivelláló hatása,
- társas kapcsolatok kiszélesedésének lehetősége,
- egyéni kiteljesedés lehetősége (érdeklődésnek megfelelő tevékenységek köre bővül, így az egyén számára szívesen végzett tevékenység megtalálásának esélye is nő, így önelégedettsége, önbecsülése, önértékelése, önbizalma – ez által társadalmi megbecsültsége is nőhet),
- intim kapcsolat létesítésének lehetősége növekszik

Társadalmi szükségletek

- nagyobb esély a foglalkoztatásra (nagyobb önállóság, nagyobb motiváció, több kihívás, több lehetőség),
- a nagyobb önellátás kevesebb támogatást igényel, amely olcsóbb szolgáltatást eredményez,
- a lassabban romló állapot kevesebb gondozást, gyógyszert, segédeszközt, kisebb fenntartási költséget igényel.

Mindezen szükségletek együttesen nagyobb társadalmi elfogadottságot eredményeznek.

2. A PROJEKT CÉLJAI ÉS TEVÉKENYSÉGEI

2.1. A PROJEKT CÉLJAINAK MEGHATÁROZÁSA

A projekt céljai

Átfogó cél az ENSZ Egyezmény 19. cikkének, a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük-biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvénynek, továbbá a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásának stratégiájáról és a végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról szóló 1257/2011. (VII.21.) Korm. határozat (a továbbiakban Stratégia) foglaltaknak való megfelelés, tényleges integráció biztosítása. A fenti kötelezettségek alapján Magyarországon legkésőbb 2041-ig meg kell szűnnie a fogyatékossgal élő, pszichiátriai betegek, továbbá szenvedélybeteg személyek számára ápolást-gondozást nyújtó, a célcsoportok vonatkozásában engedélyesenként 50 főnél nagyobb bentlakásos intézményi formának, és helyét át kell vegyék a közösségi alapú ellátási formák.

A projekt célja – a fenti folyamat részeként – a fogyatékossgal élő, pszichiátriai beteg, továbbá szenvedélybeteg személyek számára ápolást-gondozást nyújtó, a célcsoportok vonatkozásában engedélyesenként 50 főnél nagyobb intézményi ellátási forma teljes körű kiváltása, és a lakók igényeire reflektáló, magas minőségű, hozzáférhető közösségi alapú ellátási formák kialakítása.

Az intézményi kiváltással létrehozható lakhatási szolgáltatások:

- legfeljebb hat fő számára kialakított lakás vagy ház, vagy
- hét-tizenkét fő számára kialakított lakás vagy ház.

A kiváltás során létrejövő új lakhatási szolgáltatásoknak meg kell felelnie a Szocvtv. és a Szakmai rendeletben foglalt támogatott lakhatás szakmai, személyi és tárgyi feltételeknek, továbbá összhangban kell lennie a Stratégiában foglaltakkal.

Emellett elengedhetetlen, hogy a fejlesztés eredményeként az adott település(rész), ahol a lakhatási szolgáltatások létrehozása megtörténik, a szükséges szociális alapszolgáltatások, valamint foglalkoztatási lehetőségek, foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások megfelelő mértékben, stabilan, jó minőségben, elegendő kapacitással rendelkezésre álljanak.

Részcélok:

1. a fogyatékos személyek és/vagy pszichiátriai betegek és/vagy szenvedélybeteg személyek életminőségének javítása, jogainak érvényesítése, önálló életvitelük támogatása
2. a szociális szolgáltatási rendszer fejlesztése: minőségi, közösségi alapú új támogatott lakhatási férőhelyek létrehozása,
3. amennyiben szükséges az alapszolgáltatások fejlesztésével az általános hozzáférhetőség javítása,
4. amennyiben szükséges foglalkoztatás lehetőségeinek kialakítása,
5. a közösségi alapú ellátásban jól képzett szakemberek álljanak rendelkezésre,
6. minden érintett szereplő a folyamat minden döntési pontjába való megfelelő bevonása,
7. a lakók felkészítése.

Illeszkedés szakmapolitikai környezethez, jogszabályi keretekhez, a felhívásban meghatározott célokhoz

A projekt tervezésekor, majd a megvalósítás során kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a létrejövő fejlesztés szervesen illeszkedjen a vonatkozó hazai és nemzetközi jogszabály keretekbe, szak- és fejlesztéspolitikai stratégiákba, szolgálja az azokban meghatározott célok elérését, alkalmazza a hazai és

nemzetközi sztenderdeket és jó gyakorlatokat. A célok illeszkedését egyrészt szakmai (tartalmi-módszertani), másrészt fejlesztéspolitikai (finansziális, beruházási) oldalról tudjuk vizsgálni. Előbbi esetében a szakmapolitikai iránymutatásokhoz, stratégiákhoz, törvényi környezethez való illeszkedést mutatjuk be, míg utóbbi esetében az európai fejlesztési célkitűzések, kohéziós politika, illetve ennek hazai leképezése, a pályázati rendszerrel való koherenciát vizsgáljuk.

Ahogy az európai uniós, úgy a hazai szociális szakpolitika is jelentős szemléletváltáson ment keresztül az elmúlt évtizedekben. A korábbi, az érintett személyek hiányzó képességeire fókuszáló hozzáállásával szemben, az új szakpolitika közösségi szemlélete az egyén aktív társadalmi részvételét, közösségi szerepvállalását helyezi középpontba. Az új megközelítésben a legfőbb célkitűzés (aminek kulcseleme a jelen pályázat tárgyát is képező intézményi kitagolás, közösségi szolgáltatásokra való áttérés), hogy az érintettek ne csupán a szociális védőháló szolgáltatásaira támaszkodjanak, hanem a társadalomba beilleszkedve, annak egyenjogú tagjaként aktív közösségi életet éljenek, illetve visszatérjenek a munka világába.

Ez a szemlélet testesül meg A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezményben, amit az Országgyűlés a 2007. évi XCII. törvénnyel hirdetett ki, és amelynek 9. (A fogyatékossgal élő személyek önálló életvitelének és az élet valamennyi területén történő teljes körű részvételének lehetővé tétele, fizikai környezet, szolgáltatások, információ terén); 12. (a fogyatékossgal élő emberberek törvény előtti egyenlősége, 19. (önálló életvitel és közösségbe való befogadás, lakóhely megválasztás, hozzáférés biztosítása intézményi és egyéb közösségi támogató szolgálathoz, közösségtől való elszigetelődés és kirekesztődés megelőzése, igényeikhez igazított közösségi szolgáltatások) és 28. (megfelelő életszínvonal és szociális védelem, állami lakhatási programokhoz való hozzáférés biztosítása, életkörülményeik javítása) cikkéhez kapcsolódnak pályázati célkitűzéseink.

A megvalósuló fejlesztés teljesíti a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény alapvető célkitűzését, hiszen javulnak az érintett személyek jogainak érvényesülése, a jogok érvényesítési eszközei bővülnek, önálló életvitelük és a társadalmi életben való aktív részvételük biztosítottá válik. A 17. §-a rendelkezik az 50 főnél nagyobb férőhelyű szociális intézmények kiváltásáról is.

Utóbbi rendelkezés 2010-ben, az 1998. évi XXVI. évi törvény módosító 2010. évi XXXIX. törvény emelte törvény szintre. Az ennek végrehajtásához szükséges stratégiát és feladatokat a 2011-2041 időszakra vonatkozó, a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásának stratégiájáról és a végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról szóló 1257/2011. (VII.21.) Korm. határozat határozta meg, amit a 1023/2017 (I.24) Korm. határozattal a fogyatékossgal élő személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló 2017-2036. évekre vonatkozó hosszú távú koncepciója váltott. Az ezekben foglalt kötelezettségekhez illeszkedik a pályázat, hiszen az előírások szerint az 50 főnél nagyobb bentlakásos intézményi forma megszüntetését és a közösségi alapú ellátási formák, a támogatott lakhatás bevezetését célozza. Utóbbi jogi kereteit a Szocvt., a szakmai, személyi és tárgyi feltételeket a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló Szakmai rendelet tartalmazza, a támogatott lakhatási forma kialakításánál ezek iránymutatására támaszkodunk.

A pályázat támaszkodik az 1257/2011 (VII.21) Korm. határozat 3. pontjának megfelelően elkészült, az első 3 éves fejlesztési ciklus eredményeit és tapasztalatait összegző Fejlesztési alapvetések a fogyatékos személyek szociális intézményi férőhelyi kiváltásáról szóló stratégia (2011-2041) végrehajtásához, 2015-2020 című dokumentum, továbbá több ponton kapcsolódik a 1653/2015. (IX.14.) Korm. határozat az Országos Fogyatékossgügyi program végrehajtásának 2015-2018. évekre vonatkozó Intézkedési Tervéhez: 5.4. (Szabályozási szinten kell lehetővé tenni a fogyatékos személyek részére a szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítését, fejlesztését, különös tekintettel a nappali ellátást biztosító intézményekre); 7.3. (Létre kell hozni azt a szakmai műhelyt, amely a szociális intézmény férőhely kiváltás koordinatív-módszertani támogatását biztosítja) 7.4. (Az előző évek tapasztalataira alapozva felül kell vizsgálni a férőhelykiváltással és a támogatott lakhatással kapcsolatos jogszabályi környezetet a fogyatékos gyermekekre is figyelemmel) pontjaihoz. A fejlesztés tervezésekor és megvalósításakor kiemelt

figyelmet fordítunk a 2015-2025. évekre vonatkozó Országos Fogymatékosság Programról szóló 15/2015. (IV.7.) OGY határozat 7.2 pontjának (önrendelkezés, társadalmi integráció érvényesítése, kiváltással érintett személyek és intézmények felkészítése, kapcsolódó jó gyakorlatok felhasználása, lakóhelyhez közeli szolgáltatások körének bővítése).

Ezen szakmapolitikai stratégiák végrehajtásához forrást a különböző fejlesztéspolitikai eszközök biztosítanak. A fejlesztés tárgya a legmagasabb uniós stratégiai szinthez kapcsolódik, hiszen a társadalmi beilleszkedés az EU 10 éves foglalkoztatási és növekedési stratégiája, az Európa 2020 öt kiemelt céljának egyike. A stratégia az évtized végére az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés feltételeit kívánja megteremteni 2020-ra, aminek érdekében a foglalkoztatás, oktatás, kutatás-fejlesztés, energiaügy valamint a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem területén jelöl meg beavatkozási területeket. Az érintett csoportok közösségi életbe integrálásával, a munkához juttatásával, egyéni igényeire reflektáló, hozzáférhető szolgáltatási struktúra kialakításával tehát kettős cél is realizálódik, egyrészt a társadalmi kirekesztettségük csökken, továbbá a foglalkoztatási mutatók is javulnak.

A célok eléréséhez a 2014-2020 programozási időszakban szükséges konkrét beruházási prioritások és az intézkedések – a hozzájuk társított forrásokkal – a Közös Stratégiai Keretben kerültek összefoglalásra. Ennek 9. cikke határozza meg azt a 11 tematikus célkitűzést, aminek elérésével az Európa 2020 stratégia eredményesen megvalósulhat. Hazánk az ehhez való hozzájárulás mikéntjét, a fejlesztési prioritásokat - az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióval összhangban - a Partnerségi Megállapodásban rögzíti. Ebben a 4. Társadalmi felzárkózási és népesedési kihívások kezelése nemzeti prioritáson belül, illeszkedve a 9. A társadalmi együttműködés erősítése és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem tematikus célkitűzés keretében nevesíti az intézményi ellátásról a közösségi ellátásra való áttérést, amely program megvalósulásával hozzájárul a célcsoport társadalmi integrációjához, megnyílik a lehetőség az egyéni szükségletekre alapozott szolgáltatások, hozzáférhető ellátási formák kialakítására.

A pályázatban célzott fejlesztés a Partnerségi Megállapodásban elérendő eredményekhez az alábbiak szerint tud közvetlenül illetve közvetve hozzájárulni:

- a szociális intézmények közösségi ellátásra való áttérése és a bentlakásos intézmények kiváltása;
- jó minőségű közszolgáltatásokhoz való hozzáférés;
- a fogyatékossgal élő személyek és a megváltozott munkaképességű személyek rehabilitációja, a helyzetük javítása a későbbi nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatás érdekében;
- a hátrányos helyzetűek alapvető szociális készségének erősítése, lehetővé téve foglalkoztathatóságuk későbbi fejlesztését és majdani munkaerő-piaci részvételüket (ez kapcsolódási pontot jelent a 8. A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása tematikus célkitűzéssel).

A fenti eredmények elérését célzó konkrét fejlesztési programok az Emberi Erőforrás Operatív Program (EFOP) tartalmazza. Ennek 2.2. A társadalmi együttműködést szolgáló intézmények és szolgáltatások fejlesztése, bentlakásos intézmények kiváltása, új kapacitások létesítése elnevezésű intézkedése egyedi célként határozza meg az intézményi férőhelyek kiváltását. A projekt többek között a szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés megteremtésével előmozdítja a társadalmi együttműködést, az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra áll át, az aktív befogadást és esélyegyelőséget támogatja, valamint a foglalkoztathatóság, továbbá a hátrányos helyzetű emberek társadalmi integrációját erősíti.

Jelen pályázati felhívás a fentiek mentén jelölte ki a főbb célkitűzéseket, melynek a projekt maximálisan eleget tesz, amennyiben a fejlesztés eredményeképp a jelenlegi intézményi ellátási forma teljes egészében kiváltásra kerül, új támogatott lakhatási férőhelyek és új, a lakók igényeire reflektáló közösségi alapú szolgáltatások jönnek létre, a közösségi alapú ellátás fejlesztésével a hozzáférhetőség javul. Az új struktúra elősegíti a célcsoport életminőségének javítását, jogainak érvényesítését, önálló életvitelük támogatását, a társadalmi integrációt és az aktív közösségi szerepvállalást. Ezek együttesen hozzájárulnak ahhoz, hogy a célcsoportok foglalkoztathatósági esélyei javuljanak és megtalálják azokat a formákat, amelyek keretében

hatékony, sikeres munkaerő válhat belőlük. Utóbbit erősítendő távlati elvárás a foglalkoztatási lehetőségek, illetve a foglalkozási rehabilitációs szolgáltatások megfelelő minőségű rendelkezésre állása.

A felhívás további célként fogalmazza meg az érintettek bevonását, illetve a lakók tájékoztatását. Tekintettel arra, hogy projektcélok teljesülésének alapvető feltétele, hogy megfelelően ismerjük az érintettek véleményét, hozzáállását, illetve elképzeléseit a fejlesztés kapcsán, jelen célok a projekt keretében is kiemelt jelentőséggel bírnak. Egyrésztől azért, mert ez a záloga annak, hogy az igényekre reflektáló, hatékony, magas minőségű lakhatási és szolgáltatási rendszer alakuljon ki. Másrésztől csak így érhető el, hogy a lakók, mint a fejlesztések közvetett érintettjei, megfelelő információ híján vagy félinformáció birtokában idegenkedve, elutasítóan álljanak a fejlesztéshez, hiszen annak érzékeny volta miatt a teljes társadalmi elfogadottság kulcskérdés.

A fent bemutatott, a projekt előkészítéséhez és majdani megvalósításához közvetlenül kapcsolódó szabályozókon túl, számos egyéb hazai és nemzetközi jogszabály határozza meg működési környezetet.

Nemzetközi jogszabályok, ajánlások:

- A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ egyezmény
- Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény /Alapelvek (3. cikk), a 19. cikk Önálló életvitel és a közösségbe való befogadás
- Európai Unió Alapjogi Chartájának az Egyenlőségről szóló címéhez tartozó 21. és 26. cikk
- 2010-2020-as Európai Fogyatékossgügyi Stratégia
- Európa Tanács (ET) Miniszteri Bizottságának 2006-ban elfogadott Akcióterve
- Az intézményi ellátásról a közösségi alapú ellátásra való áttérésre vonatkozó közös európai útmutató
- ENSZ CRPD Bizottság állásfoglalásai
- A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.)
- a WHO jelentése pszichiátriai ellátásról elnevezésű dokumentumhoz

Hazai fogyatékossgügyi szabályozás:

- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- Fejlesztési koncepció-javaslat a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló stratégia (2011-2041) végrehajtásának elősegítéséről a 2015-2020. időszak tervezéséhez
- A Kormány 1257/2011. (VII.21.) Korm. határozata a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásának stratégiájáról és a végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról
- 1023/2017. (I. 24.) Korm. határozat a fogyatékossgal élő személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásáról szóló 2017–2036. évekre vonatkozó hosszú távú koncepcióról
- 15/2015. (IV. 7.) OGY határozat az Országos Fogyatékossgügyi Programról (2015-2025.)
- A támogatott döntéshozatalról szóló 2013. évi CLV. törvény
- A súlyos fogyatékossg minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékossgai támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII.9.) kormányrendelet

Speciális szolgáltatási jogi szabályozás:

- Az intézményi ellátásról, a közösségi életvitelt támogató szolgáltatásokra való áttérés folyamatának szabályozási háttere.
- Szociális szolgáltatások, és kapcsolódó szolgáltatási rendszer (egészségügy, köznevelés, foglalkoztatás, közszolgáltatások)

Törvények:

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (Szoctv.)
- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)

- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- Magyarország Központi költségvetéséről szóló törvény
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 2012. évi I. törvény a munka törvénykönyvéről
- 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról (Flt.)
- A 2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról (Mmtv.)

Kormányrendeletek, kormányhatározatok:

- 381/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet az Integrált Jogvédelmi Szolgálatról
- 415/2015 (XII.23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról (továbbiakban: Tr.),
- 92/2008. (IV. 23.) Korm. rendelet a fogyatékos személyek alapvizsgálatáról, a rehabilitációs alkalmassági vizsgálatról, továbbá a szociális intézményekben ellátott személyek állapotának felülvizsgálatáról
- 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 112/2006. (V. 12.) Korm. rendelet a szociális foglalkoztatás engedélyezéséről és a szociális foglalkoztatási támogatásról
- 392/2013. (XI. 12.) Korm. rendelet a szociális és gyermekvédelmi ellátások országos nyilvántartásáról
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről (Sznyr.)
- A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásokról szóló 327/2012. (XI.16.) Korm. rendelet
- 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól
- A 2014–2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet.

Miniszteri rendeletek:

- 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (továbbiakban: Szakmai rendelet)
- 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről (továbbiakban: Ir.)

Kapcsolódás más humán-fejlesztési programokhoz

Az intézményi férőhely kiváltás konkrét végrehajtási fejlesztési feladatait az 1257/2011. (VII.21.) Korm. határozat és a 1023/2017 (I.24) Korm. határozat nevesíti. Ezek keretében egy hosszú távú fejlesztéssorozat indult ek, melyek egymáshoz illeszkedve, egymást kiegészítve szolgálják a meghatározott távlati célok elérését.

A **TIOP-3.4.1.A-11/1** projekt Szociális Intézmények komponense keretében összesen 6 intézmény (Berzence, Bélapátfalva, Kalocsa, Mérk, Szakoly és Szentés) férőhelyeinek kiváltását támogatták. 697 lakó számára összesen 67 ingatlant (6 lakócentrumot, 40 db 12 fő részére kialakított támogatott lakhatást, valamint 12 lakást) építettek vagy újítottak fel. A konstrukció alapján létrehozásra került az Intézményi

Átalakítási Cselekvési Terv, jött létre, ami 3 éves ütemezésben az adott időszakban szerzett tapasztalatok alapján felülvizsgálatra kerül.

A **TÁMOP-5.4.1-12/1** kiemelt projekt eleme volt a TIO-3.4.1 „Bentlakásos intézmények kiváltása” konstrukció kedvezményezettjei számára egy országos, társadalmi befogadást erősítő médiakampány lebonyolítása, mely elősegíti a szakemberek és a lakosság szemléletváltását a fogyatékos személyekkel szemben. A TÁMOP-5.4.1. keretében megvalósuló kampány és az érzékenyítést célzó honlap (<http://tanuljunkmegegyuttelni.hu/>) a TIO 3.4.1. pályázatot követő év végén indult el.

A **TÁMOP 5.4.4.** „Szociális képzések fejlesztése, szakemberek képzése, továbbképzése és készségfejlesztése valamint a helyi fejlesztési kapacitások megerősítése” című konstrukcióban a t szolgáltatásokat nyújtó különböző (elsősorban szociális, egészségügyi és pedagógiai) munkakörben dolgozó szakemberek részére a képzési tematika, a képzési anyagok kidolgozása, valamint a képzésük történt meg több szociális területen, többek között a fogyatékoság szakterületén belül is.

A **TÁMOP-5.4.5.-11/1** – a fizikai és infó-kommunikációs akadálymentesítés szakmai tudásának kialakítása című konstrukció keretében a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft és a KézenFogva Alapítvány konzorciumban valósította meg a mentorhálózat kialakítását, valamint működtetését. Így a mintegy 100 fő mentor rendelkezésre bocsátásával (2013 nyarától) támogatta az intézményekben élő érintetteket, családtagjaikat, az ott dolgozó szakembereket, valamint az új, befogadó környezetet. Egy-egy intézményben 10-14 fős mentor team dolgozott 3 fős kulcsmentor team vezetésével, koordinációjával.

Ugyancsak a **TÁMOP-5.4.5.-11/1** konstrukció keretében 2013.09.01. és 2014.01.10 között működött a nyertes pályázók számára a Fogyatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsa (FESZT) által biztosított, és az Értelmi Fogyatékosággal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOÉSZ) által koordinált érdekvédelmi tanácsadás. Összesen 16 fő 18 órás képzése valósult meg, belőlük alakultak azok a több esetben 4-5 fős munkacsoportok, amelyek egy-egy intézményben tevékenykedve képviselték a lakók érdekeit, és információnyújtással, konstruktív javaslatokkal segítették a kiváltási folyamatot. Munkájuk elsődleges célja az volt, hogy a kiváltásban résztvevő intézmények folyamatosan figyelembe vegyék az intézményben élő lakók érdekeit, és segítse a lakókat bevonódni a kiváltás folyamatába (FESZT, 2014).

Pályázatunk épít az **EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001** Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása című projektre. Az ennek keretében létrehozott Intézményi Férőhely Kiváltási Szakmai Koordinációs Műhely, valamint munkacsoportjai (kutatási, szolgáltatásfejlesztési, foglalkoztatási, intézménytámogatási és hálózati) megfelelő stratégiai-módszertani háttérrel biztosít a kiváltási folyamat során. A szakmai terv a kialakított Intézmény Férőhely Kiváltási Terv módszertana alapján került összeállításra, míg a megvalósítás során a szakmai koordinációs, módszertani fejlesztésébe vonható beruházásokhoz kapcsolódó „soft” tevékenységeke tud hatékonyan bekapcsolódni. Így együttműködünk az érintettek bevonásában, felkészítésében, az érzékenyítésben, rehabilitációs tanácsadásban, a szolgáltatási struktúra kialakításának kérdéskörében.

Kapcsolódás a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) fejlesztéspolitikai céljaihoz

Vállalkozásbarát és népességmegtartó település-, kiemelten városfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek biztosítása

- az önkormányzati épületek energiahatékonyságának javítása a hatékony településüzemeltetés és a széndioxid kibocsátás csökkentése érdekében,
- a közszolgáltatások fejlesztése, bővítése az életminőség javítása, és a népesség, különösen a fiatalok megtartása érdekében,
- leromlott városrészek fejlesztése a hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítására,
- helyi közösségek és együttműködés erősítése a helyi és térségi gazdasági és közösségi aktivitás ösztönzésére.

A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése, feltétele annak, hogy elsősorban a társadalmi leszakadással veszélyeztetett csoportok helyzetének javítására irányuló programok végrehajtásához biztosított legyen a megfelelő intézményi háttér, másrésztől csökkenthetők legyenek a családi terhek, és az életminőséget javító új szolgáltatások induljanak. A helyi szintű humán közszolgáltatások megújítása hozzájárul a lakosság életkörülményekben rejlő területi különbségek mérsékléséhez, illetve a társadalmi összetartozás erősítéséhez. Az intézkedések eredményeképpen kiegyenlítődnek vagy javulnak a területi különbségek.

- TOP-4.2.1-15 Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése
- TOP-5.2.1-15 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok
- TOP-6.6.2-15 Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése
- TOP-6.9.1-15 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok

2.2. A FEJLESZTÉSEK CÉLCSOPORTJAI, AZ ÉRINTETTEK KÖRE, A FEJLESZTÉSEK HATÁSTERÜLETE

A projekt célcsoportjaként a pályázati felhívás meghatározza a közvetlenül és a közvetve érintett célcsoportokat. A projekt közvetlen célcsoportja azon személyek köre, akik a projekt eredményeinek közvetlen, elsődleges használói. Esetükben a projekt tevékenységei, eredményei, hatásai helyzetüket befolyásolja.

A projektnek több **közvetlen célcsoportja** van. A közvetlen célcsoport rétegződése: egyéni, intézményi és társadalmi. Egyrészt egyéni szinten mindazok a fogyatékossgal élő emberek/pszichiátriai betegek, akik bentlakásos szociális intézményekben élnek vagy bekerülési várólistán lévő, ellátást igénylők, továbbá a közvetlen családtagjaik. Másrészt – szintén egyéni szinten – a fogyatékossgal élő személyek intézményi ellátását végző szakemberek, személyi segítők, gondnokok

Az egyéni szinten túl a projekt jelentős, az intézmények szintjén jelentkező célcsoportokra is jelentős hatással lesz. A kiváltási folyamatban, valamint a rehabilitáció komplex folyamatában érintett intézményrendszer szereplői és fenntartói; továbbá a közfeladatot ellátó szervezetek és szolgáltatók esetében a projekt a fogyatékossgal élő személyeken, családtagjaikon és az szakembereken túl az őket körülvevő, velük közvetlen kapcsolatban álló intézményekre is irányul. Ezen célcsoportba tartoznak a különféle célzott szociális alap-, nappali- és bentlakásos szociális szolgáltatásokat nyújtók, valamint azon társszakmák, társágzatok intézményei, melyek rendszeresen kapcsolódnak a fogyatékossgal élőkhez. Ilyen társágzati az egészségügy (annak kapcsolódó alap- és szakellátása), a foglalkoztatás ügy (főként az aktív munkaerő-piaci eszközrendszereken, szolgáltatásokon keresztül).

A harmadik szintet a társadalom képviseli. Közvetlen célként a fogyatékossgal élő személyeket körülvevő, velük mindennapos kapcsolatban álló szűkebb környezet fogalmazódott meg. A kiváltás folyamatában kulcsfontosságú szerepe van a kiköltöző intézményi lakók érintett új szomszédságának, valamint az adott település(rész) véleményformálóinak. A korábbi kiváltások tapasztalata alapján e két célcsoport közvetlen elérése, rájuk irányuló tevékenységek tervezése és megvalósítása nagyban hozzájárul, vagy épp akadályozhatja a kiváltás sikerét.

A projekt felhívásában nevesített célcsoportok:

Közvetlen célcsoport:

- fogyatékos személyek intézményi ellátását végző szakemberek (ápolási, gondozási, önálló életvitelt elősegítő feladatot ellátó önálló és intézményi szolgáltatók), személyi segítők, gondnokok,
- bentlakásos szociális intézményekben élő vagy várólistán lévő, ellátást igénylő fogyatékos személyek és / vagy pszichiátriai betegek, és közvetlen családtagjaik,
- a kiváltási folyamatban, valamint a rehabilitáció komplex folyamatában érintett intézményrendszer szereplői és fenntartói,
- közfeladatot ellátó szervezetek és szolgáltatók,

- fogyatékos személyeket és / vagy pszichiátriai betegeket körülvevő szűkebb környezet (pl. érintett szomszédság, település(rész)).

Közvetett célcsoport:

- fogyatékos személyeket és / vagy pszichiátriai betegeket körülvevő tágabb mikro-makro környezet

Az alábbiakban a projekt közvetlen és közvetett célcsoportjait, valamint az érintettek körét mutatjuk be részletesen:

Fogyatékos személyek intézményi ellátását végző szakemberek (ápolási, gondozási, önálló életvitelt elősegítő feladatot ellátó önálló és intézményi szolgáltatók), személyi segítők, gondnokok

A projekt csoportját jelentő szakemberek, személyi segítők és gondnokok pontos számára nézve nem rendelkezünk pontos adatokkal, ezért az elérendő, kiváltásra kerülő intézmények és az érintett fogyatékosokkal élők létszáma mentén becsültük meg e csoport nagyságát.

Némely esetben érzékelhető az alul-motiváltság, valamint a változásokkal szembeni esetenként nagyon erős ellenérzés. A projektben betöltött szerepe szerint ez a közvetlen célcsoport az alapvető és általános képzések résztvevői. A projekt során megszerzett kompetenciák elősegítik a kiváltás, a szolgáltatási rendszer átalakítását.

Bentlakásos szociális intézményekben élő vagy várólistán lévő, ellátást igénylő fogyatékos személyek és / vagy pszichiátriai betegek, és közvetlen családtagjaik

A Központi Elektronikus Nyilvántartás a Szolgáltatást Igénybevevőkről (KENYSZI) 2015. év júliusi adatai alapján fogyatékos személyeknek 13 683 férőhelyen, pszichiátriai betegeknek 8 413 férőhelyen nyújtottak tartós bentlakásos ellátását az országban. A várólistán szereplő, ellátást igénylők nagyságáról nem rendelkezünk pontos adatokkal (projektünk egyik tevékenysége épp ezért arra irányul, hogy a különféle várólistákon szereplőkről valós képet alkosson, s számukra modellprogramot dolgozzon ki). A becsült nagyság 2 500 – 3 500 fő közötti.

A kiváltási folyamatban, valamint a rehabilitáció komplex folyamatában érintett intézményrendszer szereplői és fenntartói

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) 17. §-a rendelkezik arról, hogy a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó, 50 főnél nagyobb férőhelyszámú szociális intézményeket ki kell váltani. Ez mintegy 100 intézmény és több mint 10.000 férőhely kiváltását jelenti. Jelenleg az egyén önálló életvitelét támogató szociális alapszolgáltatást nyújtó intézmények mintegy 12%-a, a szakellátást nyújtó intézmények mintegy 24%-a helyezkedik el a közép-magyarországi régióban, így összességében a kiváltásban közvetlenül vagy közvetetten érintett intézmények és szolgáltatások mintegy 82%-a helyezkedik el a konvergencia régiókban és 18%-a a Közép-magyarországi régióban.

A csoport esetében nehézséget jelent, a kompetencia-határok esetleges tisztázatlansága, változásokkal szembeni ellenérzések, a hálózatos működés hiánya, a szakmai tapasztalatcsere esetlegessége, illetve némely esetben az vélt vagy valós félelmek is nehezítik az együttműködést. A projekt biztosítja a célcsoport hálózatosodását, a célcsoport tagjai közötti tapasztalatcserét és módszertani háttérük megerősítését.

Közfeladatot ellátó szervezetek és szolgáltatók

A fogyatékosokkal élő és pszichiátriai betegek esetében az integráció és az önálló életvitel támogatása komplex, a szociális területen kívül több más ágazat feladatkörébe tartozó szolgáltatások, támogatások együttessége révén biztosítható. A szociális szolgáltatások rendszerén belül az alapszolgáltatások (pl. támogató szolgálat, közösségi pszichiátriai ellátás) és a nappali ellátás (klubok) közti együttműködés lényeges, ezek kapcsolódása a bentlakásos szociális otthonokhoz esetleges. A szociális ágazaton kívül kulcsfontosságú az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, amely érinti mind a házi orvosokat, mind a szakellátást (ezen belül pl. a pszichiátriai gondozókat), valamint a foglalkoztatás területén. A

foglalkoztatás területén a foglalkozási rehabilitáción túl az aktív munkaerő-piaci eszközökhöz való hozzáférés (pl. képzések), illetve a nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedés valódi lehetőségként történő szerepléséhez szükséges az ágazatok közti rendszeres, hatékony együttműködés.

A csoport erőssége a saját (pl. egészségügyi, foglalkoztatási, stb.) ágazatban szerzett jelentős tapasztalat.

Az érintett közfeladatot ellátók köre ezen szereplőknél – természetesen – jóval nagyobb. A kultúra és szabadidő tartalmak eltolításának helyszínei, a különféle közösségi közlekedési eszközök, közszolgáltatások stb. körét is felöleli. Projektünkben e csoportba tartozónak tekintjük mindazokat, akik, amely szervezetek a kiváltás folyamata, a létrejövő támogatott lakhatási szolgáltatások szempontjából kulcsfontosságúak, alapvetően meghatározzák a kiváltás sikerét, fenntarthatóságát.

E csoportot jellemzi a saját ágazati célok követése, kevésbé nyitottság a komplex, egyénre szabott megoldásokra. A szakmai tapasztalatcserére való hajlandóság bizonytalan. A projektben feladatunk a célcsoport hálózatosodásának, a célcsoport tagjai közötti tapasztalatcserének előmozdítása és módszertani hátterük megerősítése.

Fogyatékos személyeket és / vagy pszichiátriai betegeket körülvevő szűkebb környezet (pl. érintett szomszédság, település

A csoport jelentős befolyással rendelkezik a tekintetben, hogy a létrejövő új szolgáltatások (támogatott lakhatási férőhelyek) mely településeken, hol valósulnak meg. A közvetlenül érintett szomszédság, vagyis az újonnan létrejövő, fogyatékosokkal élő embereknek otthont adó lakások, házak szomszédjai, az érintett települések/településrészek döntéshozói, lakói, véleményformálói esetében szükséges annak elérése, hogy lehetőleg partnerként, támogatólag álljanak a kiváltás mellé.

Ezen csoport érdeke egyfelől a problémamentesen integrálódó fogyatékosokkal élő emberek és támogató szolgáltatások létrejötte, másfelől az új szolgáltatásokkal létrejövő új munkahelyek létrehozása.

A csoport hátránya a vélt vagy valós félelmeken és előítéleteken és a fogyatékosokból adódó nehézségek meg nem értése.

Ez a csoport jelentősen képes hozzájárulni a projekt eredményeinek eléréséhez, illetve fenntarthatóságához. A projektből közösségfejlesztői, kommunikációs, információs és változáskezelési tevékenységek vonatkoznak rájuk.

2.3. AZ ÚJ SZOLGÁLTATÁSI STRUKTÚRA BEMUTATÁSA

2016. november 1-jén integrációval új intézmények jöttek létre. A szervezeti integrációt követően Zala megyében 4 intézmény biztosítja a szakosított ellátásokat, melyek közül 3 szociális és 1 gyermekvédelmi. A létrejövő intézmények többsége nagy ellátotti létszámú ellátást biztosító intézmények.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság ellátási területén működő Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény a Fogyatékosok és Pszichiátriai Betegek Otthona Búcsúszentlászló és a Zala Megyei Szocioterápiás Intézmény összevonásával jött létre.

Az intézmény 3 telephellyel és 1 székhely intézménnyel rendelkezik, melyből Búcsúszentlászlón található a székhely intézmény.

A Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény összesen 326 fő ellátott számára nyújt megfelelő ellátást. A telephelyek a következők:

14. táblázat Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény férőhelyek megoszlása

	Telephely megnevezése, címe	Ellátási forma	Férőhelyek száma
1	Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény 8925 Búcsúszentlászló , Arany János u. 17.	Fogyatékos személyek ápolást, gondozást nyújtó ellátása	12
		Pszichiátriai betegek ápolást, gondozást nyújtó ellátása	60
2	Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Boróka Otthona 8741 Zalaapáti , Deák Ferenc u. 3.	Pszichiátriai betegek ápolást, gondozást nyújtó ellátása	72
3	Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Domb Otthona 8741 Zalaapáti , Deák Ferenc utca 7.	Pszichiátriai betegek ápolást, gondozást nyújtó ellátása	130
4	Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Olajág Otthona 8784 Kehidakustány , Kúria utca 7.	Szenvedélybetegek rehabilitációs intézményi ellátása	24
		Szenvedélybetegek rehabilitációs célú lakóotthoni ellátása	8
		Szenvedélybetegek ápolást, gondozást nyújtó ellátása	20
Férőhelyek száma összesen			326

Forrás: Saját szerkesztés

A Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény központi költségvetési szerv.

Az intézmény fő tevékenysége államháztartási szakágazati besorolás szerint:

- 872000 Mentális, szenvedélybeteg bentlakásos ellátása

Alaptevékenységét tekintve kormányzati funkció szerinti bontásban az alább olvasható tevékenységek ellátását végzi, illetve végezheti az intézmény:

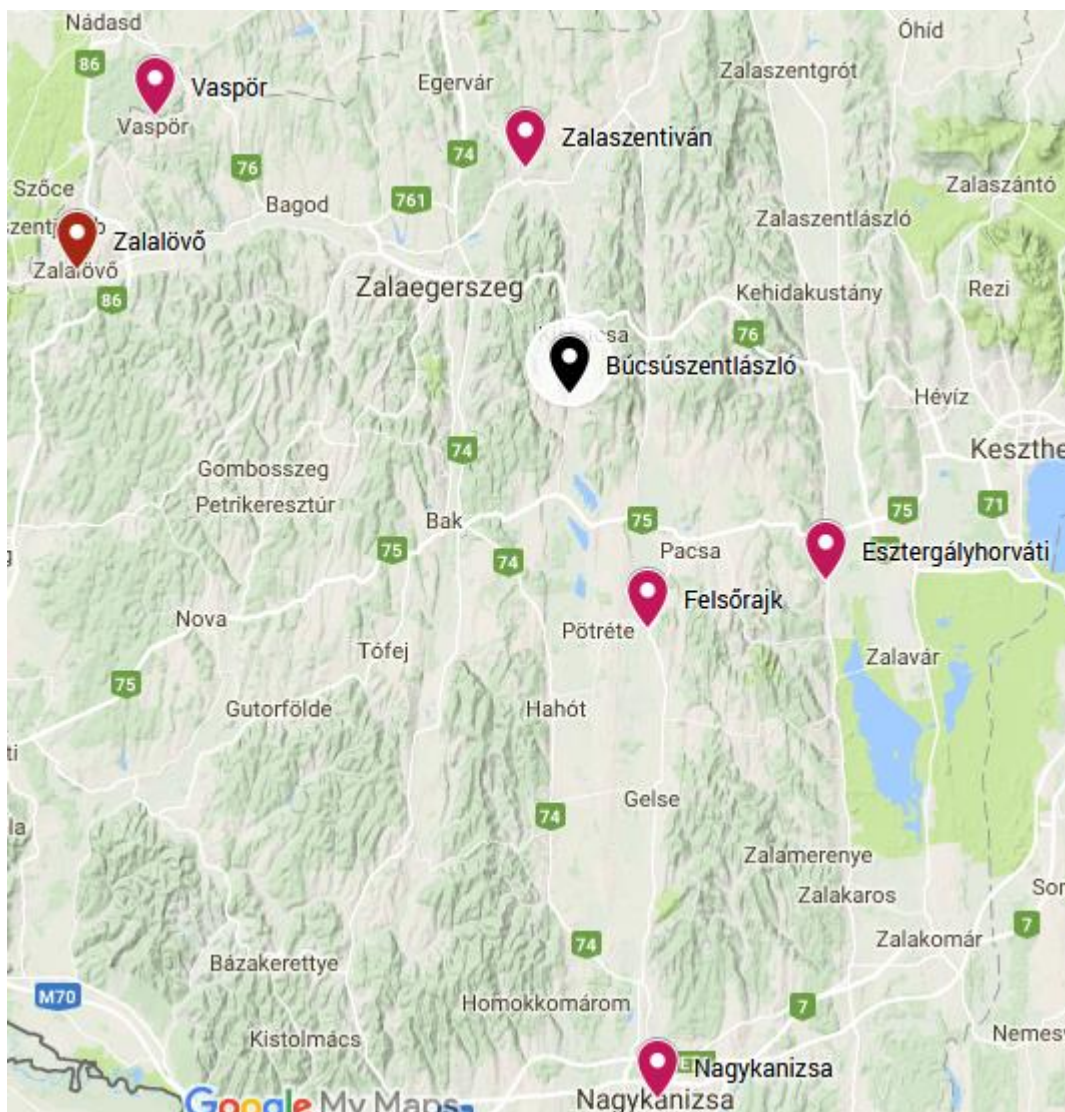
- 101121 Pszichiátriai betegek tartós bentlakásos ellátása
- 101122 Szenvedélybetegek tartós bentlakásos ellátása
- 101124 Szenvedélybetegek rehabilitációs célú bentlakásos ellátása
- 101211 Fogyatékossgal élők tartós bentlakásos ellátása
- 107030 Szociális foglalkoztatás
- 107053 Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás⁴

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Zala Megyei Kirendeltsége ellátási területén működő Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény székhelyintézményéből 12 fő fogyatékos személy és 60 fő pszichiátriai beteg kerül kitagolásra **Esztergályhorváti, Felsőrajk, Nagykanizsa, Vaspör, Zalalövő és Zalaszentiván településekre.**

⁴ Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Alapító okirata

16. ábra Búcsúszentlászló férőhelykiváltás

Forrás: Saját szerkesztés

A kitagolás eredményeképpen az intézmény szervezeti struktúrája, melyet a 17. számú ábra organogram szemléltet.

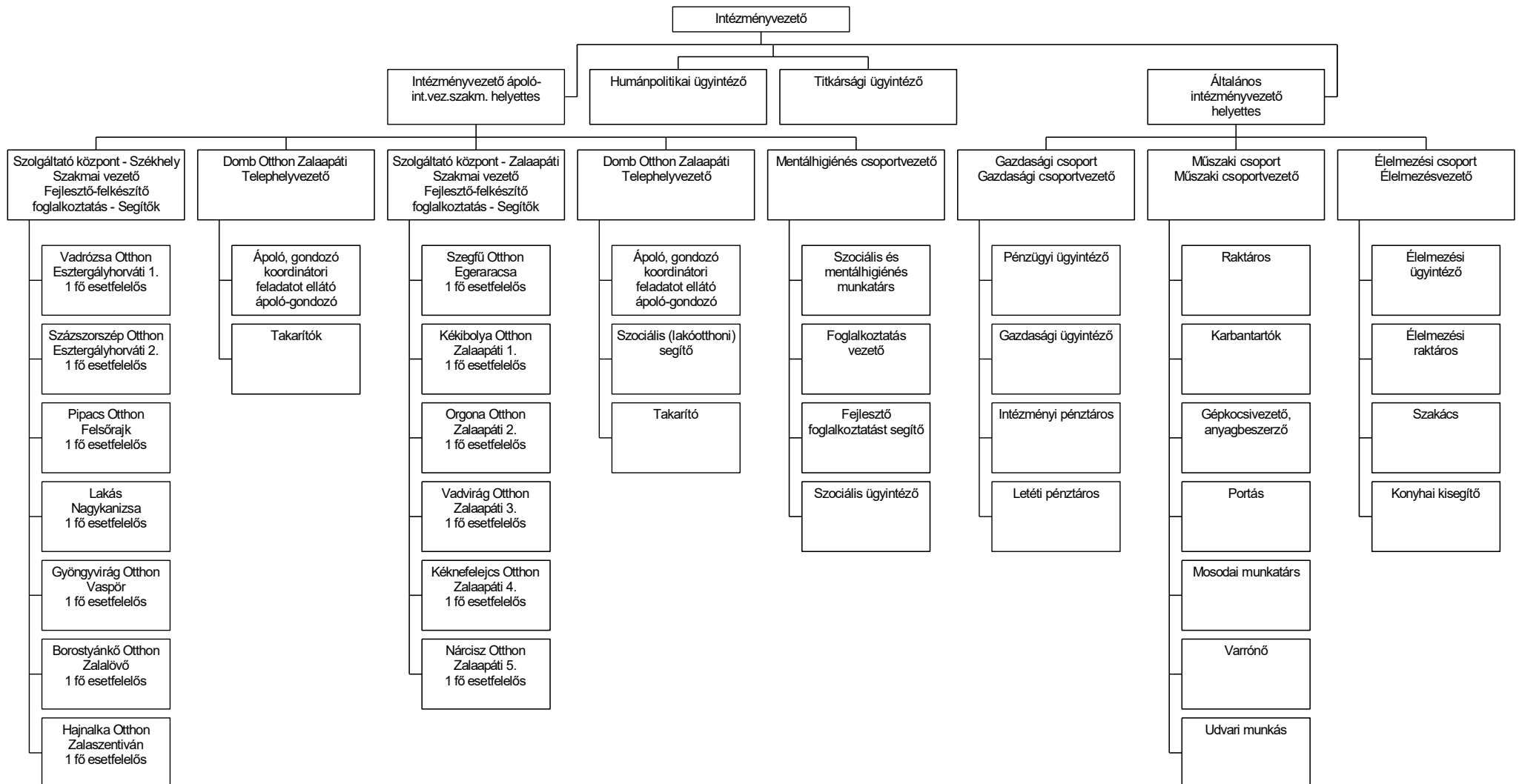
A jelenlegi intézményi struktúra jelentős gátakat szab az innovációnak, a közösségi alapú pszichátriai ellátás megvalósításának, a társadalmi reintegráció lehetőségének, az önálló életvitel lehetőségének. Az épület műemlék jellege, életkora, karbantartási költségei, az egymásba nyíló szobák, még inkább megnehezítik a jelenlegi rendszer korszerű használatát.

Az intézmény jelenlegi vezetői szervezeti tagozódása:

- Intézményvezető,
- Intézményvezető helyettes,
- Intézményvezető ápoló,
- Mentálhigiénés csoportvezető,
- Telephelyvezetők irányításával végzi munkáját.

A kitagolás eredményeképpen az intézmény szervezeti struktúrája a következőképpen alakul, melyet az alábbi organogram szemléltet.

17. ábra Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény 2018. december 31. után hatályos organogram

A projekt megvalósítása a jelenlegi vegyes profilú integrált intézményi működési struktúrát nem befolyásolja, a Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény továbbra is integrált intézményként működik.

A projekt megvalósulásával az intézmény szervezeti struktúrájának és működésének változása mellett jelentős szerep jut a szemléletváltásnak is, amelynek megvalósítása a szervezetben is változásokat követel, új szervezeti jellemzőket igényel.

Az intézmény új organogramjából kiderül, hogy a székhelyintézmény támogatott lakhatási egységet kíván létrehozni, külön szolgáltató központokkal.

Búcsúszentlászlón a székhelyintézmény szolgáltató központ funkciót tölt be, ahol szociális alapszolgáltatásokat, illetve szociális foglalkoztatást kívánunk biztosítani.

A szociális szolgáltató központ a település lakossága által is használható sokszínű szociális szolgáltatást nyújtó intézmények lesznek.

A támogatott lakhatás kísérelő támogatást biztosító munkatársak és esetfelelősök bevonásával/támogatásával valósul meg.

A kitagolással érintett intézmény vezetését 2018. december 31. napját követő időszakban az intézményvezető látja el. Rendszerszemléletű, stratégiai gondolkodás jellemzi az új szervezeti struktúrát.

Az intézményvezető munkáját közvetlenül segíti az általános és szakmai intézményvezető-helyettes. Az általános intézményvezető-helyettes felügyelete alá tartozik a gazdasági, műszaki és élelmezési csoport.

A szakmai intézményvezető-helyettes felelős közvetlenül az intézmény ellátási körébe tartozó ellátottakért, így a támogatott lakhatást igénybe vevő ellátottakért is.

Az intézményvezető munkáját közvetlenül segíti az általános és szakmai intézményvezető-helyettes. Az általános intézményvezető-helyettes felügyelete alá tartozik a gazdasági, műszaki és élelmezési csoport.

A szakmai intézményvezető-helyettes felelős közvetlenül az intézmény ellátási körébe tartozó ellátottakért.

Az intézményvezető munkáját segíti továbbá az intézményvezető ápoló, a titkársági ügyintéző, valamint a humánpolitikai ügyintéző.

A támogatott lakhatás és az alapszolgáltatások (étkeztetés, házi segítségnyújtás, közösségi ellátás, pszichiátriai betegek nappali ellátása) irányítását a Szociális Szolgáltató Központ szakmai vezetője látja el.

A támogatott lakhatás kísérelő támogatást biztosító munkatársak és esetfelelősök bevonásával/támogatásával valósul meg.

A szociális alapszolgáltatások biztosításához szükséges személyi feltételek: étkeztetés – személyi segítő, házi segítségnyújtás – szociális gondozó, pszichiátriai betegek nappali ellátása – terápiás segítő, szociális gondozó, közösségi ellátás – közösségi koordinátor, közösségi gondozó.

A projekt megvalósításával, egy olyan szervezet működtetése a cél, amely képes hosszú távon, szakmailag és gazdaságilag rentábilisan, fenntartható módon működni.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság a projekt megvalósításával olyan lakóotthonokat szeretne létrehozni, amelyek olyan előnyöket vonnak maguk után, mint a gazdaságosabb működés, alacsonyabb közműköltések stb. Emellett a fenntartó kiemelt célja, hogy a támogatott lakhatás az érintett településeken hozzájáruljon a foglalkoztatás bővítéséhez, ezáltal a munkanélküliség csökkentéséhez.

A kapacitástervezés az új szervezeti struktúra által kiváltott valós szolgáltatási igényekre reagál.

A rendszert horizontális szervezeti struktúra és folyamatszervezés jellemzi. A kialakult rangsor, csak a feladatoknak és funkcióknak megfelelő mértékben van jelen, a munkavégzést folyamatszabályozások alapján történik.

A projekt megvalósításával, egy olyan szakmailag, minőségileg, kiválóan működő, minőségbiztosítási szempontból auditálható szervezet működtetése a cél, amely képes hosszú távon, szakmailag és gazdaságilag rentábilisan, fenntartható módon működni.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság és a Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény olyan otthonokat szeretne, ahol jó lakónak lenni, illetve olyan munkahelyeket szeretne létrehozni, ahol jó dolgozni, olyan szervezetet, ahol jó vezetőnek lenni.

Ezek alátámasztására, megalapozására a kivitelezés időszakában új belső szabályzatok létrehozása, és az ott dolgozók felkészítése elsődleges céllá válik.

A kialakult struktúra alapján, mely szerint új családi ház méretű ingatlanokban történik a további működés, további előnyöket vonnak maguk után. Ilyen előnyök lehetnek a gazdaságosabb működés, alacsonyabb közműköltések, stb.

Fontos megemlíteni, hogy az új intézményi struktúrában a szolgáltató központ - amely a kitagolt intézmény helyszínén kerül kialakításra- által nyújtott (plusz) szolgáltatások személyi feltételeit az intézmény, illetve a fenntartó biztosítja.

A kialakítandó lakhatási egységekről folyamatosan tájékoztatást adunk a lakosságnak, mind a kivitelezés, mind a fenntartás szakaszában. A kialakított lakhatási egységekkel hozzá kívánunk járulni a településen a foglalkoztatás bővítéséhez, a munkanélküliség csökkentéséhez.

A támogatott lakhatás, szolgáltató központok élén a szakmai vezető áll, aki irányítja a koordinátorokat, valamint az esetfelelősöket. Természetesen merülnek fel a támogatott lakhatással kapcsolatosan háttér feladatok, amelyek elvégzésére a intézményvezető jelöli ki a felelőst.

A projekt megvalósításával egy olyan szervezet működtetése a cél, amely képes hosszú távon, szakmailag és gazdaságilag rentábilisan, fenntartható módon működni.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság a projekt megvalósításával olyan otthonokat szeretne létrehozni, amelyek olyan előnyöket vonnak maguk után, mint a gazdaságosabb működés, alacsonyabb közműköltések stb. Emellett a fenntartó kiemelt célja, hogy a támogatott lakhatás az érintett településeken hozzájáruljon a foglalkoztatás bővítéséhez, ezáltal a munkanélküliség csökkentéséhez, a helyi alapszolgáltatások fejlesztéséhez, a településkép javításához. A támogatott lakhatásban részt vevők növelik a helyi lakosság számát, igénybe veszik a település közszolgáltatásait és hozzájárulnak a település élhetőbbé válásához. A támogatott lakhatás befogadásával együtt járó szemléletváltás révén a helyi társadalom elfogadóbbá, toleránsabbá, együttműködőbbé válik.

Szolgáltatások bemutatása településenként és ingatlanonként

A Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény jelenleg az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:

- Az intézmény az ellátottak fizikai, egészségi, pszichés-mentális állapotához, életkorához, az ápolási-gondozási szükségleteikhez, önellátási szintjükhöz igazodó, differenciált ápolást-gondozást nyújt.
- Rehabilitációs intézményi ellátást biztosít a kehidakustányi Olajág Otthonban.
- Az intézmény szenvedélybetegek részére lakóotthoni ellátást biztosít.

A foglalkoztatás programjaival valamennyi ellátást igénybe vevő felépülését, fejlesztését és/vagy kulturált szabadidő eltöltését segítette. Alapelve, a szakmai programmal egyezően, a felépülés szakaszaihoz rendelhető célok intézményi szolgáltatások általi megvalósítása volt. A foglalkoztatás erőssége, hogy a személyes gondoskodás tartalmilag változatos csoportos foglalkozások, illetőleg folyamatos egyéni foglalkozást is magában foglaló segítő tevékenység során valósul meg.

A Szakmai rendelet 101./B. §. (1) bekezdés c) pontja alapján a szociális ellátásokat egy integrált intézményi formában biztosítja az intézmény személyes gondoskodás keretében 326 fő engedélyezett ellátotti férőhellyel.

Esztergályhorváti

A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatást, házi segítségnyújtást a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ biztosítja. Az étkeztetésre az önkormányzat rendelkezik bejegyzéssel, saját főzőkonyhája nincs, vásárlás útján szolgáltatja Vásártér Bt által.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást az önkormányzat a társulás által a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal kötött szerződés alapján látja el.

A támogató szolgálat és a közösségi ellátás a Magyar Vöröskereszt megyei szervezet által biztosított.

Felsőrajk

A családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást, étkeztetést 26 fő részére, házi segítségnyújtást 9 fő részére, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 2 fő részére a Közép-Zalai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

Támogató szolgálat, közösségi ellátás a Magyar Vöröskereszt megyei szervezete révén biztosított.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást az önkormányzat a társulás által a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal kötött szerződés alapján látja el.

A településen az egészségügyi szolgáltatást a házi orvos, valamint a védőnő biztosítja. A vegyes körzetet ellátó házi orvos a hét valamennyi napján rendel a községben, a védőnői tanácsadás folyamatosan igénybe vehető. A házi orvosi ügyeleti ellátás Nagykanizsa városában érhető el. Gyógyszertár a településen a lakosság részére rendelkezésre áll. A településen az önkormányzat fenntartásában óvoda és iskola működik.

Nagykanizsa

Nagykanizsa város biztosítja lakosai számára az alapvető egészségügyi ellátásokat, 2000. február 1-jén hozta létre az Egészségügyi Alapellátási Intézményt, mely az önkormányzat részben önálló gazdálkodási szervezete. Nagykanizsán 21 házi orvosi és 11 gyermekorvosi körzetet biztosítja a lakosság egészségügyi alapellátását.

Nagykanizsán működik a Kanizsai Dorottya Kórház, amelynek tevékenysége nagymértékben meghatározza a térség egészségügyi rendszerét. A gyógyító osztályok tevékenységi köre sokrétű, jelenleg összesen 490 ágyon, 19 fekvőbeteg osztályon, a hozzátartozó szakrendelésekkel és 4 önálló diagnosztikus egység együttműködése mellett folyik Nagykanizsa és a hozzátartozó térség 110 ezer lakosának gyógyítása.

A Szocvtv. a települések nagysága szerint határozza meg az egyes önkormányzatok feladatait a szociális szolgáltatások biztosítása terén.

A hatályos Szocvtv. alapján Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata - mint 40.000 főnél több állandó lakossal rendelkező megyei jogú város - köteles az alapszolgáltatási feladatok, éjjeli menedékhely, hajléktalan személyek átmeneti szállása, időskorúak gondozóháza, idősek otthona szolgáltatás megszervezésére és fenntartására.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) szabályozza az önkormányzatok gyermekvédelmi feladatait. A nagykanizsai önkormányzat - mint 40.000 főnél több állandó lakossal rendelkező megyei jogú város – köteles gyermekjóléti központ, bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona, valamint családok átmeneti otthona ellátási formák megszervezéséről és fenntartásáról gondoskodni.

Nagykanizsa önkormányzata saját forrásaiból az elmúlt években több százmillió forintot fordított a szociális ellátórendszer fejlesztésére. A szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatásokat (gyermekjóléti szolgáltatás, családsegítés, étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek, fogyatékkal élők nappali ellátása) a Nagykanizsai Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a Nagykanizsai Egyesített Szociális Intézmény révén biztosítja.

A közösségi ellátás keretein belül a 45 fő szenvedélybeteg ellátását a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, illetve 44 fő pszichiátriai beteg ellátását a Völgy Alapítvány biztosítja.

Támogató szolgálatot a Magyar Vöröskereszt Megyei Szervezete látja el.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást az önkormányzat a társulás által a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal kötött szerződés alapján látja el.

Nagykanizsai Egyesített Szociális Intézmény:

Az intézmény szociális alapszolgáltatásokat és a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátásokat biztosít. Az intézmény fenntartója: Nagykanizsa – Surd – Zalakomár Szociális és Gyermekjóléti Társulás.

Szociális alapszolgáltatások:

- étkeztetés (ellátási terület Nagykanizsa, Surd és Zalakomár közigazgatási területe),
- házi segítségnyújtás (ellátási terület Nagykanizsa, Surd és Zalakomár közigazgatási területe),
- idősek nappali ellátása (ellátási terület Nagykanizsa, Surd és Zalakomár közigazgatási területe),
- fogyatékos személyek nappali ellátása (ellátási terület Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területe),
- támogató szolgáltatás (ellátási terület Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területe).

Személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások:

- idősek otthona (ellátási terület Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területe),
- idősek gondozóháza (ellátási terület Nagykanizsa Megyei Jogú Város közigazgatási területe).

Nagykanizsai Család- és Gyermekjóléti Központ:

A Szocvtv. 64. §-a alapján biztosítja a családsegítés szociális alapszolgáltatást, a Gyvt. 40/A. §-a alapján ellátja a család- és gyermekjóléti központ feladatait, és működteti a helyettes szülői hálózatot. Az intézmény fenntartója: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata.

Szociális alapszolgáltatás:

- családsegítés (ellátási terület Nagykanizsa, valamint a Zalakomári Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések közigazgatási területe).

Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás (ellátási terület Nagykanizsa, valamint a Zalakomári Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések közigazgatási területe),
- gyermekek átmeneti gondozása – helyettes szülői hálózat (ellátási terület Nagykanizsa és Zalakomár közigazgatási területe),
- gyermekek alternatív napközbeni ellátása (ellátási terület Nagykanizsa közigazgatási területe).

Nagykanizsai Egyesített Bölcsőde:

A gyermekek napközbeni ellátását biztosítja három telephelyen – Meseház Bölcsőde, Belvárosi Bóbita Bölcsőde, Napraforgó Bölcsőde – Nagykanizsán. Külön szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet és játszócsoportot működtet. Fenntartója: Nagykanizsa Megyei Jogú Város Önkormányzata.

Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezete:

Az ellátásokat a szolgáltató az önkormányzattal 2000-ben kötött ellátási szerződés alapján biztosítja.

Szociális alapszolgáltatások:

- étkeztetés (népkonyha),
- hajléktalanok nappali ellátása,
- utcai szociális munka.

Személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások:

- hajléktalanok éjjeli menedékhelye,
- hajléktalanok átmeneti elhelyezése.

Gyermekjóléti alapellátás:

- **gyermekek átmeneti elhelyezése (Családok Átmeneti Otthona),**
- **az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatás (Tisztasági fürdő és mosoda működtetése).**

Völgy Alapítvány:

A szolgáltató a pszichiátriai betegek nappali ellátását az önkormányzattal 2007. évben, a pszichiátriai betegek közösségi ellátását 2005. évben kötött szerződés alapján biztosítja.

Nyújtott szolgáltatások:

- **pszichiátriai betegek nappali ellátása,**
- **pszichiátriai betegek közösségi ellátása.**

Vaspör

A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatást, házi segítségnyújtást, étkeztetést, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a Zalamenti és Őrségi Szociális Alapszolgáltatási Intézmény látja el Zalalövő központtal. Az étkeztetés alapszolgáltatást 23 fő, a családsegítést 3 család, a házi segítségnyújtást 8 fő, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 1 fő veszi igénybe jelenleg a településen.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást az önkormányzat a társulás által a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal kötött szerződés alapján látja el.

A támogató szolgálat és a közösségi ellátás a Magyar Vöröskereszt megyei szervezet által biztosított.

Zalalövő

A település lakossága a közszolgáltatások többségét helyben eléri, az önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja.

Zalalövön két háziorvosi és egy gyermekorvosi, valamint egy fogorvosi rendelő működik a hét minden napján, továbbá két védőnő látja el Zalalövő város, Csöde, Zalaszentgyörgy és Kávás települések védőnői szolgálatát. Gyermekszakrendelés legközelebb Zalaegerszegen érhető el.

A háziorvosi ügyeleti ellátásra feladat-ellátási szerződést kötött az önkormányzat Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzatával, fogorvosi ügyeletre pedig a PA-MED Bt-vel. Mindkét ügyeleti ellátás orvosi rendelője Zalaegerszegen található. A településen 2016. óta működik mentőállomás, amely jelentősen növeli a betegellátás biztonságát.

A legközelebbi járóbeteg, kórházi és sürgősségi ellátás Zalaegerszegen a Zala Megyei Szent Rafael Kórházban érhető el.

A településen a következő szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások biztosítottak:

- **gyermekjóléti szolgáltatás,**
- **családsegítés,**
- **falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,**
- **étkeztetés,**
- **házi segítségnyújtás,**
- **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,**
- **közösségi ellátások,**
- **támogató szolgáltatás,**
- **Idősek nappali ellátása.**

A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatást, házi segítségnyújtást, étkeztetést, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, valamint az idősek nappali ellátását a Zalamenti és Őrségi Szociális Alapszolgáltatási Intézmény látja el Zalalövő központtal.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást az önkormányzat a társulás által a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal kötött szerződés alapján látja el.

A támogató szolgálatot, valamint a pszichiátriai és szenvedélybetegek közösségi ellátását a Magyar Vöröskereszt Zala Megyei Szervezete nyújtja.

A 2017. november 1-i adatok alapján a településen az alapszolgáltatást igénybe vevők száma a következők szerint alakult:

- **gyermekjóléti szolgáltatás 11 fő,**
- **családsegítés 20 fő,**
- **étkeztetés 51 fő,**
- **házi segítségnyújtás 12 fő,**
- **jelzőrendszeres segítségnyújtás 11 fő,**
- **közösségi ellátások,**
- **idősek nappali ellátása 30 fő.**

Zalalövő városában 2010. július 15-én kezdte meg működését a tanyagondnoki szolgálat azzal a céllal, hogy javítsa a külterületeken (Alsósötétmajor, Bárómajor, Csekék, Erdészlak, Felsőszötétmajor, Gizella- major, Háromház, Kisfernekág, Nagyhegy, Pacsa, Pörgölin, Szőcehegy, Szücsmajor, Újmajor, Pataikai hegy, Dedesi hegy, Románhegyi dűlő, Nagyfernekág, Irsapuszta) élő lakosok alapszolgáltatásokhoz való hozzáférését és az alapszükségletek kielégítését. Amennyiben van szabad kapacitás, úgy a szolgáltatásokat a település egyéb területein lakók is igénybe vehetik. A tanyagondnoki szolgáltatás igénybevétele térítésmentes.

A tanyagondnoki szolgálat alapvető feladatai:

- **étkeztetésben való közreműködés**
- **házi segítségnyújtásban való közreműködés**
- **családsegítésben való közreműködés**
- **személyszállítási feladatok**
- **kapcsolattartás az önkormányzat és a lakosság között**

Zalaszentiván

A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatást, házi segítségnyújtást, étkeztetést, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást a TÁMASZ Alapszolgáltatási Intézmény biztosítja. Az étkezés alapszolgáltatást 11 fő, a családsegítést 6 fő, a házi segítségnyújtást 6 fő veszi igénybe jelenleg a településen.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást az önkormányzat a társulás által a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal kötött szerződés alapján látja el.

A támogató szolgálat és a közösségi ellátás a Magyar Vöröskereszt megyei szervezete által biztosított.

Az önkormányzat orvosi és fogorvosi rendelőt, valamint védőnői szolgálatot működtet.

A településen gyógyszerértár is található. Az orvosi rendelés heti 4 nap történik, napi 3,5 órában. A háziorvosi ügyeleti ellátásra feladat-ellátási szerződést kötött az önkormányzat Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzatával, fogorvosi ügyeletre pedig a PA-MED Betéti Társasággal. Mindkét ügyeleti ellátás orvosi rendelője Zalaegerszegen található. A legközelebbi járóbeteg-, fekvőbeteg- és sürgősségi ellátás Zalaegerszegen a Zala Megyei Szent Rafael Kórházban érhető el.

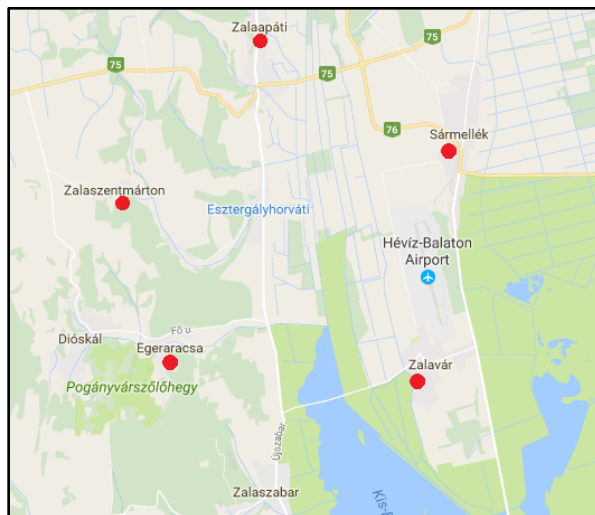
Szolgáltatásnyújtás környezete

Esztergályhorvát

Esztergályhorvát a Zalai-dombság délkeleti részén, a Zala folyótól nyugatra, a Kis-Balaton északi részén található.

A közigazgatásilag Esztergályhorvát Egeraracsa, Zalaapáti, Zalaszentmárton, Sármellék és Zalavár községekkel határos.

18. ábra Esztergályhorvát elhelyezkedése

Forrás: Saját szerkesztés

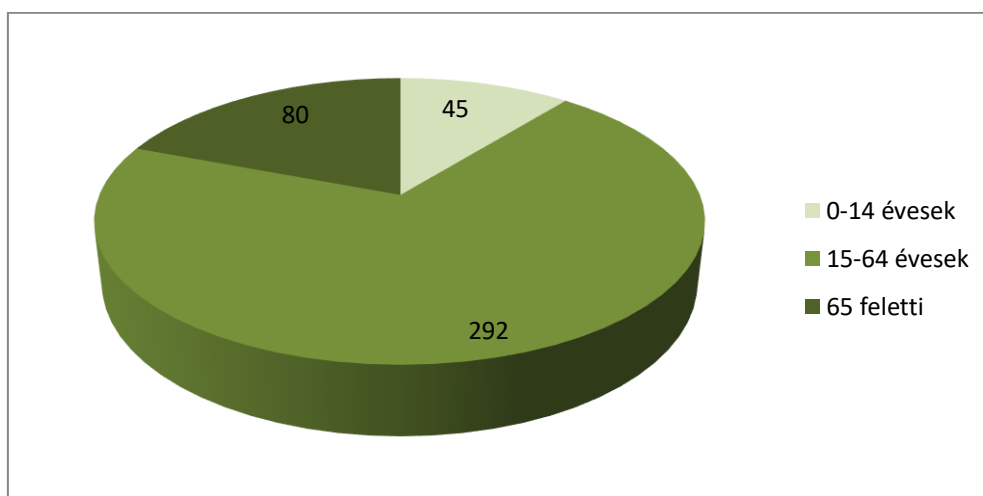
A Galambok–Zalaszentgrót mellékút keresztezi a települést. A település Keszthely, Nagykanizsa, Pacsa és Zalakaros irányából autóbusszal rendszeresen elérhető, de Zalaegerszegről is járnak járatok.

A rendszerváltozás nagy fejlődésnek lendítette a falut, de sajnos a népesség csökkenése megállíthatatlan.

Esztergályhorvát lakónépesség száma 2015. év végén 417 fő volt, melyek korcsoportok szerint a következők:

- 0-14 évesek 45 fő
- 15-64 évesek 292 fő
- 65 év feletti 80 fő

19. ábra Esztergályhorvát népességének megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés

A fenti ábra vizuálisan azt mutatja, hogy legnagyobb népesség szám a 15 és 64 év közötti intervallumban szerepelnek, a 14 évnél fiatalabbak és a 65 évnél idősebb lakosság száma egymáshoz viszonyítva jelentősen eltér.

$$\text{Öregedési Index (\%)} = \frac{\text{Lakónépességből a 65 éves és idősebbek száma az év végén 2015 [fő]}}{\text{Lakónépességből a 0-14 évesek száma az év végén 2015 [fő]}} = 178 \%$$

Ahogy a fenti egyenlet mutatja, a település Öregedési Indexe 178 %, mely szerint a 65 feletti időszerűak 78%-kal többen élnek a településen, mint a 14 éven aluli gyermekek. Esztergályhorváti lakosságát súlyos elöregedés jellemzi.

A szám egyenesen arányos a születések és halálozások számával is.

15. táblázat Esztergályhorváti demográfiai adatok

	Leírás	Érték
1.	Élve születések száma 2015 [fő]	2
2.	Halálozások száma 2015 [fő]	7
3.	Csecsemőhalálozás (1 éven alul meghaltak száma) 2015 [fő]	0
4.	Házasságkötések száma 2015 [eset]	0
5.	Válások száma 2015 [eset]	0
6.	Terhesség megszakítások száma 2015 [fő]	2
7.	Belföldi odavándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) 2015 [fő]	24
8.	Belföldi elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) 2015 [fő]	27
9.	Belföldi állandó odavándorlások száma 2015 [fő]	12
10.	Belföldi állandó elvándorlások száma 2015 [fő]	19

Forrás: Saját szerkesztés

A település közigazgatásilag a Keszthelyi Járási Hivatalhoz tartozik.

Esztergályhorváti közös önkormányzati hivatallal rendelkezik, Zalaapáti vezetése alá tartozik Esztergályhorvátin kívül Bókaháza, Dióskál, Egeraracs, Gétye és Zalaszentmárton is.

Az önkormányzat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése szerinti közfeladatok ellátására köteles, melyek közül a projekt szempontjából az alábbi feladatok relevánsak:

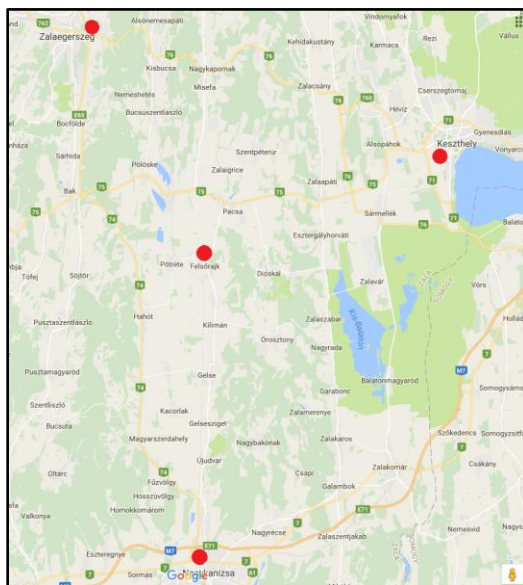
1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
  - a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;

14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
  15. sport, ifjúsági ügyek;
  16. nemzetiségi ügyek;
  17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
  18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
  19. hulladékgazdálkodás;
  20. távhőszolgáltatás;
  21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.
- A közfeladatok ellátását az önkormányzat helyi rendeletben szabályozza.

Felsőrajk

Felsőrajk kistelepülés a Nagykanizsa, Zalaegerszeg, Keszthely háromszög közepén, mindegyik várostól kb. 25-30 kilométerre található.

20. ábra Felsőrajk elhelyezkedése

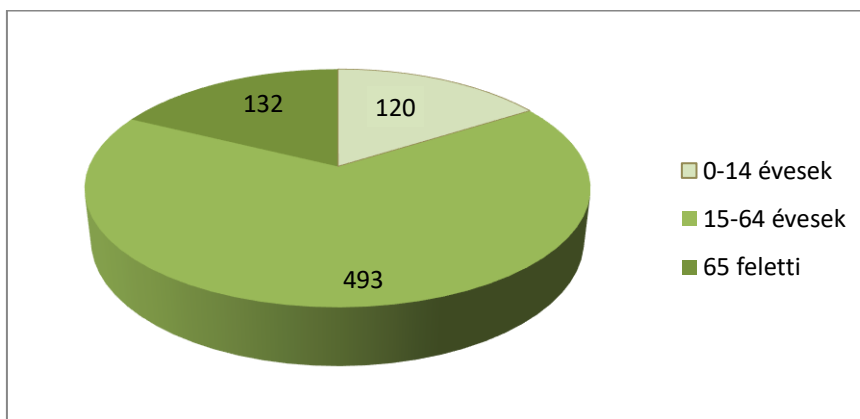
Forrás: Saját szerkesztés

A Felsőrajk keleti részén lévő dombvonulat – az Öreghegy – kiválóan alkalmas növénytermesztésre, valamint szőlőtermelésre. A természet érintetlensége (a környező hegyek, dombok, lankák természeti csodái) sok, még ki nem használt lehetőséget nyújt az itt élőknek, többek között a természetjárás, túrázás, kirándulás örömeinek is hódolhatnak. Vonattal elérhető a Szombathely–Nagykanizsa-vasútvonalon.

Felsőrajk lakónépesség száma 2015. év közepén 745 fő volt, melyek korcsoportok szerint a következők:

- 0-14 évesek   120 fő
- 15-64 évesek   493 fő
- 65 év feletti   132 fő

21. ábra Felsőrajk népességének megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés

A fenti ábrából egyértelműen kiderül, hogy legnagyobb népesség szám a 15 és 64 év közötti intervallumban szerepelnek, a 14 évnél fiatalabbak és a 65 évnél idősebb lakosság száma megközelíti egymást. A település elöregedése is csekélyebb mértékű.

$$\text{Öregedési Index (\%)} = \frac{\text{Lakónépességből a 65 éves és idősebbek száma az év végén 2015 [fő]}}{\text{Lakónépességből a 0-14 évesek száma az év végén 2015 [fő]}} = 110 \%$$

Ahogy a fenti egyenlet mutatja, a település Öregedési Indexe 110 %, mely szerint a 65 feletti idős korúak 10%-kal többen élnek a településen, mint a 14 éven aluli gyermekek. Felsőrajk lakosság elöregedését tekintve elmondható, hogy az országos és az Európai Unió átlag alatt van.

Felsőrajk településen az 1 km²-re jutó lakosság száma 36,27 fő.

16. táblázat Felsőrajk demográfiai adatok

Leírás	Érték
1. Élve születések száma 2015 [fő]	4
2. Halálozások száma 2015 [fő]	12
3. Csecsemőhalálozás (1 éven alul meghaltak száma) 2015 [fő]	0
4. Házasságkötések száma 2015 [eset]	2
5. Válások száma 2015 [eset]	0
6. Terhesség megszakítások száma 2015 [fő]	2
7. Belföldi odavándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) 2015 [fő]	37
8. Belföldi elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) 2015 [fő]	23
9. Belföldi állandó odavándorlások száma 2015 [fő]	22
10. Belföldi állandó elvándorlások száma 2015 [fő]	9

Forrás: https://www.teir.hu/rqdist/main?rq_app=meta&rq_proc=meta

Felsőrajk település közigazgatásilag a Nagykanizsai Járási Hivatalhoz tartozik.

Felsőrajk közös önkormányzati hivatallal rendelkezik, vezetése alá tartozik továbbá Alsórajk, Kerecseny, Orosztony és Pötréte is.

Az önkormányzat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése szerinti közfeladatok ellátására köteles, melyek közül a projekt szempontjából az alábbi feladatok relevánsak:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
  - a) szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétfégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

A közfeladatok ellátását az önkormányzat helyi rendeletben szabályozza.

Nagykanizsa

Nagykanizsa közepes méretű megyei jogú város Zala megyében. A Nagykanizsai járás központjaként számos település tartozik a vonzáskörzetébe. Földrajzilag a város egész területe a Zalai-dombság területén fekszik, délebbi részei pedig a Zalaapáti-hát részét képezik. A városban polgárórség működik.

Zala megye déli részén, a Mura folyótól 13 km-re, északkeletre, a Zalát és a Murát összekötő Principális-csatorna két oldalán épült. Földrajzilag a Zalai-dombságban, a Zalaapáti-hát területén fekszik. Alacsony (100–110 m) fekvésű vidék, a hajdani mocsárvilág lecsapolására számos csatorna szeli át a környékbeli nedves réteket, legelőket. A várostól északra, északnyugatra 200 m-t meghaladó magasságú erdős dombvidék övezi. A városon halad át a 7-es főút és az M7-es autópálya.

Nagykanizsa gazdasága, infrastrukturális ellátottsága

Nagykanizsa vasútállomás vasúti csomópont, mivel az országos vasúthálózat több fontos eleme itt található: a Székesfehérvár–Gyékényes-vasútvonal, Budapest, illetve Pécs felé, a Szombathely–Nagykanizsa-vasútvonal pedig Szombathely felé. Közvetlen nemzetközi vonatok közlekednek Horvátországba. A Budapest–Székesfehérvár–Nagykanizsa–(Zágráb–Fiume/Trieste) vasútvonal a MÁV 30-as számú vasútvonala, mely az európai törzshálózathoz tartozik.

Nagykanizsán a helyi és helyközi autóbuszjáratokat az Északnyugat-magyarországi Közlekedési Központ üzemelteti 2015. január 1-jétől. Elsődleges feladatuk a Zala megyei helyi és helyközi személyszállítási igények kielégítése, valamint az ország fővárosával és nagyobb városaival való összeköttetés biztosítása a távolsági autóbuszjáratok révén. Évente mintegy 64 millió utast szállítanak 24 millió kilométert megtéve. Nagykanizsáról 65 településre indul buszjárat, ezen belül 18 városba, többek között Bajára, Budapestre, Kaposvárra, Pécsre, Sopronba, Sümegre, Szegedre, Szombathelyre, Veszprémbe és Zalaegerszegre is.

Nagykanizsa és környéke olyan értékekkel, előnyökkel rendelkezik, amelyek alapján ideális gazdasági környezetet tud biztosítani a betelepülő vállalatok és befektetők számára. Az elmúlt években a gazdaság szerkezeti átalakulása miatt a foglalkoztatási lehetőségek a gépipartól a könnyűipar és a szolgáltatások felé rendeződtek át. Az iparban jelentős a külföldi cégek aránya, közülük a legjelentősebb foglalkoztatók a General Electric Consumer Products, GE. Hungary Rt., valamint európai fő elosztó központja, a Moór Kft., Renocar Kft., Pannon Pellet Kft., Rotary Fűrási Zrt., Kanizsa Trend Kft., MOL Rt., Honeywell Hőtechnikai Kft., DKG – East Zrt., Zala Erdő Rt., Gázgép Kft., SiromaPlast Műanyagipari Kft., Tesco-Global Áruházak Zrt.

A nagykanizsai gazdaság egyik jelentős ágazata a turizmus.

Nagykanizsa infrastrukturális ellátottsága kiváló: villany, gáz, víz- és csatorna, szélessávú internet, telefon található a városban.

Nevelési/köznevelési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Nagykanizsa Megyei Jogú Város nemcsak a város lakóinak nyújt oktatási közszolgáltatásokat, hanem a környező települések lakosainak részére is. Nagykanizsa lakossága az oktatási közszolgáltatásokat helyben, az óvoda esetében többségében önkormányzati fenntartású, a közoktatási intézmények esetében állami fenntartású intézményekben látja el. Nagykanizsán egy egyházi fenntartású intézmény működik, a Piarista Általános Iskola, Gimnázium, Diákotthon és Boldog Celesztina Óvoda.

Számos középfokú oktatást biztosító intézmény található Nagykanizsán. 2000-től működik a városban a Pannon Egyetem Nagykanizsai Kampusza.

Nagykanizsa kulturális élete

Nagykanizsán aktív civil és kulturális élet folyik.

A városban az alábbi közművelődési intézmények működnek:

- Kanizsai Kulturális Központ,
- Városi Könyvtár,
- Közművelődési és Városszépítési Központ,
- Thúry György Múzeum,
- Képzőművészetek háza,
- Magyar Plakát Háza.

Nagykanizsán országos hírű rendezvények látogathatók, például a Bor és Dödölle-, a Fánk- vagy a Sör és Fúvószenei Fesztivál.

Nagykanizsán közel 50 verseny- és élsport egyesület található, például labdarúgócsapat, vízilabda csapat, horgászegyesület, Judo Klub, Kerékpáros Egyesület, Bokszt Klub, Sakk Klub.

Nagykanizsa város demográfiai jellemzői⁵

A település népsűrűsége: 50 101 fő /km²

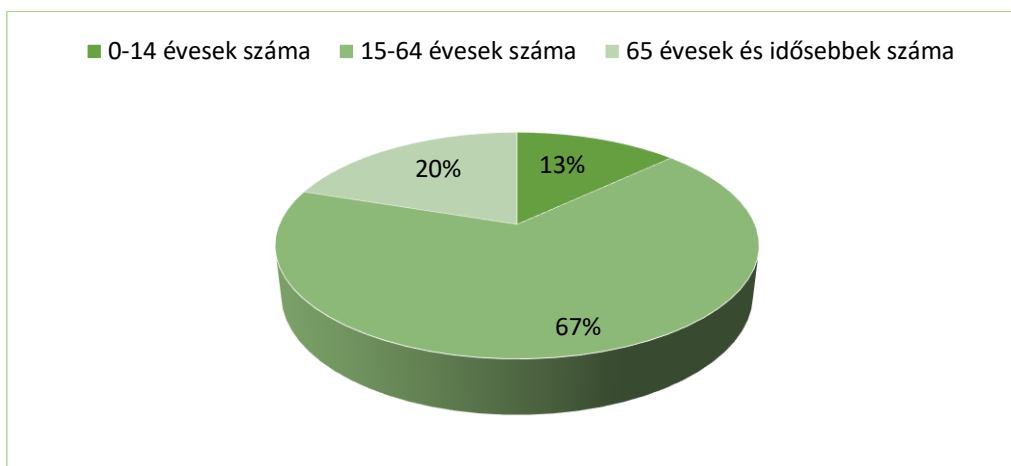
Nagykanizsa lakossága a 2015. év végén 47683 fő a következő megoszlás szerint:

- 0-14 évesek száma: 6 196 fő
- 65 évesek és idősebbek száma: 9 493 fő
- 15-64 év évesek száma: 31 994 fő

---

⁵ Forrás: TeIR adatbázis

22. ábra: Nagykanizsa lakossága 2015. év végén

Forrás: saját szerkesztés

Az öregedési index mutatja, hogy a lakosság 65 éves és idősebbek száma milyen arányban van a 14 év alatti lakossághoz képest, a település öregedési Indexe 153%, mely szerint a 65 feletti időszerűak 53%-kal többen élnek a településen, mint a 14 éven aluli gyermekek. Nagykanizsa lakosságát előregedés jellemzi. Az önkormányzat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése szerinti közfeladatok ellátására köteles, melyek közül a projekt szempontjából az alábbi feladatok relevánsak:

- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
- óvodai ellátás;
- kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
- helyi közösségi közlekedés biztosítása.

Nagykanizsa vonatkozásában a következő népmozgalmi adatok figyelhetőek meg.

17. táblázat: A település egyéb népmozgalmi adatai 2015. évben

Leírás	Érték (fő; eset)
Élveszületések száma	345
Halálozások száma	578
Házasságkötések száma	218
Válások száma	105
Belföldi odavándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt)	1763
Belföldi elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt)	1982
Belföldi állandó odavándorlások száma	697

Belföldi állandó elvándorlások száma

776

Forrás: saját szerkesztés (TEIR)

Nagykanizsa vonatkozásában a nyilvántartott álláskeresők száma 2015. év végén: 1 682 fő volt.

Vaspör

A földrajzi, környezeti adottságok és a hasonló adottságú, jobban ismert területek példája mutatja Vaspör határában, a Zala felé tartó Szélvíz és a Háshágyi-patak térségében is leginkább a dombok vízhez közeli lejtőinek alsó harmadán az újkőkor óta folyamatosan lehettek települések. A legkorábbi – pontosabban nem ismert helyről előkerült - leletek ebből a korszakból származnak Vaspör területén.

A terület az ókorban Salla (Zalalövő) territóriumához tartozott. Vaspör nevéhez több eredettörténet is kapcsolódik. Egyik szerint a két megye Zala és Vas pereskedett a település hovatartozása kérdésében, innen Vas pör(per) név.

A település fejlődésének meghatározó tényezője volt a mindenkori útrendszer. A település mai temploma Csatár Nagyboldogasszony-búcsújáró temploma középkori eredetű. 1690-ben romos épületként említik, azonban már 1708-ban helyreállították és felszentelték. A mai település még mindig őrzi középkori gyökereit, Velence településrész még ma is különálló. Az egykori Csatárból viszont már csak a templom maradt meg, melyet a 2. Világháború után helyreállítottak.

23. ábra Vaspör elhelyezkedése

Forrás: Saját szerkesztés

A megyeszékhely, Zalaegerszeg a legközelebb elhelyezkedő város, a falutól 25 km-re található.

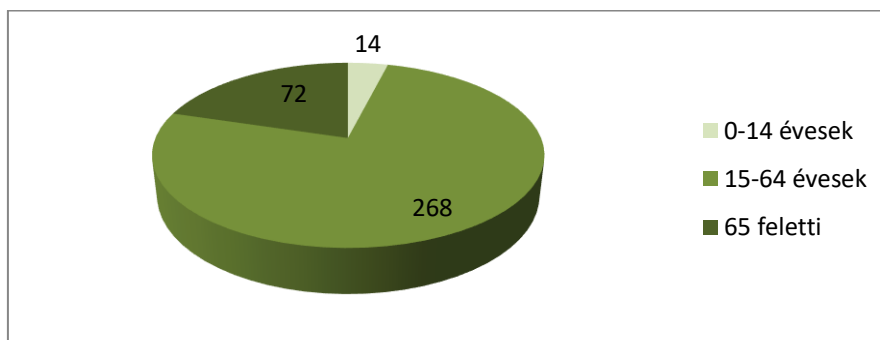
A település jól megközelíthető, onnan könnyen elérhető a megyeszékhely és a környező települések, városok.

Vaspör lakónépesség száma 2015. év végén 354 fő volt, melyek korcsoportok szerint a következők:

- 0-14 évesek 14 fő
- 15-64 évesek 268 fő
- 65 év feletti 72 fő

24. ábra Vaspör népességének megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés

A fenti ábra azt mutatja, hogy a 15 és 64 év közötti intervallumba eső személyek száma a legnagyobb a településen. A 14 évnél fiatalabbak száma csekély. A település elöregedése jelentős mértékű.

$$\text{Öregedési Index (\%)} = \frac{\text{Lakónépességből a 65 éves és idősebbek száma az év végén 2015 [fő]}}{\text{Lakónépességből a 0-14 évesek száma az év végén 2015 [fő]}} = 514 \%$$

Ahogy a fenti egyenlet mutatja, a település Öregedési Indexe 514 %, mely szerint a településkép idősödő lakosságot mutat, ötszöröse az időskorúak száma, mint a 14 éven aluli gyermekek. A fentiek alapján Vaspör lakosságát jelentős elöregedés jellemzi, mely szerint elmondható, hogy az országos és az Európai Unió átlag felett van.

18. táblázat Vaspör demográfiai adatok

	Leírás	Érték
1.	Élve születések száma 2015 [fő]	3
2.	Halálozások száma 2015 [fő]	4
3.	Csecsemőhalálozás (1 éven alul meghaltak száma) 2015 [fő]	0
4.	Házasságkötések száma 2015 [eset]	1
5.	Válások száma 2015 [eset]	0
6.	Terhesség megszakítások száma 2015 [fő]	0
7.	Belföldi odavándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) 2015 [fő]	33
8.	Belföldi elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) 2015 [fő]	22
9.	Belföldi állandó odavándorlások száma 2015 [fő]	20
10.	Belföldi állandó elvándorlások száma 2015 [fő]	9

Forrás: Saját szerkesztés

A település közigazgatásilag a Zalaegerszegi Járási Hivatalhoz tartozik.

Bagod közös önkormányzati hivatalhoz tartozik Vaspör, Hagyárosbörönd, és Ozmánbük települések.

Az önkormányzat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése szerinti közfeladatok ellátására köteles, melyek közül a projekt szempontjából az alábbi feladatok relevánsak:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy

Az I. század elején jelentek meg itt a római légiók és létesítettek táborát a Zala folyó északi oldalán. Mellette falusias jellegű település alakult ki, melynek lakói mesteremberek és kereskedők voltak. A viruló helység Hadrianus császártól 124-ben városi rangot kapott. Hivatalos neve Municipium Aelium Salla lett. A városi rang újabb lökést adott a település fejlődésének, ami főként a kőépületek megjelenésében mutatkozott meg. A Borostyán út mellett fekvő település - római nevén Salla - fontos szerepet töltött be mind gazdasági viszonyait, mind kereskedelmét tekintve a Római Birodalom idején.

Lövő a középkorban mezőváros címmel bírt és királyi kiváltságlevélen alapuló vásárjoggal rendelkezett. A város utcás-soros beépítésű telkeivel ma is őrzi egykori településszerkezetét. A helység jelentőségét növelte, hogy 1780-tól egy évszázadra járási székhely lett.

A dualizmus korában a település gyorsan fejlődött: iparosok települtek a községbe, vendéglők, műhelyek, boltok létesültek. Lakossága néhány évtized alatt megduplázódott, a századfordulón elérte az ezer főt.

Érdekes, hogy 1922-ben alakult meg a Zalalövői Testező Kör, 1937-ben létesült az első mozi. 1927-ben új plébániatemplom, két évvel később új állami elemi iskola épült.

A mai Zalalövő, Zalapataka, Zalamindszent, Nagyfernekág, Irsapuszta, Pusztaszentpéter és Lövő 1925-ben történt egyesítésével jött létre. 2000. július 1-jével ismételen városi rangra emelt település alapvetően falusias jelleget mutat.

Zalalövő területén egyetlen mesterséges tó található meg, a Borostyán tó, melyet a Szőce-patak folyásának elgátolásával alakította ki 1985-1986-ban az akkori nagyközségi közös tanács. Zalalövő és vonzáskörzetének területén található a Kerka-mente Natúrpark és az Őrség Vendvidék Natúrpark.

A helyi üzemeket államosították, a mezőgazdaságot kollektivizálták. Két agrár nagyüzem létesült, miközben a helyi ipar stagnált. A fejlődést a jelenlegi Zala-híd megépítése 1968-ban, az általános iskola bővítése 1977-ben és a Borostyán-tó 1985-ben történt kialakítása jelentette, miközben a lakosság száma alig gyarapodott. A rendszerváltás után a község gazdasága visszaesett, nagyarányú volt a munkanélküliség. Fontos változást jelentett a szlovén-magyar vasút megépítése 1999-2000-ben, amely a települést a nemzetközi vasúthálózatba kapcsolta.

A település közigazgatási szempontból törekszik központi szerepet betölteni, de a megyehatár átlépésére nincs lehetőség. A Zalalövői Közös Önkormányzati Hivatal 5 önkormányzat munkáját fogja össze központilag. A Kormányablak jelenléte még inkább bővíti a vonzáskörzetet.

Gazdaság, infrastruktúra

A Központi Statisztikai Hivatal 2015. évben a településen 450 gazdasági szervezetet tartott nyilván. 332 regisztrált önálló vállalkozó és 78 őstermelő él a településen. A település északi részén elhelyezkedő ipari park több nagyvállalatnak ad helyet. Itt működik többek között a nyomdaipari tevékenységet végző Elanders Hungary Kft., a feldolgozással foglalkozó Edelholz Faipari Kft., valamint a gépipari tevékenységet végző Gép és Ferrotech Kft. Ezek a vállalatok jellemzően helyi munkaerőt foglalkoztatnak. A regisztrált álláskeresők száma a településen 67 fő, közülük 27 fő 180 napon túli álláskereső, a pályakezdő munkanélküliek száma 8 fő.

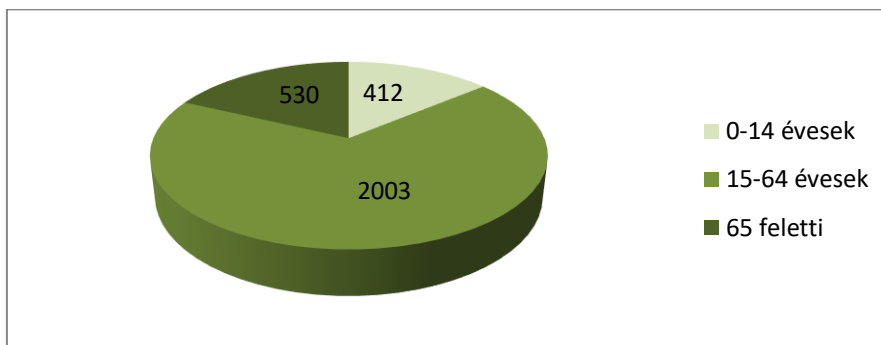
Nevelési/köznevelési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A gyermekek napközbeni ellátását Zalalövőn a helyi óvoda és iskola biztosítja. Mindkét intézmény körzetközponti szerepet is betölt, a bővítést Zalaegerszeg közelsége miatt az Őrség felé tudta mindkét intézmény megvalósítani. A város kulturális életének meghatározó szerepét az önkormányzati fenntartású „Salla” Művelődési Központ és Könyvtár tölti be. Bölcsődei ellátás nincs a városban.

Zalalövő lakónépesség száma 2015. év végén 2945 fő volt, melyek korcsoportok szerint a következők:

- 0-14 évesek 412 fő
- 15-64 évesek 2003 fő
- 65 év feletti 530 fő

26. ábra Zalalövő népességének megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés

A fenti ábra azt mutatja, hogy a 15 és 64 év közötti intervallumba eső személyek száma a legnagyobb a településen.

$$\text{Öregedési Index (\%)} = \frac{\text{Lakónépességből a 65 éves és idősebbek száma az év végén 2015 [fő]}}{\text{Lakónépességből a 0-14 évesek száma az év végén 2015 [fő]}} = 129 \%$$

Ahogy a fenti egyenlet mutatja, a település Öregedési Indexe 129 %, mely szerint a településkép idősödő lakosságot mutat.

19. táblázat Zalalövő demográfiai adatok

Leírás		2010	2015
1.	Lakónépesség száma [fő]	3004	2945
2.	Élve születések száma [fő]	26	30
3.	Halálozások száma [fő]	44	42
4.	Csecsemőhalálozás (1 éven alul meghaltak száma) [fő]	0	0
5.	Házasságkötések száma [eset]	7	15
6.	Válások száma [eset]	8	4
7.	Terhesség megszakítások száma [fő]	11	7
8.	Belföldi odavándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) [fő]	91	122
9.	Belföldi elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) [fő]	107	182

10.	Belföldi állandó odavándorlások száma [fő]	30	48
11.	Belföldi állandó elvándorlások száma [fő]	56	76

Forrás: Saját szerkesztés

A vizsgált időszak demográfiai adatai alapján a lakosság száma csökkenést mutat, ellenben a születések száma kismértékben növekedett. A csökkenés okának a településről való elvándorlás nagymértékű emelkedése ad magyarázatot. A táblázatból kitűnik, hogy bár emelkedett az odavándorlások száma, de mégsem tudta követni a településről történő elvándorlások számát.

Zalaszentiván

Zalaegerszegtől 7,5 kilométerre északkeletre, Zala megye északi részén található, a Zala folyó és a Sárvíz bal partján. A település északról Zalaszentlőrincel, északnyugatról Egervárral, délről Pethőhenyével, délnyugatról Zalaegerszeggel, keletről Kemendollárral, délkeletről Alibánfával határos. Erdők, dombok veszik körül, a Zala völgyében fekszik. Sűrű autóbusz-összeköttetésben áll a megyeszékhellyel, a településen vezet végig a Zalaegerszegtől Sümegig vezető főút. A község rendelkezik vasútállomással, itt találkozik a Szombathely–Nagykanizsa- és Bajánsenye–Zalaegerszeg–Ukk–Boba-vasútvonal.

27. ábra Zalaszentiván elhelyezkedése

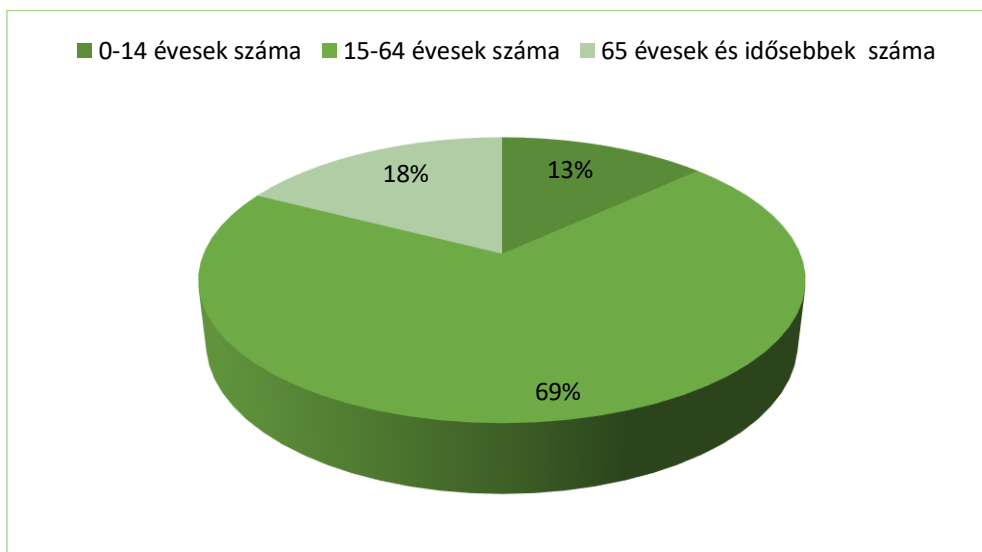

Forrás: Saját szerkesztés

Zalaszentiván lakossága 2015. év végén 985 fő a következő megoszlás szerint:

- 0-14 évesek száma: 130 fő
- 15-64 évesek száma: 683 fő
- 65 éves és idősebbek száma: 172 fő

28. ábra Zalaszentiván népességének megoszlása

Forrás: Saját szerkesztés

Az öregedési index mutatja, hogy a lakosság körében a 65 éves és idősebbek száma milyen arányban van a 14 év alatti lakossághoz képest, a település öregedési indexe 132%, mely szerint a 65 feletti idős korúak 32%-kal többen élnek a településen, mint a 14 éven aluli gyermekek. Zalaszentiván település lakosságát is az előregedés jellemzi.

$$\text{Öregedési Index (\%)} = \frac{\text{Lakónépességből a 65 éves és idősebbek száma az év végén 2015 [fő]}}{\text{Lakónépességből a 0-14 évesek száma az év végén 2015 [fő]}} = 132 \%$$

A település népsűrűsége: 84 fő/km²

20. táblázat Zalaszentiván demográfiai adatok

Leírás	Érték (fő)
1. Éveszületések száma 2015 (fő)	7
2. Halálozások száma 2015 (fő)	12
3. Házasságkötések száma 2015 (fő)	3
4. Válások száma 2015 (fő)	0
5. Belföldi odavándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) 2015 (fő)	52
6. Belföldi elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlás együtt) 2015 (fő)	66
7. Belföldi állandó odavándorlások száma 2015 (fő)	28
8. Belföldi állandó elvándorlások száma 2015 (fő)	36

Forrás: Saját szerkesztés

Zalaszentiván vonatkozásában a nyilvántartott álláskeresők száma 2015. év végén: 22 fő volt.

A település közigazgatásilag a Zalaegerszegi Járási Hivatalhoz tartozik.

Az önkormányzat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdése szerinti közfeladatok ellátására köteles, melyek közül a projekt szempontjából az alábbi feladatok relevánsak:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
  - a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

Lakhatási szolgáltatás helye, lakókörnyezete

Település:	Esztergályhorváti	Esztergályhorváti
Cím:	Kossuth Lajos utca 18.	Kossuth Lajos utca 13.
Ingatlan mérete:	2.166 m ²	2.611 m ²
Védettség:	nincs	nincs
Elhelyezkedés:	belterület	belterület
Domborzat:	sík	sík
Infrastruktúra:	szennyvíz telekre bekötve, vízgerinc az utcában 2 telekkel lejjebb, gáz, villany az utcában	szennyvíz telekre bekötve, vízgerinc az utcában 2 telekkel lejjebb, gáz, villany az utcában
Építési övezet:	Lf-2, falusias lakóövezet	Lf-2, falusias lakóövezet
Beépítési %:	25 %	25 %
Építménymagasság:	5,00 m	5,00 m
Egyéb:	utcafronti áttört kerítés, max: 1,8 m, (Balatoni Törvény)	utcafronti áttört kerítés, max: 1,8 m, (Balatoni Törvény)
Zöldfelület:	50 %	50 %
Beépítési mód:	oldalhatáros	oldalhatáros
Telek beépítettsége:	-	-
Átalakítás:	-	-
Meglévő alapterület:	-	-

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

Akadálymentesség:	-	-
Felszereltség:	-	-

Település:	Felsőrajk
Cím:	Dózsa György utca 18.
Ingatlan mérete:	1.504 m ²
Védettség:	nincs
Elhelyezkedés:	belterület
Domborzat:	sík
Infrastruktúra:	víz, szennyvíz, villany, gáz az utcában
Építési övezet:	nincs rendezési terv - OTÉK
Beépítési %:	nincs rendezési terv - OTÉK
Építménymagasság:	nincs rendezési terv - OTÉK
Zöldfelület:	nincs rendezési terv - OTÉK
Beépítési mód:	nincs rendezési terv - OTÉK
Telek beépítettsége:	-
Átalakítás:	-
Meglévő alapterület:	-
Akadálymentesség:	-
Felszereltség:	-

Település:	Nagykanizsa
Cím:	Nagykanizsa, Kazanlak körút 10/D 4/19
Ingatlan mérete:	66 m ²
Védettség:	nincs
Elhelyezkedés:	belterület
Domborzat:	-
Infrastruktúra:	A villany, víz, szennyvíz, gázszolgáltatás biztosított..
Építési övezet:	nem releváns
Beépítési %:	nem releváns
Építménymagasság:	nem releváns
Zöldfelület:	nem releváns
Beépítési mód:	nem releváns
Telek beépítettsége:	-
Átalakítás:	-
Meglévő alapterület:	62m ²
Akadálymentesség:	nincs
Felszereltség:	-

Település:	Vaspör
Cím:	Vörösmarty Mihály utca 11.
Ingatlan mérete:	1231 m ²
Védettség:	nincs
Elhelyezkedés:	belterület

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

Domborzat:	utcához közel sík, a telek vége felé és déli oldalhatárán erősen lejtős
Infrastruktúra:	víz, szennyvíz a telekre bekötve, villany, hírközlés, gáz az utcában a telek előtt. Rácsatlakozásuk megoldható.
Építési övezet:	FL-002
Beépítési %:	30%
Építménymagasság:	4,50 m
Egyéb:	előkert: min. 5 m, oldalkert: 4,5 m
Zöldfelület:	40%
Beépítési mód:	oldalhatáros
Telek beépítettsége:	-
Átalakítás:	-
Meglévő alapterület:	-
Akadálymentesség:	-
Felszereltség:	-

Település:	Zalalövő	Zalaszentiván
Cím:	Zalalövő, Kossuth Lajos utca hrsz.: 936/5.	Kossuth Lajos utca 21., hrsz.: 180/2.
Ingtatlan mérete:	2.061,01 m ²	810 m ²
Védettség:	nincs	nincs
Elhelyezkedés:	belterület	belterület
Domborzat:	lejt a déli irányba	sík
Infrastruktúra:	A villany, víz, szennyvíz, gázszolgáltatás az utcában biztosított. A rákötés megoldható. Az utcafronton az út mellett csapadékelvezető árok nincs. Ellenben az útpadka mellett nyomott szennyvízvezeték nyomvonala húzódik, ennek van védőtávolsága.	Az utcában van gáz-, víz-, szennyvízgerinc, a villany légkábelon biztosított. Tűzcsaphálózat kiépített.
Építési övezet:	Lf-1, falusias lakóövezet	Lf-2, falusias lakóövezet
Beépítési %:	500 m ² telekterületig 30 %, 500-1000 m ² feletti területre vetítetten 20%, 1000 m ² feletti területre vetítetten 10%	30%
Építménymagasság:	5,0 m	4,50 m
Szintterület sűrűség:	40 %	nem meghatározott
Zöldfelület:	oldalhatáron álló	50%
Beépítési mód:	-5,0 m	oldalhatáros / szabadon álló
Telek beépítettsége:	-	0%
Átalakítás:	-	nem releváns
Meglévő alapterület:	-	nem releváns
Akadálymentesség:	-	nem releváns
Felszereltség:		A fő tömeget meghatározó tető hajlásszöge oldalhatáron álló beépítés esetén 38°-nál, szabadon

		álló beépítés esetén 30°-nál alacsonyabb, 45°-nál meredekebb nem lehet. Lakóépület csak magas tetővel létesíthető.
--	--	--

A kiköltözők igényei:

- a minél nagyobb önállóság elérése,
- egyéni szükségletekre és képességekre alapozott szolgáltatás iránti igény,
- biztonságos életvezetés,
- lakhatási szolgáltatás elérése,
- települési lakóközösségbe, társadalomba történő bekapcsolódás,
- szomszédság és a tágabb támogató kör igénybevétele,
- szociális foglalkoztatásban történő részvétel.

Az erre reagáló szolgáltatások:

- **támogatott lakhatás elérésének biztosítása 72 fő részére 2 db 10 fő részére, 4 db 12 fő részére kialakítandó lakóépületek (lakóotthon) felépítésével, valamint 1 db 4 fő részére lakás felújításával,**
- egyéni szolgáltatási terv elkészítése,
- a lakók állapotának, igényeinek megfelelő és szükséges támogatás biztosítása (szükségletfelmérés alapján),
- foglalkoztatási lehetőségek ajánlása,
- társadalmi reintegráció elősegítése.

Személyi feltételek

Település	Esztergályhorvát
Az ellátandó célcsoport jellemzői	Engedélyezett férőhelyek száma: 10 fő
Célcsoport jellemzői	Az ellátottak nagy része aktív korú, ezért bevonhatóak a foglalkoztatásba és készségfejlesztésbe. Családi és baráti kapcsolataik miatt az intézmény közelében lévő lakhatás a meghatározó szempont számukra. 8-15 óra között az ellátottak a lakóhelyén nincs szükség felügyeletre, kivéve abban az esetben, ha valaki betegség miatt otthon tartózkodik.
Személyi feltételek	1 fő esetfelelős, 3 fő kísérő támogatást segítő munkatárs.
Megvalósítás	Ezen ellátási formán belül az ellátottak önálló életvezetési képességének fejlesztése a cél. Az egyén meglévő képességeire építve, a többségi társadalom számára elfogadott életforma, életminőség megvalósítása. A mentális és egészségi állapottól függően oktatásban, képzésben, munkavállalásban való részvétel megszervezése.

Település	Esztergályhorvát
Az ellátandó célcsoport jellemzői	Engedélyezett férőhelyek száma: 10 fő
Célcsoport jellemzői	Az ellátottak nagy része aktív korú, ezért bevonhatóak a foglalkoztatásba és készségfejlesztésbe. Családi és baráti kapcsolataik miatt az intézmény közelében lévő lakhatás a meghatározó szempont számukra. 8-15 óra között az ellátottak a lakóhelyén nincs szükség felügyeletre, kivéve abban az esetben, ha valaki betegség miatt otthon tartózkodik.
Személyi feltételek	1 fő esetfelelős, 3 fő kísérő támogatást segítő munkatárs.
Megvalósítás	Ezen ellátási formán belül az ellátottak önálló életvezetési képességének fejlesztése a cél. Az egyén meglévő képességeire építve, a többségi társadalom számára elfogadott életforma, életminőség megvalósítása. A mentális és egészségi állapottól függően oktatásban, képzésben, munkavállalásban való részvétel megszervezése.

Település	Felsőrajk
Az ellátandó célcsoport jellemzői	Engedélyezett férőhelyek száma: 12 fő
Célcsoport jellemzői	Az ellátottak nagy része aktív korú, ezért bevonhatóak a foglalkoztatásba és készségfejlesztésbe. Családi és baráti kapcsolataik miatt az intézmény közelében lévő lakhatás a meghatározó szempont számukra. 8-15 óra között az ellátottak a lakóhelyén nincs szükség felügyeletre, kivéve abban az esetben, ha valaki betegség miatt otthon tartózkodik.
Személyi feltételek	1 fő esetfelelős, 4 fő kísérő támogatást segítő munkatárs.
Megvalósítás	Ezen ellátási formán belül az ellátottak önálló életvezetési képességének fejlesztése a cél. Az egyén meglévő képességeire építve, a többségi társadalom számára elfogadott életforma, életminőség megvalósítása. A

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

	mentális és egészségi állapottól függően oktatásban, képzésben, munkavállalásban való részvétel megszervezése.
--	--

Település	Nagykanizsa
Az ellátandó célcsoport jellemzői	Engedélyezett férőhelyek száma: 4 fő
Célcsoport jellemzői	Az ellátottak nagy része aktív korú, ezért bevonhatóak a foglalkoztatásba és készségfejlesztésbe. Családi és baráti kapcsolataik miatt az intézmény közelében lévő lakhatás a meghatározó szempont számukra. 8-15 óra között az ellátottak a lakóhelyén nincs szükség felügyeletre, kivéve abban az esetben, ha valaki betegség miatt otthon tartózkodik. Tekintettel arra, hogy a lakás teljeskörű akadálymentesítése műszakilag nem megoldható, ezért a lakásba kizárólag mozgásukban nem akadályozott személyek kerülnek elhelyezésre.
Személyi feltételek	1 fő esetfelelős
Megvalósítás	Ezen ellátási formán belül az ellátottak önálló életvezetési képességének fejlesztése a cél. Az egyén meglévő képességeire építve, a többségi társadalom számára elfogadott életforma, életminőség megvalósítása. A mentális és egészségi állapottól függően oktatásban, képzésben, munkavállalásban való részvétel megszervezése.

Település	Vaspör
Az ellátandó célcsoport jellemzői	Engedélyezett férőhelyek száma: 12 fő
Célcsoport jellemzői	Az ellátottak nagy része aktív korú, ezért bevonhatóak a foglalkoztatásba és készségfejlesztésbe. Családi és baráti kapcsolataik miatt az intézmény közelében lévő lakhatás a meghatározó szempont számukra. 8-15 óra között az ellátottak a lakóhelyén nincs szükség felügyeletre, kivéve abban az esetben, ha valaki betegség miatt otthon tartózkodik.
Személyi feltételek	1 fő esetfelelős, 4 fő kísérő támogatást segítő munkatárs.
Megvalósítás	Ezen ellátási formán belül az ellátottak önálló életvezetési képességének fejlesztése a cél. Az egyén meglévő képességeire építve, a többségi társadalom számára elfogadott életforma, életminőség megvalósítása. A mentális és egészségi állapottól függően oktatásban, képzésben, munkavállalásban való részvétel megszervezése.

Település	Zalalövő
Az ellátandó célcsoport jellemzői	Engedélyezett férőhelyek száma: 12 fő
Célcsoport jellemzői	Az ellátottak aktív korúak, mindenki részt tud venni az intézményi foglalkoztatásban és készségfejlesztésben. 8-15 óra között az ellátottak a lakóhelyén nincs szükség

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

	felügyeletre, kivéve abban az esetben, ha valaki betegség miatt otthon tartózkodik.
Személyi feltételek	1 fő esetfelelős
Megvalósítás	Ezen ellátási formán belül az ellátottak önálló életvezetési képességének fejlesztése a cél. Az egyén meglévő képességeire építve, a többségi társadalom számára elfogadott életforma, életminőség megvalósítása. A mentális és egészségi állapottól függően oktatásban, képzésben, munkavállalásban való részvétel megszervezése.

Település	Zalaszentiván
Az ellátandó célcsoport jellemzői	Engedélyezett férőhelyek száma: 12 fő
Célcsoport jellemzői	Az ellátottak nagy része aktív korú, ezért bevonhatóak a foglalkoztatásba és készségfejlesztésbe. Családi és baráti kapcsolataik miatt az intézmény közelében lévő lakhatás a meghatározó szempont számukra. 8-15 óra között az ellátottak a lakóhelyén nincs szükség felügyeletre, kivéve abban az esetben, ha valaki betegség miatt otthon tartózkodik.
Személyi feltételek	1 fő esetfelelős, 4 fő kísérő támogatást segítő munkatárs.
Megvalósítás	Ezen ellátási formán belül az ellátottak önálló életvezetési képességének fejlesztése a cél. Az egyén meglévő képességeire építve, a többségi társadalom számára elfogadott életforma, életminőség megvalósítása. A mentális és egészségi állapottól függően oktatásban, képzésben, munkavállalásban való részvétel megszervezése.

Tárgyi-technikai feltételek:

- akadálymentes környezet biztosítása
- lakás használatbavételi engedély
- maximum 2 fő egy szobában – maximum 12 fő egy lakóépület (lakóotthon)
- az önálló életvitelt támogató szolgáltatások nem biztosíthatóak a lakhatási szolgáltatásban

Szolgáltatási célú ingatlan bemutatása, környezete

21. táblázat Ingatlanok bemutatása

Település	Tervezett ingatlan	Megvalósítás módja
Esztergályhorváti	2 db 10 fő befogadására alkalmas lakóépület (lakóotthon pszichiátriai betegek részére)	új lakóépület (lakóotthon) építése
Felsőrajk	1 db 12 fő befogadására alkalmas lakóépület (lakóotthon pszichiátriai betegek részére)	új lakóépület (lakóotthon) építése
Nagykanizsa	1 db 4 fő befogadására alkalmas lakás (pszichiátriai betegek részére)	lakás felújítása
Vaspör	1 db 12 fő befogadására alkalmas lakóépület (lakóotthon fogyatékkal élők részére)	új lakóépület (lakóotthon) építése
Zalalövő	1 db 12 fő befogadására alkalmas lakóépület (lakóotthon fogyatékkal élők részére)	új lakóépület (lakóotthon) építése
Zalaszentiván	1 db 12 fő befogadására alkalmas lakóépület (lakóotthon pszichiátriai betegek részére)	új lakóépület (lakóotthon) építése

Forrás: Saját szerkesztés

Tervezendő épületek alapelvárásai:

Az ingatlanra elhelyezni kívánt lakóépület földszintes, alápincézetlen, beépítetlen padlástérű épület, melyben 6 db kétágyas lakószoba (**a 10 fő befogadására alkalmas épületekben 5 db kétágyas lakószoba kerül kialakításra**), nappali tér, konyha, kamra, étkező, háztartási helyiség, vizesblokkok, kazánhelyiség kerül kialakításra. tervezési program alapján.

A felújítandó lakásban 2 db 2 ágyas szoba kerül kialakításra.

A tervezett épület hagyományos falazott szerkezettel, vasbeton szerkezetű födémmel és hagyományos ácsjellegű tetőszerkezettel készül a kor előírásainál magasabb színvonalon. A tervezés során figyelembe lettek véve az épületenergetikai szempontok, a költségoptimalizált követelményszintnek való megfelelés és megújuló energia alkalmazása.

Előkészítés:

A tervdokumentációk elkészítésére tervezői ajánlattételi felhívás került kiküldésre legalább öt tervezőiroda megkeresésével, melyre az érvényes, határidőre beérkezett tervezői árajánlatok közül a legkedvezőbb került kiválasztásra és szerződéskötésre.

A tervezés során komplett (építészeti, tartószerkezeti, épületgépészeti, épületvillamossági) kiviteli tervdokumentáció készül, mely elengedhetetlen feltétele a minőségi kivitelezői munka elvégzésének. Az épület komplex akadálymentesítésének tervezését rehabilitációs szakmérnök végzi, aki a kivitelezési munkákat is figyelemmel kíséri és tudásával segíti a szakszerű megvalósítást.

Az esetleges telekalakításokat, valamint a szabályozással érintett területek leválasztását az érintett önkormányzatok földmérő szakember bevonásával elvégeztetik.

A tervezési munka során a közműszolgáltatókkal való egyeztetés szükséges a megvalósítandó épület működtetése szempontjából is elengedhetetlen közműhálózatokra való rácsatlakozás lehetőségéről. Egyes helyszíneken szükséges a hálózati gerincek bővítése, a szükséges telken való bekötések biztosíthatóságára. Ezeknek az előkészületek az épületek kivitelezésének megkezdése előtt meg kell

valószínű. Mivel a munkálatokhoz a víz és villanyellátást biztosítani kell. A nyomvonalak kellő bővítése pályázaton kívüli forrásból valószínű meg.

Tervezés:

A tervezett épület nagysága (nettó területe kb. 190 m², bruttó területe kb. 240 m²) indokoltá teszi talajmechanikai szakvélemény beszerzését, mely megmutatja az érintett ingatlan talajszerkezetét, összetételét, a teherhordó talajrétegre vonatkozó információkat, melyek az alapozási mód helyes megválasztását teszi lehetővé.

- A tervezett épület funkciója alapján 300 m² alatti új lakóépületek egyszerűsített bejelentéshez kötött hatósági eljárás alá tartozik és az építési tevékenységhez a kiviteli tervdokumentáció tartalmi és formai követelményeit kell alapul venni. A 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet az építőipari kivitelezési tevékenységről, valamint az Magyar Építész Kamara (MÉK) által meghatározott szempontok alapján. A tervdokumentációt a hatályos jogszabályok szerint fel kell tölteni az építetű által készletbe helyezett e-naplóba. A kivitelezés során tervezői művezetés (legalább 6 alkalomra szólóan) és műszaki ellenőr alkalmazása kötelezően előírt.

A kivitelezési dokumentációk minden munkarésze az építési-szerelési munka szakszerű elvégzéséhez, és az ellenőrzéséhez szükséges mértékben készűl.

A tervek tartalmazni fogják az épület minden részének a hatályos szabványok előírásai szerint (vagy azzal egyenértékű módon) meghatározott alakját, méretét, kapcsolatait, teljesítmény tulajdonságait és egyéb jellemzőit (elhelyezési beépítési követelmények), szükség esetén technológiai leírását, mindezek megvalósítását lehetővé tevő egyértelmű rajzi, illetve írásos meghatározással.

A tervdokumentáció megfelelő szakmai képességű és megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkező szakember számára minden kétséget kizáróan egyértelmű lesz.

Tervet, valamint tervezői művezetést csak a 266/2013 (VII.11.) kormányrendelet szerinti megfelelő jogosultsággal rendelkező tervező készíthet, ill. végezhet. Aki tervező kiválasztása során mindezek figyelembe lettek véve.

A tervező – az építetűvel kötött vállalkozási szerződésnek megfelelően - tervezői művezetést végez. Ennek keretében közreműködik a kivitelezési tervekben meghatározott épület megvalósítása érdekében, valamint elősegíti a kivitelezés során a tervekkel kapcsolatban felmerűlt szakkérdések megoldását.

Az épület környezetéről helyszínrajz, az épületről alapozási terv, alaprajz, metszetek, homlokzatok, fedélszékterv, utcakép és konszignációk készűlnék.

Kűlön tartószerkezeti tervek (191/2009. (IX.15.) Korm. rendelet 1. melléklet II.2. pont szerinti részletezettséggel) készűlnék. Amennyiben a fenti kritériumok nem teszik szükségessé tartószerkezeti kiviteli terv készítését, akkor a 312/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 8. melléklete szerinti tartószerkezeti dokumentáció készűl.

Az épület műszaki berendezéseire vonatkozó tervdokumentáció készűl a Magyar Mérnöki Kamara Kűldöttgyűlése által elfogadottak (18/2016.VIII.5.) szerint.

Az épületek műszaki berendezéseinek rendszerterve - az építészeti kiviteli tervek részeként - adataival, számításai eredményeivel, szakági adataival, méretezett egységeivel egy átfogó komplex információt szolgáltat, amely alapjául szolgál az épület megvalósíthatóságának.

A rendszerterv bemutatja az építműny műszaki berendezései általános kialakítását a szakági igényekkel, telepítési feltételekkel, méretezési alapadatokkal.

A tervdokumentációk elkészítése során a tervező az építetűvel együtt egyeztet a szakhatóságokkal, mind az előkészűletek, mind a tervezés során biztosítva a megvalósításra kerülő épület használatba vételi feltételeinek megteremtését.

A tervezés energetikai irányelvei:

Az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet költségoptimalizált követelményszintje a megvalósítás során kialakítandó szempont. Ennek érdekében, a tervezés során a következő szempontok kerülnek figyelembe véve:

- megfelelő tájolás, esetlegesen szoláris energiák felhasználásával

- telken telepítendő lombhullató növényzet, mint hővédelem
- a megfelelő felület és térfogatarány kialakítása
- közel hasonló páraellenállású (szellőző) anyagok alkalmazása
- nyári túlmelegedés elleni védelem biztosítása homlokzati árnyékolókkal
- falszerkezetek hőátbocsátási tényezőjének minimalizálása
- az előírt követelményszint biztosítása
- grafitos, vagy egyéb alacsony lambdájú hőszigetelés tervezése
- minél kevesebb hőhíd kialakítása
- nyílászárók korszerű, hőszigetelt kialakítása
- belső páratartalom optimalizálása, esetlegesen mesterséges szellőzéssel
- megfelelő gépészeti rendszer, esetleg kombináltan a megújuló rendszerekkel
- alacsony széndioxid kibocsátás
- újrahasznosítható anyagok felhasználása

Épületszerkezetek jellemzése:

- alapozás beton sávalappal a fagyhatár és a talajmechanika figyelembevételével
- minimális kiemelt zsalukő lábazat, víz és hőszigetelten 10 cm XPS lappal
- 12 cm vasalt aljzatlemez, 1,5 m sávban 8 cm XPS hőszigeteléssel talaj felől
- talajpára, vagy nedvesség elleni 4 mm vastag bitumen lemezes szigetelés
- 30 cm nút+féderezés vázkerámia téglafalazat légzáró vakolattal
- a falazat 15 cm Grafit hőszigeteléssel ellátva, kávékra rávezetve
- előregyártott elemmagas nyílászáthidalók alkalmazása, redőnyszekrény figyelembe vételével
- monolit vasbeton födém készítése ~18 cm vastagságban
- padlástér szigetelése 25 cm Grafitos szigeteléssel, járható felülettel
- hagyományos ácsszerkezetű tetőszerkezet kialakítása tetőfóliával
- hornyolt, vagy sajtolt cserépfedés alkalmazása
- nút+féderezés vázkerámia válaszfalak készítése vakoltan
- 2x5 cm EPS úsztatás elkészítése
- 6 cm úsztatott aljzatbeton öntése, felületkiegyenlítéssel
- 3 rtg. üvegezésű korszerű nyílászárók beépítése redőnnel, légbevezetővel
- CPL felületű tömör ajtólapos fémtokos belső nyílászárók beépítése
- megfelelő kopásállóságú burkolatok kialakítása folyóságyas ragasztóval
- 0-30-as gipszes glettelés
- 2 rtg. szellőző festés, szükséges helyeken mosható felülettel
- bádogos szerkezetek horganyzott acél szerkezetekkel bekötött vízvezetéssel
- épület körüli járda betonból, vagy térkő burkolattal

Épületvillamosság:

A kiszámolt szükséglet szerinti minimum 1 fázisú 16 A biztosítása, külső túlfeszültség védelmes mérőórával, földelő szondával. A belső kialakítás Bergmann védőcsövezéssel. Minimum 12x16 A férőhelyes kismegszakítótábla kialakítása. A vezetékelés min. 1,5 mm² tömör réz vezetékkel történik. Nagyobb teljesítményű fogyasztók felülbírálásával. A gyengeáramú rendszerek külön védőcsőhálózatba fűzöttek. Az internet Wifi-vel és hálózattal is biztosítandó. A szerelvények érintésvédelemmel ellátottak, szükség szerint jelzőfényvel. Elhelyezési magasságuknál figyelembe kell venni az akadálymentes szempontokat. A megvilágítással biztosítani kell az előírt Lux értékeket. A fényforrások E27-es foglalatú melegfényű LED-es elemek. Menekülést jelző táblák utánvilágítással elhelyezendőek. Tartalék világítási rendszer biztosítandó akkumulátoros rendszerről.

Épületgépészet:

A fűtésre a könnyen kezelhetőség érdekében kondenzációs gázkazánok beépítése tervezett, külső hőmérsékletérzékelők használatával, belső termosztáttal. A fűtés osztó/gyűjtőn át több körrel lekött az aljzatban védőcsőben vezetett több rétegű csőhálózattal tervezet, falból történő kiállással. A hőleadók

lemezradiátorok, szükség szerinti szobai thermofejjel. A fürdőkben törölközőszárítós radiátor elhelyezése tervezett. A kazánok szükség szerint hőcserélővel kombinálhatóan készíthetők, az esetleges megújuló energiaforrások rásegítése érdekében. A használati melegvíz ellátását is a gázkazán biztosítja. A WC öblítés 12 l hátsó öblítéses tartállyal alakítandó ki. A szaniterek az akadálymentes követelményszintnek megfelelően alakítandók ki. Épített zuhanyzók készülnek. A szerelvények forrázásmentes keverőszáras kialakításúak.

Akadálymentesítés:

Az elvárt cél a komplex akadálymentesítés. A telekhatáron belül, minimum 1 db akadálymentesen használható parkoló kerül kijelölésre az akadálymentes bejárattól 50 m távolságon belül. A parkolóhelytől az épület akadálymentes megközelíthetőségének útvonalát folytonosan és követhető módon jelölni kell. Az akadálymentes parkoló minimális mérete 3,60x5,5 m, beleértve az 1,50 m szélességű közlekedősávot.

A parkoló burkolata aszfaltozott felületű, az akadálymentes parkolók kék-sárga színnel festve, a bejárathoz vezető járdára rávezető rámpával felvezetve kerülnek kivitelezésre.

A parkolók burkolata szilárd, csúszásmentes, vízszintes felületű (legfeljebb 1-1,5 %-os, a csapadékvíz elvezetéséhez szükséges lejtéssel kialakított).

Az akadálymentes kialakítás a burkolatban esetlegesen elhelyezendő rácsok és fedelek tekintetében is érvényes.

A parkoló illetve a parkoló környékén lévő járdák szegélyek, jelzések, járőfelületek egyenletes, káprázásmentes megvilágítással kialakítandó.

A parkolóhelytől aszfaltozott vagy térköves járdán lesz a gyalogos megközelíthetőség útvonala, a parkolóból a járdára való felvezetés rámpával megoldott. Az intézmény akadálymentes megközelíthetőségének útvonalát folytonosan és követhető módon jelölni kell. A szegély burkolaton kontrasztos színezetű, taktilis felületű ki kell alakítani kontrasztos színezetű taktilis vezetősávot, utólagosan elhelyezhető helyszínen öntött akrilith anyaggal.

Vízvezető csatornák, rácsok elhelyezését a későbbiekben is kerülni kell a gyalogos útvonalon. Ha ez nem lehetséges, akkor az elhelyezésre kerülő vízvezető árkok rácsainak nagysága legfeljebb 2x2 cm legyen a bottal illetve mankóval történő biztonságos közlekedés érdekében.

A gyalogosutak mentén a növényzet folyamatos karbantartásával biztosítani kell az útvonal szabad szélességét és magasságát.

Hirdetőablak, padok és más tárgyak a gyalogos útvonal mentén lehetőleg úgy legyenek elhelyezve, hogy azok a gyalogos útvonal úrszelvényét ne csökkentsék. A járdáról a bejárathoz vezető kétkarú, egyenesvonalú rámpa geometriai kialakítása módosítással megfelelő.

A rámpa induló és pihenő szintjén biztosított a min. 1,50x1,50 m-es vízszintes, szabad terület a negyedfordulatos megközelíthetőségre. Az elérendő szinten biztosítani kell a min. 1,50x1,50 m-es vízszintes, szabad területet. Ezen területet benyúló ajtószárny nem szűkítheti. A járőfelület csúszásmentes, fagyálló burkolatú. Az indulásnál és érkezésnél lábbal is érzékelhető taktilis, kontrasztos színezetű burkolatot - utólagosan elhelyezhető helyszínen öntött akrilith vezetősávokat - kell kialakítani. A lejtőkárok szélein min. 15 cm széles kontrasztos színezetű sáv készül. A parkolóból a járdára vezető rámpa vízszintes vetületi hossza a 2,0 m-t nem haladja meg, ezért korlát nem tervezett. A szegélyképzés a járdák szegélyképzésével megegyező. A járdáról a bejárathoz vezető rámpa melletti kétoldali 2 soros korlát kialakítása megfelelő. A rámpák egyenletes és káprázásmentes megvilágítását biztosítani kell.

Az előlépcsőt és a pihenőt vizes állapotában is csúszásmentes, fagyálló burkolattal kell ellátni. A lépcsőfokok orr nélküli járőlapokkal burkoltak. A lépcső illetve a rámpa előtt a térburkolatban figyelmeztetősáv kerül kialakításra és az érkezésnél a pihenő burkolatában is készül figyelmeztető sáv.

A lakóotthon akadálymentesen használható bejárata burkolt felületről közelíthető majd meg. A bejárati ajtó egyszárnyú oldalt nyíló kialakítású ajtó. Az ajtót úgy kell kialakítani, hogy a szabad nyílásméret 90/195 cm-nél kisebb nem lehet. A bejárati ajtók külső oldali pihenője a vízvezetéstől függően a belső padlószinttel azonos szintmagasságban vagy annál legfeljebb 2 cm-el mélyebben legyen, küszöbmentes kialakítással vagy automata küszöbvel rendelkezzen.

A zárszerkezeteket, kilincseket és egyéb kezelőeszközöket úgy kell kialakítani, hogy azok egy kézzel is könnyen foghatóak, működtethetőek legyenek, erős szorítást, tekerést illetve forgatást használatuk ne igényeljen. Automata ajtócsukó alkalmazása esetén a nyitáshoz kifejtendő erő a 25 N-t nem haladhatja meg. A belső térben elhelyezett lábtörlő erős texturájú legyen, a szélein letörve, lejtőcsatlakozással a padlóhoz. A túl vastag vagy az erősen bordázott lábtörlők kerülendők. A szőnyeg a burkolattól kontrasztosan eltérő színezetű. A botlásveszélyt itt is és a padló esetleges burkolatváltásánál is el kell kerülni. A csúszásveszélyre különösen külső ajtók előtt kell vigyázni, ahol a burkolat gyakran lehet nedves. Az ajtók könnyebb megtalálhatósága miatt a tok a fal színétől eltérő kontrasztos színezetű. Az üvegezett bejárati ajtóban a nyílászárnyat a könnyebb érzékelhetőség miatt a járófelülettől mért 1,00-1,50 m magasság közötti sávban elhelyezett kontrasztos jelzésekkel – az üvegfelületre ragasztott színes körökkel, nyilakkal vagy üvegosztással - célszerű vizuálisan érzékelhetővé tenni. A bejáratnál esetlegesen az épületi nevérol, funkciójáról szóló információs tábla segíti az épületen belüli tájékozódást, megfelelő információt nyújt az épületben lévő funkciók elhelyezkedéséről és azok megközelíthetőségéről. A táblák sík és Braille írással is feliratozottak, kialakításuknál a figyelembe véve gyengénlátók számára szükséges kontrasztos kialakítást, karaktertípust és méretet is. Továbbá figyelembe kell venni az értelmi fogyatékosok és siketek igényeit is egyszerű szimbólumok alkalmazásával.

Az épületben biztosítani kell az akadálymentes megközelítés lehetőségét a bejárat, szobák az akadálymentesen WC/ fürdő között. Az ajtók mindkét oldalán a mozgáshoz - manőverezéshez - megfelelő méretű (1,50x1,50m), vízszintes helyet biztosítani kell. Az akadálymentes közlekedésre is alkalmas falnyílás és ajtó szabad nyílásmérete 0,90/1,95 m-nél kisebb nem lehet. Az ajtólapon - amennyiben helyiség funkciója azt lehetővé teszi- lehetőleg üvegezés tervezett az ajtó nyitásának láthatósága-, a forgalom biztonsága- és a hallássérültek kommunikációjának biztosítása érdekében. Az ajtólap üvegezése a padlószinttől mért 0,30 m magasság alá lehetőleg ne nyúljon az üvegezés sérülésének elkerülése érdekében. Amennyiben az üvegezés a padlószinttől mért 0,30 m magasság alá lenyúlik, úgy a nagyobb üvegezett felületeket biztonsági fóliával vagy egyéb ütközés elleni védelemmel is el kell látni. A küszöbök kialakítását kerülendő! Ha ez nem elkerülhető, akkor az legfeljebb 2 cm magas és lehetőleg legömbölyített lehet. A zárszerkezeteket, kilincseket és egyéb kezelőeszközöket úgy kell kialakítani, hogy azok egy kézzel is könnyen foghatóak, működtethetőek legyenek, erős szorítást, tekerést illetve forgatást használatuk ne igényeljen. A szükséges helyeken (pl.: akadálymentes WC) a könnyebb használhatóság miatt az ajtólapra behúzó fogantyú kerül elhelyezésre. Az összes kezelőszerv a padlószinttől 0,90-1,10 m közötti magasságban helyezkedjen el. Az ajtók könnyebb megtalálhatósága miatt a tok a fal színétől eltérő kontrasztos színezetű. A kilincs az ajtólaptól kontrasztosan eltérő színezetű, a formája, kialakítása alkalmassá teszi arra, hogy csekély kézügyességgel is használható legyen. Az oldalt nyíló tömör ajtólapok védelme érdekében alul fém láblap alkalmazása indokolt. Az ajtók jelzéseit (szobai lakók névtáblája, feliratok és egyéb információk) a kilincs felőli oldalon a falra kell úgy elhelyezni, hogy azok a gyengénlátók számára is könnyen megtalálhatóak, felismerhetőek legyenek (elhelyezési magasság 1,2-1,6 m közötti sávban), valamint kerekesszékekben ülve is használhatóak, elérhetőek legyenek. A táblák sík és Braille írással is feliratozottak, kialakításuknál a figyelembe véve gyengénlátók számára szükséges kontrasztos kialakítást, karaktertípust és méretet is. Továbbá figyelembe kell venni az értelmi fogyatékosok és siketek igényeit is egyszerű szimbólumok alkalmazásával. Az akadálymentesség érdekében az ajtó beépítését úgy kell megtervezni és megvalósítani, hogy az ajtó azon az oldalán, ahová nyílik, a zárszerkezet felőli részen legalább 55 cm széles, a másik oldalon legalább 30 cm széles szabad sáv legyen biztosítva a nyílás tokbelsőméretén felül. Az ajtó pánt felőli oldalán a burkolt falfelülettől való távolság legalább 10 cm legyen. Ezen előírások betartására a bútorozás tervezésénél is figyelni kell.

A létesítmény belső közlekedési rendszere a helyiségek közötti kapcsolatból áll. A közlekedési útvonalakon a helyiségek 1,5 m-nél nagyobb szélességgel tervezendők, biztosítva a megforduláshoz szükséges 1,50x1,50 m szabad terület. A közlekedő útvonalak keresztmetszetét a rányíló ajtók nem szűkítik olyan módon le, hogy az 0,60 m-nél keskenyebb legyen. A bejáratoknál biztosított a kerekesszékekkel történő megforduláshoz illetve az ajtókra való ráforduláshoz szükséges hely. Erre a mobiliák elhelyezésénél is ügyelni kell! A közlekedési útvonal szabad szélességét belógó tárgyak (polcok, poroltók, stb.) a terv szerint nem csökkentik. Amennyiben ilyen a későbbiek során felszerelésre kerül, úgy az helyenként max. 90 cm-re csökkentheti a szabad közlekedési útvonal szélességét, az oldalfal síkjától 10 cm-nél jobban kiálló és a padló síkjától 30 cm-nél magasabban belógó akadályokat el kell keríteni vagy a

padló síkján bottal jól érzékelhetően kell jelezni. A közlekedő egyenletes megvilágítását biztosítani kell, a káprázás elvakítás elkerülésével. A folyosón a 2,2 m tiszta belmagasságot mindenhol biztosítani kell. A járófelület egyenletes, könnyen tisztítható burkolatú, csúszásmentes és nem tükröződő felületű. A közlekedőben taktilis és kontrasztos vezetősáv készül 40 cm szélességben a burkolatokban a burkolat anyagának megfelelő kúpos illetve sávos felületi mintázatú lapokkal. A vezetősáv a jelendő terület (pl. ajtóknál) előtt 40 cm-rel megáll. A vezetősáv nyomvonalának kijelölésénél figyelembe kell venni a bútorozást. A lábazatok kontrasztos színezése is segíti a tájékozódást. A kapcsolók nagyméretűek, és olyan kialakításúak, hogy gyengébb kézfunkciókkal rendelkezők is használni tudják, a környezetüktől eltérő, élénk, kontrasztos színűek legyenek.

A helyiségekben melegburkolat ill. greslap padlóburkolat tervezett, amelynek lehetőleg matt felületűek, zavaros mintázat nélkülinek, tükröződés és káprázásmentesnek kell lennie. A szükséges helyeken vezetősáv kerül kialakításra min. 40 cm szélességgel, ami kontrasztos színezettel tervezett. A haladást jelző helyeken hosszanti kiemelkedő sávokkal, a fordulásoknál illetve a veszélyt jelző helyeken a haladási irányt jelző burkolattól eltérő – kúpos vagy egyéb pontszerű bütykökkel kialakított lapokkal kell kialakítani. A vezetősáv az ajtók előtt kb. 40 cm-rel megáll és kiszélesedik. A jobb térérzékelés miatt a lábazat kontrasztos színezése (mind a padlóburkolat, mind a falburkolat tekintetében) javasolt. Az akadálymentes WC/fürdőben a padlóburkolat még vizes állapotban is csúszásmentes kivitelű kerámialapokkal burkolt. Az akadálymentes WC-ben a falakon körben ajtómagasságig csempeburkolat készül, a lábazatnál, zárósorként illetve 1,20 m magasságban körbefutó kontrasztos színezetű sor készül. Egyéb helyiségekben, ahol a falakon csempeburkolat készül, ajánlott a csempeburkolat ily módon való kialakítása.

A tervezett funkció miatt a létesítmény minden általuk használt helyiségében számítani kell fogyatékosággal élőkre, ezért a bútorozás tervezésénél, berendezések elhelyezésénél különösen gondolni kell rájuk. Biztosítani kell a mozgásukhoz szükséges helyet, a megfelelő elérési magasságokat és távolságokat, a térdszabad kialakítást, a megfelelő megvilágítást, a szükséges infokommunikációs eszközöket, a szükséges kapaszkodók beépítését.

Az akadálymentes WC-ben előtétfalra szerelt (lehetőleg lapos öblítésű) WC csésze kerül elhelyezésre, rejtett öblítőtartállyal. A WC és a hátfal kialakítása olyan módon történik, hogy normál WC csésze felszerelése esetén is biztosított a kerekesszékről történő átülés megkönnyítésére a faltól való 70 cm kiállás illetve a hátfal a WC tengelyétől 30 cm távolságra véget ér. A WC ülökemagassága 46-48 cm. A WC csésze és az ülőke NEM nyitott elől! A fal felőli oldalon a falra „L” alakú fix kapaszkodó kerül, ezen kerül elhelyezésre WC-papír tartó. Alatta kerül elhelyezésre a falra szerelt WC-kefe tartó (0,3- 0,4 m magasan). A helyiség felőli oldalon a hátfalhoz rögzítetten felhajtható kapaszkodó kerül elhelyezésre. A kapaszkodók szerelési magassága 75 cm. Anyaguk tisztítható (fertőtleníthető) felületű, a burkolattól kontrasztosan elütő színezetű. Minimális átmérője 32 mm. A felhajtható kapaszkodók szerelésénél különösen ügyelni kell arra, hogy a rögzítés különösen stabil legyen, mert a legkisebb lötyögés is bizonytalanságot okoz. A WC melletti falon 1,10 és 0,20 m magasságban vészjelző kapcsoló kerül elhelyezésre. A segélyhívó rendszer használati utasítását szöveges, vagy ábrás kivitelben nagyméretű falitáblán olvashatóan és tapinthatóan a bejárati ajtó mellett kell a falon elhelyezni. A mosdó fix kialakítású konkáv típus, szerelési magassága 90 cm, térdszabad kialakítással, falra szerelt lapos szifonnal, egykezes, kis erőkifejtéssel működtethető, rövid karú, forrázásgátló csapteleppel. Mellette kerül elhelyezésre a falra szerelt kivitelű szappanadagoló kéztörölő adagoló (alsó síkjuk 1,10 m), a falra szerelt nyitott tetejű hulladékártató. A mosdó felett 60/100 cm méretű fix tükör kerül elhelyezésre, alsó síkja 1,00 m. A falra rögzítendő ruhaakasztókat 0,9-1,3 m közötti sávra kell felszerelni. Lehetőleg biztosítani kell lerakó polcot is. A gyengénlátókat nagymértékben segítik a kontrasztos színek a WC használata során is. Fontos, hogy jól látható legyen a fal és a padló határvonala, a fal és az ajtókeret, azon az ajtóbehúzó kontrasztja. Ugyanilyen fontos a kapaszkodók, és a felszerelési tárgyak a háttérhez (falicsempéhez képest) kontrasztos megjelenítése is. Nem feltétlenül a harsány színeket, hanem a sötét és világos tónusok kontrasztját érdemes választani. A WC-ben általános és tükör felett elhelyezett világítás készül. A segélyhívó rendszerrel ellátott helyiség ajtaját kívülről pénzdarabbal nyitható, ún. szállodai zárral kell ellátni. Az ajtólap belső oldalán behúzó kerül felszerelésre. A külső oldalon az ajtó felett hang és fényjelzéssel riasztó vészjelző kerül beépítésre.

A létesítményben mobil indukciós hurok kerül telepítésre, helyéről tájékoztató tábla ad információt.

Irányjelző és tájékoztató táblák épületen kívül: Az utcafront felőli bejáratnál egy db információs tábla kerül elhelyezésre. Tartalmazza az épület nevét és funkcióját nagyított betűvel. Akadálymentes parkoló szabványos táblás jelzése. Táblaméret és kialakítás szabvány szerint. (tájékoztató tábla) Akadálymentes bejárat jelzése az épület falán elhelyezett táblával, rajta kerekesszékes szimbólummal. Kerekesszékes szimbólum mérete min. 12 cm (irányjelző tábla). Irányjelző és tájékoztató táblák épületen belül is elhelyezésre kerülnek. Helyiségek névtáblái a helyiség ajtók melletti oldalfalon, a zárszerkezet felőli oldalon 1,20-1,60 m közötti sávban szerelten. Betűméret min. 2,5 cm; Betűszín: sötét alapon világos színű felirat; Betűtípus: nyomtatott nagybetű Ariel Narrow Bold. Piktogramok akadálymentes illemhelyek, a helyiségek nevének jelzésére. Piktogramok mérete min. 6,5 cm. Szín: sötét alapon világos színű ábra. Az információs táblák, piktogramok és jelzések a létesítmény jellegének megfelelő anyag és kontrasztos színválasztékkal készül. A feliratozásnál alkalmazott betűméreteket az észlelési távolság függvényében kell megválasztani. A táblák sík és Braille írással is feliratozottak, kialakításuknál a figyelembe véve gyengénlátók számára szükséges kontrasztos kialakítást, karaktertípust és méretet is.

Szolgáltatások igénybevevői

12 fő súlyos, középsúlyos értelmi fogyatékos személy, 60 fő pszichiátriai beteg személy, akik 2 db 10 fős, 4 db 12 fős lakóotthonokba, valamint 1 db 4 fős lakásba fognak kerülni a jelenlegi intézményi ellátásból.

Szolgáltatások bemutatása

Kötelezően biztosított szolgáltatások:

- lakhatás
- esetvitel
- kísérő támogatás

Komplex szükségletfelmérés alapján, erre vonatkozó igény esetén:

- az étkezést,
- az ápolás-gondozást,
- a fejlesztést,
- a társadalmi életben való részvételt segítő szolgáltatások.

Lakhatási szolgáltatás

a) legfeljebb hat fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy

b) hét-tizenkét fő számára kialakított lakásban vagy házban, vagy (intézményünk esetében ez a releváns

c) legfeljebb ötven fő elhelyezésére szolgáló lakások, épületek együttesében biztosítható

Esetvitel

Az önálló életvitel fenntartása, segítése érdekében mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett esetvitel

Szolgáltatási gyűrű

A támogatott lakhatás Esztergályhorváti, Felsőrajk, Nagykanizsa, Vaspör, Zalalövő és Zalaszentiván településeken valósulnak meg, összesen 2 db, 10 férőhellyel, illetve 4 db 12 férőhellyel rendelkező lakóépület (lakóotthon) felépítésével, továbbá 1 db 4 férőhelyes lakás felújításával. A lakhatás a település többi lakosához viszonyítva hasonló körülményeket biztosít a kiváltás célcsoportjai számára. A lakókörnyezetük javítása mellett minőségi változás is bekövetkezik, például a társadalmi kapcsolataik alakulásában, valamint a települések nyújtotta szolgáltatásokhoz való hozzáférésben is. Bízunk abban, hogy a külső környezet pozitív változásai a célcsoport számára is pozitív terápiás hatást fognak eredményezni, beleértve például a személyiség fejlődést is.

22. táblázat Települések lakosság száma 2015. december 31-én

Település neve	Település lakosság száma (fő)	Lakhatási szolgáltatás tervezett férőhely száma (fő/település)	Település lakosság száma (fő) / Lakhatási szolgáltatás tervezett férőhely száma (fő/település)
Esztergályhorváti⁶	430	20	4,65%
Felsőrajk	745	12	1,61%
Nagykanizsa	47 565	4	0,008%
Vaspör	354	12	3,39%
Zalalövő	2945	12	0,41%
Zalaszentiván	985	12	1,22%

Forrás: Saját szerkesztés

A szociális szolgáltatások között felfedezhetőek olyan szolgáltatások, amik a településeken már jelen vannak, és vannak olyanok, amik a meglévő lakóköznyezet számára is egyelőre ismeretlen.

Búcsúszentlászló községben a kiváltott intézmény helyszínén kívánjuk a szolgáltató központot kialakítani, ahol szociális alapszolgáltatások kerülnek elindításra. Ezen a területen is lehetőség nyílik az ellátottak foglalkoztatására, akár szociális foglalkoztatás keretein belül. (A Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézményben jelenleg is működik szociális foglalkoztatás)

A pályázat eredményeként olyan egymásra épülő szociális szolgáltatásokat kívánunk kialakítani, amelyben a pszichiátriai betegek a leendő otthonaikból igénybe vehetik a központ nyújtotta szolgáltatásokat, mivel az érintett településen 6 lakóépület (lakóotthon) fogunk létesíteni.

A szolgáltatási gyűrű a teljes körű társadalmi integráció biztosításának és a közösségi alapú ellátásnak a kulcsa.

A szolgáltatási gyűrű kialakításával az elérni kívánt cél, hogy a kiváltás után folyamatosan biztosított legyen a szociális egészségügyi és foglalkozási rehabilitációs szolgáltatásnyújtás.

A férőhelykiváltás során a foglalkoztatás fejlesztésével kapcsolatban a szociális foglalkoztatás bővítését, fejlesztését; az intézmény közfoglalkoztatóvá válását; a lakók nyílt piaci foglalkoztatásának elősegítését; speciális tudású foglalkoztatási rehabilitációs szakember vagy szakemberek alkalmazását; a munkatársak tudásbővítését; szakmai partnerség állami, egyházi és/vagy civil szervezetekkel való kialakítását és új módszerek, programok, képzések bevezetését tervezi az intézmény.

A szociális ágazaton kívül kulcsfontosságú az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés, amely érinti mind a házi orvosokat, mind a szakellátást, valamint a foglalkoztatás területén. A csoport jelentős befolyással rendelkezik a tekintetben, hogy a létrejövő új szolgáltatások (támogatott lakhatási férőhelyek) mely településeken, hol valósulnak meg.

A kivitelezésre váró lakóépületek (lakóotthon) elhelyezkedése

Ezen telkeken felépített lakóházak a településbe integráltan kerülnek elhelyezésre. A leendő lakók már az új lakhatási forma kialakításában, az új otthonuk berendezésében is részt vesznek. Lakótársaik lehetőség szerint.

A férőhelykiváltás során a foglalkoztatás fejlesztésével kapcsolatban:

- a szociális foglalkoztatás bővítését, fejlesztését,
- szociális foglalkoztató létrehozását,

⁶ 2018. január 1. napi adat

- más fenntartó által működtetett akkreditált foglalkoztatóval való együttműködést,
- a lakók nyílt piaci foglalkoztatásának elősegítését,
- speciális tudású foglalkoztatási rehabilitációs szakember vagy szakemberek alkalmazását,
- speciális tudású foglalkoztatási rehabilitációs szakember alkalmazását,
- a munkatársak tudásbővítését,
- szakmai partnerség állami, egyházi és/vagy civil szervezetekkel való kialakítását és új módszerek, programok képzések bevezetését tervezi az intézmény.

A szociális alapszolgáltatás fejlesztésével kapcsolatban az intézmény a pályázat keretében az alábbi tevékenységeket az alábbi férőhellyel kívánja fejleszteni Búcsúszentlászló településen:

23. táblázat Szociális alapszolgáltatások tervezése férőhelyenként

Szociális alapszolgáltatás	Férőhely (fő)
Étkeztetés	60
Házi segítségnyújtás	30
Közösségi ellátások	40
Pszichiátriai betegek nappali ellátása	40
Fogyatékos személyek nappali ellátása	12
Támogató szolgáltatás	20

Forrás: saját szerkesztés

Étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

Az ellátás szakmai létszámigénye: 0,5 fő szociális segítő.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Házi segítségnyújtás igénybevételel megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A házi segítségnyújtást a megállapított napi gondozási szükségletnek megfelelő időtartamban, de legfeljebb napi 4 órában kell nyújtani.

Az ellátás szakmai létszámigénye: előreláthatólag 3 fő gondozott esetén 6 fő szociális gondozó.

A *közösségi ellátás* a pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátást, valamint a szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátást jelenti. A közösségi alapellátás a pszichiátriai vagy szenvedélybetegek lakókörnyezetben történő támogatása az önálló életvitel fenntartásában, további gyógyulás és rehabilitáció elősegítése érdekében nyújtható szolgáltatás. A közösségi ellátások keretében biztosítani kell: a meglévő képességek megtartását és fejlesztését, pszichoszociális rehabilitációt, szociális és mentális gondozást. Az alacsonyküszöbű ellátás a szervezett megkereső programokon felül biztosítja az ártalomcsökkentő szolgáltatásokat és a kríziskezelést.

Az ellátás szakmai létszámigénye: 2,5 fő (1 fő közösségi koordinátor, 2 fő közösségi gondozó)

Pszichiátriai betegek nappali ellátása keretében kell biztosítani a saját otthonukban élő, 18. életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek napközbeni tartózkodásának, igény szerint étkeztetésének lehetőségét.

Az ellátás szakmai létszámigénye: 40 férőhely esetén 2 fő terápiás segítő

Fogyatékos személyek nappali ellátása keretében az intézményi férőhelyek kiváltását követően fogyatékos személyek nappali ellátásának megvalósítását tervezik napi 6 órában 12 fő részére.

Célcsoport a lakóotthonban, valamint a környező településeken felnőtt fogyatékossgal élő lakosság, akikről napközben nem tud gondoskodni a családjuk.

Ezen ellátási forma biztosításával elérhetővé tennénk számukra azt, hogy tartalmasan tölthessék mindennapjaikat. A közösségi élmények, a mentálhigiénés megsegítés, a munkatevékenységekbe való bekapcsolódás mind-mind elősegítik a társadalom által is elfogadott életvitel kialakítását.

Az ellátás szakmai létszámigénye: előreláthatólag 2 fő (1 fő terápiás munkatárs, 1 fő szociális gondozó).

Az alapszolgáltatások nyújtásán túl szeretnék a fejlesztő foglalkoztatás keretein belül munkalehetőséget biztosítani számukra.

Képességeiknek, érdeklődésüknek megfelelően az alábbi tevékenységekbe tudnak bekapcsolódni:

- parkgondozás
- mosoda
- állatgondozás
- növénytermesztés
- portaszolgálat
- papír-, textil-, kerámiatermékek, ajándéktárgyak készítése
- házon belüli és körüli munkálatok

A *támogató szolgáltatás* célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A kitagolás megvalósításával az ellátottak életében egy új fejezet kezdődik. Lehetőségeik, társadalmi kapcsolataik kiszélesednek, az eddigi intézményi struktúrából egy teljesen új, az egyén szükségleteit és igényeit figyelembe vevő ellátásba kerülnek. A támogatott lakhatás megvalósításával nő az egyén autonómiája, önrendelkezése.

A lakhatáson túli szociális szolgáltatások egy nyitott szociális szolgáltató központon keresztül jelennek meg. A kiváltás során létrejövő új támogatott lakhatás megfelel a hatályos Szocvtv. és a Szakmai rendeletben foglalt támogatott lakhatás szakmai, személyi és tárgyi feltételeknek, valamint összhangban áll a Stratégiában foglaltakkal. A lakhatási szolgáltatás tervezett férőhelyszáma az érintett települések lakosságának nem éri el az 5%-át.

Foglalkoztatásra vonatkozó tervek

A szociális alapszolgáltatás nyújtásán túl szeretnénk a fejlesztő foglalkoztatás keretein belül a lakók részére munkalehetőséget biztosítani.

A foglalkoztatás célja:

- Az intézményi jogviszonyban lévő aktív korú ellátottak foglalkoztatási lehetőségeinek biztosítása,
- Az intézményen belüli foglalkoztatás hozzájárulása a hosszú távú foglalkoztathatósághoz, a foglalkoztatási szint növeléséhez,
- Védett munkaerő-piacra történő kivezetés és az integráció megvalósítása.

Az ellátott személy:

- önálló életvitelre való felkészítése,
- lehetőség esetén a nyílt, vagy védett munkaerő-piacra történő kivezetése, kilépés segítése,
- értékteremtő munkavégzése,
- rendszeres jövedelemtermelő képességének fenntartása,
- a munkavégzéshez szükséges tanulási képességek fejlesztése,
- munkakészségének, képességének, testi és szellemi képességeinek munkavégzéssel történő megőrzése, fejlesztése,
- munkafolyamatokra való betanítása.

A fejlesztő foglalkoztatás keretében az alábbi feladatokat kívánjuk ellátni

1. Központi Mosoda üzemeltetése

Feladata:

Az intézmény működése során keletkező szennyes textíliák tisztítása, vasalása.

Munkaerő szükséglet:

A mosodán irányítás és felügyelet mellett fejlesztő foglalkoztatásban, illetve nappali ellátásban résztvevők végeznék képességeiknek megfelelő munkát.

Célkitűzés:

A mosoda fejlesztésével, bővítésével az intézmény minden egységének mosodai szükségletét belsőleg megoldani illetve plusz kapacitással külső megrendeléseket teljesíteni.

Munkaerő igény: Napi szinten 3 fő foglalkoztatása, 1 fő irányítással.

2. Központi konyha üzemeltetése

Feladata:

A székhelyen nappal fejlesztő foglalkoztatásban illetve a nappali ellátásban résztvevők étkeztetésének biztosítása. A támogatott lakhatásban élők étkeztetésének biztosítása (előkészítés, adagolás, csomagolás, kiszállítás). A konyha korszerűsítésével, tárgyi és személyi feltételeinek bővítésével a környező településeken is lehetőség volna az étkeztetés biztosításába bekapcsolódni.

Munkaerő szükséglet:

A konyhán történő előkészületi munkákat (tisztítás, mosogatás), az ételek kiadagolását, lecsomagolását és kiszállítását fejlesztő foglalkoztatásban illetve nappali ellátásban dolgozókkal megoldani.

Munkaerő igény: Napi szinten 5 fő megváltozott munkaképességű ellátott 1 fő irányítással.

3. Portaszolgálat

Feladata:

A székhelyen történő személy- és gépjárműforgalom nyomon követése, irányítása, koordinálása, információkkal való ellátása.

Munkaerő szükséglet:

Napi szinten 2 fő megváltozott munkaképességű munkaerő.

Cél:

Az intézmény megváltozott feladatai következtében megnövekedő forgalom átláthatóvá tétele és nyomon követése, értéktárgyainak megőrzése, megvédése.

A kiváltást követően munkaidő végeztével nem lesz senki az intézmény székhelyének területén, tehát a nappali porta szolgálat mellett alapvető szükséglet a 24 órás biztonsági szolgálat kiépítése és üzemeltetése (irodaház, foglalkoztatók, műhelyek értékeinek védelme).

4. Kertészeti tevékenység

Feladata:

Az étkeztetésben, a helyben megtermelt zöldségek, gyümölcsök biztosítása. (reggeli zöldségek, ebédhez saláták).

Munkaerő szükséglet:

A fejlesztő foglalkoztatást és nappali ellátást igénybevevők munkájának koordinálása mellett alapvető követelmény egy kertészeti szakember állandó jelenléte. 8-10 fő fejlesztő foglalkoztatott, 1 fő szakember (kertész, mezőgazdasági szakember).

Cél:

Az ellátottak étkezéseibe minél nagyobb arányban bevonni a helyben megtermelt élő, vitamindús zöldségeket, gyümölcsöket.

5. Zöldterület kezelés, parkgondozás, takarítás

Feladatok:

- fertőtlenítőszeres, lemosószeres alkalmazásszintű ismerete,
- a feladattudat kialakítása, monotóniatűrő erősítése,
- az elvégzendő munkafolyamat lépéseinek megismerése, önálló elsajátítása,
- a munkavégzéshez szükséges szerszámok és eszközök rendeltetésszerű használata

Cél:

Az intézményhez tartozó területek (épített és természeti környezet) megfelelő tisztán tartása, értékek megőrzése.

Munkaerő igény: 10 fő

6. Kerámia műhely

Feladatok, célok:

- a minőségi munkavégzésre való ösztönzés,
- lehetőségekhez mérten a kész árukészlet bővítése,
- fazekas agyag feldolgozása, mángorlással, és kézi formázással
- a meglévő formákra változatos motívumokat, díszítéseket terveznek
- a munkaidő, munkahelyi szabályok és viselkedési normák betartása, valamint a munkavégzéshez szükséges motiváció fenntartása,
- feladattudat kialakítása, fejlesztése,
- takarékos szemlélet kialakítása,
- minél több munkaeszköz biztonságos használatának elsajátítása,

Munkaerő igény: 15 fő

7. Textil műhely

- A műhelyben konyhai, háztartási textíliák előállítás.
- Hímzett levendulazsákok, díszek előállítása során már megtanult munkafolyamatok további gyakorlása, újabb munkafolyamatok elsajátítása.
- Új feladatként szeretnék vállalni az intézmények kulturális csoportjainak fellépő ruháinak varrását illetve jelmezek előállítását, javítását.
- Cél: a gépeket megtanulják önállóan használni, új technikákat sajátítsanak el.

Munkaerő igény: 15 fő

AZ ELÉRENDŐ CÉLOKHOZ SZÜKSÉGES TEVÉKENYSÉGEK BEMUTATÁSA

Projekt előkészítés:

Tevékenység megnevezése: Szakmai terv elkészítése
Időtartam, tervezett kezdés, befejezés 2017. március 1-31.
Szükségesség a problémafelvetés alapján A kellően megalapozott, szakmai indokokkal megfelelően alátámasztott szakmai terv a teljes projekt megvalósításának szakmai alapját képezi. A szakmai tervben kerülnek rögzítésre a projekt megvalósításának szükségességét bizonyító indokok, a projekt céljai, a célok elérése érdekében szükséges tevékenységek, továbbá a projekt eredményeinek hosszú távú fenntarthatóságát biztosító tárgyi, személyi és pénzügyi feltételek.
Célhoz kapcsolódás A szakmai terv a projekt valamennyi célja megvalósításának alapjául szolgál, mivel szakmai iránymutatást ad mind a projektmenedzsment, pénzügyi és szakmai célok megvalósításához.
Részletezés A szakmai terv előzetes háttér tanulmányok, hatástanulmányok, a lakók körében elvégzett szükségletfelmérés és helyzetfeltárás, korábbi szakvélemények, elemzések, felmérések alapul vételével készült. A szakmai tervben a megvalósításhoz szükséges tevékenységek az engedélyezési dokumentumokkal, műszaki tervekkel, kiviteli és tendertervekkel, tervdokumentációkkal szemben támasztott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kerülnek tervezésre. A szakmai terv elkészítésében segítséget nyújtott az EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú, Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása című konstrukcióval megkötött együttműködési megállapodás keretében nyújtott IFKT módszertan és felkészítés.
Elvárt eredmény A szakmai tervtől elvárt, hogy a projekt előkészítésének időtartama alatt, a projekt megvalósítása során, továbbá a fenntartási időszak alatt is szakmai támogatást nyújtson a projekt céljainak megvalósításán tevékenykedő szakemberek számára.

Tevékenység megnevezése:

Együttműködés kialakítása az EFOP-1.9.1 Kedvezményezettjével

Időtartam, tervezett kezdés, befejezés

2017. március – 2018. december 31.

Szükségesség a problémafelvetés alapján

A projekt kedvezményezettjével való együttműködés a projekt kellő szakmaisággal való megvalósítását szolgálja. A férőhelykiváltás által érintett intézmények megvalósításban részt vevő munkatársai, a projekt projektmenedzserje, illetve szakmai vezetője számára a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. folyamatos szakmai támogatást nyújt.

Célhoz kapcsolódás

A projekt megvalósítói és a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. közötti együttműködés a projekt valamennyi céljának hatékony és kellő szakmaisággal alátámasztott megvalósítását szolgálja.

Részletezés

A támogatási kérelem benyújtását megelőzően együttműködés megállapodás kerül az EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú, Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása című konstrukció kedvezményezettjével, a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft.-vel. A pályázati felhívás megjelenését követően a pályázat benyújtója, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság regisztrál az FSZK által biztosított elektronikus felületen.

Elvárt eredmény

Az együttműködés eredménye, hogy a projekt megfelelő szakmai támogatás mellett kerül megvalósításra.

Tevékenység megnevezése:

Közbeszerzések előkészítése és lebonyolítása

Időtartam, tervezett kezdés, befejezés

2017. április – 2017. augusztus

Szükségesség a problémafelvetés alapján

A projekt keretében az ellátottak részére felépítendő lakóházak megépítése érdekében közbeszerzés lebonyolítása szükséges a kivitelezési tevékenységre közbeszerzési szakértő igénybe vételével.

Célhoz kapcsolódás

A férőhelykiváltás megvalósítása érdekében 12 fős lakóházak építése szükséges az ellátottak számára, hogy – szemben jelenlegi ellátási helyükkel – a kitagolással létrehozott ingatlanokban jóval egyedibb, személyre szabott, az állapotuknak leginkább megfelelő ellátásban részesülhessenek. Ezen cél megvalósítása érdekében lakóházak felépítése szükséges, melynek kivitelezése olyan összeget vesz igénybe, amely eléri a közbeszerzési értékhatárt, így az eljárás lefolytatásába közbeszerzési szakértő bevonása szükséges.

Részletezés

Jelen tevékenység és költségvetési tétel a közbeszerzési eljárás lefolytatásának és a közbeszerzési szakértő igénybevételenek díját tartalmazza.

A projekt keretében bútorbeszerzésre, gépjárműbeszerzésre, engedélyes és kiviteli tervek beszerzésére, a nyilvánosság kötelező elemeinek beszerzésére, műszaki ellenőr, felelős műszaki vezető, könyvvizsgáló, rehabilitációs szakmérnök megbízására, lakossági fórumok és érzékenyítő rendezvények szervezésére is sor kerül. Az alapszolgáltatás-fejlesztés keretében IT eszközök beszerzésére, a foglalkoztatás fejlesztése keretében berendezési tárgyak és munkaeszközök beszerzésére kerül sor.

Elvárt eredmény

Közbeszerzési szakértő megbízása által a közbeszerzési eljárás a hatályos jogszabályoknak megfelelően, határidőben lebonyolításra kerül.

Tevékenység megnevezése:

Lakosság tájékoztatása

Időtartam, tervezett kezdés, befejezés

2017. február – 2017. március

Szükségesség a problémafelvetés alapján

A pályázat benyújtását megelőzően szükséges azon települések lakóinak tájékoztatása, amely településeken a lakóházak fel fognak épülni. A lakosság előzetes tájékoztatása azért szükséges, hogy egyrészt felmérésre kerüljön a lakosság attitűdje a kitagolással kapcsolatban, másrészt azért, hogy a

település megfelelő információval rendelkezzen a kitagolás célját, a településre költöző új lakókat, a településre építendő új ingatlanról és környezetével érintően.

Célhoz kapcsolódás

A tájékoztatás célja, hogy a települések lakói a kitagolással kapcsolatos széleskörű tudás birtokában felkészüljenek az azzal járó változásokra, alkalmazkodni tudjanak az új lakókhöz, igényeikhez, szemléletük toleránssá, befogadóvá váljon.

Részletezés

Már a támogatási kérelem benyújtását megelőzően lakossági fórum kerül megtartásra valamennyi kitagolással érintett településen, ahol a pályázó, illetve a kitagolt intézmény munkatársai széleskörű tájékoztatást nyújtanak a kitagolás koncepciójáról, céljairól, stratégiai jelentőségéről, a kiköltöztetésre kerülő ellátottokról, a megépülő és/vagy felújításra kerülő ingatlanokról, egy tevékenységgel (Társadalmi partnerek, érintettek bevonása, közmehallgatás)

Elvárt eredmény

A lakossági fórum eredményeképpen a kitagolással érintett település lakói felkészülhetnek az új lakók fogadására, feltehetik kérdéseiket a kitagolás céljaival és a kiköltöző ellátottakkal kapcsolatban.

Szakmai megvalósítás

Tevékenység megnevezése:

72 támogatott lakhatási férőhelyek létrehozása 4 új, 12 férőhelyes és 2 db 10 férőhelyes ingatlan építésével, továbbá 1 db 4 férőhelyes lakás felújításával. A beruházás (ingatlan építés esetében) az önkormányzatok tulajdonában, ám a támogatást igénylő használatában lévő ingatlanokon kerül megvalósításra. A lakás a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. vagyongazdálkodásában van, a vagyongazdálkodási jog átkerül a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósághoz.

Időtartam, tervezett kezdés, befejezés

2017. szeptember – 2018. október

Szükségesség a problémafelvetés alapján

A kitagolás megvalósítása érdekében 4 db 12 férőhelyes, 2 db 10 férőhelyes lakóház építése, továbbá egy db 4 férőhelyes lakás felújítása szükséges. Két lakóház Esztergályhorvátiban, egy-egy lakóház pedig Felsőrajkon, Vaspörön, Zalalövön és Zalaszentivánon kerül felépítésre, továbbá 1 db lakás Nagykanizsán kerül felújításra. A beruházások célja, hogy a jelenlegi, kastélyszerű intézményben élő ellátottak családi környezetben és kisebb közösségben élhessenek, így mindennapjaik és körülményeik minél inkább hasonlítsanak a családi környezethez. Ezen kisebb lakóházakban a kísérő támogatást biztosító munkatársak és esetfelelősök közreműködésével az intézmény individualizáltabb szolgáltatásokat tud nyújtani ellátottjai számára.

Célhoz kapcsolódás

A lakóházak megépítésének, valamint a lakásfelújításnak a célja, hogy a lakók a jelenlegi elavult tárgyi feltételekkel rendelkező intézmények helyett korszerű, állapotuk szerinti igényeiket teljes mértékben kielégítő lakóházakban, családi környezetben és körülmények között élhessenek, mely megfelelően szolgálja meglévő képességeik továbbfejlesztését.

Részletezés

A projekt során 4 db 12 férőhelyes és 2 db 10 férőhelyes egyszintes, teljesen akadálymentesített lakóház kerül megtervezésre és felépítésre, melynek során költség-optimalis épületenergetikai megoldások kerülnek alkalmazásra.

A költség-optimalis épületenergetikai elvárásoknak megfelelően, a lakóházak hőszigetelése a 2018-as normatíváknak (7/2006. (V. 24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról), a magasabb szintű energetikai követelményeknek megfelelően készülnek el.

Elvárt eredmény

A kitagolás eredményeképpen a Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény személyre szabottabb ellátást, korszerű tárgyi feltételekkel felszerelt ingatlanban tud nyújtani az ellátottak számára.

Tevékenység megnevezése:

A lakók felkészítése a kiváltással járó változásokra a felhívás mellékletét képező Intézményi Férőhely Kiváltás Koordináló Országos Testület ajánlása mellett elkészült „Lakók felkészítése a kiváltással járó változásokra” című dokumentumok alapján.

Időtartam, tervezett kezdés, befejezés 2017. április 1 – 2018. december 31.
Szükségesség a problémafelvetés alapján A lakók folyamatos felkészítése szükséges a kiváltással járó változásokra a projekt teljes időtartama alatt annak érdekében, hogy meglévő képességeikre építve a kísérelő támogatást biztosító munkatársak és esetfelelősök hozzájárulásával minél önállóbb életmódot tudjanak folytatni új lakóhelyükön.
Célhoz kapcsolódás A kiváltás célja a lakók életminőségének javítása, számukra minél személyre szabottabb ellátás biztosítása, ennek érdekében szükség van a közösségben való önálló életre felkészítésre.
Részletezés A lakók felkészítéséhez a lakók szükségleteit, személyes céljait, egyéni igényeit fel kell mérni. Az eredmények alapján valamennyi lakóra egyéni rehabilitációs tervet kell készíteni, mely alapján a lakó felkészítő tréningeken, gyakorlatokon vesz részt. Ezen foglalkozások célja a konfliktus-kezelési képességek erősítése, az életviteli és életvezetési készségek fejlesztése, a helyi közösségekbe való beilleszkedés képességeinek elsajátítása.
Elvárt eredmény A felkészítés eredményeképpen a lakók fel lesznek készülve az intézményi körülményekhez képest teljesen új életformára, a kísérelő támogatást biztosító munkatársak és esetfelelősök segítségével önálló életet tudnak kezdeni új otthonukban.
Tevékenység megnevezése: A szakmai megvalósításra vonatkozó együttműködési megállapodás alapján folyamatos együttműködés az EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása c. konstrukció kedvezményezettjével a projekt megvalósítása alatt.
Időtartam, tervezett kezdés, befejezés 2017. április 1. – 2018. december 31.
Szükségesség a problémafelvetés alapján A projekt megfelelő szintű szakmai lebonyolítása érdekében folyamatos együttműködés szükséges Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft-vel a projekt szakmai támogatása érdekében.
Célhoz kapcsolódás A projekt célja a kiváltás megfelelő szintű szakmaiság mellett történő végrehajtása, így a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft-vel való együttműködés ezen célt szolgálja.
Részletezés A pályázat kedvezményezettje – a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság –, a kiváltásban részt vevő intézmény – a Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény –, továbbá a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. folyamatos szakmai együttműködésben vesz részt a projekt teljes időtartama alatt.
Elvárt eredmény Az együttműködés eredményeképpen a projekt megfelelő szakmai támogatás mellett bonyolódik le.
Tevékenység megnevezése: EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása c. konstrukció keretében nyújtott rehabilitációs szakmérnök tanácsadás igénybevétele
Időtartam, tervezett kezdés, befejezés 2017. április, 2018. október
Szükségesség a problémafelvetés alapján Rehabilitációs szakmérnök közreműködése szükséges az ingatlanok tervezése, illetve a műszaki átadás-átvétel során is annak érdekében, hogy az ingatlanok környezete, helyiségei megfeleljenek a komplex akadálymentesítés követelményeinek és az ellátottak állapotából adódó elvárásoknak.
Célhoz kapcsolódás A kiváltás célja, hogy az ellátottak a jelenlegi lakóhelyükhöz, a kastélyszerű intézményekhez képest olyan lakóházakba kerüljenek, melyek teljes mértékben megfelelnek állapotuknak az akadálymentesítés

szempontjából. A rehabilitációs szakmérnök szakmai tevékenységével biztosítja az előbbieket szerinti célok megvalósulásához azzal, hogy hozzájárul komplex akadálymentesítéssel rendelkező ingatlanok megépítését.

Részletezés

A rehabilitációs szakmérnök a tervezés során akadálymentes terv fejezetet készít, melynek részei a faltervek, burkolattervek és bútorkonszignáció.

A rehabilitációs szakmérnök a tervezővel együttműködésben az építés helyszínén figyelemmel kíséri a kivitelezés terveknek való megfelelését.

Elvárt eredmény

A rehabilitációs szakmérnök tevékenységének eredményeképpen olyan komplex módon akadálymentes épületek fognak felépítésre kerülni, melyek teljes mértékben megfelelnek az oda költöző ellátottak állapotának, igényeinek.

Tevékenység megnevezése:

Az ellátottak közvetlen és közvetett interperszonális környezetében élők részére kidolgozott és megtartott érzékenyítő tevékenység

Időtartam, tervezett kezdés, befejezés

2017. szeptember – 2018. december 31.

Szükségesség a problémafelvetés alapján

A kitagolással érintett települések lakóinak érzékenyítése szükséges a pályázat során annak érdekében, hogy a lakók olyan környezetbe kerüljenek kiköltöztetésre, amely támogató, befogadó velük szemben.

Célhoz kapcsolódás

A kitagolás célja, hogy az eddig izoláltan élő ellátottak a többségi társadalomba integráltan éljenek. Az ellátottak interperszonális környezetében élő személyek felkészítése, érzékenyítése szintén hozzájárul ahhoz, hogy a lakók életminősége javuljon a társadalomba való befogadás által.

Részletezés

- 3 db személyes jelenléttel járó érzékenyítő rendezvény szervezése a kitagolással érintett településeken: a lakosság tájékoztatása, a pályázat céljainak bemutatása, a településre költöző ellátottak megismertetése a település lakóival, csoportos találkozó szervezése és lebonyolítása
- a lakók tájékoztatása az önkormányzat honlapján, szórólapokon és a helyi sajtón keresztül az EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú, a Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása című konstrukció kedvezményezettjének, a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft-nek a támogatásával.

Elvárt eredmény

Az érzékenyítés eredményeképpen befogadó környezet jön létre az egyes településeken, a lakók alkalmazkodni tudnak a település életében bekövetkező új helyzethez és támogatni és segíteni fogják az új lakók beilleszkedését.

Tevékenység megnevezése:

A szolgáltatási gyűrű fejlesztése

Időtartam, tervezett kezdés, befejezés

2018. októbertől folyamatosan

Szükségesség a problémafelvetés alapján

Búcsúszentlászlón az alapszolgáltatások és foglalkoztatás fejlesztése szükséges.

Célhoz kapcsolódás

A Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény búcsúszentlászlói székhelyintézményének kitagolásával a megüresedő épület alkalmas lesz szociális alapszolgáltatások nyújtására és az ellátottak fejlesztő foglalkoztatására, a szolgáltatási gyűrű fejlesztésére. Az alapszolgáltatás fejlesztése által Búcsúszentlászló lakossága szélesebb körben vehet igénybe szociális szolgáltatásokat, míg a foglalkoztatás fejlesztése a kiköltöztetésre kerülő ellátottak számára biztosítja a fejlesztő foglalkoztatás helyszínét.

Részletezés

A férőhelykiváltás során a foglalkoztatás fejlesztésével kapcsolatban a szociális foglalkoztatás bővítését,

fejlesztését; szociális foglalkoztató létrehozását; a lakók közfoglalkoztatásának és nyílt piaci foglalkoztatásának elősegítését; speciális tudású foglalkoztatási rehabilitációs szakember vagy szakemberek alkalmazását; a munkatársa tudásbővítését; szakmai partnerség állami, egyházi és/vagy civil szervezetekkel való kialakítását és új módszerek, programok képzések bevezetését tervezi az intézmény.

Az alapszolgáltatás fejlesztése körében az intézmény 60 főre étkeztetést, 30 főre házi segítségnyújtást, 40 főre közösségi ellátást, 20 főre támogató szolgáltatást, továbbá 40 főre pszichiátriai betegek nappali ellátását, valamint 12 főre fogyatékkal élők nappali ellátását kíván biztosítani.

Elvárt eredmény

A fejlesztés eredményeképpen mind Búcsúszentlászló alapszolgáltatásokkal való ellátása, mind az ellátottak fejlesztő foglalkoztatáshoz való hozzájárása bővül.

Tevékenység megnevezése:

A kiváltás során fennmaradt épület hasznosítása

Időtartam, tervezett kezdés, befejezés

2018. októbertől folyamatosan

Szükségesség a problémafelvetés alapján

Búcsúszentlászlón az alapszolgáltatások és foglalkoztatás fejlesztése szükséges

Célhoz kapcsolódás

A Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény búcsúszentlászlói székhelyintézményének kitagolásával a megüresedő épület alkalmas lesz szociális alapszolgáltatások nyújtására, ellátottak fejlesztő foglalkoztatására, a szolgáltatási gyűrű fejlesztésére, kialakítására. A kiváltott intézmény hasznosítása által Búcsúszentlászló lakossága szélesebb körben vehet igénybe szociális alapszolgáltatásokat, és míg a foglalkoztatás fejlesztése a kiköltöztetésre kerülő ellátottak számára biztosítja a fejlesztő foglalkoztatás helyszínét.

Részletezés

A férőhelykiváltás során a foglalkoztatás fejlesztésével kapcsolatban a szociális foglalkoztatás bővítését, fejlesztését; szociális foglalkoztató létrehozását; a lakók közfoglalkoztatásának és nyílt piaci foglalkoztatásának elősegítését; speciális tudású foglalkoztatási rehabilitációs szakember vagy szakemberek alkalmazását; a munkatársa tudásbővítését; szakmai partnerség állami, egyházi és/vagy civil szervezetekkel való kialakítását és új módszerek, programok képzések bevezetését tervezi az intézmény.

Az alapszolgáltatás fejlesztése körében az intézmény 60 főre étkeztetést, 30 főre házi segítségnyújtást, 40 főre közösségi ellátást, 20 főre támogató szolgáltatást, továbbá 40 főre pszichiátriai betegek és 12 főre fogyatékkal élők nappali ellátását kíván biztosítani.

Az intézmény gondoskodik az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi ötszöri, szükség szerinti ruházattal, illetve textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásáról, valamint lakhatásról (továbbiakban teljes körű ellátás), feltéve, hogy ellátásuk más módon nem oldható meg.

Azok az időskorúak, akik saját otthonukban kielégítően nem gondozhatók, csak személyes gondoskodást biztosító intézményben láthatók el. Az intézmény feladata lesz a komplex gondozási tevékenység biztosítása, mely folyamatos 24 órás szolgálatot jelent, étkezést, ruházatot, mentális gondozást és egészségügyi ellátás biztosításával.

Elvárt eredmény

A fejlesztés eredményeképpen mind Búcsúszentlászló alapszolgáltatásokkal való ellátása, mind az ellátottak fejlesztő foglalkoztatáshoz való hozzájárása bővül.

Tevékenység megnevezése:

Tulajdonosi hozzájáruló nyilatkozat

Időtartam, tervezett kezdés, befejezés

2017. március

Szükségesség a problémafelvetés alapján

A lakóházak tervezett helyszínének fekvése szerinti önkormányzatok tulajdonosi hozzájáruló nyilatkozata szükséges a pályázat benyújtásához, melyben tanúsítják, hogy a fejlesztendő ingatlant a támogatást

igénylő rendelkezésére bocsátják a projekt céljainak megvalósítása érdekében az ingatlanon végzett építési munkálatok megkezdésétől számított 8 évig, valamint beleegyezését adja a támogatási kérelem benyújtásához, illetve a projektben vállalt fejlesztéshez.

Célhoz kapcsolódás

Mivel az ingatlanok nincsenek a támogatást igénylő tulajdonában, így a megvalósítás helyszíne szerinti ingatlan tulajdonosának – települési önkormányzat – hozzájáruló nyilatkozata szükséges a pályázat benyújtásához és a fejlesztés megvalósításához. A támogatást igénylő, továbbá az önkormányzat között használati megállapodás kerül megkötésre.

Részletezés

A megvalósítás helyszíne szerinti ingatlan tulajdonosának – települési önkormányzat – hozzájáruló nyilatkozata a projekt megvalósításához, a projektben vállalt fejlesztéshez, az ingatlanon építési munkálatok elvégzéséhez azok megkezdésétől számított 8 évig.

Elvárt eredmény

A hozzájáruló nyilatkozatok biztosítják a projektek céljainak megvalósítását az ingatlanok rendelkezésre bocsátása és használatának átengedése által.

Tevékenység megnevezése:

Eszközbeszerezés

Időtartam, tervezett kezdés, befejezés

2018. április 1. – 2018. december 31.

Szükségesség a problémafelvetés alapján

Szakmai szempontoknak megfelelő, a lakhatáshoz, az alapszolgáltatások nyújtásához, valamint a foglalkoztatás megvalósításához szükséges berendezési tárgyak, önálló, támogatott életvitelt segítő eszközök beszerzése szükséges.

Célhoz kapcsolódás

A lakóházak berendezési tárgyainak beszerzése hozzájárul ahhoz, hogy a kiköltöztetésre kerülő lakók számára minél egyedibb, az állapotuknak leginkább megfelelő életfeltételek kerüljenek biztosításra. Az alapszolgáltatás fejlesztéséhez szükséges eszközök a szolgáltatás színvonalát emelik, míg a foglalkoztatás fejlesztésének eszközei az ellátottak képességeinek magas szintű továbbfejlesztését támogatják.

Részletezés

- a 6 db lakóházba az ellátottak állapotának leginkább megfelelő berendezési tárgyak beszerzése
- az alapszolgáltatás fejlesztéséhez szükséges berendezési tárgyak és eszközök beszerzése
- a foglalkoztatás fejlesztéséhez szükséges berendezési tárgyak és eszközök beszerzése

Elvárt eredmény

A beszerzés eredményeképpen mind a lakóingatlanok, mind az alapszolgáltatás és a foglalkoztatás fejlesztés az ellátottak állapotának megfelelő, korszerű tárgyi eszközökkel fog rendelkezni.

Tevékenység megnevezése:

Gépjármű beszerzése a feladatellátáshoz kapcsolódóan

Időtartam, tervezett kezdés, befejezés

2018. február

Szükségesség a problémafelvetés alapján

A lakóházak, illetve a szolgáltató központ között az ellátottak szállítása érdekében a mindennapi közlekedésük segítéséhez gépjármű beszerzése szükséges a támogató szolgálat és közösségi ellátások biztosításához.

Célhoz kapcsolódás

Az ellátottak 10 és 12 fős lakóházakba, valamint 4 fős lakásba való költöztetésének megvalósításával egyidejűleg a lakók mobilitását is szükséges biztosítani azért, hogy részt vehessenek fejlesztő foglalkoztatásban, továbbá mindennapjaik során felmerülő közlekedési igényük megoldott legyen.

Részletezés

- a kiváltandó 72 férőhely alapján 1 darab (minimum 6 személy szállítására alkalmas) gépjármű beszerzése
- a gépjármű alkalmas elektromos kerekes székes személy szállítására, valamint mobil rámpával

vagy emelőszerkezettel, továbbá 4+3 pontos biztonsági rögzítéssel rendelkeznek
Elvárt eredmény A beszerzés eredményeképpen a lakók mobilitása biztosítva lesz.

Tevékenység megnevezése: Projektmenedzsment és szakmai megvalósítás
Időtartam, tervezett kezdés, befejezés 2017. április 1. – 2018. december 31.
Szükségesség a problémafelvetés alapján A projekt határidőben történő és a támogatási szerződésnek megfelelő megvalósításához projektmenedzsment (projektmenedzser és pénzügyi vezető) és szakmai vezető foglalkoztatása szükséges.
Célhoz kapcsolódás A támogatási szerződésben és a szakmai tervben foglalt célok és feladatok megvalósításához projektmenedzsment (projektmenedzser és pénzügyi vezető) és szakmai vezető foglalkoztatásával biztosítható.
Részletezés <u>Projektmenedzsment:</u> <ul style="list-style-type: none">
· projektmenedzser és pénzügyi vezető alkalmazása heti 40 órában
· a projektmenedzser felsőfokú végzettség és minimum 1 éves uniós forrásból megvalósult projektben szerzett tapasztalattal rendelkezik
· a pénzügyi vezető szakirányú felsőfokú végzettség és minimum 1 éves uniós forrásból megvalósult projektben szerzett tapasztalattal rendelkezik <u>Szakmai vezető:</u> <ul style="list-style-type: none">
- a szakmai vezető alkalmazása heti minimum 40 órában
- a szakmai vezetőnek a Szakmai rendelet 3. sz. mellékletében szereplő végzettségek egyikével rendelkezik, amely megfelel a pályázati felhívásban foglalt feltételeknek
Elvárt eredmény A projektmenedzsment (projektmenedzser és pénzügyi vezető) és szakmai vezető foglalkoztatásával a projekt támogatási szerződésnek megfelelő, határidőben történő megvalósítása biztosított.

Tevékenység megnevezése: Projektmenedzsmenthez igénybevett szakértői szolgáltatás
Időtartam, tervezett kezdés, befejezés 2017. április 1. – 2018. december 31.
Szükségesség a problémafelvetés alapján Folyamatba épített projektmenedzsment szolgáltatás tevékenység ellátása
Célhoz kapcsolódás A projektmenedzsment szolgáltatás szigorú módszertani alapokon nyugvó tevékenység, ami lehetővé teszi a feladatok sikeres elvégzését. Az alkalmazott módszerek alapján a megfelelő projektszervezet felállítása, a feladatok előkészítése, a munkák levezénylése, a folyamatos kontrol gyakorlása tartozik a felelősségei közé. A projekt végrehajtása során alkalmazott kontrolling és jelentési rendszer lehetőséget biztosít a megrendelő részére az esetleges korrekciókra.
Részletezés <ul style="list-style-type: none">
• A projekt projektterv alapján történő menedzselése, belső menedzsmenttel való közreműködés.
• Döntési pontok meghatározása, vezetői döntéshozatalok előkészítése.
• A jelentési rendszer felállítása, jelentések készítése
• A projekttervben meghatározott feladatok teljesítésének folyamatos ellenőrzése
Elvárt eredmény A hatékony, professzionális projektmenedzsment tevékenység segítségével lehetőség van arra, hogy a megrendelő stratégiai céljainak elérése érdekében létrehozott projekteket az elvárt időkereteken belül, a lehetséges erőforrások hatékony felhasználásával, kívánt minőségben fejezze be.

Tevékenység megnevezése:

Könyvvizsgálat
Időtartam, tervezett kezdés, befejezés 2018. január, 2018. december
Szükségesség a problémafelvetés alapján Projektszintű könyvvizsgálat szükséges annak ellenőrzése érdekében, hogy a pályázat a támogatási szerződés mellékletét képező költségvetés szerint tételei szerint valósult-e meg, továbbá hogy a projekt keretében elszámolt költségek pénzügyileg megalapozottak-e.
Célhoz kapcsolódás A projekt költségvetési tételeinek megalapozott elszámolása és pénzügyi átláthatósága a projekt céljainak költséghatékony megvalósítását szolgálják.
Részletezés Projektszintű könyvvizsgálat minden naptári év végén, továbbá a projekt fizikai befejezését követően.
Elvárt eredmény A projektszintű könyvvizsgálat bizonyítja a projekt költségvetési tételeinek megalapozott és átlátható elszámolását.

Tevékenység megnevezése: Kötelező tájékoztatás és nyilvánosság
Időtartam, tervezett kezdés, befejezés 2017. április 1. – 2018. december 31.
Szükségesség a problémafelvetés alapján A kötelező tájékoztatás és nyilvánosság elemei a projekt ismertségének és elfogadottságának növelése, továbbá az európai uniós források átlátható felhasználása érdekében szükségesek.
Célhoz kapcsolódás A kötelező tájékoztatás és nyilvánosság célja, hogy a növelje a projekt ismertségét és elfogadtassa azt a közvélemény által. A projekt megvalósítási szakaszában a kommunikációs tevékenység célja a projekteredményekről történő folyamatos tájékoztatás, az egyes mérföldkövek megismertetése a széles közvéleménnyel és a projekt eredményeit felhasználók minél szélesebb rétegével.
Részletezés <ul style="list-style-type: none">
- a megvalósítás helyszínén tájékoztató tábla elkészítése és elhelyezése
- kommunikációs terv készítése
- sajtóközlemény kiadása, sajtó nyilvános események szervezésének költsége (pl.: sajtótájékoztató)
- egyéb nyilvánosság biztosításához kapcsolódó elemek
Elvárt eredmény A kötelező tájékoztatás és nyilvánosság elemei által a projektet és az annak keretében megvalósuló tevékenységeket a társadalom széles köre megismeri és elfogadja.

Tevékenység megnevezése: Horizontális tevékenységek
Időtartam, tervezett kezdés, befejezés 2017. április 1. – 2018. december 31.
Szükségesség a problémafelvetés alapján A horizontális tevékenységek az esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítése érdekében szükségesek a projekt teljes időtartama alatt.
Célhoz kapcsolódás A horizontális tevékenységek az esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítését célozzák és hozzájárulnak a projekt diszkriminációmentes és környezetkárosítástól mentes megvalósításához.
Részletezés <ul style="list-style-type: none">
- a projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályok betartása
- a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrzése
- a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kár és az esélyegyenlőség

szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőség megszüntetése legkésőbb a projekt megvalósítása során

- a fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációban és viselkedésben esélytudoatosság kifejezése
- létesítmények, térhasználat közlekedési kapcsolatok tervezésekor az egyetemes tervezés elveinek, a nők és férfiak, az idősek, a fogyatékosok és a gyermekek igényeinek, figyelembe vétele és érvényesítése
- projektarányos akadálymentesítés.
- esélyegyenlőségi munkatárs, felelős alkalmazása.
- esélyegyenlőségi képzés tartása a szervezet döntéshozói, munkavállalói vagy közönsége számára
- az esélyegyenlőségi célcsoportot vagy annak képviselőinek bevonása a projekt tervezésébe, végrehajtásába
- munkaidő-kedvezmény biztosítása a dolgozók továbbképzéséhez
- GYES-en, GYED-en levő munkatársakkal való szervezett, dokumentált kapcsolattartás.

Elvárt eredmény

A horizontális tevékenységek által az esélyegyenlőségi és a környezetvédelmi szempontok maradéktalanul érvényesülnek, melynek eredményeképpen csökken a diszkrimináció és környezeti károk enyhülnek.

2.4. INDIKÁTOROK, MŰSZAKI-SZAKMAI TARTALOMHOZ ÉS A MÉRFÖLDKÖVEKHEZ KAPCSOLÓDÓ MUTATÓK

Indikátorok:

	A Felhívás által elvárt célérték	A projekt keretében vállalt célérték																								
Indikátor neve: A kitagolt gyermekvédelmi és szociális ellátási helyek férőhely kapacitása (a kiváltott férőhelyek száma, főben megadva)	minimum 51 fő	72 fő																								
Célérték elérésének céldátuma:	2018.12.31.	2018.12.31.																								
Igazolás módja	szakmai beszámoló	szakmai beszámoló																								
Az eredmény leírása Jelenlegi intézményi kapacitás: 72 fő Kitagolás módja: új ingatlanok építése, lakásfelújítás																										
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Település</th> <th>Lakás férőhelyszáma</th> <th>Kiváltás módszere</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Esztergályhorváti</td> <td>10 fő</td> <td>ingatlan építés</td> </tr> <tr> <td>Esztergályhorváti</td> <td>10 fő</td> <td>ingatlan építés</td> </tr> <tr> <td>Felsőrajk</td> <td>12 fő</td> <td>ingatlan építés</td> </tr> <tr> <td>Nagykanizsa</td> <td>4 fő</td> <td>lakás felújítás</td> </tr> <tr> <td>Vaspör</td> <td>12 fő</td> <td>ingatlan építés</td> </tr> <tr> <td>Zalalövő</td> <td>12 fő</td> <td>ingatlan építés</td> </tr> <tr> <td>Zalaszentiván</td> <td>12 fő</td> <td>ingatlan építés</td> </tr> </tbody> </table>			Település	Lakás férőhelyszáma	Kiváltás módszere	Esztergályhorváti	10 fő	ingatlan építés	Esztergályhorváti	10 fő	ingatlan építés	Felsőrajk	12 fő	ingatlan építés	Nagykanizsa	4 fő	lakás felújítás	Vaspör	12 fő	ingatlan építés	Zalalövő	12 fő	ingatlan építés	Zalaszentiván	12 fő	ingatlan építés
Település	Lakás férőhelyszáma	Kiváltás módszere																								
Esztergályhorváti	10 fő	ingatlan építés																								
Esztergályhorváti	10 fő	ingatlan építés																								
Felsőrajk	12 fő	ingatlan építés																								
Nagykanizsa	4 fő	lakás felújítás																								
Vaspör	12 fő	ingatlan építés																								
Zalalövő	12 fő	ingatlan építés																								
Zalaszentiván	12 fő	ingatlan építés																								

Műszaki-szakmai tartalom meghatározásához az alábbi elvárások figyelembe vétele szükséges:

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	Az ellátottak közvetlen és közvetett interperszonális környezetében élők részére kidolgozott és megtartott tevékenységek
A Felhívás által elvárt célérték	minimum 3 darab
A projekt keretében vállalt célérték	3 darab
Igazolás módja	szakmai beszámoló
Az eredmény leírása Az érzékenyítő tevékenységek célja, hogy erősítse a helyi közösség befogadó képességét, a lakosság támogató hozzáállását, ezzel megteremtve a kiváltás társadalmi környezetét. A kommunikációs és a közösségi munka révén a pozitív, elfogadó hozzáállás megerősíthető, a kiváltás eredményeinek fenntarthatósága biztosítható. A tevékenységek közé tartozik a lakók és támogató környezetük, valamint a támogatott lakhatások szomszédságai, illetve a helyi közösségek tájékoztatása többféle kommunikációs csatornán keresztül.	

Megvalósítandó műszaki-szakmai eredmény megnevezése	A kiváltással járó változásokra felkészített lakó(k)
A Felhívás által elvárt célérték	minimum 51 fő
A projekt keretében vállalt célérték	72 fő
Igazolás módja	Szakmai beszámoló a felkészítésről
Az eredmény leírása <ul style="list-style-type: none"> - A folyamat központi szereplője az az egyén, aki az intézményből a közösségbe kerül. - A lakók felkészítését meg kell, hogy előzze egy egyéni állapot- és támogatási szükséglet felmérés, melynek kiemelt célterülete a kommunikációs szint felmérése, az alkalmazható alternatív kommunikációs módszerek pontos felmérése. - A felkészítés és a képzések a projektmegvalósítás megkezdésével egy időben megkezdődnek, az érintettek bevonásával felkészítő csoportok kerülnek létrehozásra. <ul style="list-style-type: none"> o Az érintettek képzése az alábbi területeken történik: 	

- önismeret, önérvényesítés, támogatott lakhatás,
- önállóság fejlesztése,
- életvezetési ismeretek,
- háztartásvezetési ismeretek,
- kapcsolatrendszerek kialakítása és ápolása,
- kommunikáció, támogatott döntéshozatal, kapcsolati szférák,
- együttélés és együttműködés, konfliktuskezelési technikák, váratlan helyzetek kezelése

Az elméleti képzéseken, szakmai műhelyeken való részvétel után a gyakorlati oldalt is erősíteni kell.

A gyakorlati képzés elemeihez az alábbi résztémák kapcsolódnak:

- Tervezés, megvalósítás: napi, heti, havi feladatok, rendszeresség
- Önkiszolgálás, önellátás (étkezés, testi higiénia)
- Háztartási ismeretek
- Biztonság / kockázat / segítségkérés, eszköz-ismeret és kezelés, önvédelem,
- Pénz beosztása, gazdálkodás
- Munkavállalás, jogok, kötelezettségek
- Ügyintézés (posta, hivatalok, orvos stb.)
- Közlekedés, helyismeret
- Intimitás, együttélés szabályai (párkapcsolatok, lakótársi viszonyok)
- Életrajz-feldolgozás
- Szabadidő eltöltése
- Művészeti tevékenység

A képzések módszerei: egyéni felkészülés, pármunka, csoportos foglalkozás, szituációs gyakorlatok, esetmegbeszélés.

Mérföldkövek

Mérföldkő sorszáma:	1.
Mérföldkő megnevezése:	1. mérföldkő
Elérésének tervezett dátuma:	Legkésőbb a Támogatási szerződés aláírását követő 3. hónapban
Megvalósítani tervezett eredmény leírása	A fejlesztés rendelkezik a kivitelezéshez szükséges engedélyekkel, valamint a kapcsolódó (köz)beszerzések kiírásra kerülnek a Támogatási szerződés aláírását követő legkésőbb 3. hónapban és a megítélt támogatás legalább 5%-ról kifizetési igénylés kerül benyújtásra.

Mérföldkő sorszáma:	2.
Mérföldkő megnevezése:	2. mérföldkő
Elérésének tervezett dátuma:	A Támogatási szerződés aláírását követő legkésőbb 8. hónapban
Megvalósítani tervezett eredmény leírása	A kivitelezési szerződések (darab) 75%-a megkötésre kerül és a megítélt támogatás legalább 10%-ról kifizetési igénylés kerül benyújtásra.

Mérföldkő sorszáma:	3.
Mérföldkő megnevezése:	3. mérföldkő
Elérésének tervezett dátuma:	A Támogatási szerződés aláírását követő legkésőbb 12. hónapban
Megvalósítani tervezett eredmény leírása	A tervezett kivitelezések 30%-ra vonatkozóan a műszaki átadás-átvétel megtörténik és a megítélt támogatás legalább 30%-ról kifizetési igénylés kerül benyújtásra a Támogatási szerződés aláírását követő legkésőbb 12. hónapban

Mérföldkő sorszáma:	4.
Mérföldkő megnevezése:	4. mérföldkő
Elérésének tervezett dátuma:	A Támogatási szerződés aláírását követő legkésőbb 18. hónapban

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

Megvalósítani tervezett eredmény leírása	A tervezett kivitelezések 60%-ra vonatkozóan a műszaki átadás-átvétel megtörténik és a megítélt támogatás legalább 65%-ról kifizetési igénylés kerül benyújtásra a Támogatási szerződés aláírását követő legkésőbb 18. hónapban
Mérföldkő sorszáma:	5.
Mérföldkő megnevezése:	5. mérföldkő
Elérésének tervezett dátuma:	A Támogatási szerződés aláírását követő legkésőbb 21. hónapban
Megvalósítani tervezett eredmény leírása	A projekt fizikai befejezésére a támogatási szerződésben vállaltak maradéktalanul teljesülnek és a megítélt támogatás legalább 90%-ról kifizetési igénylés kerül benyújtásra a Támogatási szerződés aláírását követő legkésőbb 21. hónapban

3. A SZAKMAI ÉS PÉNZÜGYI MEGVALÓSÍTÁS RÉSZLETES ÜTEMEZÉSE

3.1. A TERVEZETT FEJLESZTÉS BEMUTATÁSA

A projekt során 4 db 12 férőhelyes, 2 db 10 férőhelyes egyszintes, teljesen akadálymentesített lakóház kerül megtervezésre és felépítésre, valamint 1 db 4 férőhelyes lakás kerül felújításra, melynek során költség-optimális épületenergetikai megoldások kerülnek alkalmazásra.

A költség-optimális épületenergetikai elvárásoknak megfelelően, a lakóházak hőszigetelése a 2018-as normatíváknak (7/2006. (V. 24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról), a magasabb szintű energetikai követelményeknek megfelelően készülnek el.

Kapcsolódás a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) fejlesztéspolitikai céljaihoz:

- Vállalkozásbarát és népességmegtartó település-, kiemelten városfejlesztés, az életminőség és társadalmi összetartozás javításához szükséges helyi feltételek biztosítása,
- az önkormányzati épületek energiahatékonyságának javítása a hatékony településüzemeltetés és a széndioxid kibocsátás csökkentése érdekében,
- a közszolgáltatások fejlesztése, bővítése az életminőség javítása, és a népesség, különösen a fiatalok megtartása érdekében,
- leromlott városrészek fejlesztése a hátrányos helyzetű lakosság életkörülményeinek javítására,
- helyi közösségek és együttműködés erősítése a helyi és térségi gazdasági és közösségi aktivitás ösztönzésére.

TOP-4.2.1-15 Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése

TOP-5.2.1-15 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok

TOP-6.6.2-15 Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése

TOP-6.9.1-15 A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok

A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése, feltétele annak, hogy elsősorban a társadalmi leszakadással veszélyeztetett csoportok helyzetének javítására irányuló programok végrehajtásához biztosított legyen a megfelelő intézményi háttér, másrésztől csökkenthetők legyenek a családi terhek, és az életminőséget javító új szolgáltatások induljanak. A helyi szintű humán közszolgáltatások megújítása hozzájárul a lakosság életkörülményekben rejlő területi különbségek mérsékléséhez, illetve a társadalmi összetartozás erősítéséhez. Az intézkedések eredményeképpen kiegyenlítődnek vagy javulnak a területi különbségek.

3.1.1. A megvalósulás helyszíne

Esztergályhorvát

Esztergályhorvát község közigazgatásilag Zala megyében a Keszthelyi járásban található. Földrajzilag a Nyugat-Dunántúli régióban a Zalai-dombság délkeleti részén, a Zala folyótól nyugatra, a Kis-Balaton északi szájánál található. A települést a Galambok–Zalaszentgrót fontosabb mellékút keresztezi, amelyre külterületén az egeraracsa–dióskáli, belterületén a zalaszentmártoni bekötőút kapcsolódik.

A település területe a 9. században a Zalavár környékén kialakult szláv fejedelemség része volt, így itt is kialakultak ebben az időben kisebb telepek. A mai település Esztergályhorvát Nagyhorvát és Esztergály 1966-os egyesítéséből jött létre. Esztergály első említése egy 1019-es szent istváni oklevélen történik, Vzturgar néven. Horvát említése is a 13. századból származik. A törökök 1531-től pusztítottak a területen. 1568-ban Esztergály teljesen elpusztult, de Nagyhorvát mindvégig lakott maradt. 1750-ben Mária Terézia németekkel telepítette újra Esztergályt, a zalavári apátság birtokát. Horvát birtokosa a Rajky család volt, földjei mocsarasok voltak.

A két település komolyabb fejlődése csak az 1900-as években indulhatott meg, amikor megindult a Kis-Balaton lecsapolása, és így értékes mezőgazdasági területekhez juthattak a faluk, új megélhetési formát biztosítva a korábbi halászatból élő családoknak.

Az 1945-ös földreform során szinte alig osztottak szét földet, azt is igazságtalanul, így sokan elköltöztek a falvakból, és az elvándorlás továbbra is jelentős maradt.

Az 1990-es években nagy ütemben épült ki az infrastruktúra, és a falu egy üdülőövezet kialakításában látja a fejlődés lehetőségét. 2007-ig a Keszthely–Hévízi kistérséghez tartozott.

Az építéssel érintett ingatlan a település központi részétől észak-nyugatra a Kossuth Lajos utca végének déli oldalán.

A telek az északi oldalon csatlakozik az utcához, melynek szilárd burkolata van. A terület síknak tekinthető, jelentős faállománnyal nem rendelkezik. A telek déli, keleti oldalán és szemben szomszédságában jelenleg beépítetlen építési telkek találhatók, nyugati oldalról út és külterületi földterület határolja.

Az ingatlan megközelítése szilárd burkolatú úton történik, és kis távolságon belül elérhető a buszmegálló.

Az ingatlanhoz jelenleg a közművek csatlakozása nem mindegyike megoldott. A szennyvíz telekre bekötve, vízgerinc az utcában 2 telekkel lejjebb, gáz, villany az utcában, de távolabb helyezkednek el. Hálózatbővítéssel a rácsatlakozás megoldható.

Az ingatlanra elhelyezni kívánt lakóépület földszintes, alapincézetlen, beépítetlen padlasterű épület, melyben 6 db kétágyas lakószoba, nappali tér, konyha, kamra, étkező, háztartási helyiség, vizesblokkok, kazánhelyiség kerül kialakításra.

A tervezett épület hagyományos falazott szerkezettel, vasbeton szerkezetű födémmel és hagyományos ácsjellegű tetőszerkezettel készül a kor előírásainál magasabb színvonalon. A tervezés során figyelembe lettek véve az épületenergetikai szempontok, a költségoptimalizált követelményszintnek való megfelelés és megújuló energia alkalmazása.

Felsőrajk

Felsőrajk község közigazgatásilag Zala megyében a Nagykanizsai járásban található. Földrajzilag a Nyugat-Dunántúli régiójában, Zala megye középső részén, a Zalai-dombságban a Zalaapáti-hát területén, a Principális-csatorna völgyében, a Nagykanizsa, Zalaegerszeg, Keszthely háromszög közepén, mindegyik várostól kb. 25-30 kilométerre található. A község az egykori Kanizsa vizének nevezett mocsaras, ingoványos területre épült, amely a Principális csatorna megépítésével vált teljesen lakhatóvá. A Felsőrajk keleti részén lévő dombvonulat – az Öreghegy – kiválóan alkalmas növénytermesztésre, valamint szőlőtermelésre. A természet érintetlensége (a környező hegyek, dombok, lankák természeti csodái) sok, még ki nem használt lehetőséget nyújt az itt élőknek, többek között a természetjárás, túrázás, kirándulás örömeinek is hódolhatnak. A szomszédos településen, Felsőrajktól 3 km-re Pötréten tőzegkitermelés folyik, ezek a területek a későbbiek során vízzel telnek fel, és jó lehetőséget kínálnak a horgászat szerelmeseinek. Vonattal a Szombathely–Nagykanizsa-vasútvonalon érhető el. Gépkocsival a 75. számú főútról Pácsa településről déli irányba, a 74 főútról pedig Hahót és Pötréte teleüléseken keresztül közelíthető meg.

Felsőrajk területén már a honfoglalás előtt is laktak emberek, ásatások során régészek egy avar kori temetőt tártak fel. A település neve *Rayk* alakban olvasható először 1019-ben a zalavári Apátság alapító okiratában, amely 1483-ban már a mait tükröző *Felsew Rayk* formában bukkan fel. A Rajk egy szláv személynévből vált magyar névvé, majd minden képző nélkül helységnévvé. Ezt a nevet egy család viselte, amely a XII. századtól a XIX. századig élt itt és rendelkezett hatalmas földbirtokokkal.

A csatorna megépítéséig a község több elkülönített mocsárszigeten élt, amelyeken nehéz volt átkelni, emiatt a település nagy katonai jelentőséggel bírt. A népesség hagyományosan állattenyésztéssel és növénytermesztéssel foglalkozott.

Itt építették az ország első Szent Erzsébet-templomát közvetlenül az 1240-41-es tatárjárás után, de a fából készült épület elpusztult. A XVI. században épített végvár romjai megtalálhatók a településen, ennek helyét ma is Várhelynek nevezik az itt élők.

A község a 80-as évektől rohamos fejlődésnek indult, sok épületét felújították, közintézményeit korszerűsítették. Egységes faluképének és gondozott zöldterületeinek köszönhetően Felsőrajk 1996-tól három alkalommal kapta meg a Virágos Magyarországért verseny díját.

Az építéssel érintett ingatlan a település központi részétől délre a Dózsa György utca déli oldalának középső részén található.

A telek északi oldalon csatlakozik az utcához, melynek szilárd burkolata van. A terület síknak tekinthető, jelentős faállománnyal nem rendelkezik. A telek keleti oldalán árok húzódik, nyugati oldalán és szemben szomszédságában családi házak helyezkednek el. Délről külterületi szántóföld határolja.

Az ingatlan megközelítése szilárd burkolatú úton történik, de kis távolságon belül elérhető a buszmegálló és a vasútállomás is.

Az ingatlanhoz jelenleg a közművek csatlakozása nem megoldott, de az utcában megtalálható a víz, szennyvíz, gáz, és villamos hálózat, melyekre a rácsatlakozás megoldható.

Az ingatlanra elhelyezni kívánt lakóépület földszintes, alápincézetlen, beépítetlen padlasterű épület, melyben 6 db kétágyas lakószoba, nappali tér, konyha, kamra, étkező, háztartási helyiség, vizesblokkok, kazánhelyiség kerül kialakításra.

A tervezett épület hagyományos falazott szerkezettel, vasbeton szerkezetű födémmel és hagyományos ácsjellegű tetőszerkezettel készül a kor előírásainál magasabb színvonalon. A tervezés során figyelembe lettek véve az épületenergetikai szempontok, a költségoptimalizált követelményszintnek való megfelelés és megújuló energia alkalmazása.

Nagykanizsa, Kazanlak körút 10/D 4/19

A lakás Nagykanizsa keleti városrészében Kazanlak körút 10/D szám alatt található. Az ingatlan alapterülete 66 m², összkomfortos 3 szoba + 1 félszobás, a 4. emeleten található.

A városközpont 2,5 km-re fekszik a lakástól. A kórház 2,3 km-re, bevásárlóközpont 660 m-re, a helyközi autóbuszpályaudvar 2,9 km-re, katolikus templom 2,2 km-re található a lakástól. Gyógyszertár 130 m-en, buszmegálló 500 m-en, vasútállomás pedig 4,1 km-en belül érhető el. A városban helyi járatú buszközlekedés biztosított.

Vaspör

Vaspör a Nyugat-Dunántúli régióban, Zala megyében, a zalaegerszegi járásban található, de a Vasi-Hegyhát tájegység részét képezi.

Zala megye észak-nyugati részén, Zala és Vas megye határán fekszik. Településrésze, Velence, Vaspör centrumától 4 kilométerre fekszik, délkeleti irányban.

A név viszonylag későn tűnt fel a forrásokban. A 16. század közepén a hegyháti nemesek felsorolásánál a Maráctól Vaspörig terjedő terület kisenemesi falvait említik. A 18-19. századi egyházi igazgatásban is használatos volt az elnevezés. A Hegyháti esperesi kerület a Vasvártól az Őrségig terjedő területet jelölte. A Vasi-hegyhát korai története szorosan összekapcsolódik a vármegye kialakulásával. A Hegyháton vezetett ugyanis az a fontos útvonal (középkori néven Olasz út vagy Királyút), amely az ország központjából kiindulva tartott Észak-Itália irányába. Ennek a feltehetően római előzményekkel is rendelkező útvonalnak a védelmére épült fel az ún. Római sánc, amely a korai magyar határvédelem egyik belső vonala. Az útvonal nyomvonalát bizonyítottan a Vasvártól Gersekarát felé vezető út volt, így feltehetően Vaspör felé folytatódott.

A Hegyhát falvainak története is többnyire az államalapítás korára nyúlik vissza. A kisenemesi családok által lakott falvak feltehetően egykor a vasvári vár birtokai voltak, s a 13-14. század során kerültek a várjobbágyokból nemesi sorba emelkedő családok kezébe. Magát a Hegyhát területét történeti szempontból leginkább ezek a kisbirtokok emelik ki. A hegyháti útvonal a fontosságát az egész középkoron át megőrizte. Az Itáliába tartó kereskedelemnek a török hódoltság vetett véget. A török megjelenése éles határt húzott a tájegység történetében. A hegyháti falvak a 16.-század végén behódoltak a töröknek, és a közvetlen fenyegetettségnek csak Kanizsa felszabadítása (1690) vetett véget. A 16-17. századi reformáció a területen nem érezte hatását, aminek az egyházi birtokok jelentős száma volt az oka. A török hódoltság nem okozott jelentős változást a táj településszerkezetében, a lakosság a nagyobb hadjáratok pusztításait leszámítva lényegében folyamatosnak tekinthető. Az újkorban a területet a nagybirtok túlsúlya jellemezte. A területet egészen a 20. századig a túlnépesedés és az elmaradottság ellen küzdött. Ezen csak némileg változtatott a Festetics birtokok 20. századi felparcellázása.

A földterület hiányának egyik következménye volt a nagy területű, irtásokon kialakított, állandó lakossággal is rendelkező szőlőhegyek elterjedése a 18. században. A terület egyik elmaradottságának oka a város és a piac hiánya. Elmaradottsága miatt a Hegyhát hasonló jellegű természeti értékekben és néprajzi-történeti emlékekben gazdag terület-, mint az Őrség. Értékeit az idegenforgalom máig nem ismerte fel, a Hegy-hát, mint elmaradott térség érte meg a rendszerváltozást.

A településrendezési terv történeti megalapozása természetesen nem jelentheti önálló, minden részletre kiterjedő monográfia elkészítését. A településszerkezet történeti fejlődése azonban minden esetben megkívánja, hogy a főbb tendenciákat, a meghatározó település-földrajzi, történeti közlekedés-földrajzi tényezőket számba vegyűk.

A földrajzi, környezeti adottságok és a hasonló adottságú, jobban ismert területek példája mutatja Vaspör határában, a Zala felé tartó Szélvíz és a Háshági-patak térségében is leginkább a dombok vízhez közeli lejtőinek alsó harmadán az újkőkor óta folyamatosan lehettek települések. A legkorábbi – pontosabban nem ismert helyről előkerült - leletek ebből a korszakból származnak Vaspör területén.

A terület az ókorban Salla (Zalalövő) territóriumához tartozott. A főutak a Vaspöri határt ugyan elkerülték, de a Római Birodalom egyik főútja, az Itáliát a Duna-vidékkel összekötő (újkori neve szerint Borostyánkő-útként ismert) főút - a mai 86-os számú főút nyomvonalán - nem messze tőle. Közeli lelőhelyek – temetkezésekből származó leletek utalnak a hunok és az avarok honfoglalás előtti jelenlétére. Ezeket a magyar településtörténethez képest biztosan létezett előzményeket Vaspör határában – mint településhelyeket – azonban még nem ismerjük. Emiatt nem tudjuk, vajon befolyásolták-e a mai napig folyamatosan követhető településfejlődést.

A település fejlődésének meghatározó tényezője volt a mindenkori útrendszer. A „hagyományos világ” alkonyán, 1806-ban Lipszky János által készített Magyarország térkép szerint Vaspört elkerülték a fontosabb utak. A mai Vaspör első biztos okleveles említése 1323-ból származik. Nem árt azonban felhívni a figyelmet arra, hogy Árpád-kori okleveleinknek – mérvadó becslés szerint – csak körülbelül 1 %-a maradt fenn, így egy-egy okleveles említést a véletlennek tudhatunk be és elvileg semmi akadálya a település akár 2-300 éve már tartó folyamatos létét feltételeznünk akkor, amikor „először” említik.

Vaspör a középkorban a háshági plébániához tartozott. Filiális templomát 1554-ben említik. A veszprémi egyházmegye zalai főesperességéből került át 1777-ben a Mária Terézia királynő által alapított szombathelyi egyházmegyébe, annak zalaegerszegi főesperességébe.

A településrendszer nyilvánvalóan középkori eredetű, kialakulása az árpád-korra tehető. Mindhárom középkori település neve (Vaspör, Velence, Csatár) ezekre az időkre vezethető vissza.

A helyi hagyományok szerint Velence azért Vaspör község közigazgatási területének része, mivel a törökidő idején – amikor Csatár elpusztult – a lakosság két irányba menekült: Vaspör, ill. Velence településekre.

A jobbágyfelszabadítást követően indult meg nagyobb mértékben a megmaradt földesúri birtokokon a majorok kialakulása. Ezek virágkora a 19. század vége és a 20. század első fele volt. Ezek egyike volt a mára megszűnt Vaspöri-major.

A mai település még mindig őrzi középkori gyökereit, Velence településrész még ma is különálló. Az egykori Csatárból viszont már csak a templom maradt meg, melyet a 2. Világháború után helyreállítottak.

Az érintett ingatlan a település központjában, falusias lakóövezetben található.

A terület jelenleg beépítetlen, bár a területen korábban lakóépület állt. A Vörösmarty Mihály utca és a Jókai Mór utcát a Vörösmarty utcával összekötő árok megnevezésű földterület csatlakozásánál található. Tájolása kelet-nyugati irányú. A telek a nyugati oldalon csatlakozik az aszfaltos közúthoz. Délen az „árok” határolja, északról és keletről a szomszédos lakóingatlan veszi körül. A terület terepviszonya az utcához közel síknak tekinthető, majd az utca irányából a telek vége felé és déli oldalhatárán erősen lejtős, jelentős faállománnyal nem rendelkezik.

Az ingatlan megközelítése a Vörösmarty Mihály utcáról közelíthető meg nyugati irányból.

Az ingatlanhoz jelenleg víz, szennyvíz csatlakozása megoldott. Villany, hírközlés és gáz közművek a telek előtt. Rácsatlakozásuk megoldható.

Az ingatlanra elhelyezni kívánt lakóépület földszintes, alapincézetlen, beépítetlen padlasterű épület, melyben 6 db kétágyas lakószoba, nappali tér, konyha, kamra, étkező, háztartási helyiség, vizesblokkok, kazánhelyiség kerül kialakításra.

A tervezett épület hagyományos falazott szerkezettel, vasbeton szerkezetű födémmel és hagyományos ácsjellegű tetőszerkezettel készül a kor előírásainál magasabb színvonalon. A tervezés során figyelembe lettek véve az épületenergetikai szempontok, a költségoptimalizált követelményszintnek való megfelelés és megújuló energia alkalmazása.

Zalalövő, Kossuth Lajos utca, hrsz. 936/5

Zalalövő a Zala folyó mentén, Zala megye északnyugati részén fekvő település. Délről és keletről a Göcsej, északról és nyugatról az Őrség dombjai határolják, amelyek nem emelkednek 300 méter tengerszint feletti magasság felé. A település szerkezete kettős, halmaz- és szeres településrészekből áll. Központja egy, a Zalától északra fekvő mag, amelyhez szervesen csatlakozik nyugatról a zalamindszenti, illetve keletről zalapataki településrész, amelytől keletre Budafa található. A Zala folyó déli oldalán található Pörgölin városrész, ahonnan tovább, délre haladva Nagyfernekág, majd Irsapuszta, végül Szűcsmajor településrész érhető el. Nagyfernekágtól keletre található a csak földúton elérhető, gyér lakosságú, érintetlen Kisfernekág. Ezek a városrészek már szeres elrendezésűek, azaz dombtetőre épült, apró képződmények. 2000. július 1-től városi címet kapott Zalalövő, majd az év decemberében megindult a közlekedés a régi-új vasútvonalon.

A telek jellemzése:

A város Budafa és Zalapatakaija részének határán helyezkedik el a terület a Kossuth utcában. A telek pillanatnyilag nincs megosztva. A méretéből adódóan, amely 11 480 m², 5 telekre lesz megosztva. A telek az úttól a Zala folyó felé terül el. Az útpadka mellett nyomott szennyvízgerinc nyomvonala vezetett. A rendezési terv 10 m előkertet határoz meg a beépítési vonallal. Az út mellett nincs vízelvezető árok, és járda sem. A Kossuth utca a település fő forgalmi nyomvonala. A terepviszonyokat tekintve enyhén lejt a Zala folyó és a vasúttöltés felé, ellenben az út mellett erősen lejt. A telek kerítéssel nincs körülhatárolva, jelenleg kaszálóként használják. Északon a Kossuth utca határolja. Nyugatról szintén kaszálóként használt építési telkek vannak. Keletről egy vízesárok határolja. Délről a vasút nyomvonala húzódik. Buszmegálló 500 m-en belül található. A településen belül helyijárat működése nem biztosított. A legközelebbi élelmiszerbolt Zalapatakaiján, a megvalósulás helyszínétől 500 méterre található. Elérhető továbbá a városközpont, élelmiszerbolt, posta 2 kilométerre. A vasútállomás 1,0 km távolságra van. A polgármesteri hivatal, és bankautomata 2,1 km-ren belül elérhető. Benzinkút 1,7 km-re, orvosi rendelő és egészségház 1,8 km-re van. A terület 5 db különálló telekre kerül megosztásra. Ebből 2 egymással nem szomszédos helyszín kerül felhasználásra a projekt megvalósítása érdekében.

Telek övezeti előírásai:

Lf-1, falusias lakóövezet, oldalhatáros beépítési móddal. A beépítési százalék 500 m² telekterületig 30%, 500-1000 m² feletti területre vetítetten 20%, 1000 m² feletti területre vetítetten 10 %. Lakóépület és azzal egy beépített gazdasági épület esetén: a homlokzatmagasság: 6,0 m, az épületmagasság: 5,0 m. Az oldalkert mérete 14 m-nél szűkebb telek esetén 4,0 m, 14 m-nél szélesebb telek esetén 5,0 m. A kialakítható legkisebb zöldfelület: 40%. Az övezetben kialakítható épületek zárt tagolatlan épülettömeggel, fő tömegében szimmetrikus, 35-40 fok közötti hajlásszögű magas tetővel, kis elemes piros színű agyag vagy beton cserép héjazattal, vakolt homlokzati felület esetén világos, pasztell színezéssel készülhet. Az építési területen 10 m kötelező beépítési vonal került előkertként meghatározásra. Az építési övezetben, a hátsókert területén melléképítményként kialakított épület telekhatártól számított 2 méteren belül a telekhatár irányába csak tűzfalal alakítható ki.

Közművesítettség:

A villany, víz, szennyvíz, gázszolgáltatás az utcában biztosított, a rákötés ezáltal biztosítható. Az utcafronton az út mellett csapadékelvezető árok nincs, ellenben az útpadka mellett nyomott szennyvízvezeték.

Zalaszentiván, Kossuth Lajos utca 21., hrsz.: 180/2.

A telek a falun keresztülhaladó Kossuth Lajos utcáról nyílik nem közvetlen elérhetőséggel. Ez az utca 2 nyomsávos aszfaltozott, mindkét oldalán burkolatlan vízelvezető árokkal. A telekkel átellenes oldalon szilárd burkolatú járda húzódik. A helyszín jelenleg beépítetlen, korábban épület volt rajta, amit elbontottak. Kerítéssel részben körülhatárolt. A terep síknak nevezhető. A tájolása délnyugat-északkelet irányú. A tárgyi 180/2-es telek a 180/1-es telek rovására leválasztott közforgalom elől elzárt útról érhető majd el, mivel ez a telek pillanatnyilag zárvány terület, közvetlen útcsatlakozással nem elérhető. A délnyugati végében árok húzódik. Északkeletről szomszédos a 180/1-es üresen álló telekkel, amiből korábban leválaszthatták telekalakítással különálló területként. Délkeleti szomszédos telek üzemi területként jelölt a rendezési terven. Az északnyugati irányban lakóépülettel beépített telek található. Az utcában jobbra földszintes

lakóingatlanok helyezkednek el. Az önkormányzat épülete a 8921 Zalaszentiván Hunyadi u. 2/a szám alatt található, ahol a Zalaszentiváni Közös Önkormányzati Hivatal működik. Az önkormányzat 2007-ben a polgármesteri hivatal épületébe költöztette az orvosi rendelőt és a védőnői szolgálatot, ami 250 m-re található a telektől. A régi orvosi rendelő épületében működik a fogorvosi rendelő és a gyógyszertár. A községen át vezet a Zala-völgyi kerékpárút, mely Zalaegerszeg határától egészen a Kis-Balatonig terjed, és lehetővé teszi a biztonságos kerékpározást a településen. A régi iskola helyén az Integrált Községi Szolgáltató Tér található, mely helyet ad az önkormányzat rendezvényeinek, a település közösségét érintő programoknak. Itt található helyileg a községi könyvtár, és egy színpaddal berendezett közösségi tér is. A településen van bölcsőde, óvoda, iskola. A település központjában helyezkedik el a Keresztelő Szent János katolikus templom, ami 170 m-re van a területtől. Csak helyközi buszjárat biztosított. A helyszíntől 350 m-re van a buszmegálló. Vasútállomás található a faluban 1,2 km-en belül elérhető. Élelmiszer bolt 100 m-en belül fellelhető az utcában.

Lf-2, falusias lakóövezet, oldalhatáros/szabadon álló beépítési móddal. A telken belül legfeljebb két különálló tömegben, maximum három rendeltetési egység helyezhető el az építési helyen belül. Lakóépület csak magas tetővel létesíthető, kivételt képez a napkollektor elhelyezésére szolgáló, illetve a zöldtetőként kialakított tetőfelület. A fő tömeget meghatározó tető hajlásszöge oldalhatáron álló beépítés esetén 38°-nál, szabadon álló beépítés esetén 30°-nál alacsonyabb, 45°-nál meredekebb nem lehet. Amennyiben a telek beépítettsége az övezeti előírásokat meghaladja, illetve közútról vagy magánútról közvetlenül fel nem tárható telkeken beépítettségtől függetlenül csak az 1997. évi LXXVIII törvény 22.§(2) bekezdése b), c), és d) pontja szerinti építési tevékenység folytatható. A falusias lakóterület építési övezeteiben építési engedély víz- villany- szennyvízcsatorna, nyílt vagy zárt csapadék csatorna hálózatra való rákötés biztosíthatósága esetén adható. Terepszint alatti építmény csak az építési helyen belül építhető az ily módon használt terület nem haladhatja meg a beépíthető terület 30%-át. A szükséges parkoló területet minden esetben telken belül kell biztosítani. Kialakítható legkisebb telekméret 900 m². Kialakítható telek legkisebb szélességi mérete 18 m. Megengedett legnagyobb építménymagasság 4,5 m. A beépíttség megengedett legnagyobb mértéke 30 %. Zöldfelület legkisebb mértéke 50 %. Az építési hely meghatározása oldalhatáron álló beépítés esetén: Az előkert mérete a meglévő utcatorhoz igazodjon. A szabályozási terven kötelező építési vonallal jelölt telkek esetében az előkert mérete e vonallal meghatározott. Épületet elhelyezni úgy lehet, hogy annak domináns építészeti határoló fala térfalat meghatározóan, környezetbe illeszkedően e vonal mentén helyezkedjen el. A hátsóker minimum 10 m. Az oldalkert minimális mérete 4,5 m. Szabadonálló beépítés esetén: Az előkert mérete a meglévő utcatorhoz igazodjon. A szabályozási terven kötelező építési vonallal jelölt telkek esetében az előkert mérete e vonallal meghatározott. Épületet elhelyezni úgy lehet, hogy annak domináns építészeti határoló fala térfalat meghatározóan, környezetbe illeszkedően e vonal mentén helyezkedjen el. A hátsóker minimum 10 m. Az oldalkert minimális mérete 3 m.

A telken korábban állt több épület, amit idővel elbontottak. A meglévő bekötéseket felül kell vizsgálni. Minden közműcsatlakozás biztosítható. Az utcában van gáz-, víz-, szennyvízgerinc, a villany légkábelen biztosított. Tűzcsaphálózat kiépített. Az út mellett alacsony fenékmélységű burkolatlan vizesárok található, ami nem oldja meg a vízelvezetést, mert a kialakított útcsatlakozás áteresztéssel nélküli. Tehát így zárványszakaszok alakultak ki.

3.1.2. Az előkészítéshez és a megvalósításhoz kapcsolódó feladatok meghatározása

A pályázatban szereplő összes telek esetében azonos:

- Esztergályhorváti
- Felsőrajk
- Vaspör
- **Zalalövő**
- Zalaszentiván

A tervdokumentációk elkészítésére tervezői ajánlattételi felhívás került kiküldésre legalább öt tervezőiroda megkeresésével, melyre az érvényes, határidőre beérkezett tervezői árajánlatok közül a legkedvezőbb került kiválasztásra és szerződéskötésre.

A tervezés során komplett (építészeti, tartószerkezeti, épületgépészeti, épületvillamossági) kiviteli tervdokumentáció készül, mely elengedhetetlen feltétele a minőségi kivitelezői munka elvégzésének. Az épület komplex akadálymentesítésének tervezését rehabilitációs szakmérnök végzi, aki a kivitelezési munkákat is figyelemmel kíséri és tudásával segíti a szakszerű megvalósítást.

A tervezési munka során a közműszolgáltatókkal való egyeztetés szükséges a megvalósítandó épület működtetése szempontjából is elengedhetetlen közműhálózatokra való rácsatlakozás lehetőségéről. Ennek megtervezése külön feladatot jelent majd a tervezőknek, közműtervezőknek.

A tervezett épület nagysága (nettó területe kb. 190 m², bruttó területe kb. 240 m²) indokoltá teszi talajmechanikai szakvélemény beszerzését, mely megmutatja az érintett ingatlan talajszerkezetét, összetételét, a teherhordó talajrétegre vonatkozó információkat, melyek az alapozási mód helyes megválasztását teszi lehetővé.

A tervezett épület funkciója alapján 300 m² alatti új lakóépületek egyszerűsített bejelentéshez kötött hatósági eljárás alá tartozik és az építési tevékenységhez a kiviteli tervdokumentáció tartalmi és formai követelményeit kell alapul venni.

A tervdokumentációt a hatályos jogszabályok szerint fel kell tölteni az építető által készenlétbe helyezett e-naplóba.

A kivitelezés során tervezői művezetés (legalább 6 alkalomra szólóan) és műszaki ellenőr alkalmazása kötelezően előírt.

A kivitelezési dokumentációk minden munkarésze a megértéséhez, az építési-szerelési munka szakszerű elvégzéséhez, és az ellenőrzéséhez szükséges mértékben készül. A tervek alapján egyértelműen csak a megrendelő és tervező szándéka szerinti épület lesz megvalósítható.

A tervek tartalmazni fogják az épület minden részének a hatályos szabványok előírásai szerint (vagy azzal egyenértékű módon) meghatározott alakját, méretét, kapcsolatait, teljesítmény tulajdonságait és egyéb jellemzőit (elhelyezési beépítési követelmények), szükség esetén technológiai leírását, mindezek megvalósítását lehetővé tevő egyértelmű rajzi, illetve írásos meghatározással.

A tervdokumentáció megfelelő szakmai képességű és megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkező szakember számára minden kétséget kizáróan egyértelmű lesz.

Tervet, valamint tervezői művezetést csak a 266/2013 (VII.11.) kormányrendelet szerinti megfelelő jogosultsággal rendelkező tervező készíthet, ill. végezhet. Aki tervező kiválasztása során mindezek figyelembe lettek véve.

A tervező – az építetővel kötött írásbeli szerződésnek megfelelően - tervezői művezetést végez. Ennek keretében közreműködik az kivitelezési tervekben meghatározott épület megvalósítása érdekében, valamint elősegíti a kivitelezés során a tervekkel kapcsolatban felmerült szakkérdések megoldását.

Az épület környezetéről helyszínrajz, az épületről alapozási terv, alaprajz, metszetek, homlokzatok, fedélszékterv, utcakép és konszignációk készülnek.

Külön tartószerkezeti tervek (191/2009. (IX.15.) Korm. rendelet 1. melléklet II.2. pont szerinti részletezettséggel) készülnek. Amennyiben a fenti kritériumok nem teszik szükségessé tartószerkezeti kiviteli terv készítését, akkor a 312/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 8. melléklete szerinti tartószerkezeti dokumentáció készül.

Az épület műszaki berendezéseire vonatkozó tervdokumentáció készül a Magyar Mérnöki Kamara Küldöttgyűlése által elfogadottak (18/2016.VIII.5.) szerint.

Az épületek műszaki berendezései rendszerterve - az építészeti kiviteli tervek részeként - adataival, számítási eredményeivel, szakági adataival, méretezett egységeivel egy átfogó komplex információt szolgáltat, amely alapjául szolgál az épület megvalósíthatóságának.

A rendszerterv bemutatja az építmény műszaki berendezései általános kialakítását a szakági igényekkel, telepítési feltételekkel, méretezési alapadatokkal.

A tervdokumentációk elkészítése során a tervező az építetővel együtt egyeztet a szakhatóságokkal, mind az előkészületek, mind a tervezés során biztosítva a megvalósításra kerülő épület használatba vételi feltételeinek megteremtését.

3.1.3. A fejlesztés hatásainak elemzése

A projekt társadalmi és gazdasági hatásai a különböző hatásviselő rendszereken a közvetlen és közvetett célcsoportok viszonylatában mutatjuk be. A településre életvitelszerűen beköltöző ellátottak munkaerő-piaci

és társadalmi integrációjának elősegítése, a társadalmi befogadás növelése. A meghatározott célok elérése érdekében az intézmény szolgáltatásainak fejlesztése és infrastrukturális feltételeinek nélkülözhetetlen javítása:

a. Társadalmi és gazdasági hatások

Társadalmi-gazdasági hatások és erősségük bemutatása (0-6)				
Terület	Közvetlen hatás		Közvetett hatás	
	Elemzés		Elemzés	
Foglalkoztatás és munkaerőpiac	A projekt hatására javul a társadalmi szereplőkkel való együttműködés, valamint a célcsoport munkaerőpiacon való megjelenési esélyei nőnek. Képzés segítségével további tudásra tesznek szert.	4	Az intézményi szolgáltatásfejlesztés következtében javul a társadalmi szereplőkkel való együttműködés, ennek hatásaként a kiváltással érintett településen élők elhelyezkedési esélyei javulnak (szükséges személyi feltételek megteremtése által), hosszú távon a település versenyképessége javul.	6
Munkakörülmények	Az új szolgáltatások javítják a munkakörülményeket, melynek hatására a képzési/ szociális alapellátási tevékenységek színvonala javul.	4	A nemzetközi fejlődési trendekhez való felzárkózás felgyorsul, a képzési/ szociális alapellátási tevékenység magasabb szintű elismertségre tehet szert;	3
integráció és különleges társadalmi	A társadalmi kapcsolatok, együttműködések szorosabbá tétele által az együttműködések színvonala nő, a tapasztalatcsere és a szakmai kommunikáció eredményessége növeli az intézményben folyó munka színvonalát, elismertségét;	4	A projekt eredményeinek megismertetése a partner intézményekkel, lakossággal, a gyakorlati életben történő hasznosításuk, növeli a szociális szakma elismertségét és versenyképességét, hatással lesz a lakosságra és a környezeti tényezőkre	5
Esélyegyenlőség	A projekt hozzájárul az alapszolgáltatás fejlesztésén keresztül a társadalmi esélyegyenlőség növeléséhez. Az egyéni képességekre és szükségletekre alapozott szolgáltatás nyújtására. A szolgáltatási gyűrű fejlesztései mindenki számára elérhetővé válnak, továbbá a fejlesztett területek komplex akadálymentesítésen esnek át, amely tovább növeli a társadalmi csoportok elérési lehetőségeit.	6	Az esélyegyenlőségi szempontok figyelembe vételével az intézmény megítélése, eredményessége javul	6
Területi kiegyenlítődés és	Az intézmények a területi elhelyezkedésükből adódó korlátokat a fejlesztés által le tudják küzdeni, a tényleges integrációt biztosítani tudják.	6	A területi izoláció megszűnik, a korszerűtlen ellátó-helyek funkcióváltása megtörténhet.	6

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

Személyhez és családhoz kötődő jogok és lehetőségek védelme	A projekt hozzájárul a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény, továbbá a célcsoportok vonatkozásában tényleges integrációt biztosít, így a 1257/2011. (VII.21.) Korm. határozatnak is megfelel.	6	Teljes körű kiváltás történik, és a lakók igényeire reflektáló, magas minőségű, hozzáférhető közösségi alapú ellátási formák kerülnek kialakítása.	6
Társadalmi integráció	Az esélyegyenlőségi szempontok figyelembe vétele, a megkülönböztetés teljes hiánya, pl. nehézségekkel küzdő hallgatókkal való kiemelt foglalkozás;	4	Az esélyegyenlőségi szempontok figyelembe vétele, a megkülönböztetés teljes hiánya, tanulási nehézségek csökkenése;	5
Önkormányzatiság, döntéshozatalban való társadalmi részvétel – nyilvánosság, igazságosság, erkölcs	A projekt keretében a közösségi alapú ellátási formák kialakítása a cél, ahol a nyilvánosság biztosítása, a tájékoztatás folyamatos a vonatkozó előírások, az érintett partnerek elvárásai, szempontjai és az erkölcsi normák betartásával.	6	A projekt keretében a nyilvánosság biztosítása, a tájékoztatás folyamatos a vonatkozó előírások, az érintett partnerek elvárásai, szempontjai és az erkölcsi normák betartásával;	6
Közegészségügy, közbiztonság	A projekt célja, hogy az addig nagyobb létszámú intézményekben élő személyek szűkebb közösségbe kerülnek. Ennek számos hatása van a társadalomra nézve. Az egyik ilyen hatás a közegészségügy területén is jelentkezik. A lakók prevenciók ellátása a szükség szerinti tanácsadás biztosítása, az életkorhoz kötött kötelező szűrővizsgálatok elvégzése is. A lakók egészségtudatos életvitele így fejlődni fog. A közbiztonság, mint kollektív társadalmi termék, amely az egyének és a közösségek tevékenysége által tovább fejleszhető.	6	Kisebb létszámú közösség kerül kialakításra, így egyes fertőzési gócok a prevenciónak és az alacsonyabb környezeti terhelésnek köszönhetően kevésbé alakulnak ki. A lakosság érzékenyítésének köszönhetően várható, hogy az emberek nagyobb biztonságban érzik magukat.	6
Bűnözés, terrorizmus és biztonság	A helyi viszonyoktól függően területenként is eltérő a lakosság biztonságérzete, amely a fokozatos társadalmi integrációval stabilizálható.	6	A lakosság érzékenyítésének köszönhetően várható, hogy az emberek nagyobb biztonságban érzik magukat.	4

A szociális ellátó-rendszerekhez történő hozzáférés	A projekt keretében a szolgáltatási gyűrű kialakításával és/vagy fejlesztésével a szociális ellátórendszer centralizációja történik. Mely lehetővé teszi a közvetlen és közvetett célcsoport részére egyaránt az alapszolgáltatások magas szintű és egy helyen való elérését.	6	Az önkormányzatokkal együttműködve, vagy azok tevékenységét kiegészítve magasabb szintű szolgáltatási paletta kerül létrehozásra.	6
Kutatás-fejlesztés	Jelen projekt keretében nem releváns.		Jelen projekt keretében nem releváns.	
Nemzetközi kapcsolatok, határmentiség	A nemzetközi kapcsolatok, együttműködések szorosabbá tétele által az együttműködések színvonala nő, a tapasztalatcsere és a szakmai kommunikáció eredményessége növeli az intézményben folyó munka színvonalát, elismertségét. Jelen projekt keretében a határmenti településeken való fejlesztés érheti el azt a célt, hogy minőségi szolgáltatást nyújtson a határon túli lakosság számára.	4	A projekt eredményeinek megismertetése a partner intézményekkel, a gyakorlati életben történő hasznosításuk, növelheti a szociális ágazat versenyképességét.	4
Közszféra pénzügyi és szervezeti keretei	A pénzügyi eszközök keretében nyújtott támogatások állandóak, szervezeti keretei rendezettek.	5	A jelenlegi támogatási és szervezeti struktúra hosszú távú célok megfogalmazását tűzte ki célul, mely további eredményeket hoz létre.	4

b. Környezeti hatások

Az SZGYF összes fejlesztési projektje a környezettudatos menedzsment és tervezés keretében valósul meg. A szervezet egy dinamikusan fejlődő környezettudatosan működő, amely az alábbi két fő területen tudja biztosítani a fenntarthatósághoz történő hozzájárulását:

1) Környezettudatos menedzsment és tervezés: környezeti menedzsment eszközök, fenntartható fejlődést szolgáló tervezési eljárások és a természetes térszerkezet megőrzése révén. E tevékenységek lehetőséget adnak a jelentős negatív környezeti hatások reális felbecsülésére, ezáltal azok elkerülésére, megelőzésére, csökkentésére vagy kompenzálására. A fenntarthatósághoz szükséges feltételek biztosítása által lehetőség nyílik az alternatívák megfontolására, a nyilvánosság bevonására, ezáltal a környezeti problémák megelőzésére. Ennek módja a környezetvédelem megfelelő integrálása a szervezet gazdálkodásába, a tevékenységek során az alternatívák megfontolása, főleg a lehetséges helyszínek és tevékenységek mérlegelésével.

2) Fenntartható fejlődést szolgáló megvalósítás és fenntartás: a természeti erőforrások megőrzése, a jó környezet- és egészség állapot megőrzése és a társadalmi felelősségvállalás.

E szempontok szem előtt tartása segít abban, hogy az intézmény a természeti és humán erőforrásokat környezettudatosan, előrelátóan és takarékosan használja, funkcióikat megőrizzé és károsodásukat megelőzzé.

Környezeti hatások és erősségük bemutatása (0-6)					
Terület	Közvetlen hatás		Közvetett hatás		
	Elemzés		Elemzés		
Levegő tisztaság	A projektben vállalt tevékenységek megvalósítása során a környezetvédelmi szempontok figyelembevétele.		6	A projektben vállalt tevékenységek megvalósítása során a környezetvédelmi szempontok figyelembevétele.	6
Talaj minőség	A projektben vállalt tevékenységek megvalósítása során a környezetvédelmi szempontok figyelembevétele. Az építkezés során különös figyelemmel vannak a talajt ért negatív hatások megakadályozásra kerülhessenek.		6	A projektben vállalt tevékenységek megvalósítása során a környezetvédelmi szempontok figyelembevétele.	5
Területh asználat	A projekt megvalósítása során zöldmezős területek nem kerülnek bevonásra.		2	A projektben vállalt tevékenységek megvalósítása során a környezetvédelmi szempontok figyelembevétele.	6
Hulladékhasznosítás	Az intézményben jelenleg is működik szelektív hulladékgyűjtés, melyet a projekt során is megvalósít, így hozzájárul a hulladék újrafelhasználás gyakorlatának terjedéséhez.		5	A projektben vállalt tevékenységek megvalósítása során a környezetvédelmi szempontok figyelembevétele;	6
Környezeti kockázatok	A projektben vállalt tevékenységek megvalósítása során a környezetvédelmi szempontok figyelembevétele;		2	A projektben vállalt tevékenységek megvalósítása során a környezetvédelmi szempontok figyelembevétele;	6
Mobilitás, energia felhasználás	Környezettudatos szemlélet a programokon, energiatakarékos eszközök alkalmazása.		4	A projektben vállalt tevékenységek megvalósítása során a környezetvédelmi szempontok figyelembevétele;	6

3.1.4. Pénzügyi terv

A pályázatban vállalt tevékenységek költségvetési sarokszámait az alábbi táblázat mutatja. A részletes költségvetést, az egyes tételek bemutatásával, indoklásával az elektronikus pályázati adatlap „Pénzügyi adatok” pontja tartalmazza.

	Tevékenységek / Munkacsomagok	Bruttó ár
1.	Projekt előkészítés költségei	35 978 500 Ft
2.	Beruházáshoz kapcsolódó költségek	515 785 000 Ft
3.	Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei	14 182 000 Ft

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

4.	Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei	6 483 750 Ft
5.	Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek	0 Ft
6.	Célcsoport támogatásának költségei	14 400 000 Ft
7.	Projektmenedzsment költség	24 270 750 Ft
8.	Általános (rezsi) költség	0 Ft
10.	Tartalék	18 900 000 Ft
	PROJEKT ÖSSZESEN	630 000 000 Ft
	Támogatás	630 000 000 Ft
	Önrész	0 Ft

A pályázat pénzügyi fenntarthatóságának, illetve a megfelelő finanszírozást alátámasztó cash-flow-nak a bemutatására likviditási terv készült, mely a projekt adatlap mellékleteként kerül a támogató számára benyújtásra.

A likviditási terv kiadási sorainak tervezése a projekt költségvetésének, megvalósítási ütemtervének, illetve a pályázati felhívásban meghatározott mérföldkövek figyelembevételével került kialakításra. A bevételi oldal tervezése során a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet által biztosított maximális előleg mértékkel kalkuláltunk, mely figyelembe véve a projektre vonatkozó 100%-os támogatási intenzitást, a megvalósítás szempontjából biztonságos likviditást nyújt.

A 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet 117/A. § (2) bekezdése szerint: „Az adott naptári évben folyósított támogatási előleg összege nem haladhatja meg a likviditási tervben támogatási előlegként az adott naptári év vonatkozásában eredetileg meghatározott összeg 150%-át.”

A megfelelő likviditás biztosítása érdekében a szerződéskötést követő legkorábbi időpontban élni kívánunk a támogatási előleg maximális mértékével, mely a 2017. évre eső megvalósítási költségek 150%-a. Az előlegben a tárgyévben tervezett kiadásokhoz mérten megjelenő 50%-os többletfedezet megfelelő biztonságot nyújt a projekt finanszírozhatóságához. A 2018. év vonatkozásában szintén a lehető legkorábbi időpontban le kívánjuk hívni a projekt teljes, fennmaradó támogatás tartalmát előleg jogcímén, ami biztosítja, hogy a projekt zárásáig folyamatosan megfelelő fedezet álljon rendelkezésre. A projekt időszak alatt egyetlen évben sem kalkulálunk negatív halmozott cash flow-val.

A projekt eredményeinek pénzügyi fenntartásának fedezetét a mindenkori Költségvetés biztosítja.

A fenntarthatósági és költséghaszon számítások módszertani alapjai:

- A vizsgálat időhorizontja a projekt végrehajtása szempontjából: 2017 – 2018.
- A vizsgálat időhorizontja a projekt fenntartási időszaka szempontjából: 2019 – 2024.
- Saját forrás finanszírozásának módja: nem releváns, tekintettel arra, hogy a projekt 100%-os támogatási intenzitású.
- A projektgazda és a tevékenység jellege: közcélú, nem jövedelemtermelő.
- A projekt és az eredmények működtetője: Pályázó
- Amortizáció kezelésének módszertana: számviteli tv. szerinti ÉCS alkalmazása, maradványérték alkalmazásával (aktiválást követő 10. évben immateriális javak esetén aktiválási érték 10%-a, materiális javak esetén 5%-a), jelen pályázat esetében nem releváns.
- Pályázó áfa-státusza: projekt kapcsán áfa visszaigénylésre nem jogosult, a költségvetés bruttó értéken tervezett.
- A számítások az Útmutató elvárásainak megfelelően fejlesztési különbözet módszerével készültek.
- A számítások alapja a projekt megvalósulási költség-ütemezése.
- A számításokat a „projektre” végeztük el, a megvalósításon felül 10 éves futamidőre, folyó áron (infláció figyelembe vételével), 8%-os diszkont kamatláb alkalmazásával.
- A számítások alapjául szolgáló értékek meghatározásánál (különösen üzemeltetési költségek) a szakmai sztereotípek figyelembe vételével jártunk el, korrigálva ezeket az értékeket a pályázóra vonatkozó egyedi adatokkal (munkavállalói létszám, ellátotti létszám).
- Az inflációs prognózisok alapjául a 2016 decemberében az MNB honlapján elérhető inflációs prognózisok alapul vételével jártunk el

(<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/jelentesek/inflacios-jelentes/2016-12-22-inflacios-jelentes-2016-december>)

3.1.5. Kockázatelemzés

A projekt sikeres megvalósítása érdekében elengedhetetlen a projektet fenyegető kockázatok feltárása kockázatelemzés keretében. A kockázatelemzés folyamán azonosítani kell a lehetségesen felmerülő kockázatokat, megállapítani azok jellegét és mértékét, majd ezen kockázati tényezők felismerését követően becsülni kell és vizsgálni ezek egymásra, és a folyamat kimenetelére vonatkozó hatásait és kiértékelni az így kapott scenáriókat.

A kockázatazonosítás célja annak megállapítása, hogy melyek a projekt célkitűzésinek és megvalósítását veszélyeztető fő kockázatok. Ezen kockázatok jellegüket tekintve lehetnek külső, illetve belső kockázatok. A külső kockázatok a projektet tervező, illetve végrehajtó munkatársak hatáskörén kívül álló okból lépnek fel. A belső kockázatok a projekt a végrehajtása során a végrehajtótól függenek. Kockázat mértéke alapján megkülönböztetünk kis-, közepes-, és nagymértékű kockázatot. Kismértékű kockázat olyan esemény vagy körülmény, amelynek valószínűsége és jelentősége kicsi, vagy amelynek alacsony a valószínűsége, de közepes lényegi befolyása van a projektre, vagy fordítva, hogy kis horderejű, de közepes az előfordulásának valószínűsége. A közepes mértékű kockázat olyan esemény vagy körülmény, amelynek valószínűsége és hordereje egyaránt közepes, vagy amelynek nagy a valószínűsége de kicsi projektszempontról a jelentősége, vagy amelynek kicsi a valószínűsége de nagy horderővel rendelkezik. Nagymértékű kockázatról olyan esemény bekövetkezése vagy körülmény fennállása esetén beszélünk, amelynek valószínűsége és hatása együttesen nagy, vagy amelynek nagy a valószínűsége közepes horderővel, vagy amelynek közepes a valószínűsége, de nagy jelentőséggel bír.

A kockázatkezelési kulcsfontosságú szerepet tölt be a projekt zökkenőmentes megvalósításában, melynek fontos elemei a kezelési eljárások hatékony és reszponzív kialakítása, az ehhez szükséges erőforrások biztosítása, a kezelési terv végrehajtása, és az eredményességek hosszú távú nyomon követése. Az esetlegesen a projektet negatívan befolyásoló esemény bekövetkeztekor, valamint a nemkívánatos állapot megszűnésekor a megfelelő érintettek felé irányuló kommunikáció és tájékoztatás rendkívül fontos.

a. Pénzügyi kockázatok elemzése

Mivel a projekt fizikai befejezésére még 2018. december 31-e előtt sort kell keríteni, így minden megvalósítást módosító körülményre érdemes odafigyelni. Az érzékenységvizsgálat célja azon kritikus változók és paraméterek kijelölése, amelyek tervtől való eltérése módosíthatja az egyes költség paramétereket, és ezáltal közvetve az egész projekt megvalósítását. Elemzés során érdemes figyelembe venni a projekt végrehajtásához szükséges pénzügyi eszközök teljes projekt időtartam alatti rendelkezésre állását, pénzügyi és szakmai ütemezést, valamint a fenntarthatósági költségek biztosítását. Pénzügyi szempontból komoly kockázatot jelent a projekt megvalósításában az útmutató szigorú elszámolásokra vonatkozó előírásától való eltérés. 100 %os előfinanszírozásának értelmében likviditási és Cash-flow kockázattal nem kell számolnunk, mivel minden szükséges fedezetül szolgáló forrást a rendelkezésünkre bocsájtják a projekt megkezdése előtt. Az intézményi férőhelyek kiváltását célzó projekt szigorú és folyamatosan kontrollált szakmai és pénzügyi ütemezéssel valósítjuk meg, ami a projekt pénzügyi ütemezésének csúszását hivatott meggátolni. A beruházás kockázatát csökkenti, hogy a lehetséges előre nem várt kockázatokra tekintettel tartalékot képzünk.

A lehetséges felmerülő pénzügyi kockázatokat a következő táblázat tartalmazza:

Pénzügyi-gazdasági szempontú kockázatok			
Kockázat	Valószínűség	Hatás	Kezelés
Projekttevékenységek csúszása az ütemtervhez képest	Közepes	Magas	Minőségbiztosítás, folyamatszabályozás, folyamatos monitoring

A projekt pénzügyi ütemezésének csúsztatása	Közepes	Magas	Pontos ütemezéssel, tervezéssel, szerződésnek való megfeleléssel, elszámolások benyújtása
Nem megfelelően alátámasztott pénzügyi teljesítés	Alacsony	Közepes	Folyamatos ellenőrzés, dokumentálás
Partnerkockázat: nem az általunk előre kalkulált áron jön létre a szerződéskötés	Alacsony	Közepes	Tartalék képzése, átcsoportosítás az idő közbeni változott helyzetekhez való alkalmazkodás céljából
Hosszú távú fenntartási költségek biztosításának problémája	Közepes	Magas	További rendszeres állami támogatások igénybe vétele, hátrányos helyzetűek munkába állása

b. Megvalósíthatóság és fenntarthatósági kockázatok

A kockázatelemzés során a megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatok elemzésének célja a projekt kockázatainak azonosítása, azok erősség és bekövetkezési valószínűség szerinti értékelése, majd ezekre irányuló intézkedések és kezelési javaslatok megfogalmazása. Szakmai, jogi szempontú, továbbá intézményi és társadalmi kockázatokkal érdemes számolni. A kockázatok külön egy erre a célra készített nyilvántartásban rögzítjük.

Megvalósíthatósági és fenntarthatósági kockázatok			
Kockázat	Valószínűség	Hatás	Kezelés
Szakmai szempontú kockázatok			
A projekt tevékenységének összetétele nem a pályázati kiírásnak megfelelő	Alacsony	Magas	A pályázat tervezése során az tervezett szolgáltatások és fejlesztések összeállítása szigorúan a kiírás feltételeihez illeszkedik
A projekt tevékenységének összetétele nem az igényeknek megfelelő	Alacsony	Magas	Körültekintő tervezés, a speciális igények teljeskörű felmérése és implementálása, Szakmai koordinációs műhely tevékenysége
A célcsoport tagjai alacsony aktivitást mutatnak az egyes projekttevékenységekben	Alacsony	Magas	A projektelemelek igényeknek megfelelő kialakítása, folyamatos felülvizsgálata, esetenként beavatkozás
A megrendelt szolgáltatások minősége nem megfelelő	Alacsony	Közepes	Szállítók körültekintő kiválasztása, elvárt eredmények pontos definiálása
Információs	Alacsony	Magas	Előzetes felmérések, valamint az érintettek minden döntési ponton való bevonása

Fogyatékosok, pszichiátriai betegek és szenvedélybetegek állapotára negatív hatással van a környezetváltozás	Közepes	Magas	Azonos típusú hátrányos helyzetű emberek kerülnek egy ingatlanba, így koncentráltabban lehet speciális igényeiknek megfelelő körülményeket biztosítani szakszerű ápolókkal
Alacsony együttműködési hajlandóság a fogyatékosok részéről, nem tudnak/akarnak beilleszkedni	Alacsony	Magas	Közvetlen támogató környezet megteremtése, emellett az fogyatékosok alapos felkészítése
Rendelkezésre álló humán kapacitás hiánya	Közepes	Magas	Szakemberek, ápoló-gondozók képzése/továbbképzése a közösségi alapú ellátás eredményessége céljából
Jelenlegi intézményi dolgozók az új szolgáltatási struktúrának nem felelnek meg	Közepes	Magas	Bevonás, képzés, mentorálás
Jogi szempontú kockázatok			
Jogszabályi előírások változása	Közepes	Közepes	Egyeztetések a fenntartókkal, regionális és országos döntéshozókkal
A megadott határidőre a szerződések nem kerülnek aláírásra	Alacsony	Közepes	A tevékenységek körültekintő ütemezése
Intézményi kockázatok			
Projektmenedzsment színvonala nem megfelelő	Alacsony	Magas	A projektvezető feladatainak megvalósításához tapasztalattal rendelkező projektvezető alkalmazását biztosítjuk, szakmai tapasztalatai a kiírásnak és projekt elvárásainak megfelelnek.
Szakmai vezetés színvonala, a tevékenységek koordinációja nem megfelelő	Alacsony	Magas	Kalló szakmai tapasztalattal rendelkező szakmai vezető kiválasztása, a feladatok körültekintő meghatározása
Társadalmi kockázatok			
Társadalmi befogadás helyi közösségi szinten nem valósul meg	Közepes	Magas	Az ellátottak közvetlen és közvetett interperszonális környezetében élők részére kidolgozott és megtartott érzékenyítő tevékenységek, valamint az érintettek minden döntési ponton való bevonása
Globális társadalmi ellenállás: Magyarország fogyatékosággal szembeni elutasító attitűdje	Közepes	Magas	Projekt megkezdése előtti szemléletformáló program
Projekt hatására még inkább kiéleződik a szakadék a lakosság és a különleges bánásmódot igénylő emberek között	Közepes	Magas	Érzékenyítő rendezvények szervezése, személyes és egyéni konzultáció, csoportos találkozó, ellátottak és lakókörnyezet

			képviselőinek közös programja által
--	--	--	-------------------------------------

3.1.6. Fenntartás

A projekt fizikai befejezését követően 5 évig kerülnek fenntartásra a kedvezményezett által a projekt keretében megvalósult alábbi fejlesztések:

- 72 fő részére létrehozott támogatott lakhatási férőhelyek fenntartása az újonnan létrehozott ingatlanokban
- a lakosság folyamatos tájékoztatása az ellátottak élethelyzetéről (például: lakossági fórumokon, intézmény és önkormányzat honlapján)
- az ellátottak közvetlen és közvetett interperszonális környezetében élők folyamatos érzékenyítése
- a projekt keretében megkezdett önálló életre felkészítő tevékenységek fenntartása, továbbfejlesztése a kiváltással járó változásokra
- az ingatlanok állapotának szinten tartása, karbantartása, értékmegóvása
- a szolgáltató központban megvalósuló szociális alapszolgáltatások biztosítása
  - o étkeztetés
  - o házi segítségnyújtás
  - o közösségi pszichiátriai ellátás
  - o nappali ellátás
  - o támogató szolgálat
- a foglalkoztatás tárgyi és szakmai feltételeinek fenntartása, esetleges fejlesztése, az ellátottak foglalkoztatásának biztosítása a szolgáltató központban
- a projektben vállalt esélyegyenlőségi és környezetvédelmi szempontok érvényesülésének biztosítása
- a beszerzett gépjárművek mindennapi használata, a fentiek szerinti tevékenységek megvalósítása érdekében

Szakmai fenntarthatóság

A projekt keretében létrehozott fejlesztés biztosítja az ellátottak életminőségének fokozatos javulását azzal, hogy a konfliktusmentes, hatékony és jó légkörű szakmai munka segítségével valamennyi ellátott részére személyre szabott szolgáltatást tud nyújtani.

A szakemberek és az ellátottak felkészítése során elsajátított új szemléletmód a személyiségfejlesztésen keresztül várhatóan hosszabb távon hozzájárul az ellátottak önálló életvitelének kialakításához és a szakemberek szakmai fejlődéséhez.

A szakemberek a fenntartási időszak alatt elősegítik az ellátottak jelenlegi izolációjának csökkentését, társadalmi kapcsolataik bővülését, és az új lakóhelyük közösségbe való integrálódását.

Az ellátottak fejlesztő foglalkoztatásban való aktív részvétele biztosítja meglévő képességeik továbbfejlesztését, a napi rutintevékenységek folyamatos meglétét a speciális tudású foglalkoztatási rehabilitációs szakemberek segítségével.

Pénzügyi fenntarthatóság

A projekt keretében létrehozott fejlesztés fenntartása, korszerűsítése a projekt befejezése után a Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény feladata lesz. Az így felmerülő költségek az intézmény költségvetését terhelik.

Az intézmény határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik.

A kitagolást követően mindössze fejlesztési foglalkoztatás lenne az épületben, amelynek kialakítása a felújítási költségekhez képest csekély mértékű. A kitagolásnak köszönhetően az épület jelenlegi állapota nem romlik, illetve nem igényel a mindennapos használat miatt jelentősebb karbantartást, ezáltal az épület amortizációjának mértéke csökken.

Egy új építésű, az ellátottak igényeinek és szükségleteinek megfelelően megtervezett és kivitelezett épületben a karbantartási költségek csekélyek, komolyabb felújítási munkálatok több évvel később szükségeltetnek.

A kitagolás eredményeképpen az intézményi térítési díj bevételek várhatóan növekednek.

A fenntartási időszakban várható működtetési és szolgáltatási költségek az alábbi módon merülhetnek fel ingatlanonként:

24. táblázat Előrelátható működési és szolgáltatási költségek

	1. év	2. év	3. év	4. év	5. év
Személyi juttatások (Ft)	32364	36410	36410	36410	36410
Szociális hozzájárulási adó (Ft)	7120	8011	8011	8011	8011
Dologi kiadások (Ft)	5100	5500	5700	6000	6200
Beruházások (Ft)	-	-	-	-	-
Felújítások (Ft)	1200	2000	28000	4000	5500
Összesen (Ft)	45784	51920	52920	54420	56120

Forrás: Saját szerkesztés

Intézményi fenntarthatóság

A projekthez szükséges emberi, anyagi és tárgyi erőforrások rendelkezésre állnak a projekt befejezését követően is, azokat a fenntartó továbbra is biztosítja. A támogatás fejlesztésének eredményei beépülnek az intézményi kultúrába, így személyi változás esetén az új szakemberek is átveszik a kollégáktól a szükséges ismereteket és szemléletmódot.

A felújításnak köszönhetően a lakók és hozzátartozóik emberhez méltó körülmények között tudnak találkozni, a lakók mindennapjai kulturált környezetben telhetnek. A dolgozók véleménye is egyértelműen pozitív, hiszen a felújítás előtt sokszor az elavult berendezések miatt plusz terhek hárultak rájuk – akár a mindennapi tisztálkodás, étkeztetés miatt is – melyek így várhatóan megszűnnek.

A szociális ellátórendszerben élő személyekről, valamint az életkörülményeikről a külső környezet – vagyis a helybéliek, környéken lakók – véleménye is pozitívan változhat, hiszen az érintett települések utcaképe az új, korszerűsített lakóépületek által immár egy modern, teljesen megújult képet mutatnak.

3.2. RÉSZLETES CSELEKVÉSI TERV

3.2.1. A 2.3 pontban bemutatott új szolgáltatási struktúra kialakításához szükséges tevékenységek bemutatása

Az előkészítés, illetőleg az érintettek bevonása

Az alapvető koncepció az, hogy minden egyes igénybevevő a neki megfelelő, személyre szabott "szolgáltatási csomagot" kapja egy komplex szükségletfelmérést követően, szolgáltatás nyújtása, vagy vásárlása révén. A törvény előírja, hogy támogatott lakhatás keretein belül, az önálló életvitel fenntartása, segítése érdekében, mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett esetvitelt kell biztosítani.

A támogatott lakhatás a fogyatékos személyek, a pszichiátriai beteg személyek részére biztosított ellátás, amely az életkornak, egészségi állapotnak és önállósági képességnek megfelelően, az ellátott önálló életvitelének fenntartása, illetve elősegítése érdekében biztosítja

- a) a lakhatási szolgáltatást,
- b) az önálló életvitel fenntartása, segítése érdekében mentálhigiénés, szociális munka körébe tartozó és egyéb támogató technikák alkalmazásával végzett esetvitelt,
- c) az ellátott életkörülményeinek figyelemmel kísérését biztosító kísérő támogatást,
- d) az ellátott komplex szükségletfelmérése alapján, erre vonatkozó igény esetén
  - da) az étkezést,
  - db) az ápolás-gondozást,
  - dc) a fejlesztést,
  - dd) a társadalmi életben való részvételt segítő szolgáltatásokat.

A fogyatékkal élőket kevésbé, míg a pszichiátriai betegeket, mint célcsoport fokozottabban érintő társadalmi kizártság a támogatott lakhatás szolgáltatás indításakor is érzékelhető. A jogalkotók szándékait nem, vagy kevésbé értő önkormányzatok illetékes személyeinek érzékenyítése is nehéz feladatnak mutatkozik, mind a célcsoport, mind a szolgáltatás irányába.

A tapasztalatok szerint a szolgáltatás legfőbb céljának a re-integrációnak megfelelően, a jogszabály által előírt lakókörnyezetben való szolgáltatás biztosítása ellentétbe kerül a lakosság azon diktatórikus akaratával, melynek alapjait a sztereotípiák, az információ hiány és a félelem táplál. A legnagyobb nehézséget a lakosság érzékenyítésével járó tehetetlenség megélése okozhatja.

„A képessé tétel folyamata átvezetheti a segítőt és a segítettet az ellátás típusú munkából az önsegítésbe, s remélhetőleg a fejlesztésbe is. A segítő végső célja az önbizalom, emberi méltóság, hasznosság és fontosság tudat növelése, a kapcsolatrendszer bővítése – közösségi háló kiépítése mindenki köré. A jó fejlesztő az, aki másokat hoz cselekvési helyzetbe és elősegíti, hogy el is tudják végezni az általuk vállalt feladatokat.”⁷

Kommunikáció

Álláspontunk szerint a kommunikáció első és mindent felülíró célja, hogy eszközként támogassa a kiváltás folyamatát társadalmi, helyi és intézményi szinten – különös tekintettel a változási folyamatok jellegzetességeire (változásmenedzsment). Ez az alapelv szolgálja rövid és hosszú távon leginkább mind a kiváltásban résztvevő személyek, munkatársak, intézmények, mind a helyi és tágabb társadalom érdekét.

A sikeres, transzparens, professzionális, a valós helyzetre érdemi választ adni képest bevonó és interaktív megközelítés eredménye remélhetőleg zökkenőmentes projektek lesznek.

A megvalósítás során külön tárgyalandó, s önálló stratégiai átgondolást igényel a célcsoportok függvényében három szint:

- belső kommunikáció, mely az intézményen belüli tájékoztatást, szemléletformálást és bevonó interaktivitást, az „ügy mellé állást” hivatott szolgálni,
- a helyi kommunikáció, mely a lakosság ismerethiányát, szemléletformálását és aktív bevonását hivatott szolgálni a fogyatékos személyek és környezetük békés egymás mellett élése érdekében.
- az országos kommunikáció, mely a program elfogadottságát, s hosszú távú fenntarthatóságának elősegítését célozza.

A három stratégia nem külön-külön létezik és valósul meg. Egymást támogatva, a belső szinergiákat kihasználva, azokra építve kell megtörténnie mind a tervezésnek, mind a megvalósításnak. Mindez minden projekt esetében egy integrált kommunikációs stratégia megszületését eredményezi.

A belső kommunikációs stratégia

A belső kommunikáció minden szervezeti változás esetében esszenciális – különösen igaz ez az olyan helyzetekben, melyek a szervezet alkalmazottaival, mint erőforrással számol. Minden változási folyamat jellemzője, hogy egy ismert, megszokott rendszert felvált egy ismeretlen, ezáltal aggasztó, félelmet keltő új. Szinte törvényszerű jelenség, vagy, ha úgy tetszik a változási folyamatok sajátossága, hogy a folyamat melletti döntéshozói elköteleződést követő első lépések ellenállást generálnak, melyet (megfelelő kezelés esetén) csak az első sikerek oldanak fel. Ebben a ciklusban a folyamatban részt vevő célcsoportok elköteleződését elősegítő eszköz a kommunikáció. Ennek elmaradása, vagy elégtelen szintje viszont éppenséggel ellentétes hatást generál: jelentősen növeli az ellenállást, a félelmet és bizonytalanságot, ugyanis a célcsoport tagjai saját fantáziájukkal (vagy éppen egymás közötti pletykával) egészítik ki az információhiányt, mely az esetek döntő hányadában téves és félrevezető. Annak érdekében tehát, hogy a folyamat a kívánt módon irányítható legyen, folyamatos és többszintű kommunikációra van szükség.

Eszközök

- egyirányú tájékoztatás (pl. hírlevél, faliújság, levélkampány, vezetői kommunikáció, levelek, beszéd)
- interaktív eszközök (intézményi értekezletek, dolgozói ülések, alulról jövő kezdeményezések támogatása és becsatornázása a döntéshozatalba, workshopok).

⁷ Szociotéka Nagyné Varga Ilona szerk. Közösségi szociális munka a családsegítésben

- képzések, tréningek (pl. változásmenedzsment, feladatok, felelőségek, szerepek a régi és az új rendszerben)
- intézmények közötti kommunikáció (best és worst practice megosztások)
- negyedévente személyes találkozás (szakmai és folyamatgyeztetések)
- telefonos, e-mail egyeztetések

Helyi kommunikációs stratégia

Minden lokális közösséget megcélzó kommunikáció stratégiai tervezése során önálló tervezései kompetencia szükséges. A települések, azok lakossága sokban különbözik, nem kizárt, hogy egyes eszközök, melyek sikert aratnak az egyik településen, a másikban alkalmatlanok a célok támogatására.

Eszközök

- egyirányú tájékoztatás (pl. médiavásárlás, levélkampány, polgármesteri kommunikáció, közlemény kiadása - induláskor, félúton és záráskor)
- interaktív eszközök (pl. rendezvények a helyi közösségek számára, nyilvános chat a kérdésről az egyik helyi portál gondozásában, a közösség hozzáállásának alakulását rendszeresen monitorozni kell)
- települések közötti kommunikáció (pl. best és worst practice megosztások, szakmai és folyamatgyeztetések, a kiváltásban résztvevő települések hálózatként történő pozícionálása)
- közös fellépés a médiatérben (időről-időre)
- település és intézmény közötti kommunikáció

Országos kommunikációs stratégia

A fogyatékos személyek társadalmi el- és befogadottsága érdekében az elmúlt évtizedek során rengeteg projekt zajlott le sikeresen. Ezen projektek mindegyike tartalmazott kommunikációt, mindegyik hatással volt a társadalom egyes célcsoportjaira, s mindegyik (ha nem is tudatosan) egy hosszú távú társadalmi attitűdváltási folyamatot szolgált. A kiváltás programot tehát folyamatba ágyazva kell szemlélni.

Eszközök

- Arculat
- Tájékoztatás (pl. kiváltás honlap, közlemények, sajtótájékoztatón, rádiósinterjúk, televíziós kerekasztal beszélgetések)
- Szemléletformálás
- Kompetenciafejlesztés (pl. néhány érintett, s erre alkalmas fogyatékos személy nyilatkozata, kommunikációs fejlesztése, támogatása)

Szervezeti átalakítás

A projektidőszakban új szervezeti struktúra kialakítására kerül sor. Újrafogalmazzuk a szakmai programot, módosítjuk a szabályzatokat, a munkaköri leírásokat. A költségvetési- gazdálkodási folyamatokat, szabályozókat, ügyrendeket az átalakított profilhoz, működéshez igazítjuk.

A projekt megvalósulásával az intézmény szervezeti struktúrájának, működésének és méretének változása mellett jelentős szerep jut a szemléletváltásnak is, hiszen az ellátottak a jövőben inkább „lakók” lesznek, akik ellátás helyett személyre szabott szolgáltatásban részesülnek. Ennek a szemléletváltásnak a megvalósítása a szervezetben is változásokat követel, új szervezeti jellemzőket igényel.

Ezek kialakítását segíti elő a különböző szervezetfejlesztési eszközök, módszerek alkalmazása, melyekkel az ún. dinamikus szervezeti formák fenntartható kialakítására fogunk törekedni.

A munkatársak felkészítése

A projekt megvalósulása jelentős változásokat hoz az egész intézmény életében, ezáltal a lakók felkészítése mellett a szakdolgozók felkészítését is szükségessé teszi. A dolgozók felkészítése során a legnagyobb hangsúlyt a személyes tulajdonságok: az önállóság, kompetencia, autonómia, felelősségvállalás, méltóság, biztonság és a belső erőforrások aktivizálása kapja.

Az intézményben jelenleg nincs annyi felsőfokú végzettségű szociális munkás akit esetvitelért felelős személyként a különböző lakhatási formákban alkalmazni tudnánk, ezért az előkészítő-felkészítő fázisban

kiemelt hangsúlyt kell fektetnünk a megfelelően szakképzett humán erőforrás biztosítására új dolgozók felvételével, illetve a jelenlegi személyi állomány képzésével.

A kísérő támogatást biztosító munkatársak tekintetében reményeink szerint a felsőfokú szakképesítéssel rendelkezők (mentálhigiénés asszisztensek, szociális asszisztensek, pszichiátriai szakápolók) a feladat ellátásához megfelelő kompetenciával rendelkeznek.

Az intézményben jelenleg ápoló-gondozóként dolgozó szakemberek a lakóotthonokban, a lakócentrumban és a szolgáltató központban fognak dolgozni. A szociális szolgáltató központ tervezett új szolgáltatásai szintén feltételezik a megfelelő szakképesítésű munkaerő jelenlétét.

A dolgozók részéről a támogatói attitűdnek alapvető szakmai kompetenciaként kell megjelennie a program során és azt követően is.

A dolgozók szakmai képzettségét a projektidőszak alatt, illetve azt követően, a támogatott lakhatásban foglalkoztatottak számára jogszabályban előírt kompetencia szintre kell emelni. Az esetvitelért felelős személyek és a kísérő támogatást biztosító munkatársak toborzása, kiválasztása, felkészítése az intézményvezető feladata. Az esetvitelt és a kísérő támogatást biztosító munkatársi státuszokat a jogszabályban előírtak szerint, a fenntartó biztosítja.

Az új intézményi struktúrában a szolgáltató központ által nyújtott plusz szolgáltatások személyi feltételeit szintén biztosítja a fenntartó.

A jogszabályban előírt jelenlegi emberi erőforrás rendszert a projekt időszak végére át kell alakítani egy új humán erőforrás struktúrává.

A lakók felkészítése

Ez a terület kiemelt jelentőségű, hiszen mint az ellátottak szocio-demográfiai jellemzőiből is kitűnik, az ellátottak nagy része már több mint egy évtizede él az intézmény falai között. Esetükben a változásra, az életminőség javítására, a közösségben való önálló életre felkészítés kiemelt jelentőségű.

A felkészítés lépései:

- szükségletek felmérése (személyes célok, egyéni igények figyelembevételével rehabilitációs terv készítése),
- felkészítő tréningek, gyakorlatok (túlgondozás leküzdése, konfliktus-kezelés, életviteli készségek fejlesztése),
- a helyi közösségekhez kapcsolódás (nyitás az alapellátás felé, foglalkoztatás erősítése, lehetőségek kiaknázása).

Az életvezetési készségek fejlesztése:

A támogatott lakhatásba bevonandó célcsoport felkészítése esetében rendkívül fontos a komplex megközelítés:

- a megfelelő gyógyszeres terápia (pszichiátriai betegek esetében)
- a pszichoterápia
- a szocioterápia
- a szociális munka körébe tartozó esetviteli munka.

A pszicho edukáció célja ez esetben a lakó maradéktalan felvilágosítása-oktatása a betegségét illetően.

Cél, hogy a lakó ismerje meg betegségét, ennek megfelelően tudja szervezni az életét, kezelni az ezzel járó nehézségeket. A pszicho edukációt lélektani-pedagógiai támaszként alkalmazzák. A módszer pedig döntően a mikroközösségben végzett betegségmegbeszélő csoportmunka, így is segíthetünk a betegség helyes menedzselésében,

A megelőző-fenntartó gyógyszeres kezeléssel elérhető, hogy a betegség újabb akut fázisa minél ritkábban következzen be.

A pszichoterápia és egyéb csoportterápiás módszerek kitűnően alkalmazhatók a kapcsolatteremtés és a szociális háttér problémáinak felderítésére a megoldások keresésére. Az összetett terápiák az új, intézménytelenített életbe való beilleszkedést fogják segíteni. Kiemelt figyelmet fordítunk a fontos védő faktorokra: a családi, rokoni háttérre, a stabil csoportra, lakóközösségre, a támogató párkapcsolatokra, a megértő, szeretetteljes légkörre, a közös programok felszabadult örömére.

A támogatott lakhatásba bevonandó ellátottak felkészítésében támaszkodnak a szociális esetmunka, a csoportos szociális munka széles eszköztárára is.

Az intézmény az elmúlt években több olyan innovatív szakmai kezdeményezést honosított meg, amelyre az átalakítás során méltán alapozhatnak.

A lakók felkészítése során előnyben részesítik a tréningyszerű, élményeken, tapasztalatokon alapuló módszereket.

A lakók felkészítésének tervezéséhez segítségül hívják együttműködő partnereinket. A tervezést folyamatnak tekintik, nem pedig egy statikus egyszeri eljárásnak. Mindazon esetekben, amikor még fellelhetőek a családi kapcsolatok, a hozzátartozókat a kezdettől fogva bevonják a programba, támogató, személyes segítségükre folyamatosan támaszkodnak. A lakói és hozzátartozói érdekkülönbségek szinkronba hozása érdekében támogatókat, koordinátorokat alkalmaznak. Jelentős szerepet szán az intézmény ebben a munkában az Érdekképviselői Fórumnak, illetve a lakói önkormányzatnak, bizottságoknak.

A tervezés során természetesen gondolni kell az új közösségekben lakó emberek sebezhetőségének csökkentésére is, ezért szükséges óvintézkedések megtervezése és kidolgozása is. Az óvintézkedéseknek, a védő faktorok igénybevételenek, alkalmazásának, mindig egyedieknek kell lennie és be kell épülnie az egyén személyre szóló rehabilitációs terveibe.

A lakók felkészítésének kulcskérdése, hogy miként tudják aktivizálni az őket körülvevő formális és informális támogatási lehetőségeket (család, barátok, gondnok, szervezetek, orvos, önkéntesek, leendő szomszédok, gyámhivatalok, képzők, oktatók, foglalkoztatók). A másik sarokpont a programban a szakképzett támogató személyzet biztosítása.

Az egyéni szükségletfelméréseket az intézmény elvégezte. Kialakultak azon célcsoportok, melyek a különböző lakhatási formákat igénybe veszik.

A lakók felkészítése a különböző típusú és változatos módszerű képzéseken keresztül valósul meg. Minden esetben azonban figyelembe kell venni azt, hogy a lakók részvétele a programokban önkéntes. Rendkívül fontos ezért a személyre szabott motivációs munka, a döntési támogatás (támogatott döntéshozatal) a bizalomerősítés.

A kiváltott ingatlan hasznosítása - Hasznosítási terv

Kiváltandó intézmény tulajdonjogi helyzete:

A kiváltandó Búcsúszentlászló, Arany János u. 17. szám alatt lévő ingatlan a 305. helyrajzi számú telken, Búcsúszentlászló község belterületén található. A telek valamint az épület tulajdonosa a Magyar Állam, a tulajdonosi jogokat az Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. gyakorolja, a vagyonkezelő a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, a vagyon használója Zala Megyei Szívárvány Egyesített Szociális Intézmény.

Az intézmény a feladatellátás során teljes körű szolgáltatást tud nyújtani, hiszen saját mosodával rendelkezik, továbbá saját, a HACCP előírásoknak megfelelő 400 adagos konyha működik.

Az alapszolgáltatások biztosítása a kiváltott ingatlanban fog megvalósulni:

Étkeztetés keretében 60 fő részére kívánják biztosítani az alapszolgáltatást. Azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

Pszichiátriai betegek nappali ellátása keretében kell biztosítani a saját otthonukban élő, 18. életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek napközbeni tartózkodásának, igény szerint étkeztetésének lehetőségét.

Fogyatékos személyek nappali ellátása keretében az intézményi férőhelyek kiváltását követően fogyatékos személyek nappali ellátásának megvalósítását tervezik.

A *támogató szolgálat* célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

Az alapszolgáltatások nyújtásán túl a fejlesztő foglalkoztatás keretein belül munkalehetőséget biztosítanak az ellátásokat igénybevevők számára.

A *közösségi ellátás* a pszichiátriai, illetve a szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátást, valamint a szenvedélybetegek részére nyújtott alacsonyküszöbű ellátást jelenti. A közösségi alapellátás a pszichiátriai vagy szenvedélybetegek lakókörnyezetben történő támogatása az önálló életvitel fenntartásában, további gyógyulás és rehabilitáció elősegítése érdekében nyújtható szolgáltatás. A közösségi ellátások keretében biztosítani kell: a meglévő képességek megtartását és fejlesztését, pszicho-szociális rehabilitációt, szociális és mentális gondozást.

Az intézmény dolgozói szakmai munkájukat azon alapelvek alapján fogják végezni, melyek tiszteletben tartják az ellátottak méltóságát, önrendelkezését, szabadságát, egyéniségét. Segítséget nyújtanak abban, hogy az intézmény ellátottai megtartsák családi és egyéb közösségi kapcsolataikat.

Fontos, hogy az ellátást igénybe vevők élethez, emberi méltósághoz, testi épséghez, testi-lelki egészséghez való jogai ne sérüljenek. Cél, hogy az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes, napi 4 órán túli gondozási szükséglettel rendelkező, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, fekvőbeteg, gyógyintézeti kezelést nem igénylő személyek részére, legalább napi ötszöri étkeztetést, szükség szerint ruházattal való ellátást, mentális gondozást, külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátást, valamint lakhatást biztosító intézmény kialakítása.

Feladat lesz, olyan fizikai, mentális, életvezetési segítség nyújtása, melynek során, az ellátott szociális, testi, szellemi állapotának megfelelően a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi-szellemi funkciók helyreállítására, képességeinek, készségeinek javítására és/vagy szinten tartására kerül sor. A gondozásnak tehát az ellátottak szükségleteihez kell alkalmazkodnia, a fizikai és egészségügyi ellátás, a mentálhigiénés gondozás és a foglalkoztatás tekintetében egyaránt. Ezen gondozási formákat egyénre szabottan, az ellátottak állapotának és gondozási szükségleteinek figyelembevételével egy jól koordinált team-munka keretében tervezzük megvalósítani.

Az intézmény folyamatosan biztosítja a mentálhigiénés gondozást és foglalkozást. A lakó maga dönti el milyen foglalkozáson szeretne részt venni. Szeretetteljes egyéni törődéssel kívánják elősegíteni a napi életritmus, aktivitás kialakítását. Speciális felkészítő és készségfejlesztő foglalkozások keretében integrált demens foglalkozásokat is tartani fogunk. Az előzetes igényfelmérést követően szakkör jelleggel dalkört, fűzőszakkört és a hitélet gyakorlására ima- és egyházi énekkört szeretnének működtetni. Kreatív foglalkozások keretében a szabadidő tartalmas eltöltésére törekuszenek. Fontos a kapcsolattartás elősegítése a családdal. Vallásos lakóknak heti rendszerességgel áldozási lehetőség biztosítása. Az intézmény mindennapi tevékenységének középpontjában az élhető élet biztosítása áll, a lakók derűsen, szeretetben, és békességben éljék meg a mindennapokat.

Növelni szeretnék a Zala megyében élő idősek és hozzátartozóik biztonságérzetét azáltal, hogy elérhető közelségben szükség esetén teljes körű ellátást tudjanak biztosítani.

A Búcsúszentlászlói kolostor épület esetében, szolgáltató központ kialakítására az alábbi felújítási munkálatokat tervezzük:

- A folyosók és közlekedőterek felújítási munkái: teljes körű burkolat csere, csúszásmentes kivitelben taktilis vezetősávok kialakításával, villamoshálózatok újra vezetékvezése és világítóberendezések cseréje.
- A jelenlegi lakoszobák foglalkoztatási funkcióra való átalakítása: teljes körű burkolat, villamoshálózat és világítótestek cseréje. A tervezett foglalkoztatási funkcióknak megfelelő bútorzat beszerzése, illetve az ahhoz szükséges feltételek biztosításának eszközei.
- Általános, minden helyiségre vonatkozó fejlesztési munkák: ajtók cseréje, akadálymentesség biztosítása, mind közlekedés, mind tartózkodás szempontjából (pl. fürdőszobák esetén kapaszkodók, jelzőrendszerek, táblák, kapcsolók, csengők elhelyezése), a folyosók és közlekedők esetén az irányfények biztosítása (pl. kapaszkodók, menekülési útvonalak, tűzjelzők)
- A tervezett foglalkoztatási funkcióhoz kapcsolódó kiszolgáló helyiségek (orvosi szoba, rendelők, raktár, személyzeti és ellátotti öltözők) kialakítása a meglévő helyiségek átalakításával
- szükséges az épület csapadékvíz elleni védelméről gondoskodni, mely leginkább a belső udvar felőli nem megfelelő vízevezetésből adódik: a beltér korábban meszelve volt. A modern kori anyagok többsége a festéseket tekintve műanyag bázisú, így a szerkezet pólusait elfedve készíthető velük a felületkezelés. Ennek okán a szerkezet nem tud megfelelően „lélegezni”. Ennek a nyomai tapasztalhatóak a helyiségekben. Az egymásra kent rétegek helyenként feltáskásodtak, leperegtek. A falak vízszigetetlenek, így a lábazati részen és az alagsorban felázásból adódó vakolatleválások, és salétromosodás nyomai láthatóak.
- Az épületben sok és nagy területet foglalnak el a belső helyiségek, melyeknek nincs közvetlen homlokzati nyílászárója. A helyiségek rendszeres szellőztetése szükséges lenne, akár gépi, mesterséges úton is. Így a téli időben is a 15 m³/fő frisslevegő bevezetése biztosítható lenne, akár egy hőcserélőn keresztül.
- A nyílászárók kapcsolt gerébtokos fa szerkezetűek. Fém ráccsal ellátva. Általánosságban elmondható, hogy szükséges az egész épület nyílászáróinak gittelésének javítása és festése, de leginkább cseréje, korszerű jó hőszigetelő fa nyílászárókra. A belső ajtók befoglaló pallótokos szerkezetek, zománc festékkel.
- A padlók burkolatai hidegburkolat esetén többnyire greslappal megoldott. A melegburkolatok szalag- és laminált parkettával, valamint pvc-vel készültek. A padlóburkolatokon taktilis vezetősáv nincs.
- Az ebédlő megközelítése kerekesszékkal nehezen megoldott, erre vonatkozóan rámpa kialakítása szükséges.
- Mivel műemlék, így az energetikai felújítása nem megoldható utólagos homlokzati hőszigeteléssel. A belső légállapot biztosítása gázüzemű központi fűtéssel, lemezzradiátoros elemekkel történik. Szükséges az épület gépészeti rendszereinek felújítása, korszerűbb, hatékonyabb, takarékosabb rendszerrel
- A használati eszközökön a nagyobb, nem hétköznapi használatból adódó igénybevételek láthatók. Az elavult, kopott, többször javított bútorzat cseréje indokolt.

3.2.2. Az előkészítés és megvalósítás részletes feladatai és ütemezése

Az előkészítési tevékenység az előzetes tanulmányok és engedélyezési dokumentumok elkészítését foglalja magába, mely tevékenységek megvalósítására 2017. március hónapban kerül sor. A szakmai tervek elkészítése, a tervező kiválasztása, a műszaki engedélyezési dokumentumok (műszaki tervek, kiviteli tervek, tervezői költségbecslés) elkészítése ebben az időszakban történik. A tervezési folyamatokba rehabilitációs szakmérnök is bekapcsolódik, aki biztosítja, hogy a megépítésre kerülő ingatlanok komplex akadálymentesítése megvalósuljon. Az intézmény lakói állapotának, a kiváltás szempontrendszer szerinti komplex szükségleteik felmérése, és ezek alapján szakvélemények készítése 2017. I. negyedévében valósul meg. Ugyanezen időszakban kerül sor a kitagolással érintett településeken lakossági fórumok megtartására, a lakosság tájékoztatására. A Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft-vel együttműködési megállapodás kerül megkötésre a projekt szakmai támogatása érdekében már az előkészítési időszakban. A Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. a projekt szakmai céljainak elérését a megvalósítás teljes időtartama alatt figyelemmel kíséri, koordinálja, támogatja. A kiváltás során fennmaradó épületek vonatkozásában hasznosítási terv készül az ingatlan alapszolgáltatás biztosítása és fejlesztő foglalkoztatás céljából történő hasznosítása érdekében. A szakmai terv még a pályázat benyújtása előtt megküldésre kerül véleményezés céljából az Intézményi Férőhely Kiváltás Koordináló Országos Testület részére.

A projekt fizikai megvalósításának kezdetekor célelszámolási számla kerül nyitásra, amely a támogatási összeg elkülönített kezelését szolgálja.

A projekt megvalósítása az alábbi szakmai tevékenységek megvalósítását jelenti: a kivitelezők kiválasztása érdekében közbeszerzés lefolytatása szükséges, melyhez közbeszerzési szakértő közreműködése indokolt 2017. második negyedévében.

A projekt megvalósításához szükséges kis értékű irodatechnikai eszközök 2017. II. negyedévében kerülnek beszerzésre.

A fennmaradó, kitagolásra kerülő ingatlan tekintetében hasznosítási terv készül, mely tartalmazza, hogy a kiváltandó ingatlan új funkcióját, a megvalósítás kockázatát, továbbá ezen kockázatok csökkentétének módját.

A kivitelezési tevékenységek megkezdéséhez szükséges tereprendezési munkák 2017. augusztus hónaptól kezdődnek. Az új támogatott lakhatási férőhelyek létrehozása új ingatlanok építésével, átalakításával 2017. III. negyedévtől folyamatosan 2018. szeptember végéig valósul meg, mely során infrastruktúrafejlesztés és az ingatlanok komplex akadálymentese is megvalósításra kerül. A kivitelezés teljes időtartama műszaki ellenőr közreműködése mellett zajlik. Három alkalommal kerül sor érzékenyítő rendezvény megtartására a kiváltás során megépülő ingatlanok fekvése szerinti településeken: 2017. III. negyedévébe, továbbá 2018. II és III. negyedévében.

Projektszintű könyvvizsgálatra kerül sor 2017. év végén, továbbá a projekt lezárását követően.

Az épületek berendezésére, bútorokkal való felszerelésére, az alapszolgáltatás, szolgáltatási gyűű és fejlesztő foglalkoztatás fejlesztéséhez szükséges eszközök és gépek és speciális gépjármű beszerzésére 2018. I. negyedévében fog sor kerülni. Ezen időszakban kezdődik meg a kivitelezés során felépített ingatlanok szakmai, személyi és tárgyi feltételeinek megfelelő kialakítása a Szakmai rendelet alapján, amely egészen a projekt befejezéséig, 2018. december 31-ig tart. A szolgáltatási gyűű kialakításához és a foglalkoztatás fejlesztéséhez szükséges szakmai, személyi és tárgyi feltételek létrehozásához szükséges tevékenységek 2018. I-III. negyedévben valósulnak meg.

2018. III. negyedévében a helyi sajtó útján, az interneten, továbbá szórólapok kiosztásával is tájékoztatásra kerül lakosság a kiváltással járó változásokkal, a településre költöző lakókkal kapcsolatban.

A kötelezően előírt nyilvánossági előírásoknak való megfelelés a projekt teljes időtartama alatt biztosított lesz. A projekt teljes időtartama alatt projektmenedzser, pénzügyi vezető, továbbá szakmai vezető kerül heti 40 órában foglalkoztatásra a projekt támogatási szerződését kielégítő és szakmailag megfelelő megvalósítása érdekében. Az esélyegyenlőségi és környezetvédelmi szempontok a projekt egész időtartama alatt érvényesülnek.

Valamennyi negyedév végén szakmai beszámoló készül az EMMI illetékes szervezeti egységei részére. A mérőföldkövek felsorolásánál meghatározottak szerint az ingatlanok műszaki átadás-átvételre kerülnek, továbbá kifizetési kérelmek kerülnek benyújtásra.

A fentiekben felsorolt tevékenységek időbeli ütemezését az alábbi táblázat szemlélteti:

2018. III. negyedéven kerül sor a lakóházak kivitelezésének befejezésére és azok műszaki átadás-átvételére, használatba vételére és a támogatott lakhatás szolgáltatói nyilvántartásba való bejegyzésre. 2018. IV. negyedévében a kiváltott intézmény épületében kialakításra kerül a szolgáltató központ az alapszolgáltatások és fejlesztő foglalkoztatás biztosítása érdekében. Az intézményi férőhely-kiváltási projekt 2018. december 31. napján zárul a záró kifizetési kérelem és záró szakmai beszámoló benyújtásával, és 2019. január 1. napjával kezdetét veszi az 5 éve fenntartási időszak.

Feladat megnevezése	Feladat negyedéves ütemezése	
	2017	2018

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
ELŐKÉSZÍTÉS								
Előzetes tanulmányok, engedélyezési dokumentumok								
szakmai terv elkészítése	x							
tervező kiválasztása	x							
szükséges engedélyezési dokumentumok, műszaki tervek, kiviteli tervek, tender tervek, tervezői költségbeclés elkészítése	x							
szükségletfelmérés, helyzetfeltárás, szakvélemények elkészítése	x							
társadalmi partnerek, érintettek bevonásával kapcsolatos tevékenységek (köz meghallgatás, lakossági fórum)	x							
szakértői tanácsadás (ingatlan értékbeclés díja)	x							
szakértői tanácsadás (jogi tanácsadás)	x							
Lakosság tájékoztatása legalább egy tevékenységgel ÁÚF c. dokumentum/KTK2020 kézikönyv alapján	x							
Rehabilitációs szakmérnök tanácsadás igénybevétele	x							
Regisztráció az FSZK által biztosított elektronikus felületen	x							
Együttműködés kialakítása az EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú konstrukció kedvezményezettjével	x							
A kiváltás során fennmaradt épületek vonatkozásában kötelező a további hasznosítási tervek elkészítése	x							
Szakmai terv megküldése IFKKOT részére	x							
MEGVALÓSÍTÁS								
Szakmai tevékenységek								
szükséges engedélyezési dokumentumok, műszaki tervek, kiviteli tervek, tender tervek, tervezői költségbeclés elkészítése	x							
Beszerezési/közbeszerzései szakértő kiválasztása	x							
Közbeszerzések lefolytatása, szerződés megkötése - beruházás		x						
Közbeszerzés lefolytatása, szerződés megkötése - gépek/eszközök lakhatás					x			
Közbeszerzés lefolytatása, szerződés megkötése - gépek/eszközök szolgáltatási gyűrű					x			
Közbeszerzés lefolytatása, szerződés megkötése - gépek/eszközök foglalkoztatás fejlesztése eszközök					x			
Beszerezés lefolytatása, szerződés megkötése - szolgáltatások - szolgáltatási gyűrű					x			

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság

Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

Beszzerés lefolytatása, szerződés megkötése - szolgáltatások - foglalkoztatás fejlesztése eszközök					x			
Beszzerés lefolytatása, szerződések megkötése - szolgáltatások	x							
KEF beszerzés lefolytatása, szerződések megkötése - kis értékű informatikai, irodatechnikai eszközök	x							
Speciális gépjármű beszerzése					x			
Immateriális javak beszerzése	x							
Terület-előkészítés - pl. tereprendezési munkák			x					
Új támogatott lakhatási férőhelyek létrehozása (új építés, átalakítás, bővítés, felújítás, bontás)			x	x	x	x	x	
Projektarányos és/vagy komplex akadálymentesítés			x	x	x	x	x	
infrastruktúra (víz- és energiaelosztási, távközlési hálózat) fejlesztése, közművesítés, közmű felújítása telekhatáron belül			x	x	x	x	x	
EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása c. konstrukció keretében nyújtott rehabilitációs szakmérnök tanácsadás igénybevétele			x	x	x	x	x	
Műszaki ellenőri szolgáltatás			x	x	x	x	x	
1/2000. (I. 7.) SzCsM rendeletben foglalt szakmai, személyi és tárgyi feltételek kialakítása					x	x	x	
Szolgáltatási gyűri kialakítása, fejlesztése (ahol nem áll rendelkezésre)					x	x	x	
Foglalkoztatás tárgyi és szakmai feltételeinek megteremtése, bővítés, fejlesztése					x	x	x	
Marketing, kommunikációs tevékenységek (Az ellátottak közvetlen és közvetett interperszonális környezetében élők részére kidolgozott és megtartott érzékenyítő tevékenység) - személyes jelenléttel járó - érzékenyítő rendezvény (lakossági tájékoztatás, bemutató, személyes egyéni konzultáció, csoportos találkozó, ellátottak és lakókörnyezet képviselőinek közös programja) szervezése, lebonyolítása,			x			x	x	
Marketing, kommunikációs tevékenységek (Az ellátottak közvetlen és közvetett interperszonális környezetében élők részére kidolgozott és megtartott érzékenyítő tevékenység) - személyes jelenléttel járó - egy egyéb kommunikációs csatorna használata (pl. internet, szórólap, helyi sajtó) a lakókörnyezet tájékoztatására, melyhez EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú Szociális intézményi							x	

férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása c. konstrukció nyújt támogatást								
Kötelezően előírt nyilvánosság tevékenységek ÁÚF c. dokumentum/KTK2020 kézikönyv alapján	x	x	x	x	x	x		
Projektszintű könyvvizsgálat tevékenység			x					x
Egyéb szolgáltatások (pl. jogi, közjegyzői, stb.)	x							
Szakmai vezető foglalkoztatása heti 40 órában	x	x	x	x	x	x	x	x
Szakmai megvalósító (pl. asszisztens) foglalkoztatása	x	x	x	x	x	x	x	x
Szakmai megvalósító (pl. képző) foglalkoztatása	x	x	x	x	x	x	x	x
A lakók felkészítése a kiváltással járó változásokra		x	x	x	x			
Projektmenedzser foglalkoztatása heti 20/40 órában	x	x	x	x	x	x	x	x
Pénzügyi vezető foglalkoztatása heti 20/40 órában	x	x	x	x	x	x	x	x
Projektasszisztens foglalkoztatása	x	x	x	x	x	x	x	x
Pénzügyi asszisztens foglalkoztatása	x	x	x	x	x	x	x	x
Projektmenedzsment szolgáltatás	x	x	x	x	x	x	x	x
A szakmai megvalósításra vonatkozó együttműködési megállapodás alapján folyamatos együttműködés az EFOP-1.9.1-VEKOP-15-2016-00001 azonosítószámú Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhely kialakítása c. konstrukció kedvezményezettjével a projekt megvalósítása alatt.	x	x	x	x	x	x	x	x
A kiváltás során fennmaradt épületek vonatkozásában kötelező a további hasznosítási tervek elkészítése	x							
Esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítése	x	x	x	x	x	x	x	x
MÉRŐFÖLDKÖVEK, SZAKMAI KÖTELEZETTSÉGEK								
Szakmai beszámoló az EMMI illetékes szervezeti egységei részére	x	x	x	x	x	x	x	x
Célszámolási számla nyitása, fenntartása	x	x	x	x	x	x	x	x
Kivitelezéshez szükséges engedélyek	x							
Kivitelezési szerződések (darab) 75%-a megkötésre került		x						
A kivitelezések 30%-ra vonatkozóan a műszaki átadás-átvétel megtörtént				x				
A kivitelezések 60%-ra vonatkozóan a műszaki átadás-átvétel megtörtént						x		
A projekt fizikai befejezésére a támogatási szerződésben vállaltak maradéktalanul								x

teljesültek								
Kifizetési kérelem benyújtása - 5%		x						
Kifizetési kérelem benyújtása - 10%				x				
Kifizetési kérelem benyújtása - 30%					x			
Kifizetési kérelem benyújtása - 65%						x		
Kifizetési kérelem benyújtása - 90%							x	
Záró kifizetési kérelem benyújtása								x

A kiváltott intézmény és egységeinek leírása az ellátandó szakmai feladatok szempontjából

A kiváltandó intézmény - Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény Búcsúszentlászló székhelye. 12 fő fogyatékkal élő és 60 fő pszichiátriai beteg férőhely támogatott lakhatásba történő kitagolása.

Pszichiátriai betegek számára támogatott lakhatást biztosító lakóotthon célja, feladata

Cél: Támogatott lakhatás és személyre szabott segítségnyújtás biztosítása önálló életvitelre részben képes, vagy képessé tehető pszichiátriai betegek részére.

Feladat: Egy olyan program megvalósítása, amely elősegíti ellátottaink társadalmi beilleszkedését, javítja munkaerő-piaci helyzetét, erősíti az egyén autonómiáját (segíti a saját sorsa feletti felelősség érzését, társas kapcsolatainak megőrzését), életmód-változást eredményez, valamint javítja a segítő munka hatékonyságát (új célok kitűzése és értékek figyelembe vétele).

A szolgáltatás célja

Fő cél, hogy a kiváltott intézményben (8925 Búcsúszentlászló Arany János utca 17.) 40 fő részére pszichiátriai betegek, valamint 12 fő részére fogyatékkal élők nappali ellátását biztosítsák.

További cél:

- az otthon lakói életkörülményeinek javítása, ezen belül a megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosítása útján az élet minőségének jobbá tétele.
- Intézményesített keretek között megismertetni és a tevékenység során megvalósítani, érvényre juttatni a település lakossága körében és érdekében az állam által létrehozott Szocvtv., szakmai rendeletek, főigazgatói utasítások és ellátási formák érvényesülését.
- A működés során etnikai csoporthoz való tartozás, lelkiismereti, vallási vagy politikai meggyőződés, származás, vagyoni helyzet, cselekvőképesség hiánya vagy korlátozottsága miatt hátrányos megkülönböztetés lehetőségének, érvényesülésének megakadályozása, folyamatos figyelemmel kísérése.

A szolgáltatás feladata

- Az ellátottak rendszeres ápolói felügyelete, orvosi- és szakorvosi ellátása.
- Gyógyszer- és gyógyászati segédeszközzel történő ellátás külön jogszabályi előírásoknak megfelelően.
- Kórházi ellátás, szűrő vizsgálatok megszervezése.
- Az ellátottak pszichés állapotának folyamatos megfigyelése, az észlelt változások jelentése, az előírt dokumentáció vezetése.
- Családi- és társas kapcsolatok ápolása, kiépítése, szinten tartása.
- Személyre szabott, évszaki sajátosságokat figyelembe vevő foglalkoztatása az előre elkészített foglalkoztatási terv alapján.
- A lelki egészség védelme.

A Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény a rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó alap- ill. szakosított ellátást nyújt.

Személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátás keretében biztosítja az időskorúak tartós bentlakásos ellátását.

Az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyek napi legalább ötszöri étkeztetéséről, szükség szerint ruházattal, ill. textíliával való ellátásáról, mentális gondozásáról, egészségügyi ellátásáról, lakhatásáról gondoskodunk az intézményben. Teljes körű ellátását nyújtva.

A megvalósítás következményeként a személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátórendszerben – ápolást és gondozást nyújtó intézményként helyet biztosít azon koruk, ill. egészségi állapotuk, családi-szociális helyzetük miatt ápolásra-gondozásra szoruló személyek számára, akikről az alapszolgáltatások (pl. házi gondozás) keretében már nem elegendő gondoskodni.

Az eredményességet mutatja, hogy az intézménybe folyamatosan érkeznek az elhelyezési kérelmek, és a pozitív visszajelzések. Magas a várakozók száma, ezen belül is igen jelentős a soron kívüli elhelyezésre várók száma, mind a férfiak, mind a nők körében. Az intézmény jelenleg is 100%-os kihasználtsággal működik.

Tárgyi feltételek, eszközök bemutatása

A pályázat keretében létrehozandó 6 db lakóépület (lakóotthon) berendezési tárgyai, tárgyi feltételei és eszközei a Szakmai rendelet 110/E. § és 110/F. §-aiban foglalt előírásoknak megfelelően kerülnek meghatározásra és beszerzésre.

A lakóépületeket (lakóotthonokat) új bútorokkal szükséges berendezni, mert a kitagolásra kerülő Ferences rendi kolostorban található bútorok elhasználódtak, többszörös felújításon esettek át, így az új épületbe sem esztétikailag, sem funkciójuk szerint nem alkalmasak. Jelentős részük speciálisan a kolostor épület megfelelő méretű szobáihoz kerültek kialakításra, így végképp alkalmatlanok az új, teljesen más elrendezésű és méretű helyiségekben történő elhelyezésre. Új bútorok beszerzésével a lakók állapotához és igényeihez leginkább illeszkedő berendezési tárgyak biztosíthatóak számukra.

A lakóotthonok (lakóházak) berendezésekor figyelemmel kell lenni a lakók speciális igényeire, többek között arra, hogy a berendezési tárgyak az akadálymentes közlekedést, a segédeszközök biztonságos használatát elősegítsék. További fontos szempont, hogy a beszerzett eszközök a lakók személyes biztonsága mellett növeljék a lakók komfortérzetét, az otthonosság, az adott egyén személyességének érzését.

Figyelemmel kell lenni a tárgyi eszközök beszerzése során a lakók izlésére, esetleges egyedi kéréseikre, a hozzátartozókkal, gondnokokkal való egyeztetést követően a lakóotthonokba (lakóházakba) behozható személyes tárgyakra, eszközökre az ingatlanok otthonosabbá tétele érdekében.

Valamennyi lakóépületet (lakóotthon) és közvetlen környezetét *kamerarendszerrel, kültéri világítással* szükséges felszerelni, továbbá az ingatlant *kerítéssel és zárható kapuval* szükséges körbekeríteni az ellátottak biztonságának garantálása érdekében. Az ingatlan zöld területeinek rendben tartásához valamennyi lakóépülethez (lakóotthonhoz) szükséges *5 db seprű, személtlapát, lapát, hólapát, gereblye, kapa, ásó, illetve 1 db benzinmotoros fűnyíró és vagy 1 db benzinmotoros fűkasza, a hozzá tartozó védőfelszerelésekkel együtt.*

Minden lakóházhoz szükséges *egy db EU szabványnak megfelelő, 1100 L-es kommunális hulladékgyűjtő edénybeszerzése.*

A lakóépületek valamennyi ablakára *redőnyt, szúnyoghálót, karnist és függönyt* kell beszerezni, és valamennyi helyiségbe *mennyezetlámpákat/csillárokat* szükséges felszerelni.

Minden lakóépület (lakóotthon) konyhájába szükséges beszerezni az alábbi 100.000 Ft bekerülési összeget meghaladó bútorokat, berendezési tárgyakat, eszközöket:

- konyhabútor,
- kombinált hűtő szekrény,
- gáztűzhely,
- mosogatógép
- konyhai kisgépek (mikrohullámú sütő, vízforraló, kenyérpírító, kávéfőző)
- főzőedények (egy sorozat lábas, fazék),
- étkező (asztal, székek),

- étkezéslet, evő- és tálalóeszközök.

Minden lakóépület (lakóotthon) nappalijába szükséges beszerezni az alábbiakat:

- kanapé, fotel,
- TV, TV szekrény,
- számítógép, számítógépasztal,
- porszívó.

Minden lakóépület (lakóotthon) akadálymentesített fürdőszobájába szükséges beszerezni az alábbiakat:

- fürdőszobai bútor és berendezési tárgyak (zuhanyzók, mosdótálak, szaniterek, tükrök, fürdőszoba szőnyegek, zuhanyzókba csúszásmentes szőnyegek, szekrény a mosó- és tisztítószernek
- mosógép (12 főre 2 darab), 1 db szárítógép (télen a mosott ruhák szárítása érdekében)

Minden lakóépület (lakóotthon) minden lakószobájába szükséges beszerezni az alábbiakat:

- bútorzat [2 db heverő, ruhás szekrény (1-1 akasztós, 1-1 polcos), éjjeliszekrény (2 db), éjjeli vagy állólámpa (2 db)], favedő bútorlap az ágy hosszában (2 m x 1 m bútorlap 15 mm vastag) ágyanként 1 db

Az alapszolgáltatások fejlesztése érdekében a kiváltásra kerülő rendház épületben a technikai, tárgyi feltételek rendelkezésre állnak, csupán egy egészségügyi fertőtlenítő festés karbantartásra van szükség.

A foglalkoztatás fejlesztéséhez az alábbi - 100.000 Ft bekerülési összeget meghaladó - eszközök, berendezési tárgyak beszerzése szükséges:

- öltöző-étkező helyiség,
- öltözőszekrény,
- munkaruha, védő cipő, védő szemüveg,
- park és kertgondozáshoz szerszámok (fűnyíró, seprű, személtapát, lapát, hólapát, gereblye, kapa, ásó), mindenből legalább 10 darab,
- étkező (asztal+székek a textil, papírmerítő, szövödei műhely munkáihoz),
- zárható szekrények, polcok a tároláshoz.

A 100.000 Ft bekerülési összeg alatti eszközök, berendezési tárgyak beszerzése önerőből az intézményi költségvetés terhére történik.

A bútorzat, a berendezési tárgyak, felszerelések, műszaki eszközök beszerzése során kiemelt figyelmet fordítunk az eszközök tartósságára, időtállóságára, tisztíthatóságára.

A műszaki eszközbeszerzés keretében korszerű, hatékony, alacsony energiafelhasználású valamint környezetbarát termékek kerülnek megvásárlásra.

Az ellátottak lakóépületekbe (lakóotthonokba) való költöztetésének megvalósításával egyidejűleg a lakók mobilitását is szükséges biztosítani annak érdekében, hogy részt vehessenek a fejlesztő foglalkoztatásban, továbbá mindennapjaik során felmerülő közlekedési igényük megoldott legyen. A kiváltandó 72 férőhely alapján 1 darab (minimum 6 személy szállítására alkalmas) olyan gépjármű beszerzése indokolt, amely alkalmas elektromos kerekes székes személy szállítására, valamint mobil rámpával vagy emelőszerkezettel, továbbá 4+3 pontos biztonsági rögzítéssel rendelkezik.

4. PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI

4.1. A PROJEKTGAZDA ÉS PARTNEREINEK BEMUTATÁSA

4.1.1. A projektgazda bemutatása

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: Főigazgatóság vagy SZGYF) ellátja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi. III. törvény és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti fenntartói feladatokat.

Az SZGYF hazánk egyik legnagyobb állami intézménye, mely az emberi erőforrások minisztere irányítása alatt álló, önállóan működő és gazdálkodó, közszolgáltató költségvetési szerv, melyet a Kormány a szociális és gyermekvédelem irányítójaként kijelölt.

Az SZGYF megalapítását, jog- és feladatköreinek rögzítését a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról szóló 316/2012 (XI.13.) Kormányrendelet⁸ tartalmazza. A szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer a főigazgatóságból, a területi (megyei és fővárosi) kirendeltségekből, valamint intézményeiből áll. A rendeletben nevesített esetben a főigazgatóság, egyéb esetben a fővárosi és megyei kirendeltségek látják el a szociális és gyermekvédelmi intézmények fenntartását, amely feladatkörbe többek között a gazdálkodás és működés törvényszerűségének vizsgálata, a szakmai program jóváhagyása, illetve a szakemberek továbbképzése tartozik. Jelenleg az SZGYF összesen 109 intézmény és telephelyei fenntartói feladatait látja el, melyből 67 szociális, 32 gyermekvédelmi, 10 vegyes (szociális és gyermekvédelmi illetve máshová nem sorolható intézmény is) típusú intézmény.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 26/2015. (VI.19.) EMMI utasítás rögzíti az SZGYF belső szervezeti és a területi egységek (kirendeltségek) feladatait, hatásköreit.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság a szociál- és nyugdíjpolitikáért, valamint a gyermekek és az ifjúság védelméért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) irányítása alatt álló központi költségvetési szerv.

A Főigazgatóság vállalkozási tevékenységet végezhet, amelynek mértéke nem haladhatja meg a költségvetési szerv módosított kiadási előirányzatának 30%-át.

A Főigazgatóság költségvetési szervként gazdálkodó szervezetekben alapítói, tulajdonosi (tagsági, részvényesi) jogokat nem gyakorol.

A Főigazgatóság szervezeti felépítése:

A Főigazgatóság a miniszter irányítása alatt álló, önálló jogi személyiséggel rendelkező, önállóan működő, gazdálkodó szervezettel rendelkező központi költségvetési szerv, melynek élén főigazgató áll. A főigazgató felett a munkáltatói jogkört a miniszter gyakorolja.

A főigazgató felett az EMMI Szervezeti és Működési Szabályzatának 7. függelék II/3. és II/5. pontjában megjelölt munkáltatói jogköröket a közigazgatási államtitkár gyakorolja. A Főigazgatóság főigazgató-helyettesét a miniszter nevezi ki és menti fel. Felette az egyéb munkáltatói jogkört a főigazgató gyakorolja.

A Főigazgatóság központi szervből, valamint területi szerveként működő megyei és fővárosi kirendeltségekből (a továbbiakban: kirendeltség) áll.

A Főigazgatóság székhelye Budapest, illetékessége országos, a közvetlen fenntartású kiemelt intézmények tekintetében a Főigazgatóság központi szerve látja el az intézményfenntartói feladatokat.

⁸ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200316.KOR

A kirendeltségek illetékességi területe a fővárosra, illetve a megyékre terjed ki.

A kirendeltség a főigazgató irányítása és a kirendeltség igazgató vezetése alatt álló szervezeti egység.

Az Országos Gyermekvédelmi Szakértői Bizottság (a továbbiakban: OGYSZB) a főigazgató mellett önálló ügyrend alapján működő testület, amelynek tagjait és vezetőjét a miniszter jelöli ki.

A Szabályzat rendelkezéseit az OGYSZB tekintetében az ügyrendben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A Főigazgatóság feladatai:

A Főigazgatóság ellátja

- a) a megyei önkormányzatok konszolidációjáról, a megyei önkormányzati intézmények és a Fővárosi Önkormányzat egyes egészségügyi intézményeinek átvételéről szóló 2011. évi CLIV. törvény alapján átvett szociális és gyermekvédelmi intézményekkel, valamint a szociális és gyermekvédelmi tevékenységet végző alapítványokkal, közalapítványokkal, gazdasági társaságokkal kapcsolatos, e törvény 9. § (1) bekezdése szerinti feladatokat,
- b) az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCV. törvény 2. § (3) bekezdése, 9. § (1) bekezdése és 9/A. § (2) bekezdése szerinti feladatokat.

A Főigazgatóság végzi a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) szerinti fenntartói feladatokat. A fenntartásában lévő intézmények a 3. számú mellékletben megtalálhatóak.

A Főigazgatóság központi szerve a fenntartott intézmények vonatkozásában az alábbi fenntartói hatásköröket gyakorolja:

- a) felterjeszti miniszteri döntésre az Szt. 91. § (3) bekezdése, valamint a Gyvt. 122. § (2) bekezdése szerinti iratokat,
- b) egységesen meghatározza, és honlapján közzéteszi az Szt. 92. § (2) bekezdés b)-f) pontja szerinti információkat a fenntartott szociális intézményekre vonatkozóan,
- c) javaslatot tesz a fenntartott költségvetési szervek éves költségvetésére, meghatározza a gazdálkodásuk részletes rendjét,
- d) az Szt. 90/A. §-a, 92/B. § (3) bekezdése és 92/L. §-a szerinti, illetve a Gyvt. 100/A. §-a szerinti esetben – a kirendeltség előterjesztése alapján – intézkedik a jogszabálysértés megszüntetéséről,
- e) ellátja – a kirendeltségek előterjesztése alapján – az Szt. 122/A-122/C. §-a szerinti fenntartói feladatokat.

A Főigazgatóság központi szerve biztosítja az Szt. 65. §-a szerinti jelzőrendszeres házi segítségnyújtást.

A kirendeltség feladatai:

- a) A kirendeltség ellátja az Szt. 92/B. § (1) bekezdés b)-h) pontjában és a Gyvt. 104. § (1) bekezdés c)-l) pontjában meghatározott fenntartói feladatokat.
- b) A kirendeltség – a főigazgató egyetértése mellett – megállapítja az intézményi térítési díjat.
- c) A kirendeltség eljár a működési engedéllyezéssel kapcsolatos ügyekben.
- d) A kirendeltség felterjeszti a főigazgatónak – javaslatával együtt – a fenntartott költségvetési szervek éves költségvetésére és a gazdálkodás rendjére vonatkozó iratokat, illetve javaslatot tesz az Szt. 122/A-122/C. §-ával kapcsolatban

A szervezeti egységek és azok feladatai:

A Főigazgatóság szervezeti egységei a főosztály és az osztály. A kirendeltség főosztályi jogállású szervezeti egység. A szervezeti egység ellátja a Szabályzatban foglalt, valamint a szervezeti egység vezetője által meghatározott feladatokat.

A kapcsolattartás rendje

a. A belső kapcsolattartás rendje:

A Főigazgatóság szervezeti egységei feladatellátásuk során kötelesek együttműködni. Valamennyi szervezetszabályozó eszköz a Főigazgatóság intranetes felületén a munkavállalók részére hozzáférhető, megismerhető. A kapcsolattartás formái:

- a) Vezetői értekezlet: a vezetői értekezlet a főigazgató szűkebb körű tanácsadó, döntést előkészítő testülete. Tagjai a főigazgató, a főigazgató-helyettes, a gazdasági vezető, a központi igazgatók, a belső ellenőrzési főosztályvezető.
- b) Főigazgatói értekezlet: a főigazgatói értekezlet a főigazgató szélesebb körű tanácsadó, döntést előkészítő testülete. Tagjai a főigazgató, a főigazgató-helyettes, a gazdasági vezető, a központi igazgatók, a főosztályvezetők és a kirendeltség igazgatók.
- c) Gazdasági vezetői értekezlet: az intézmények egységes gazdálkodási rendjét biztosító munkaértekezlet. Tagjai a gazdasági vezető, a gazdasági igazgató, a fejlesztési igazgató, a központi gazdasági, fejlesztési osztályok és a megyei gazdasági osztályok vezetői.
- d) Állománygyűlés: a főigazgató évente legalább egy alkalommal, az előző év értékelése és a következő év legfontosabb feladatainak meghatározása céljából tájékoztatót tart.
- e) Projekt Előminősítő Bizottság értekezlete (eseti): a főigazgató mellett működő, pályázati javaslatokkal, a pályázatokkal kapcsolatos döntés-előkészítő, véleményező, javaslattevő testület ülése.

b. A külső kapcsolattartás rendje:

A Főigazgatóságot a főigazgató vagy az általa meghatalmazott személy képviseli. A főigazgató akadályoztatása esetén az általános képviseleti jogot a főigazgató-helyettes gyakorolja. Az államháztartás alrendszerével való külső kapcsolattartás során – a főigazgató és a főigazgató-helyettes kivételével – a Főigazgatóság vezetői az azonos vezetői szinttel tartanak kapcsolatot. A Jogi és Igazgatási Főosztály Jogi és Perképviseleti Osztálya látja el általános jelleggel a Főigazgatóság képviseletét a hatóságok és bíróságok, közjegyzők és végrehajtók előtt. A Főigazgatóság jogtanácsosai önállóan jogosultak a bíróságokkal, illetve más hatóságokkal kapcsolatot tartani, valamint előttük a Főigazgatóság jogi képviseletét ellátni. Érdekvédelmi szervezetekkel a főigazgató és a főigazgató-helyettes tartanak kapcsolatot. A Főigazgatóság nevében nyilatkozattétel csak a főigazgató meghatalmazása, illetve a kiadmányozás rendje alapján tehető.

Pályázatok előkészítése és pályázati támogatással megvalósuló projektek lebonyolítás az Intézményfejlesztési Főosztály irányításával/koordinációjával zajlik az releváns szakmai főosztályok, a kirendeltségek és az érintett intézmények részvételével a későbbiekben ismertetett munkamegosztás szerint.

2007-13-as programozási időszak tapasztalatai:

A 2007-2013-as fejlesztési időszakban Európai Uniói forrásból a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság kedvezményezettként vagy kedvezményezett jogutódjaként összesen 104 db projektet valósított meg 13 milliárd Ft értékben, e projektekből a szociális terület ellátásában működő intézmények 83 db projektben, a gyermekvédelmi terület ellátásában működő intézmények 21 db projektben voltak érintettek.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában működő intézmények az SZGYF szakmai közreműködésével összesen 136 db projektet valósítottak meg 11 milliárd Ft értékben. Ebből a szociális terület ellátásában működő intézményekben 60 db projekt, a gyermekvédelmi terület ellátásában működő

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság

Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

intézményekben 76 db projekt lebonyolítása történt meg. A szociális intézményekben megvalósított projektek javarészt építési témájúak voltak, főként akadálymentesítés, megújuló energiaforrások használata, energetikai korszerűsítés, valamint nagy létszámú otthonok kiváltása. Kisebb részben kooperációra épülő képzési, szemléletformálási projekteket bonyolítottunk intézményeink együttműködésével.

Összefoglaló a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által kedvezményezett szociális ellátórendszert érintő projektjeiről, beruházásairól

Operatív program megnevezése	Projektszám (db)	Elyert összeg (Ft)
TÁMOP	5	101 911 024
TIOP	11	5 107 274 435
KEOP	56	5 373 153 936
ROP	11	268 901 250
Összesen	83	10 851 240 645

A gyermekvédelmi intézményekben szintén építési témájú projektek domináltak. A főbb témák lakóotthon korszerűsítés, épületek akadálymentesítése, valamint nagy létszámú gyermekotthonok kiváltása és energetikai korszerűsítés voltak.

Összefoglaló a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által kedvezményezett gyermekvédelmi ellátórendszert érintő projektjeiről, beruházásairól

Operatív program megnevezése	Projektszám (db)	Elyert összeg (Ft)
TIOP	15	2 274 443 156
KEOP	3	175 140 662
ROP	3	37 748 363
Összesen	21	2 487 332 181

Megvalósítás alatt álló és tervezett projektek

Az EFOP éves fejlesztési keretét megállapító 1037/2016. (II.9.), a VEKOP éves fejlesztési keretét megállapító 1016/2016. (I.20.), valamint az RSZTOP éves fejlesztési keretét megállapító 1347/2016. (VII.6.) kormányhatározatban az alábbi kiemelt projektek megvalósításában vesz részt az SZGYF konzorciumvezetőként vagy konzorciumi tagként.

Felhívás/pályázat kódja/azonosító száma	Felhívás/pályázat címe
EFOP-1.1.1-15-2015-00001	Megváltozott munkaképességű emberek támogatása
VEKOP-7.1.3-15	Megváltozott munkaképességű emberek támogatása
EFOP-1.1.2-16-2016-00001	Nő az esély - képzés és foglalkoztatás

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

VEKOP-7.1.1-15	Nő az esély - képzés és foglalkoztatás
EFOP-1.3.2-16-2016-00001	Felzárkózási mentorhálózat fejlesztése
EFOP-1.4.1-15-2016-00001	Integrált gyermekprogramok szakmai támogatása
EFOP-1.6.1-16-VEKOP-16-2016-00001	Felzárkózási együttműködések támogatása
EFOP-1.9.4-VEKOP-16	A szociális ágazat módszertani és információs rendszereinek megújítása
EFOP-1.9.5-16-VEKOP-16-2016-00001	A koragyermekkori intervenció ágazatközi fejlesztése
EFOP-2.2.4-16-VEKOP-16-2016-00001	Területi gyermekvédelmi szakszolgáltatási feladatok infrastrukturális feltételeinek javítása
EFOP-3.7.1-16	Aktívan a tudásért
EFOP-3.8.2-16-2016-00001	Szociális humán erőforrás fejlesztése
VEKOP-7.5.1-16-2016-00001	Szociális humán erőforrás fejlesztése
KEHOP-5.2.2-16-2016-00021	Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései
KEHOP-5.2.5-16-2016-00008	Közel nulla energiaigényű épületek létesítése mintaprojekt jelleggel
RSZTOP-1.1.1-15-2015-00001	Szegény gyermekes családok és rendkívül alacsony jövedelmű személyek számára természetbeni juttatás biztosítása
RSZTOP-1.1.1-15-2016-00002	Élelmiszersegély biztosítása szegény gyermekes családok részére
RSZTOP-2.1.1-16-2017-00001	Alapvető fogyasztási cikkek biztosítása szegény gyermekes családok számára.
RSZTOP-4.1.1-16-2017-00001	Élelmiszersegély biztosítása szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű, valamint rendkívül alacsony jövedelmű időskorú személyek számára
RSZTOP-5.1.1-16-2017-00003	Technikai segítségnyújtás2
EFOP-1.9.7-16-2017-00001	Kísérő szolgáltatások nyújtása a rászoruló személyek számára

A kiemelt projekteken kívül az SZGYF egyéb standard pályázati felhívásra is nyújtott be projektjavaslatot különösen az EFOP-2.1.1-17 és a VEKOP-6.3.1-17 - Gyermekotthonok kiváltása, gyermekotthonok korszerűsítése, hiányzó gyermekotthoni kapacitások létrehozása c. konstrukcióra, melyek közül az alábbi pályázatok részesültek támogatásban:

Azonosító szám	Fejlesztési kategória	Férőhelyszám (fő)	Pályázat tervezett összköltsége bruttó (Ft)
EFOP-2.1.1-16-2016-00006	Speciális gyermekotthon	24	168 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00018	Speciális gyermekotthon	24	168 001 472
EFOP-2.1.1-16-2016-00010	Befogadó otthon	24	168 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00021	4 db lakásotthon (4x12)	48	288 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00020	Speciális gyermekotthon	24	168 000 000

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

EFOP-2.1.1-16-2016-00007	Speciális gyermekotthon	24	168 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00012	3 db különleges lakásotthon (3x10)	30	164 500 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00014	2 db lakásotthon (2x12)	24	144 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00013	4 db különleges lakásotthon (4x10)	40	280 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00017	kettős szükségletű gyermekotthon (2x5)	10	80 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00009	Speciális gyermekotthon	20	160 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00015	Speciális gyermekotthon	20	160 000 000
EFOP-2.1.1-16-2016-00019	2 db lakásotthon	24	144 000 000

Az összes érintett férőhely összesen 336 db, a támogatott projektek támogatási összege: 2.260.501.472 Ft

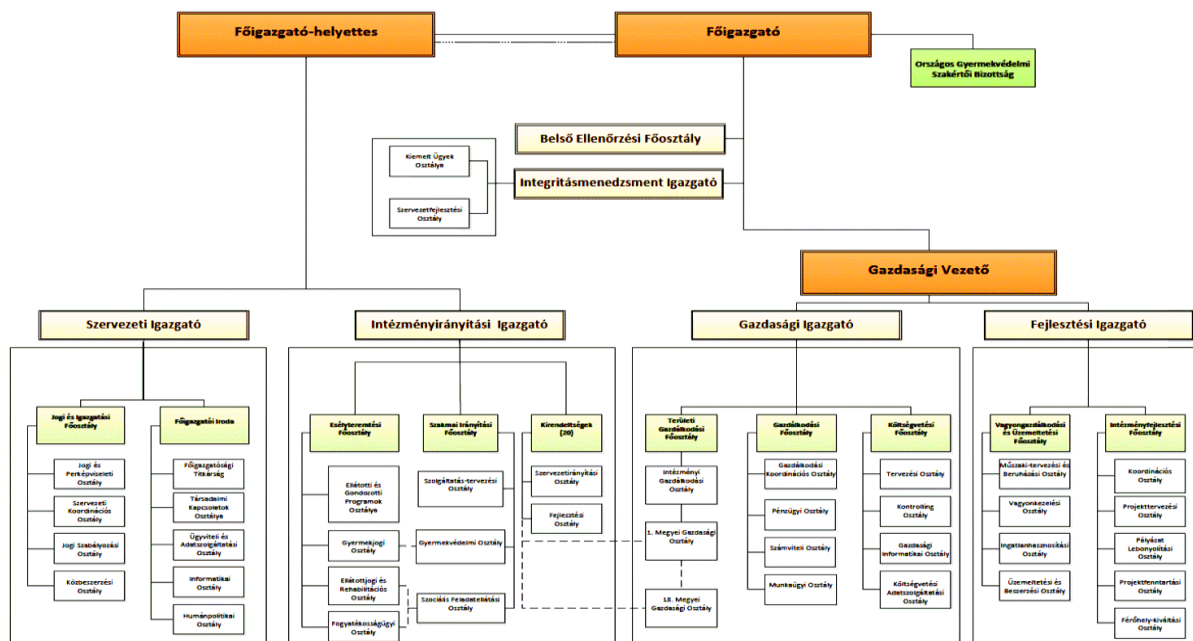
A VEKOP-6.3.1-16 pályázati felhívás keretében az alábbi pályázatok kerültek benyújtásra:

Azonosító szám	Fejlesztési kategória	Férőhelyszám (fő)	Pályázat tervezett összköltsége bruttó (Ft)
VEKOP-6.3.1-16-2016-00001	különleges lakásotthon	48	107 496 979
VEKOP-6.3.1-16-2016-00002	speciális gyermekotthon (lány)	24	153 296 793
VEKOP-6.3.1-16-2016-00003	normál lakásotthon	44	86 545 961
VEKOP-6.3.1-16-2016-00004	speciális gyermekotthon	52	95 550 326
VEKOP-6.3.1-16-2016-00005	befogadó gyermekotthon	36	212 238 241
VEKOP-6.3.1-16-2016-00006	normál gyermekotthon	48	101 991 374
VEKOP-6.3.1-16-2016-00007	normál lakásotthon	24	52 843 190
VEKOP-6.3.1-16-2016-00008	integrált gyermekotthon	40	61 234 317
VEKOP-6.3.1-16-2016-00009	normál lakásotthon	62	125 435 740
VEKOP-6.3.1-16-2016-00011	normál lakásotthon	98	196 000 000

Az összes érintett férőhely összesen 490 db, a pályázatokban igényelt támogatási összeg összesen: 1.192.632.921 Ft

A pályázatok nagy száma az SZGYF feladatellátásából fakadóan természetes. Mind a szociális, mind a gyermekvédelem olyan terület, amely jelentős fejlesztési igénnyel és ebből fakadó magas pályázati potenciállal bír. Ezt felismerve alakítja ki az SZGYF a pályázatok előkészítésével és lebonyolításával foglalkozó nagy létszámú szervezeti egységeit, amelyek jelen pályázati projekt megvalósítását is nyomon fogják követni.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság szervezeti felépítése

Forrás: 26/2015. (VI. 19.) EMMI utasítás a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Szervezeti és Működési Szabályzatáról

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 26/2015. (VI.19.) EMMI utasítás rögzíti az SZGYF-en belső szervezeti és a területi egységek (kirendeltségek) feladatait, hatásköreit. A Fejlesztési Igazgató alá tartozik az Intézményfejlesztési Főosztály, amelynek a feladata az uniós vagy egyéb forrásból megvalósuló beruházásainak kezelése.

Az SZGYF Intézményfejlesztési Főosztályon alkalmazott kollégák a projekt támogató feladatainak koordinálásáért, illetve a projektváltozások menedzsmentjéért felel. Ennek keretében közreműködik a projekt jogi és beszerzési folyamataiban, kapcsolatot tart ezen területek szakértőivel, segítséget nyújt a támogatási- és vállalkozási/megbízási szerződések, beszerzési eljárások és dokumentációk összeállításában, továbbá a szakmai beszámolók összeállításában.

A támogatási szerződés módosítását koordinálja, a projektmenedzser által megküldött támogatási szerződésmódosítást véleményezi és felterjeszti jóváhagyásra az SZGYF főigazgatójának.

A pályázat előkészítésében és a projekt lebonyolításban a főosztály irányítása alá tartozó szervezeti egységek, illetve a kirendeltségek vesznek részt a későbbiekben ismertetett munkamegosztás szerint.

4.1.2. A megvalósításban részt vevő partnerek bemutatása

Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft.

A Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. feladata a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, társadalmi integrációjának és komplex (re)habilitációjának elősegítése, a komplex rehabilitációban közreműködők tevékenységének összehangolása. Céljait – mint nagy szakmai tudásbázissal rendelkező módszertani fejlesztéseket generáló, szakmai műhelyeket működtető és felnőttképző intézmény, továbbá mint pályázató szervezet valósítja meg.

A Társaság átfogó szakmapolitikai célja a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, társadalmi integrációjának és komplex (re)habilitációjának elősegítése szakterületi tudásközpont működtetésével, a komplex rehabilitációban közreműködők tevékenységének összehangolásával, az ellátásban közreműködő intézményrendszerek tervszerű fejlesztésével, az integrációt segítő kutató, fejlesztő, módszertani, tanácsadó, szolgáltató és képzési programok megvalósításával.

A Társaság alapító okirat szerinti főbb tevékenységei:

- a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, társadalmi integrációjának és komplex (re)habilitációjának elősegítéséhez kapcsolódó tevékenységek,
- az egyéni rehabilitációs programokban megjelölt szolgáltatások, ellátások igénybeviteléhez kapcsolódó tevékenység,
- szakmai, illetve anyagi támogatás nyújtása a komplex (re)habilitációra szoruló személyek képzéséhez és az ilyen képzést folytató szervezeteknek,
- a komplex (re)habilitációs folyamatban összegyűjtött hazai és nemzetközi tapasztalatok alapján szakmai-módszertani ajánlások kidolgozása, és gondoskodás azok hozzáférhetővé tételéről,
- a pedagógiai szakmai szolgáltatások és a pedagógiai szakszolgáltatások körében országos pedagógiai szakmai szolgáltatás nyújtása a különleges gondozás feladataiban közreműködő pedagógiai szakszolgálat intézményei részére,
- szakmai, illetve anyagi támogatás nyújtása az érintett tanulók középiskolai tanulmányaihoz, felkészítő oktatásuk megszervezéséhez, felsőfokú tanulmányainak folytatásához, továbbá a munkába állásukat segítő tevékenységhez,
- szakmai programjai megvalósítása során, a fogyatékosügy minél szélesebb körű társadalmi elfogadottsága érdekében és a "semmit rólunk, nélkülünk" elv alapján szorosan együttműködik a fogyatékos személyek érdekvédelmi és szakmai szervezeteivel, hazai és nemzetközi szakembereivel, intézményeivel.

Az FSZK közel húszéves átfogó és egyedülálló tapasztalattal rendelkezik a fogyatékosügy területén.

Munkatársai a fogyatékosügy legkülönbözőbb területeire szakosodtak. Vannak közöttük tanult tudással rendelkező munkatársak és megélt tapasztalattal rendelkező kollégák is. A komplex rehabilitáció szemléletében végzik szakmai tevékenységüket, és a különböző területeken szerzett végzettség és szakmai tapasztalat mellett projektmenedzseri tudással is rendelkeznek.

AZ FSZK hazai viszonylatban egyedülálló módon valamennyi fogyatékoságtípussal foglalkozik, a fogyatékos fogalmát széles alapokra helyezi az ENSZ Egyezmény terminológiájának megfelelően. Szinte minden életkori szakaszban jelen van kezdeményezéseivel a korai intervenció időszakától elkezdve egészen a támogatott lakhatásig. A szélesen értelmezett rehabilitáció szinte valamennyi területén generál fejlesztéseket az elemi rehabilitációtól a képzésen át a foglalkozási rehabilitációs kezdeményezésekig.

Országos szakmai hálózatot épített ki és működtet a szélesen értelmezett rehabilitáció valamennyi érdekelt szereplőjével itthon és külföldön. Közel 700 szakemberrel áll szakmai kapcsolatban, illetve szoros szakmai együttműködést alakított ki közel ugyanennyi szakmai szolgáltató szervezettel országszerte és a fogyatékos emberek országos érdekvédelmi szervezeteivel.

Széles körű fogyatékosügyi és szolgáltatásfejlesztési tudásbázissal rendelkezik, amelyet mindenki számára hozzáférhetővé tesz hivatalos honlapján (www.fszk.hu). Tevékenységének további területei a hiánypótló helyzetfeltárások és kutatások. Minden évben több szakmai kiadvány készül programjai számos területéről. Tananyagokat, képzési és módszertani anyagokat dolgoz ki és dolgoztat ki.

Szakmai műhelyeket generál és működtet. Szakmai együttműködő szervezetként áll partnerei rendelkezésére a hátránykezelés és a fogyatékosügy változatos területein. Adatszolgáltatóként és a szakpolitikák formálójaként az államigazgatás részére megkönnyíti a tényalapú tervezést és megvalósítást, a jogszabályi környezet megalkotását és folyamatos alakítását a rehabilitáció számos területén.

Információs-pontként szolgál a fogyatékos emberek és családjaik, a fogyatékosügyben dolgozó szakemberek és egyéb stakeholderek számára (szolgáltatói címlisták, olvasó terem hazai és nemzetközi irodalmakkal). Szakmai könyvtárát folyamatosan bővíti.

A programjai keretében beszerzett és fejlesztett eszközparkot a fogyatékos emberek és az érdekelt szakemberek számára hozzáférhetővé teszi, illetve eszközkölcsonzési szolgáltatást nyújt.

Az FSZK pályázatói minőségében megbízható, gyors és fogyasztóbarát eljárásrendjével támogatja a komplex rehabilitáció szereplőinek működését és szakmai munkáját.

4.1.3. A projektgazdának és partnereinek a projekthez kapcsolódó tapasztalatának bemutatása

A TIOP-3.4.1.A-s konstrukcióban a bentlakásos intézmények kiváltásának célja a lakók életminőségének javítása az intézményekben uralkodó rossz infrastrukturális adottságok és a hiányos felszereltség megváltoztatása, illetve az életviszonyok humanizálása, társadalmi integrációja és modernizálása révén. A pályázatok összhangban vannak a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvénnyel, az 1993. évi III. törvénnyel és az 1257/2011. (VII.21.) Kormány határozatban megfogalmazott célkitűzésekkel, szakmai tartalommal.

4 db, egyenként körülbelül 1 Mrd Ft támogatási igényű pályázat kedvezményezettje az SZGYF és 1 db (Kalocsa) intézményi pályázat. A projektek célja nagylétszámú, bentlakásos szociális intézmények kiváltása.

TIOP-3.4.1.A-11/1-2012-0001, A Bélapátfalvi Fogyatékosok Otthonának kitagolása

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.08.01-2015.11.30.

A projekt megítélt támogatása: 1.144.840.290 Ft

Kiváltott férőhelyek száma: 150

A projekt legjelentősebb tételét a megvalósítás helyszínéül szolgáló 16 ingatlanból 15 ingatlan megvásárlása, valamint valamennyi ingatlan felújítása, építése, adott esetben elbontása és új épület építése adja. A kiváltás 5 településen (Bélapátfalva, Szilvásvárad, Mónosbél, Bükkszentmárton, Nagyvishnyó), összesen 16 helyszínen valósult meg 150 férőhely kiváltásával.

TIOP-3.4.1.A-11/1-2012-0002 Az Aranysziget Otthon Szentesi Otthonának kiváltása

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.07.01-2015.12.15

A projekt megítélt támogatása: 1.066.845.703 Ft

Kiváltott férőhelyek száma: 90

A költségvetés legjelentősebb tételét a megvalósítás helyszínéül szolgáló 11 ingatlanból 7 ingatlan megvásárlása, valamint valamennyi ingatlan felújítása, építése, adott esetben elbontása és új épület építése adta. Az Aranysziget Otthon Szentesi Otthon Szentesre, és Nagymágocsra került kiváltásra.

TIOP-3.4.1.A-11/1-2012-0004 Kastélykiváltás Berzencén

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.04.01-2015.12.15

A projekt megítélt támogatása: 1.146.804.499 Ft

Kiváltott férőhelyek száma: 120

A projekt legjelentősebb tételét a megvalósítás helyszínéül szolgáló 11 ingatlanból 3 ingatlan megvásárlása, valamint valamennyi ingatlan felújítása, építése, adott esetben elbontása és új épület építése adta. A Somogy Megyei Szeretet Szociális Otthon Berzence intézmény minden férőhelye Berzence településre került kiváltásra.

TIOP-3.4.1.A-11/1-2013-0002 A Mérki Ápoló-Gondozó Otthon férőhely kiváltási projektje

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.08.01-2015.10.31.

A projekt megítélt támogatása: 1.145.789.279 Ft

Kiváltott férőhelyek száma: 102

A projekt legjelentősebb tételét a megvalósítás helyszínéül szolgáló 10 ingatlanból 6 ingatlan tulajdonjogának, valamint 3 ingatlan földhasználati jogának megvásárlása, valamint valamennyi ingatlan felújítása, építése, adott esetben elbontása és új épület építése adta. A kiváltás 3 településen (Mérk, Fábriánháza, Ökörítőfűlpös), összesen 10 helyszínen valósult meg.

TIOP-3.4.1.A-11/1-2013-0001 Kalocsa, Malom utcai bentlakásos intézmény kiváltása

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.07.01-2015.12.15

A projekt megítélt támogatása: 893.500.000 Ft

Kiváltott férőhelyek száma: 60

A projekt az egyes szakosított szociális és gyermekvédelmi szakellátási intézmények állami átvételéről és egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CXCV. törvény módosításáról szóló 2013. évi CLXXXIV. törvény alapján a jogelőd Kalocsa Város Önkormányzatától a fejlesztéssel érintett Kalocsai Szociális Szakellátási Központba került, tehát a projektet 2014. január 1-je óta az intézmény - jelentős SZGYF segítséggel - valósította meg.

A Kalocsai Szociális Szakellátási Központ kiváltása 7 ingatlan bevonásával Kalocsán valósult meg.

A TIOP-3.4.2-11/1 konstrukció önkormányzati, állami, egyházi, non-profit fenntartású bentlakásos intézmények korszerűsítésére irányult. A kiírás kapcsán az SZGYF 3 db – szociális intézményi ellátás korszerűsítését célzó – projektet valósított meg:

TIOP-3.4.2-11/1-2012-0120 A Zala Megyei Integrált Szociális Intézmény III. számú telephelyének korszerűsítése

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.09.02-2014.09.30

A projekt megítélt támogatása: 180.000.000 Ft

Korszerűsített férőhelyek száma: 85

A fejlesztésben a Zala Megyei Integrált Szociális Intézmény III. sz. telephelye (3. sz. Idősek Otthona) volt érintett. A projekt lényeges elemei a következők voltak: az ellátottak és a gondozottak felkészítése a fejlesztéssel járó változásokra, az időskori internethasználat lehetőségeinek megteremtése, az elhasználdott és korszerűtlenné vált épület külső és belső átalakításával az ellátást igénybevevők életminősége, a dolgozók munkakörülményeinek javítása, az idős emberek megfelelő ellátása.

A projekt sikeres megvalósításához, a kivitelezési költségekhez az SZGYF-nek 35.536.714,- Ft többletforrást kellett biztosítania.

TIOP-3.4.2-11/1-2012-0225 Bácsborsódi „Őszi Napfény” Integrált Szociális Intézmény korszerűsítése, férőhely bővítése

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.12.01-2015.09.30

A projekt megítélt támogatása: 140.786.192 Ft

Korszerűsített férőhelyek száma: 43

A szakmai terv alapján a pályázatban 43 szenvedélybeteg ellátó férőhely korszerűsítése, valamint az intézmény további 7 férőhellyel történő bővítése történt volna. Az 1993. évi III. törvény 140/P. § (1) bekezdés szerint 2013. január 1-jét követően fogyatékos, pszichiátriai és szenvedélybeteg személyek ápolást-gondozást nyújtó intézményi ellátása céljából új férőhelyeket csak támogatott lakhatás formájában lehet létrehozni. A jogszabály módosítás miatt a projektterv átdolgozása, valamint műszaki tartalom csökkentése vált szükségessé. A projekt szakmai terve úgy módosult, hogy a projektben csak a már meglévő 43 férőhely korszerűsítése valósult meg. A 7 férőhely létrehozásának elmaradása, a projektben tervezett épületbővítés, és eszközbeszerzés sorokról összesen 35 millió Ft támogatás-megvonását eredményezett.

A projekt sikeres megvalósításához, a kivitelezési költségekhez az SZGYF-nek 17.481.822,- Ft többletforrást kellett biztosítania.

TIOP-3.4.2-11/1-2012-0267 Lakóotthonok korszerűsítése a Békés Megyei Hajnal István Szociális Szolgáltató Centrumban

A projekt megvalósítási időszaka: 2013.09.02-2014.09.30

A projekt megítélt támogatása: 36.836.991 Ft

Korszerűsített férőhelyek száma: 32

Az ápoló-gondozó célú lakóotthonokban felnőtt értelmi fogyatékos személyek számára biztosított a teljes körű ellátás. A projekt megvalósítása során az alábbi tevékenységek valósultak meg: az épületek nyílászáróinak cseréje, kazánok, bojlerok cseréje, teljes fűtési rendszer cseréje, vizesblokkok felújítása,

bútorzat, berendezési, híradástechnikai, szórakoztató elektronikai eszközök, háztartási gépek cseréje, internethasználathoz szükséges számítógépek beszerzése.

A projekt sikeres megvalósításához, a kivitelezési költségekhez az SZGYF-nek 1.887.446,- Ft többletforrást kellett biztosítania.

4.2. A MEGVALÓSÍTÁS, PROJEKTIRÁNYÍTÁS ÉS A FENNTARTÁS SZERVEZETE

A projekt végrehajtásáért a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Zala Megyei Kirendeltségének munkatársai, továbbá a Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény felel.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság és kirendeltségeinek feladatai az alábbiak:

- a) Felterjeszti miniszteri döntésre a Szocvtv. 91. § (3)-(4) bekezdése, valamint a Gyvt. 122. § (2) bekezdése szerinti iratokat.
- b) Egységesen meghatározza és honlapján közzéteszi a Szocvtv. 92./B § (1)-(3) bekezdés szerinti információkat a fenntartott szociális intézményekre vonatkozóan.
- c) Javaslatot tesz a fenntartott költségvetési szervek éves költségvetésére, meghatározza a gazdálkodásuk részletes rendjét.
- d) A Szocvtv. 90/A. §-a, 92/B. § (3) bekezdése és 92/L. §-a szerinti, illetve a Gyvt. 100/A-100/B. §-a szerinti esetben – a kirendeltség előterjesztése alapján – intézkedik a jogszabálysértés megszüntetéséről.
- e) Ellátja – a kirendeltségek előterjesztése alapján – a Szocvtv. 122/A-122/C. §-a szerinti fenntartói feladatokat.
- f) A Főigazgatóság területi kirendeltsége ellátja a Szocvtv. 92/B. § (1) bekezdés b) h) pontjában és a Gyvt. 104. § (1) bekezdés c)-l) pontjában meghatározott fenntartói feladatokat.
- g) Megállapítja az intézményi térítési díjat.
- h) Eljár a működési engedéllyezéssel kapcsolatos ügyekben.
- i) Javaslatot tesz a fenntartott intézmények éves költségvetésére, meghatározza a gazdálkodásuk részletes rendjét.
- j) Szervezi, irányítja és ellenőrzi a fenntartott intézmények szakmai feladatainak végrehajtásához szükséges pénzügyi feltételeket.
- k) Összegyűjti, ellenőrzi a fenntartott intézmények gazdálkodására vonatkozó kötelező, rendszeres és ad hoc jellegű adatszolgáltatásokat, szükség szerint összesítve továbbítja azokat a Főigazgatóság központi szervéhez és a miniszter által vezetett minisztériumba.
- l) A kirendeltség feladatainak ellátása során a főigazgató egyetértése szükséges az intézményi térítési díj összegének meghatározásához.
- m) A Főigazgatóság a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényben, valamint az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltak érvényre juttatása céljából ellátja a társadalmi felzárkózás képzési, szervezési és területi módszertani feladatait. Elősegíti az esélyegyenlőség fejlesztését és a hátrányos helyzetű felnőttek felzárkózását.
- n) Támogatja a települési önkormányzatokat a helyi esélyegyenlőségi programjuk, illetve esélyteremtő programtervük tervezésében, felülvizsgálatában és megvalósításában, nyilvántartja a helyi és járási szintű esélyegyenlőségi programokat, továbbá támogatja a fővárosi és megyei kormányhivatalokat az esélyegyenlőségi programokkal kapcsolatos feladataik ellátásában.
- o) Működteti az országos esély-hálózatot.
- p) Szakmai támogatást nyújt a kedvezményezett járások és települések részére a fejlesztésre meghirdetett társadalomfejlesztési, modernizációs és egyéb - hazai és európai uniós finanszírozású - programok, projektek előkészítéséhez és menedzseléséhez.
- q) Elősegíti a gyermekek és az ifjúság esélyegyenlőségének megteremtését, felzárkózását.
- r) Kiemelten támogatja a hátrányos helyzetű gyermekek koragyermekkorai nevelését, támogatja a hátrányos helyzetű tanköteles gyermekek, fiatalok felzárkózását és társadalmi integrációját, továbbá részt vesz a korai iskolaelhagyás és lemorzsolódás kezelésében.

- s) Pedagógiai szakmai szolgáltatást nyújt a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók nevelésének, illetve oktatásának megszervezéséhez, és az ellátásukat segítő képességkibontakoztató és integrációs felkészítés területén.
- t) Elősegíti a hátrányos helyzetű felnőttek képzését, foglalkoztatási lehetőségeik bővítését.
- u) Ellátja a hátrányos helyzetű felnőttek képzettségének, kompetenciáinak fejlesztésével, részükre megélhetési támogatás nyújtásával, szolgáltatásokhoz való hozzáférésük javításával, és e személyek mentorálásával kapcsolatos feladatokat, továbbá a szegénységgel, mélyszegénységgel összefüggő tevékenységeket.
- v) felhatalmazás szerint kikéri az ellátottak országos szervezete területileg illetékes szervének véleményét az intézmény működését érintő lényeges döntés meghozatala előtt. Lényeges döntésnek minősül különösen az intézmény megszüntetése, az intézményi típus, forma megváltoztatása.⁹

Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény feladatkörébe tartozó ellátási formák az alábbiak:

- Pszichiátriai betegek tartós bentlakásos ellátása
- Szenvedélybetegek tartós bentlakásos ellátása
- Szenvedélybetegek rehabilitációs célú bentlakásos ellátása
- Fogyatékosággal élők tartós bentlakásos ellátása
- Szociális foglalkoztatás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Feladat	Felelős
Projekt regisztrációs adatlap elkészítése	Kirendeltség
Véleményezése, módosítása, jóváhagyása	Intézményfejlesztési Főosztály
Vezetői döntés a projektindításról	főigazgató
Projekt megvalósítására kijelölt felelős szervezeti egység vezetője részére meghatalmazás készítése, jóváhagyatása a projekt képviseléséhez	Intézményfejlesztési Főosztály
Gazdálkodási jogkörhöz kapcsolódó kötelezettségvállaló, teljesítésigazoló, utalványozó kijelölése	főigazgató
Gazdálkodási jogkörhöz kapcsolódó pénzügyi ellenjegyző, érvényesítő kijelölése (gazdasági vezetői hatáskör)	gazdasági igazgató
Amennyiben a projekt végrehajtásáért felelős szervezeti egység által javasolt személynek nincs felhatalmazása, akkor a meghatalmazó levél elkészítése és jóváhagyatása	Intézményfejlesztési Főosztály és főigazgató
Munkaszám generálás - kódképzés	Intézményfejlesztési Főosztály
EcoSTAT munkaszám törzsében történő rögzítés	Gazdálkodási Főosztály

⁹ <https://szgyf.gov.hu/hu/foigazgatosag/alaptevenyseg>

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság

Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

Munkaszámról érintettek tájékoztatása és a kötelező használat elrendelése	Intézményfejlesztési Főosztály
EU-s célelszámolási számla nyitás/módosítás/törlés kezdeményezése az EMMI-nél	Intézményfejlesztési Főosztály
MÁK értesítő levél beérkezését követően rögzítés az EcoSTATban	Gazdálkodási Főosztály
EU-s célelszámolási számla nyilvántartásával kapcsolatos feladatok (analitika)	Intézményfejlesztési Főosztály
EU célelszámolási számla bejelentő/aláíró kartonok ügyintézése	Gazdálkodási Főosztály
ELEKTRA tanúsítvány (GIRO) bejelentések	Gazdálkodási Főosztály
Esetleges fedezetigazolás kiadása, módosítása, törlése előirányzat módosítás kötelezettség vállaláshoz	gazdasági igazgató
Saját hatáskörű előirányzat módosítás és munkaszámra könyvelés bevétel és kiadás esetén	Kirendeltség és gazdasági igazgató
SZGYF forrás esetén saját hatáskörű előirányzat átcsoportosítása és munkaszámra könyvelés	Kirendeltség és gazdasági igazgató
Utalás a projekt EU célelszámolási számláján történő tranzakciók kezelése, lebonyolítása	Kirendeltség és gazdasági igazgató
A bér számfejtéshez szükséges dokumentumok biztosítása	Gazdálkodási Főosztály
Bérszámfejtés	Gazdálkodási Főosztály
Bér után járó adó, járulék fizetések intézése, bizonylatok biztosítása	Gazdálkodási Főosztály
Szakmai dokumentumok elkészítése	Kirendeltség, intézmény(ek) és Intézményfejlesztési Főosztály
Költségvetés megtervezése	Kirendeltség, intézmény(ek) és Intézményfejlesztési Főosztály
Költségvetés jóváhagyása	gazdasági igazgató és főigazgató

Beszerezések lebonyolítása	Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Főosztály és Intézményfejlesztési Főosztály
Indikatív árajánlatok beszerzése	Kirendeltség, intézmény(ek) és Intézményfejlesztési Főosztály
Szakmai terv készítése	Kirendeltség, intézmény(ek) és Intézményfejlesztési Főosztály
Ingtatlanokkal kapcsolatos ügyintézés	Vagyongazdálkodási és Üzemeltetési Főosztály és Kirendeltség
Pályázat benyújtása	Kirendeltség és Intézményfejlesztési Főosztály
Támogatási szerződés előkészítése	Kirendeltség és Intézményfejlesztési Főosztály
Támogatási szerződés aláírása	főigazgató
Támogatási szerződés módosításainak összeállítása	Kirendeltség és projektmenedzsment
Támogatási szerződés módosítások felülvizsgálata, benyújtása	Intézményfejlesztési Főosztály
Projektmenedzsment megbízása	Intézményfejlesztési Főosztály és Kirendeltség
Szakmai vezető megbízása	Intézményfejlesztési Főosztály és Kirendeltség
Beszerezések/közbeszerzések lebonyolítása	Kirendeltség és projektmenedzsment
Projektmenedzsment feladatok elvégzése (pl. kifizetési kérelem összeállítása és benyújtása; munkafolyamatok koordinálása; adminisztráció vezetése; pályázati dokumentáció összeállítása stb.)	projektmenedzsment
Szakmai vezetői feladatok elvégzése (pl. változásra felkészítő programok stb.)	szakmai vezető
Alapító okirat módosítása	Szakmai Irányítási Főosztály
Engedélyek beszerzése	projektmenedzsment

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

Záró beszámoló összeállítása és benyújtása	Kirendeltség és projektmenedzsment
számla befogadás - érvényesítés	Kirendeltség
szakmai teljesítés igazolás	Kirendeltség
pénzügyi teljesítés igazolás	Kirendeltség
utalás a projekt EU célelszámolási számláról - utalványozás	Kirendeltség
könyvelés az EcoSTAT rendszerben	Kirendeltség
áfa bevallás	Kirendeltség és Gazdálkodási Főosztály
aktiválás	Kirendeltség és Gazdálkodási Főosztály
Fenntartási jelentések összeállítása	Intézményfejlesztési Főosztály és Kirendeltség
Módosítási kérelmek összeállítása, benyújtása	Intézményfejlesztési Főosztály és Kirendeltség

5. A NYILVÁNOSSÁG BIZTOSÍTÁSA, KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉG

5.1. A KOMMUNIKÁCIÓS TEVÉKENYSÉGEK ÖSSZEFOGLALÓ LEÍRÁSA

A projekt keretében megvalósuló kommunikációs tevékenység célja, hogy a projektet és annak eredményeit minél szélesebb körben ismertté tegyék. A kommunikációs eszközök segítségével tájékoztatást nyújtunk a nyilvánosság, a döntéshozók és a célcsoportok számára a folyamatban lévő vagy megvalósult projektelemekről, és arról a tényről, hogy EU támogatásból valósult meg a projekt. A projekt megvalósítása során végzett kommunikációs tevékenységet a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget téve kívánjuk végrehajtani. A kommunikáció fő célja az európai uniós források átlátható felhasználásának biztosítása, és a projekt ismertségének és elfogadhatóságának növelése. Kiemelt fontosságú a kommunikáció a hátrányos helyzetű célcsoportok társadalomba történő integrálása és közösségi alapú ellátási formák kialakítása esetén, hiszen társadalmilag érzékeny problémát kíván megoldani, ezáltal fontos, hogy a beruházás megkezdésekor a projekt már társadalmi elfogadottságot élvezzen. A projekt nyilvánosságának biztosítását a projektmenedzsment tagjaként az nyilvánosságért felelős munkatárs szervezi és koordinálja.

5.2. A CÉLCSOPORTOK ÉS AZ ÉRINTETTEK KOMMUNIKÁCIÓS SZEMPONTÚ ELEMZÉSE, KOMMUNIKÁCIÓS ÜZENETEK MEGFOGALMAZÁSA

Az intézményi férőhelyek kiváltására, és közösségi alapú szolgáltatásokra való áttérésre irányuló projekt kommunikációs tevékenységei két csoportra bonthatók; a kötelező tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó, továbbá a célcsoport számára folytatott kommunikációra. Előbbi a projekt célját kívánja megismertetni a nyilvánossággal esetenként építő jellegű társadalmi vitát generálva, mely során a probléma közbeszédbe, köztudatba kerülésével nőhet a célcsoport, valamint speciális életformájuk elfogadása. Utóbbi, azaz a célcsoport számára biztosított kommunikáció célja a megváltozott élethelyzetre való felkészítés, képzés, körülményekhez való alkalmazkodás és nem utolsósorban a támogató attitűd kialakulásának elősegítése. A célcsoport felé irányuló kommunikáció kialakításában szorosan együttműködünk a Szociális intézményi férőhely kiváltási szakmai koordinációs műhellyel a megfelelő eszközök azonosítása és alkalmazása céljából.

A projekt a fogyatékkal élőket, pszichiátriai betegeket, és a szenvedélybeteg személyeket célozza meg, valamint az őket körülvevő mikro- és makrokörnyezet tagjait. Ebbe beletartoznak mind a közvetlen hozzátartozók, szomszédok, a település teljes lakossága, a szolgáltatások igénybevétele és ügyintézés közben velük interakcióba lépő emberek, továbbá az érintett intézmények szakmai, kiegészítő, és ápoló-gondozó munkatársai. A közvetlen mikrokörnyezet számára elengedhetetlen a folyamatos, részletes, átfogó információnyújtás annak érdekében, hogy megismerjék és megértsék a környezetükben végbemenő változásokat és könnyen bevonhatók legyenek, valamint a helyi közösség befogadó készségét növelje, ezáltal megteremtve a kiváltás társadalmi környezetét. Mivel attitűdjük nagyban befolyásolja az integrációs projekt sikerességét, ezért célszerű már jóval a projekt megkezdése előtt tájékoztatni és felkészíteni az őket.

A lakosság tájékoztatását (nyílt képviselő-testületi ülések, lakossági fórumok, közmeghallgatások) éppen ezen okok miatt már az előkészítés szakaszában is legalább egy tevékenységgel elkezdtük, mivel fontos a fokozatos hozzászoktatás az új helyzethez. A különleges bánásmódot igénylő célcsoport minden tagját tájékoztatni célszerű az előttük álló változásokról, hiszen az átlagnál nehezebben élnek meg mindennapi rutinjukban beálló változásokat. Számukra megfelelő felkészítést kell biztosítani az előttük álló változásokról és képzésekről, melyek során többek között életvezetési, és háztartásvezetési ismereteket, kommunikációs készségeket, önállóság fejlesztési, és konfliktuskezelési technikákat sajátíthatnak el.

Az ápoló-gondozó, és kiegészítő munkatársak informálása az adott kiváltandó intézmény közreműködésével, majd oktatások, képzések lebonyolításán keresztül tervezzük, mivel a projekt megvalósítását követően számukra relatív új munkakörnyezetben és lényegesen specializáltabb körülmények között végzik majd munkájukat. A szociális alapszolgáltatások ügyintézői és munkatársai tájékoztatása szintén

elengedhetetlen, mivel a különleges bánásmódot igénylő emberekkel másfajta együttműködés és kommunikáció lefolytatása szükséges, amely sikeres megvalósulása önálló ügyintézési és életviteli szokásokat generálhat. Sok esetben az érintettek felé történő megfelelően időzített hatékony kommunikáció feloldhatja az ellenállásokat és az elutasító magatartást.

A közvetett makrokörnyezet számára elsősorban tájékoztató jellegű információkkal elegendő szolgálni annak érdekében, hogy képet kapjanak az intézkedésekről. Nem csak a projekt megvalósítása során törekszünk figyelembe venni a környezetvédelmi és esélyegyenlőségi szempontokat, de azok nyilvánosság felé történő kommunikálására is nagy hangsúlyt fektetünk.

Mindezekon felül a kommunikációnkban a fizetett média-megjelenések célja az uniós támogatás segítségével megvalósuló fejlesztés ismertségének a növelése lesz, a lehető legnagyobb elérésszámot generáló platformon keresztül.

5.3. KOMMUNIKÁCIÓS ESZKÖZÖK AZONOSÍTÁSA

Mivel a projekt keretében több típusú tevékenység valósul meg, ezért a nagyobb kommunikációs eszköz igényű infrastrukturális beruházáshoz megfelelő eszközöket használjuk. A nyilvánosság érdekében mind a projekt előkészítési időszakára, mind a megvalósítási, és a projekt megvalósítását követő szakaszra a célokhoz és célcsoportokhoz leginkább illeszkedő kommunikációs eszközök megválasztására törekedtünk.

A KTK előírásai alapján a projektkommunikáció szakaszainak megfelelően a projektben kötelezően megvalósítandó tájékoztatási feladatokat az alábbiak szerint tervezzük.

Kommunikációs szempontból a projekt fizikai megkezdéséig bezárólag **előkészítési szakaszról** beszélünk. Ebben az időszakban a projekt kommunikációs tevékenységének célja, hogy a projekt megvalósítása során alkalmazandó kommunikációs eszközöket és azok időbeni ütemezését megtervezzük, valamint, hogy a tervezett fejlesztésről a lakosságot és az érintett célcsoportokat tájékoztassuk a társadalmi elfogadottság erősítése érdekében.

A szakasz kommunikációs feladatai:

- Kommunikációs terv készítése.
  - A kommunikációs terv a projekt életútjához kapcsolódó kommunikációs tevékenységeket, azok időbeni ütemezését és az eszközökhöz rendelt költségeket tartalmazza.
- Az SZGYF működő honlapján a projekthez kapcsolódó tájékoztató megjelenítése és folyamatos frissítése a projekt fizikai zárásáig.

A honlapon megjelenítendő tartalmi elemek:

- a kedvezményezett neve,
  - a projekt címe,
  - a szerződött támogatás összege,
  - a támogatás mértéke (%-ban),
  - a projekt tartalmának bemutatása,
  - a projekt tervezett befejezési dátuma (ha megvalósult, akkor a tényleges befejezés)
  - projekt azonosító száma.
- A honlapon megjelenítendő arculati elemek, az ún. infoblokk:
    - Széchenyi 2020 grafikai elem,
    - Széchenyi 2020 logó,
    - EU-logó és az Európai Unió kiírás,
    - Magyar kormány logó,
    - A támogató alap(ok)ra vonatkozó utalás,

- „Befektetés a jövőbe” szlogen.

A **projekt megvalósítási szakasza** kommunikációs szempontból a projekt fizikai megkezdésétől a projekt fizikai befejezéséig tart. Ebben az időszakban a projekt kommunikációs tevékenységének célja, a fejlesztés, illetve egyes mérföldköveinek megismertetése a széles közvéleménnyel.

A szakasz kommunikációs feladatai:

- Sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése.
A sajtóközlemény a sajtó és azon keresztül a széles közvélemény számára, a fejlesztésről a projektgazda által készített tájékoztató anyag. A konkrét feladat a sajtólista összeállítása és azon keresztül a médiumok tájékoztatása. A közleményt a helyi médiumokhoz, az illetékes szaksajtóhoz és az MTI-hez tervezzük eljuttatni.
- A beruházás főhelyszínén „B” típusú tájékoztató tábla (3000 mm x1500 mm) elkészítése és elhelyezése, a többi kevésbé frekvenciált helyszínen „C” típusú tájékoztató táblák elhelyezése (594 x 420 mm)
A tájékoztató táblák feladata a lakosság figyelmének felhívása az adott helyen megvalósuló európai uniós fejlesztésről és a források átlátható felhasználásáról.

A tábla kötelező elemei:

- a projekt címe,
- a projekt célja,
- a kedvezményezett neve,
- támogatási szerződés/támogatási okirat szerinti támogatási összeg,
- projekt azonosítószáma,
- a kötelező arculati elemek.
- Kommunikációs célra alkalmas fotódokumentáció készítése.

A projekt megvalósítást követő szakasza kommunikációs szempontból a projekt fizikai befejezésétől a projekt pénzügyi zárásáig tart, melynek feladatai:

- Sajtó nyilvános ünnepélyes projektátadó rendezvény szervezése
- Sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése.
- A sajtóközlemény a sajtó és azon keresztül a széles közvélemény számára, a fejlesztésről készített tájékoztató anyag. A közleményt a helyi médiumokhoz, az illetékes szaksajtóhoz tervezzük eljuttatni.
- Eredménykommunikációs információs anyagok, kiadványok készítése
- TÉRKÉPTÉR feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal.
- A térinformatikai kereső-adatbázis komplex szolgáltatásokkal áll az európai uniós forrásokból megvalósuló projektek iránt érdeklődő nyilvánosság rendelkezésére. A www.palyazat.gov.hu honlapon elérhető felületen az alábbi, projektekkel kapcsolatos információk megjelenítését tervezzük:
  - projekthez kapcsolódó leírást,
  - kommunikációs célú, nyomdai felhasználásra alkalmas képet,
  - projektről készült videót.
- A beruházás helyszínén „D” típusú emlékeztető tábla elkészítése és elhelyezése, vagy a korábban kihelyezett táblák kint hagyása

Feladatok		500 M Ft felett
1.	Kommunikációs terv készítése	x
2.	Nyomtatott tájékoztatók (brosúrák, szórólapok stb.) elkészítése és lakossági terjesztése	x
3.	A kedvezményezett működő honlapján a projekthez kapcsolódó tájékoztató (esetleg aloldal) megjelenítése a projekt pénzügyi zárásáig (csak a meglévő honlaphoz kapcsolódó aloldal számolható el)	x
4.	Lakossági fórum, közmeghallgatás szervezése	x
5.	Sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése	x
6.	Sajtónyilvános események szervezése (ünnepélyes eseményekhez, pl. alapkőletétel, egyes beruházási fázisok befejezése, projektlátogatás, átadások, képzés zárása stb.)	x
7.	A beruházás helyszínén „A”vagy „B” vagy „C” típusú tájékoztató tábla elkészítése és elhelyezése	B
8.	Médiamegjelenés vásárlása a projekthez kapcsolódóan	x
9.	Kommunikációs célra alkalmas fotódokumentáció készítése (csak professzionális fotó költsége számolható el)	x
10.	Sajtónyilvános ünnepélyes projektátadó rendezvény szervezése	x
11.	Sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése (nem elszámolható)	x
12.	Eredménykommunikációs információs anyagok, kiadványok készítése	x
13.	TÉRKÉPTÉR feltöltése a projekthez kapcsolódó tartalommal (ingyenes, nem elszámolható)	x
14.	A beruházás helyszínén „D” típusú emlékeztető tábla elkészítése és elhelyezése	D

5.4. KOMMUNIKÁCIÓS ÜTEMTERV

A kommunikációs ütemtervben meghatároztuk a kommunikációs feladatokat, eszközöket, csatornákat, illetve az elérendő célcsoportot és a kommunikáció ütemezését.

Időpont	Feladat	Cél	Célcsoport	Eszköz	Szereplők
Projekt előkészítő szakasza	Helyzetelemzés, kockázatelemzés	Felmérés készítése a további feladatok elvégzése érdekében	Potenciális partnerek, érintettek	Email, internet	SZGYF, lakosság, Önkormányzatok, célcsoport
Projekt előkészítő szakasza	Kommunikációs terv kidolgozása, egyeztetése	A projekt megvalósítása során alkalmazandó kommunikációs eszközök és azok időbeni ütemezésének megtervezése	A projektben résztvevők	Email, internet, személyes egyeztetések	SZGYF, lakosság, Önkormányzatok, célcsoport, együttműködő partnerek (FSZK)
Szerződéskötés után	Tájékoztatás a projekt elindításáról	A lakosság és az érintett célcsoportok tájékoztatása a projektről	Lakosság, érintett célcsoportok	SZGYF honlap	SZGYF
Szerződéskötés után	„B és C” típusú információs táblák kihelyezése	A lakosság és az érintett célcsoportok tájékoztatása a projektről	Lakosság, érintett célcsoportok	„B és C” típusú tábla	SZGYF
Megvalósítás félidejében	Sajtóközlemények kiadása, elért eredmények kommunikációja	A lakosság és az érintett célcsoportok tájékoztatása a projektről	Lakosság, érintett célcsoportok	Sajtóközlemények	SZGYF
Megvalósítás során rendszeresen	Sajtómegjelenések összegyűjtése és elemzése	A fejlesztés, ill. egyes mérföldköveinek megismertetése a széles közvéleménnyel	Lakosság, érintett célcsoportok	Nyomtatott és elektronikus médiumok	SZGYF
Megvalósítás során rendszeresen	Fotódokumentáció készítése	A fejlesztés, ill. egyes mérföldköveinek megismertetése a széles közvéleménnyel	Lakosság, érintett célcsoportok	Fényképek	SZGYF
Megvalósítás során	Érzékenyítő fórumok, nyílt napok szervezése	A fejlesztés, ill. egyes mérföldköveinek megismertetése a széles közvéleménnyel személyes és más kommunikációs formákkal	Lakosság, érintett célcsoportok	Konferenciák	SZGYF
Projekt zárásakor	Sajtóközlemény kiküldése a projekt zárásáról	A lakosság és az érintett célcsoportok tájékoztatása a projektről	Lakosság, érintett célcsoportok	Sajtóközlemény	SZGYF

Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság
Rendház kiváltás Búcsúszentlászlón

Időpont	Feladat	Cél	Célcsoport	Eszköz	Szereplők
Projekt zárásakor	TÉRKÉPTÉR feltöltése	A lakosság és az érintett célcsoportok tájékoztatása a projektről	Lakosság, érintett célcsoportok	Fényképek, tájékoztató leírás a projektről	SZGYF

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra A mentális betegségek aránya a teljes népességben a 2010. évben Európában.....	5
2. ábra A tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést biztosító pszichiátriai intézmények működő férőhelyeinek százezer lakosra jutó száma, 2012. december 31.....	6
3. ábra A fogyatékossgal élők tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezését biztosító intézmények férőhely kihasználtsága, 2012. december 31.....	7
4. ábra Búcsúszentlászló elhelyezkedése	12
5. ábra Lakónépesség kor szerinti megoszlása	14
6. ábra Engedélyezett szakmai álláshelyek alakulása.....	24
7. ábra Engedélyezett funkcionális álláshelyek alakulása	25
8. ábra Pszichiátriai betegek kor és nem szerinti megoszlása.....	28
9. ábra Fogyatékkal élők kor és nem szerinti megoszlása.....	29
10. ábra Ellátottak gondnokági fok szerinti megoszlása	29
11. ábra Iskolai végzettség szerinti kimutatás (fő).....	30
12. ábra Lakók támogatási szükségletei.....	33
13. ábra Várakozók családi állapot szerinti megoszlása (fő)	34
14. ábra Gondnokság foka szerinti megoszlás (fő)	35
15. ábra Iskolai végzettség szerinti megoszlás	36
16. ábra Búcsúszentlászló férőhelykiváltás.....	49
17. ábra Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény 2018. december 31. után hatályos organogram	50
18. ábra Esztergályhorváti elhelyezkedése.....	57
19. ábra Esztergályhorváti népességének megoszlása.....	57
20. ábra Felsőrajk elhelyezkedése	59
21. ábra Felsőrajk népességének megoszlása	60
22. ábra: Nagykanizsa lakossága 2015. év végén	63
23. ábra Vaspör elhelyezkedése	64
24. ábra Vaspör népességének megoszlása	65
25. ábra Zalalövő elhelyezkedése	66
26. ábra Zalalövő népességének megoszlása	68
27. ábra Zalaszentiván elhelyezkedése	69
28. ábra Zalaszentiván népességének megoszlása	70

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. táblázat Demográfiai előrejelzés.....	10
2. táblázat Búcsúszentlászló község népességadatai 2015. évben.....	13
3. táblázat Öregedési Index - Búcsúszentlászló (2015.).....	14
4. táblázat Népmozgalmi adatok 2015. év	14
5. táblázat Nyilvántartott álláskeresők száma (fő) 2015-2017. január.....	15
6. táblázat A Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény székhelyein és telephelyein engedélyezett férőhelyek száma	21
7. táblázat Szakmai létszám alakulása	24
8. táblázat Funkcionális létszám alakulása	24
9. táblázat Jelenleg betöltött álláshelyek beosztás szerint.....	25
10. táblázat Az intézmény külső kapcsolatai.....	27
11. táblázat Lakók támogatási szükségletei, szükségletfelmérés alapján (fő).....	32
12. táblázat Lakók szolgáltatási igényei szükségletfelmérés alapján	33
13. táblázat Várakozók gondnoksági fokozat szerint.....	34
14. táblázat Zala Megyei Fagyöngy Egyesített Szociális Intézmény férőhelyek megoszlása	48
15. táblázat Esztergályhorváti demográfiai adatok.....	58

16. táblázat Felsőrajk demográfiai adatok	60
17. táblázat: A település egyéb népmozgalmi adatai 2015. évben	63
18. táblázat Vaspör demográfiai adatok.....	65
19. táblázat Zalalövő demográfiai adatok	68
20. táblázat Zalaszentiván demográfiai adatok	70
21. táblázat Ingatlanok bemutatása	78
22. táblázat Települések lakosság száma 2015. december 31-én.....	85
23. táblázat Szociális alapszolgáltatások tervezése férőhelyenként	86
24. táblázat Előrelátható működési és szolgáltatási költségek	118